

Sisällysluettelo

HALL, 25.5.2020 15:30, Pöytäkirja

§ -3 Pöytäkirjan kansilehti (läsnäolijat)	1
§ -1 Pöytäkirjan kansilehti (vakiopykälät)	3
§ 131 Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti	4
§ 132 Tiedote jaostojen asioista	5
§ 133 Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus koronavirustilanteesta	6
§ 134 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2784a, Rälssinkadun ympäristö, Jokimaa sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-19-234 ja M-19-235 KV	7
Liite: Liite 1 Kaavaselostus + seurantalomake, A-2784a	13
Liite: Liite 2 Kaavaehdotuskartta, A-2784a	32
Liite: Liite 3 OAS, A-2784a	35
Liite: Liite 4 Luonnosvaiheen lausunnot, A-2784a	40
Liite: Liite 5 Luonnosvaiheen mielipiteet, A-2784a	55
Liite: Liite 6 Tonttijakokartat, A-2784a	75
Liite: Liite 7 Liikenneselvitys, A-2784a	77
Liite: Liite 8 Rälssinkadun suunnitelma, A-2784a	100
Liite: Liite 9 Ehdotusvaiheen lausunnot, A-2784a	101
§ 135 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2739a, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M-19-242 ja M-19-243 KV	105
Liite: Liite 1 Kaavaselostus + seurantalomake, A-2739a	120
Liite: Liite 2 Kaavaehdotuskartta, A-2739a	147
Liite: Liite 3 OAS, A-2739a	151
Liite: Liite 4 Luonnosvaiheen lausunnot, A-2739a	156
Liite: Liite 5 Luonnosvaiheen mielipiteet, A-2739a	171
Liite: Liite 6 Tonttijakokartat, A-2739a	191
Liite: Liite 7 Luontoselvitys, A-2739a	193
Liite: Liite 8 Luontoselvityksen täydennys, A-2739a	216
Liite: Liite 9 Liikenneselvitys, A-2739a	225
Liite: Liite 10 Maisemointisuunnitelma, A-2739a	248
Liite: Liite 11 Täyttösuunnitelma, A-2739a	251
Liite: Liite 12 Ympäristöselvitys, A-2739a	257
Liite: Liite 13 Lahden eteläisen kehätien linjaus, A-2739a	279
Liite: Liite 14 Ehdotusvaiheen lausunnot, A-2739a	280
Liite: Liite 15 Ehdotusvaiheen muistutukset, A-2739a	285
Liite: Liite 16 Hulevesiselvitys, A-2739a	294
§ 136 Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen talousarvioesityksestä vuodelle 2021 ja talousarviosuunnitelmasta vuosille 2022-2023 sekä toiminn	312

§ 137 Talousarviomuutoksia vuoden 2020 talousarvioon KV	315
Liite: 1. Sitovuustasoiset muutokset (korjattu)	319
Liite: Liite 2. Tulos- ja rahoituslaskelma 1.6.2020	320
§ 138 Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston vuoden 2020 kokouspäivien muuttaminen KV	321
§ 139 Saapuneet ja lähteneet asiakirjat 25.5.2020	322
Liite: Saapuneet_2020_05_25	323
§ 9998 Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	324

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

n:o 14/2020

Aika: 25.05.2020 klo 15.30 – 19.12

Paikka: Kokoushuone 110, Kaupungintalo / sähköinen kokous

Läsnä:

Varsinaiset jäsenet:

Sirkku Hildén, puheenjohtaja (*)

Juha Rostedt, I vpj (*)

Aleksi Mäntylä, II vpj (*)

Pekka Komu, saapui klo 16.21 (*)

Alettin Basboga (*)

Jetta Laakso (*)

Toni Putula (*)

Merja Vahter (*)

Rami Lehto (*)

Jenna Koskelo (*)

Sonja Falk (*)

Valtuuston puheenjohtajat:

Hannu Rahkonen (*)

Mika Kari (*)

Antti Holopainen (*)

Jarkko Nissinen (*)

kaupunginvaltuuston pj

kaupunginvaltuuston I vpj

kaupunginvaltuuston II vpj

kaupunginvaltuuston III vpj

Viranhaltijat:

Pekka Timonen

Mika Mäkinen

Olli Alho

Mikko Komulainen (*)

Tiina Granqvist (*)

Pekka Virkkunen (*)

Heini Moisio (*)

kaupunginjohtaja

konsernipalvelujohtaja

kaupunkikehitysjohtaja

hyvinvointijohtaja

sivistysjohtaja

kaupunginlakimies

viestintäjohtaja

Asiantuntijat:

Olli Toivonen (*)

Sari Alm (*)

Mari Kuparinen (*)

strategiasuunnittelija, skenaariotyön esittely
klo 15.35-16.24

kehittämisjohtaja, skenaariotyön esittely
klo 15.24-16.24

yhteysjohtaja, klo 16.28-16.54

Pöytäkirjanpitäjä:

Janne Mäki, poistui esteellisenä (HL
28.1 § kohta 5) klo 18.35-18.45

käsiteltäessä Lahti Events Oy:tä

Pekka Virkkunen, klo 18.35-18.45

kaupunginsihteeri

kaupunginlakimies

(* Paikalla Teams-etäyhteyden kautta

KAUPUNGINHALLITUKSEN puolesta:

Sirkku Hildén

Janne Mäki

Pekka Virkkunen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty Lahdessa kesäkuun 1. päivänä 2020

Alettin Basboga

Merja Vahter

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa <http://www.lahti.fi> toukokuun 2. päivänä 2020; todistaa

viran puolesta:

Kaupunginsihteeri

Janne Mäki

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös: Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen jäsenet Aletti Basboga ja Merja Vahter.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan sen pöytäkirja tarkastetaan viimeistään kokousta seuraavana maanantaina tai mikäli se on pyhäpäivä, seuraavana arkipäivänä.

Pöytäkirja asetetaan tarkastettavaksi luottamushenkilöiden Extranettiin ja se on mahdollista käydä tarkastamassa myös kaupungintalolla konsernipalvelujen kansliassa. Kokouksen puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille ilmoitetaan sähköpostilla, milloin pöytäkirja on tarkastettavissa.

Sähköinen tarkastaminen ilmoitetaan sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 131

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti

D/38/02.02.02.00.00/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Kaupunginjohtaja Pekka Timonen Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 132

Tiedote jaostojen asioista

D/39/00.02.01.00.00/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Aleksi Mäntylän, elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Juha Rostedin ja osallisuuden ja hyvinvoinnin jaoston puheenjohtajan Sirku Hildénin tiedote jaostojen asioista.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 133

Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaus koronavirustilanteesta

D/680/00.00.01.01.01/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Kaupunginjohtaja kertoo poikkeusolojen vaikutuksesta kaupungin palveluihin, talouteen ja henkilöstöön.

Muutoksenhaku

muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 134

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2784a, Rälssinkadun ympäristö, Jokimaa sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-19-234 ja M-19-235 KV

D/2258/10.02.03.00.04/2019

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski p. 050 398 5113
Tonttijaon osalta maankäyttöinsinööri Juha Uurtamo p. 050 398 5112

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2784a, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28040 tontti 23, korttelin 28106 tontti 1 sekä maantien ja katualuetta sekä Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28106 tonttia 1 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-234 ja korttelin 28040 tonttia 23 koskevan tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotuksen M-19-235.”

Perusteluosa Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan tiloja ja tilojen osia 398-406-6-144, 398-895-2-1 ja 398-895-12-1 korttelin 28040 tonttia 18 sekä yleisen tien, retkeily ja ulkoilu- sekä katualuetta koskeva asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2784a (Rälssinkadun ympäristö) sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-19-234 ja M-19-235.

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta. Asemakaavatyön tavoitteena on mahdollistaa Rälssinkadun uusi linjaus, osoittaa uusi elinkeinoelämän tontti sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä.

Lahden kaupungin strategian 2030 mukaisesti asemakaava ja asemakaavan muutos toteuttaa yritysystävällisyyden tavoitetta osoittamalla uuden elinkeinoelämän tontin näkyvälle ja liikenteellisesti hyvin saavutettavalle paikalle sekä mahdollistamalla olevan elinkeinoelämän tontin kehittämisen (A, A1, B4). Kaavalla myös osoitetaan alueen asukkaiden elinympäristön kannalta merkittävä läpiajoliikenteen katkaiseminen (A1, A4).

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan Ala-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 134

Okeroistentien varteen, Rälssinkadun pohjoispuolelle uusi elinkeinoelämän tontti. Tontti osoitetaan teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueiksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TYL-1). Tontin rakennusoikeus määrätään tonttitehokkuudella (rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan) $e=0.50$ ja rakentaminen sallitaan kahteen kerrokseen (II). Tontin reunoille määrätään istutettavia alueita ja puurivejä.

Kaavalla mahdollistetaan osaltaan liikennöinti Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle kulkevaksi alueen pohjoispuolelta Ala-Okeroistentien kautta tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman mukaisesti osoittamalla maantien alueelle (LT) liittymän mahdollistava nuolimerkintä sekä maantie- ja katualueiden tilavarauksilla. Rälssinkatu 1 -tontin luoteispuolelta otetaan kulma katualueeksi uuden liittymän tilavarauksen mukaisesti. Vastaavasti tonttia kasvatetaan Ala-Okeroistentien puolella siten, että olemassa oleva, aidattu piha-alue tulee tonttimaaksi.

Kaavalla katkaistaan Rälssinkatu ajoneuvoliikenteeltä liikenneselvityksen mukaisesti alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella määrätään myös mm. avo-ojaa ja sähkölinjaa varten varattuihin alueisiin, jalankulun ja pyöräilyn alikulkuun, ajoneuvoliittymän sijaintiin ja kieltomerkitään sekä maavallien toteuttamiseen liittyvistä asioista.

Lähtötiedot

Rälssinkadun katualue on kaupungin omistuksessa. Tiealueen omistaa Suomen valtio. Rälssinkatu 1 -kiinteistön omistaa Kiinteistö Oy Eagle Lahti. Rälssinkadun pohjoispuolella oleva peltoalue on kaupungin omistama ja se on vuokrattu.

Rälssinkadun risteyksen ympäristö on pääosin peltoa ja teollisuustonttia. Suunnittelualan pohjoisosassa olevan peltoalueen halkaisee suurjännitesähkölinja. Ala-Okeroisentielle on toteutettu kiertoliittymä sekä Rälssinkadun uusi linjaus. Alueelta avautuu näkymiä läheisen Okeroisten kulttuurimaiseman peltoaukeille ja aina Tiirismaalle saakka. Porvoonjoki kulkee noin 30 metrin etäisyydellä alueen pohjoispuolella. Suunnittelualan itäpuolella on asutusta Kyläkunnantien varressa.

Lähtötiedot on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 134

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa suunnittelualue on merkitty työpaikka-alueeksi (TP). Oikeusvaikutteisessa Lahden läntisten osien osayleiskaavassa Y-202 suunnittelualue on merkitty elinkeinoelämän alueeksi (T-23) sekä suunnittelualueen pohjoisosasta yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET-12). Rälssinkadulla ja Rälssinkatu 1 -tontilla on voimassa vuonna 2000 lainvoiman saanut asemakaava A-1890, jossa tontti on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T). Ala-Okeroistentien yleisen tien alueella (LT) on voimassa vuonna 2009 lainvoiman saanut asemakaava A-2406. Muilta osin suunnittelualue on asemakaavoittamatonta.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Kaavalla osoitetaan uutta maankäyttöä Rälssinkadun pohjoispuolelle, mikä saattaa aiheuttaa jonkin verran lisääntyvää häiriötä Kyläkunnantien varressa oleville, lähimmille asuinkiinteistöille. Kaavalla määrätään kuitenkin uuden elinkeinoelämän tontin osalta, että sen tulee olla ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta (TYL-1). Lisäksi elinkeinoelämän tonteille määrätään toteutettavaksi istutettavat maavallit Kyläkunnantietä vasten, millä melu- ja näkymähaittoja pyritään edelleen vähentämään.

Kaavatyön yhteydessä katkaistaan läpiajoliikenne Rälssinkadulla, mikä vähentää Kyläkunnantien varren kiinteistöille aiheutuvaa, Ala-Okeroistentien ja Helsingintien välisestä läpiajosta aiheutuvaa häiriötä ja rauhoittaa asuinalueita. Tämä saattaa aiheuttaa alueen asukkaille sekä yritysten työntekijöille ja asiakkaille pidempiä kiertoreittejä riippuen ajomatkan suunnasta ja toiminnon sijainnista. Läpiajon katkaiseminen parantaa merkittävästi liikenneturvallisuutta etenkin kävelyn ja pyöräilyn osalta Kyläkunnantiellä, kun erityisesti läpikulkeva raskas ajoneuvoliikenne poistuu todennäköisesti kokonaan pohjoisosan asuinkiinteistöjen kohdalta. Kaavalla estetään liittymien toteuttaminen elinkeinoelämän tonteilta Kyläkunnantielle ja kyseisten tonttien liikenteen tulee suuntautua Rälssinkadun kautta Ala-Okeroistentien suuntaan.

Kaavalla A-2784 mahdollistetaan osaltaan uuden Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtava kulkuyhteyden toteuttaminen Ala-Okeroistentielle osoitettavalla, liittymän paikkaa koskevalla nuolimerkinnällä. Ala-Okeroistentien kiertoliittymä aiheuttaa Ala-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 134

Okeroistentietä suoraan ajavalle liikenteelle hieman nykyistä suuremman viivytyksen. Kiertoliittymä toimii kuitenkin keskimäärin hyvin, jolloin iltahuipputunnin laskennallinen keskimääräinen viivytyks on kaikilla tulosuunnilla noin 10 sekuntia.

Kaavan olennaisimmat maisemalliset vaikutukset kohdistuvat pohjoispuolelle avautuvaan, maisemallisesti arvokkaaseen Okeroisten kulttuurimaisemaan, johon suunnittelualan pohjoispuolelle rakentuvan Lahden eteläisen kehätien toteuttaminen myös vaikuttaa. Rälssinkadun uusi linjaus edellyttää muutoksia Rälssinkatu 1 -tontin rajoihin, mutta oleva piha-alueen aita on mahdollista säilyttää tontilla.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2018 ja 2019 kaavoitusohjelmiin osana Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamista koskevaa kaavatyötä A-2739. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 19.2.2018 (päivitetty 18.11.2019). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 15.8.–13.9.2019 osana kaavatyötä A-2739, minkä jälkeen kaavatyöt A-2784 ja A-2739 on erotettu toisistaan. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuuksissa 5.6.2018, 6.11.2018 ja 16.4.2019. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Kaavaehdotukseen on luonnosvaiheen jälkeen saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella tehty muutoksia, jotka koskevat Rälssinkadun katkaisemista, liittymäkieltoja Kyläkunnantielle sekä Rälssinkatu 1 -tontin rajausta.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78 §:n mukaisesti Jokimaan (28.) kaupunginosaan seuraavat tonttijaot ja tonttijaon muutokset: M-19-234 sekä M-19-235.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 134

Maankäyttösopimus: Asemakaava ja asemakaavan muutos ei edellytä maankäyttösopimusta.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli asiaa 10.12.2019 § 162.

Asian esittelijän, maankäytön johtajan Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

”Lautakunta päättää hyväksyä asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2784 sekä siihen liittyvät tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotukset M-19-234 ja M-19-235 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2784, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28040 tontti 23, korttelin 28106 tontti 1 sekä maantien ja katualuetta sekä Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28106 tonttia 1 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-234 ja korttelin 28040 tonttia 23 koskevan tonttijako- ja tonttijaon muutosehdotuksen M-19-235.”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2784 on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 16.1.–17.2.2020, ja siitä on saatu pyydettyä kaksi ehdotusvaiheen lausuntoa.

Lausunto 1 (Päijät-Hämeen liitto)

Päijät-Hämeen liitolla ei ollut huomautettavaa ehdotusvaiheen lausunnossaan.

Lausunto 2 (Hämeen ELY-keskus)

Hämeen ELY-keskus toteaa ehdotusvaiheen lausunnossaan, että kaavaehdotusta valmisteltaessa on ELY:n luonnosvaiheen lausunnossa esitetyt asiat otettu asianmukaisesti huomioon. ELY-keskus esittää, että Rälssinkadun puoleisille TYL- ja TL-korttelialueille lisätään liittymäkieltomerkinnot 45 metrin matkalle Ala-

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 134

Okeroistentiestä.

Yhteenveto ja vaikutukset kaavaan

ELY-keskuksen ehdotusvaiheen lausunnon perusteella Rälssinkadulle on lisätty liittymäkieltomerkin.

Muutoksen jälkeen asemakaavan piirustusnumero on A-2784a.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehty tarkennus on vähäinen eikä muuta olennaisesti kaavan sisältöä, joten asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta ei ole tarpeellista asettaa uudelleen nähtäville.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä Kiinteistö Oy Eagle Lahti, ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY-keskukselle

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus, sähköisesti: jäljennös kuulutuksesta Hämeen ELY-keskus, jäljennös kuulutuksesta + kartta Hämeen Maanmittauslaitos, jäljennös kuulutuksesta + kartta Päijät-Hämeen liitto, jäljennös kuulutuksesta kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet

Liitteenä

1. Kaavaselostus + seurantalomake
2. Kaavaehdotuskartta
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
4. Luonnosvaiheen lausunnot
5. Luonnosvaiheen mielipiteet
6. Tonttijakokartat
7. Liikenneselvitys
8. Rälssinkadun suunnitelma
9. Ehdotusvaiheen lausunnot

LAHTI

ASEMAKAAVAN SELOSTUS

29.11.2019

A-2784a

Asemakaava ja asema-
kaavan muutos

Rälssinkadun ympäristö,
Jokimaa

Lahti.fi

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 29. PÄIVÄNÄ MARRASKUUTA 2019 PÄIVÄTTYÄ ASEMAKAAVAKARTTAA A-2784a (Rälssinkadun ympäristö, Jokimaa)

Asemakaava koskee:

Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan tiloja ja tilojen osia 398-406-6-144, 398-895-2-1 ja 398-895-12-1

Asemakaavan muutos koskee:

Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28040 tonttia 18 sekä yleisen tien, retkeily ja ulkoilu- sekä katualuetta.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muodostuu:

Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28040 tontti 23, korttelin 28106 tontti 1 sekä maantien ja katualuetta.

Asemakaavan yhteydessä on tehty sitova tonttijako.

SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okeroistentien ja Kyläkunnantien väliselle alueelle Rälssinkadun molemmiin puolin. Suunnittelualue sijaitsee n. 5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta lounaaseen.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kartalla

1 TIIVISTELMÄ

1.1 Aloite/hakija

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

1.2 Tavoite

Asemakaavatyön tavoitteena on mahdollistaa Rälssinkadun uusi linjaus, osoittaa uusi elinkeinoelämän tontti sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä.

1.3 Vireilletulo ja osallistumisen järjestäminen

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2018–2020 kaavoitusohjelmiin osana Rälssin maan- ja lumen- vastaanottoalueen laajentamista koskevaa kaavatyötä A-2739. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 19.2.2018 (päivitetty 23.7.2019 ja 18.11.2019). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 15.8.–13.9.2019 osana kaavatyötä A-2739, minkä jälkeen kaavatyöt A-2784 ja A-2739 on erotettu toisistaan. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuuksissa 5.6.2018, 6.11.2018 ja 16.4.2019. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

1.4 Asemakaavan kuvaus

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan Ala-Okeroistentien varteen, Rälssinkadun pohjoispuolelle uusi elinkeinoelämän tontti. Tontti osoitetaan teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueiksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TYL-1). Tontin rakennusoikeus määrätään tonttitehokkuudella (rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan) $e=0.50$ ja rakentaminen sallitaan kahteen kerrokseen (II). Tontin reunoille määrätään istutettavia alueita ja puurivejä.

Kaavalla mahdollistetaan osaltaan liikennöinti Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle kulkeväksi alueen pohjoispuolelta Ala-Okeroistentien kautta tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman mukaisesti osoittamalla maantien alueelle (LT) liittymän mahdollistava nuolimerkintä sekä maantie- ja katualueiden tilavarauksilla. Rälssinkatu 1 -tontin luoteispuolelta otetaan kulma katualueeksi uuden liittymän tilavarauksen mukaisesti. Vastaavasti tonttia kasvatetaan Ala-Okeroistentien puolella siten, että ole-massa oleva, aidattu piha-alue tulee tonttimaaksi.

Kaavalla katkaistaan Rälssinkatu ajoneuvoliikenteeltä liikenneselvityksen mukaisesti alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella määrätään myös mm. avo-ojaa ja sähkölinjaa varten varattuihin alueisiin, jalankulun ja pyöräilyn alikulkuun, ajoneuvoliittymän sijaintiin ja kieltomerkintään sekä maavallien toteuttamiseen liittyvistä asioista.

1.5 Asemakaavan toteutus

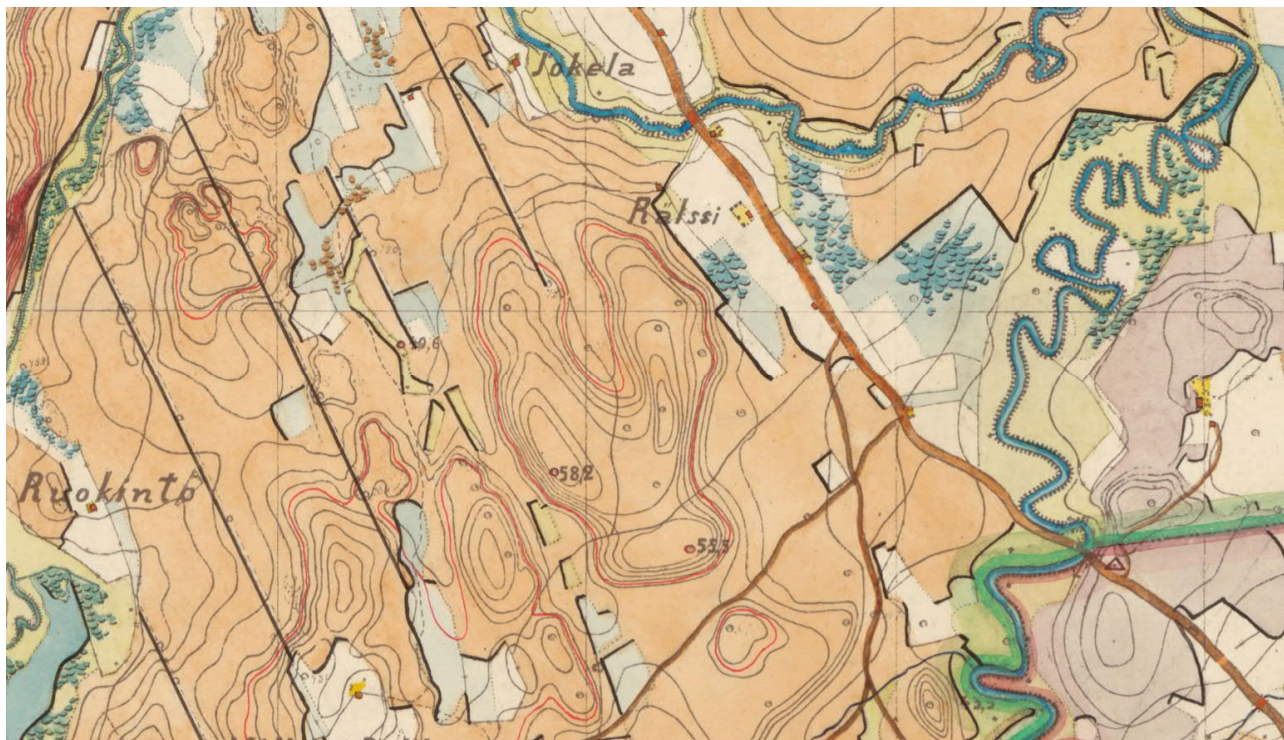
Kaava on mahdollista toteuttaa sen saatua lainvoiman.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

Historia

Nykyisen Kyläkunnantien kohdilla on kulkenut vanha, Okeroisten ja Renkomäen kylät yhdistävä tielinjaus. Tien varressa on sijainnut Rälssin talo. Rälssinkallioiden alue on toiminut vuodesta 1993 Lahden kaupungin maanvastaanottoalueena ja vuodesta 2001 lumenvastaanottoalueena. Rälssinkatu 1 -tontilla sijaitseva teollisuusrakennus on valmistunut vuonna 2007 Lahden Autokori Oy:n käyttöön. Vuodesta 2014 lähtien rakennuksessa on toiminut SOE Busproduction Finland Oy.

Kuva 2. Ote Senaatin kartasta vuodelta 1875

Nykytilanne

Rälssinkadun risteyksen ympäristö on pääosin peltoa ja teollisuustonttia. Ala-Okeroistentielle on toteutettu kiertoliittymä sekä Rälssinkadun uusi linjaus.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

Suunnittelualueella ei ole kulttuurihistoriallisesti tai arkeologisesti arvokkaita kohteita. Alueen luoteispuolelle sijoittuu maakunnallisesti arvokas Okeroisten kulttuurimaisema (Päijät-Hämeen maisemaselvitys, 2006). Suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee lähimpänä kulttuuriperintökohteena historiallinen tienpohja (Kyläkunnantie-Kolmenkorttelinkatu).

Maisema

Alueelta avautuu näkymiä läheisen Okeroisten kulttuurimaiseman peltoaukeille ja aina Tiirismaalle saakka.

Luonnonympäristö

Suunnittelualueen pohjoisosa ja Ala-Okeroistentien varsi on peltoaluetta. Peltojen ja väylien reunoilla kasvaa jonkin verran puustoa. Muulta osin suunnittelualue on pääosin teollisuus- ja liikennealuetta.

Maaperä

Suunnittelualueen maaperä on savea (GTK).

Pohja- ja pintavedet

Suunnittelualue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Porvoonjoki kulkee noin 30 metrin etäisyydellä alueen pohjoispuolella.

Rakennettu ympäristö

Rälssinkatu 1 -tontilla sijaitseva teollisuusrakennus on kaksikerroksinen ja laajuudeltaan 9 777 k-m². Suunnittelualueen pohjoisosassa olevan peltoalueen halkaisee suurjännitesähkölinja. Kyläkunnantien itäpuolella on asutusta.

Liikenne

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee Ala-Okeroistentie, itäpuolella Kyläkunnantie ja pohjoispuolella rakentuva Lahden eteläinen kehätie ja Okeroisten eritasoliittymä. Rälssinkatu on yhdistänyt Ala-Okeroistentien ja Kyläkunnantien toisiinsa. Ala-Okeroistentiellä liikennemäärä on ollut 10 180 ajon/vrk (2018) ja Kyläkunnantiellä 533 ajon/vrk, josta raskaan liikenteen osuus on 7 % (2016).

Maanomistus

Rälssinkadun katualue on kaupungin omistuksessa. Tiealueen omistaa Suomen valtio. Rälssinkatu 1 -kiinteistön omistaa Kiinteistö Oy Eagle Lahti. Rälssinkadun pohjoispuolella oleva peltoalue on kaupungin omistama ja se on vuokrattu.

2.2 Suunnittelutilanne

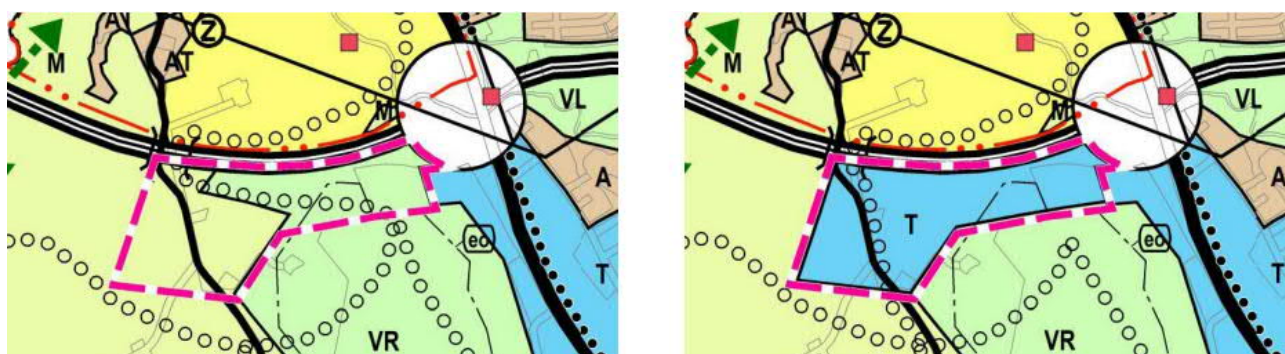
Maakuntakaava

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 (saanut lainvoiman 14.5.2019) Ala-Okeroistentien ympäristö on merkitty työpaikka-alueeksi (TP). Suunnittelualue on merkitty kuuluvaksi kaupunkialueeseen (ka).

Yleiskaava

Lahden läntisten osien osayleiskaavassa Y-202 (oikeusvaikutteinen, saanut lainvoiman 5.10.2017) Ala-Okeroistentien ympäristö on merkitty elinkeinoelämän alueeksi (T-23) sekä suunnittelualueen pohjoisosasta yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET-12). Suunnittelualueen pohjoisosaan on yleiskaavassa merkitty kulkeväksi 110 kV:n ajohtolinja sekä Ala-Okeroistentien varressa ohjeellinen pyöräilyn alue-reitti.

Nähtävillä olleessa yleiskaavaluonnoksessa Y-203 on esitetty kaksi vaihtoehtoa suunnittelualueutta koskien. Vaihtoehdossa 1 on suunnittelualueen pohjoispuolelle kehätien varteen osoitettu maa- ja metsätalousaluetta (M) sekä retkeily- ja ulkoilualueutta (VR). Vaihtoehdossa 2 on kyseiselle alueelle osoitettu elinkeinoelämän aluetta (T). Voimassa olevan yleiskaavan mukainen ET-12 -alue on muutettu yleiskaavaluonnosvaihtoehdoissa osaksi elinkeinoelämän aluetta (T).

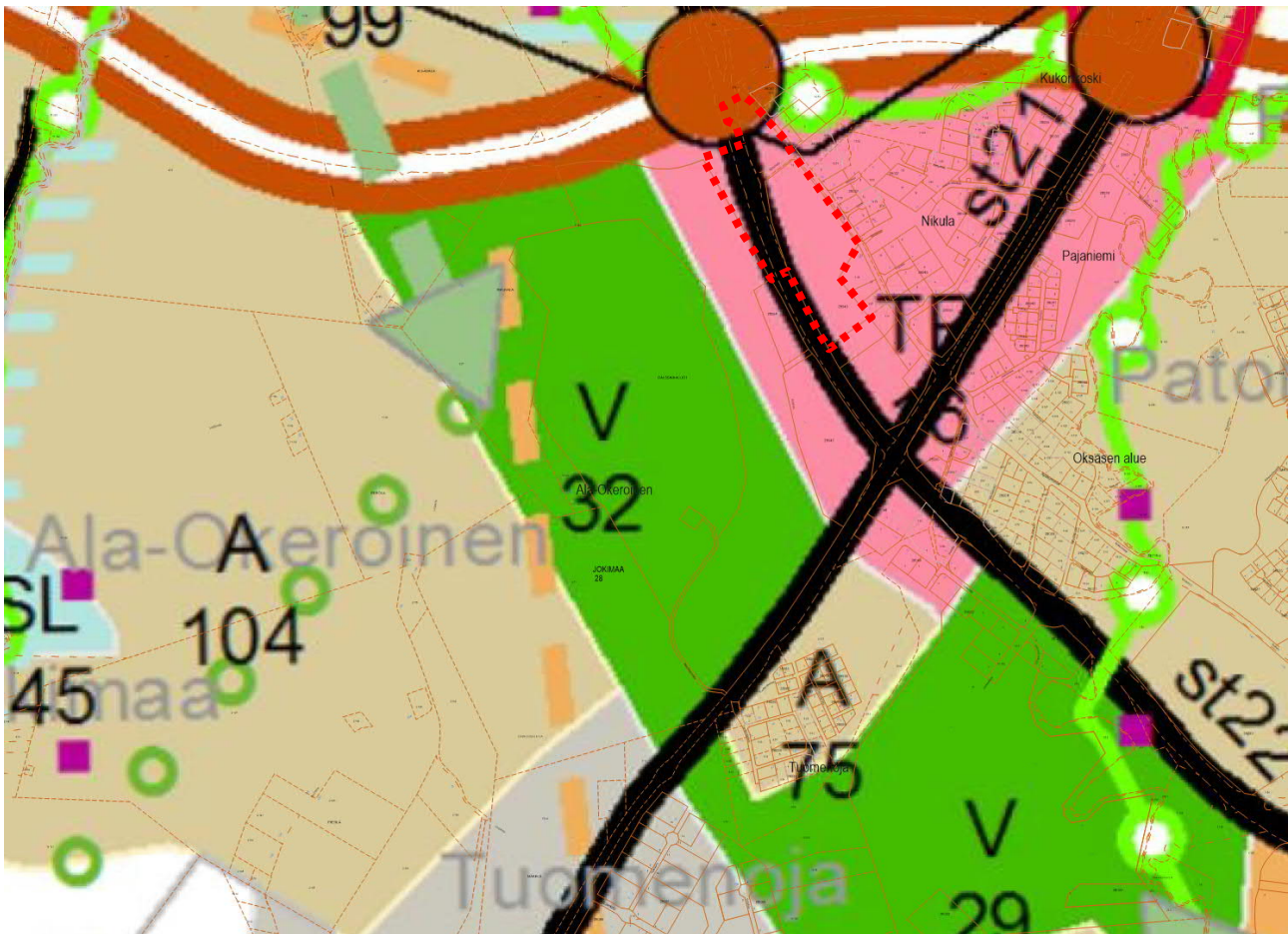

Kuva 3. Otteet yleiskaavaluonnoksen Y-203 vaihtoehdoista 1 ja 2

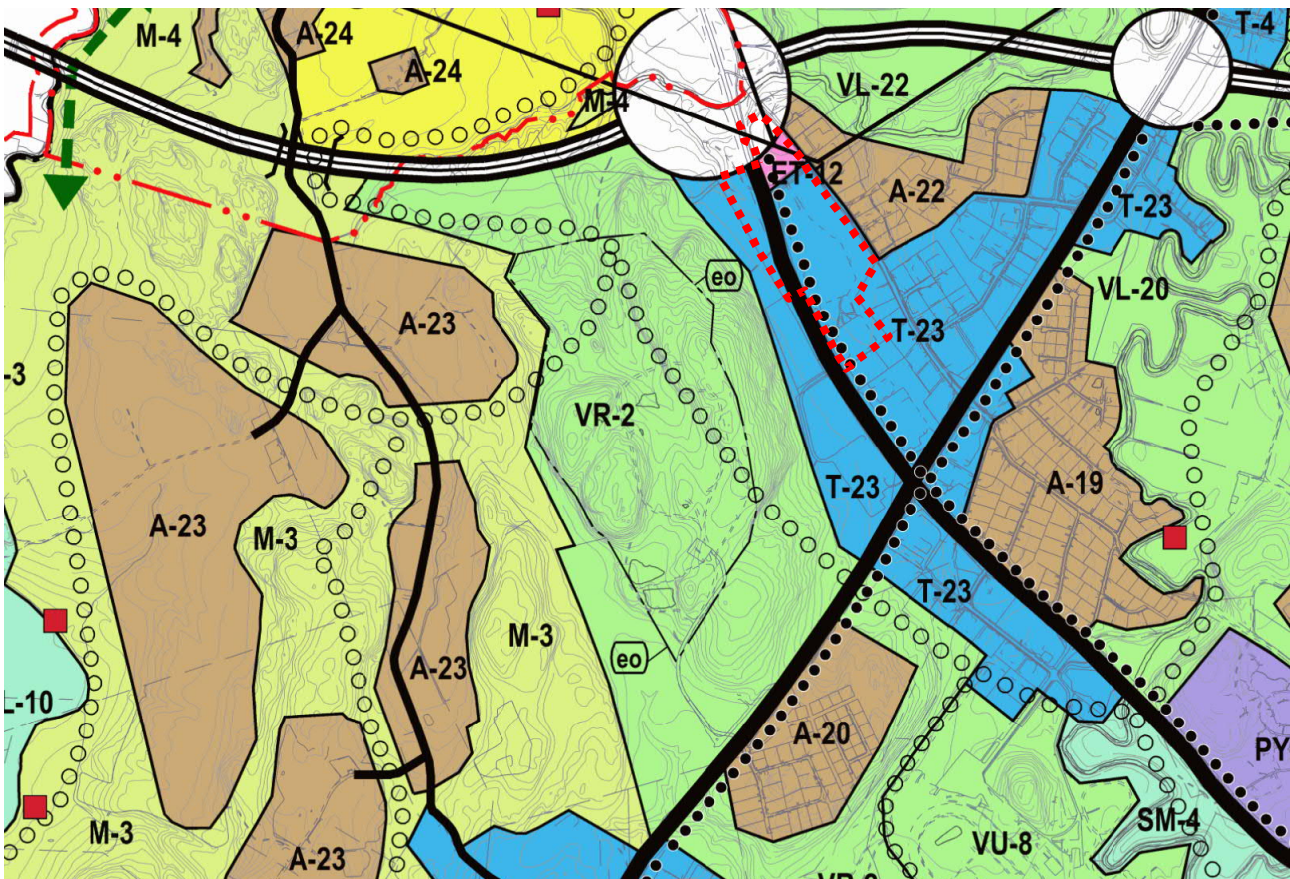
Asemakaava

Rälssinkadulla ja Rälssinkatu 1 -tontilla on voimassa vuonna 2000 lainvoiman saanut asemakaava A-1890, jossa tontti on osoitettu teollisuus- ja varistorakennusten korttelialueeksi (T). Rakentaminen sallitaan asemakaavassa kahteen kerrokseen tonttitehokkuudella $e=0.40$. Tontin reunoille on osoitettu puurivejä ja istutettavia alueita. Ala-Okeroistentien yleisen tien alueella (LT) on voimassa vuonna 2009 lainvoiman saanut asemakaava A-2406.

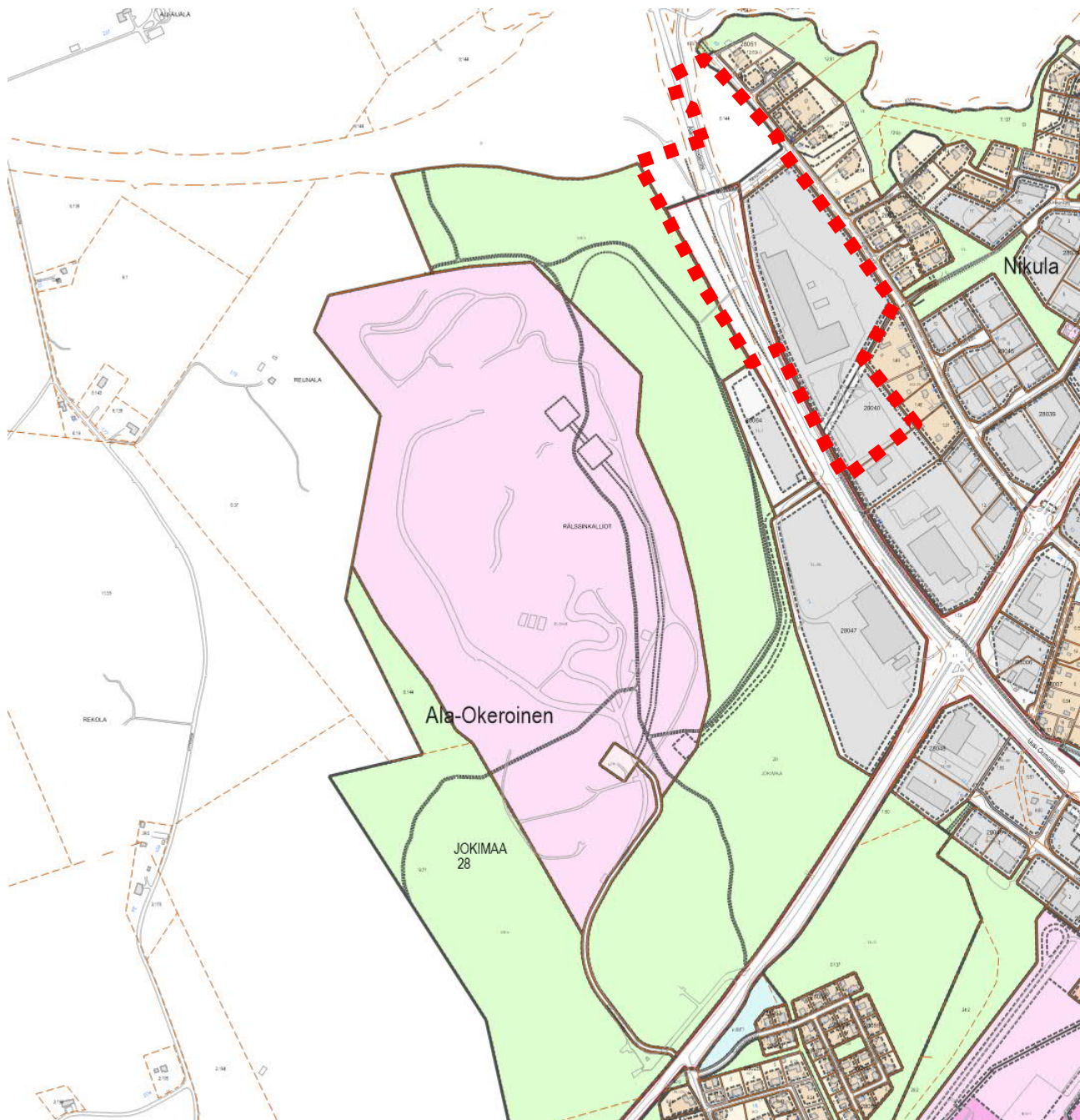
Muilta osin suunnittelualue on asemakaavoittamatonta.

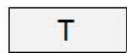
Kuva 4. Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavasta 2014 sekä suunnittelualueen raja

Kuva 5. Ote Lahden läntisten osien osayleiskaavasta Y-202 sekä suunnittelualueen raja

YLEISEN TIEN ALUE.

TEOLLISUUS- JA VARASTORAKENNUSTEN
KORTTELIALUE.

Kuva 6. Ote ajantasa-asemakaavasta sekä suunnittelualan raja

Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestys Lahti, Nastola, Kärkölä on tullut Nastolan osalta voimaan 1.4.2013 ja Lahden ja Kärkölän osalta voimaan 1.5.2013.

Pohjakartta

Alueen pohjakartta on tarkistettu 7.5.2020 ennen kaavaehdotuksen laatimista. Pohjakartta täyttää MRL 54 §:ssä annetut kaavoitusmittausvaatimukset.

2.3 Selvitykset ja suunnitelmat

Suunnittelualueetta koskien on tehty mm. seuraavia selvityksiä ja suunnitelmia:

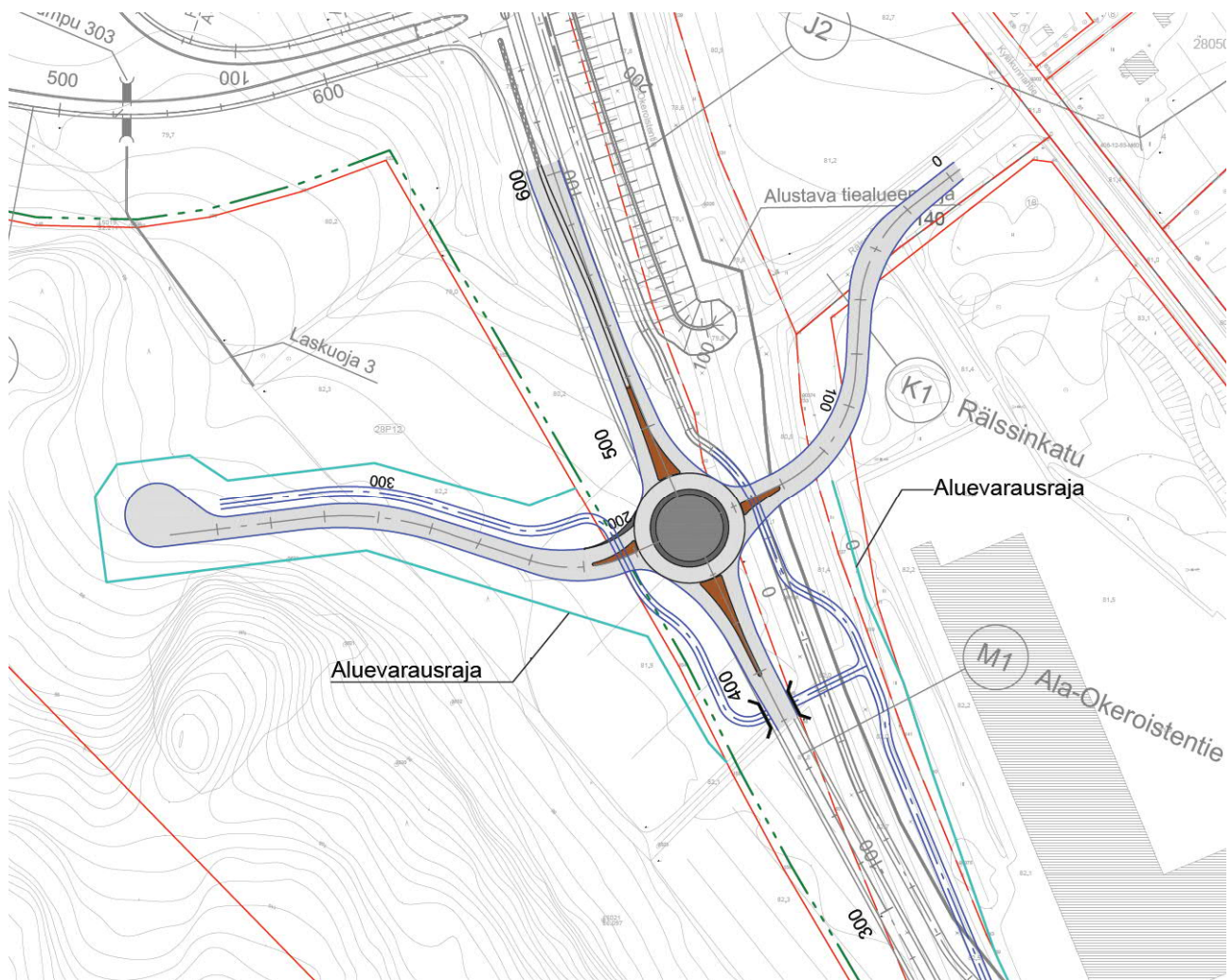
Selvitys	Keskeinen sisältö
Rälssin asemakaava-alueen liikenneselvitys ja yleissuunnitelma (A-Insinöörit, 2019)	Selvityksessä on tutkittu Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen asemakaavan (A-2739) edellyttämän, uuden liittymän sijoitusmahdollisuutta Ala-Okerointentielle. Työssä on laadittu liikenne-ennuste, liittymävaihtoehtojen vertailu sekä valitun liittymäratkaisun alustava yleissuunnitelma. Lisäksi selvityksessä on tarkasteltu Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamista läpiajoliikenteeltä, jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä sekä joukkoliikenteen järjestelyä. Selvityksessä on myös huomioitu yleiskaavaluonnoksen Y-203 molemmat vaihtoehdot. Selvitystyön aikana tutkittavaksi liittymätyypiksi on ELY-keskuksen kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella valittu kiertoliittymä, jonka on edellytetty sijoittuvan mahdollisimman kauas tulevasta Okerointien eritasoliittymästä.
Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen täyttösuunnitelma (Ramboll, 2018)	Suunnitelma liittyy asemakaavatyöhön A-2739. Suunnitelmassa on maanvastaanottoalueen mahdollinen laajennusalue huomioiden esitetty eri toimintojen sijoittuminen, hulevesien johtaminen ja käsittely, arvioitu täyttötaso ja -määrä, kulkureitit sekä alueen pohjoisosaan siirrettävien lumenvastaanottoalueen ja vaaka-alueen sijainnit. Suunnitelmaan sisältyy lähtökohta maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtavan kulkureitin siirtämisestä alueen eteläpuolelta pohjoispuolelle Ala-Okerointentielle.

Suunnittelualueetta koskien on tehty mm. myös seuraavia selvityksiä, suunnitelmia ja inventointeja:

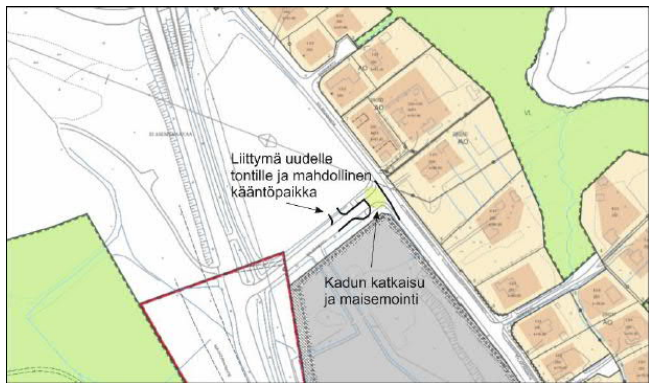
- Destia on laatinut suunnitelma Rälssinkadun kiertoliittymästä sekä Rälssinkadusta (2019)
- Rälssinkatu 1 -tontilla sijaitsevan teollisuusrakennuksen laajennussuunnitelmat (Scania, 2019)
- Liito-oravaselvitys Lahdessa 2014–2015 (Ilpo Kekki, 2016)
- Lahden II lintuatlas 2009–2011 (Timo Metsänen, 2012)
- Päijät-Hämeen maisemaselvitys (Aarrevaara, Uronen, Vuorinen, 2006)

Kuva 7. Viistoilmakuva suunnittelualueelta vuodelta 2014 ennen Lahden eteläisen kehätien rakentamista

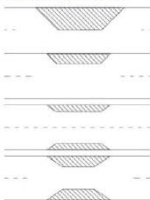
Kuva 8. Suunnitelmaluonnos Ala-Okerointien ja Rälssinkadun risteyksen kiertoliittymästä (A-Insinöörit)

Ajoradan kavennus (2-puolinen ja 1-puolinen)

Yksipuoleinen kavennus muodostuu ajorataa kaventavasta elementistä, joka on tehty vain ajoradan toiselle puolelle.

Kaksipuoleinen kavennus on tehty ajorataa molemmilta puolilta kaventavilla elementeillä, jotka ovat yleensä keskenään symmetrisiä.

Kuvat 9–11. Esitetyt vaihtoehdot Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi 1: Rälssinkadun katkaiseminen, 2: Kyläkunnantien katkaiseminen Emmankallenpuiston kohdalta, 3: Rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle (A-Insinöörit)

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Suunnittelun käynnistäminen

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

3.2 Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavatyön tavoitteena on mahdollistaa Rälssinkadun uusi linjaus, osoittaa uusi elinkeinoelämän tontti sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä.

3.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Osalliset (MRL 62 §)

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän kaavatyön osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Jokimaan omakotiyhdistys ry
- Lahden maankäyttö ja aluehankkeet
- Lahden kunnallistekniikka / kadunpito, liikenne, puistot, metsät
- Lahden rakennus- ja ympäristövalvonta / rakennusvalvonta, ympäristöpalvelut
- Lahden liikuntapalvelut
- Päijät-Hämeen liitto
- Hollolan kunta
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Uudenmaan ELY-keskus / liikenne
- Väylävirasto
- Lahden kaupunginmuseo / arkeologian yksikkö
- Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
- Lahti Energia Oy
- LE-Sähköverkko Oy
- Lahti Aqua Oy
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Posti Group Oyj
- DNA Oy
- TeliaSonera Finland Oyj
- Elisa Oyj
- Salpausselän luonnonystävät ry
- Liekki ry
- Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry

Vireilletulo

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2018–2020 kaavoitusohjelmiin osana Rälssin maan- ja lumen- vastaanottoalueen laajentamista koskevaa kaavatyötä A-2739. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä.

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 19.2.2018 (päivitetty 23.7.2019 ja 18.11.2019). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 15.8.–13.9.2019 osana Rälssin maan- ja lumen- vastaanottoalueen laajentamista koskevaa kaavatyötä A-2739, minkä jälkeen kaavatyöt A-2784 ja A-2739 on erotettu toisistaan. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuuksissa 5.6.2018, 6.11.2018 ja 16.4.2019. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Viranomaisyhteistyö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on toimitettu Hämeen ELY-keskukselle tiedoksi. Viranomaisilta on pyydetty kaavaluonnoksesta lausunto luonnosvaiheessa. Kaavatyötä on käsitelty kaavoituksen sekä Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten yhteisissä kaavaneuvotteluissa 23.1.2018, 11.9.2018 ja 5.11.2019. Liikenneselvitystä on käsitelty Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa yhteisessä neuvottelussa 2.5.2019.

Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet

Kaavan luonnosvaiheen kuuleminen on järjestetty osana Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamista koskevaa kaavatyötä A-2739. Seuraavassa on kooste luonnosvaiheen kuulemisesta saaduista lausunnoista ja mielipiteistä lyhennetyssä muodossa sekä vastaukset niihin siltä osin kuin ne koskevat kaavatyötä A-2784:

Osallinen	Lausunnon/mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine ja vaikutukset kaavaan
Hämeen ELY-keskus	Elinkeinoelämän tonteista olisi hyvä mainita kaavan tavoitteiden kuvauksessa. Elinkeinoelämän tonttien osalta on tarpeen kuvata luonnonympäristön piirteet ja mahdolliset arvot. Luo-1 -merkintään suositellaan lisättäväksi luontoarvojen turvaamista koskeva määräys. Kaavan länsiosassa sijaitsevan jyrkän ja sen aluslehdon osalta on arvioitava vaikutuksia tarkemmin ja otettava kantaa mehiläishaukan ja huuhkajan lisäselvitystarpeeseen. Tulevan toiminnan vaikutuksia lähimpiin asuinkiinteistöihin tulee kuvata ja arvioida tarkemmin sekä varmistaa, että esitetty suojavyöhyke on riittävä. Kaavan mahdollistaman kaupan määrää on täsmennettävä vähittäiskaupan sijainnin ja määrän sääntely huomioiden. Kaavaselostusta tulee täydentää kaupallisten vaikutusten arvioinnilla. Vaikutuksia liikenneturvallisuuteen tulee arvioida etenkin kävelyn ja pyöräilyn osalla. Poikkeamat yleiskaavasta tulee perustella. Asemakaavan sopeutuminen yleiskaavaan tulee varmistaa.	Kaavan tavoitteeseen on lisätty maininta elinkeinoelämän tonttien kaavoituksesta. Luonnonympäristöä ja vaikutuksia siihen on kuvattu myös elinkeinoelämän tonttien osalta kaavaselostuksessa. Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Kaavaselostuksessa on arvioitu vaikutuksia liikenneturvallisuuteen kaava-alueella ja kaavan vaikutusalueella. Kaavaselostuksessa on perusteltu poikkeamista voimassa olevasta yleiskaavasta sekä arvioitu yleiskaavan tavoitteiden toteutuminen.
Lahden kaupunginmuuseo	Ei huomautettavaa.	-
Lahden ympäristöpalvelut	Maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentaminen on perusteltua, koska aluetta tarvitaan ennen seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa. Liikennehäiriö Tuomenojan asuinalueelle poistuu. Alueen laajentamiselle kehätien eteläpuolelle ei ole estettä. Laajennusalueen länsiosan jyrkännealueen osalta tulisi selvittää tarkemmin huuhkajan ja mehiläishaukan esiintyminen.	Kaava mahdollistaa osaltaan Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen liikenteen siirtämisen alueen pohjoispuolelle osoittamalla maantien alueelle liittymän sijainnin nuolimerkinnällä sekä varaamalla tarvittavat aluevaraukset kiertoliittymälle ja Rälssinkadun uudelle linjaukselle.
Telia Finland Oyj	Ei huomautettavaa.	-

Päijät-Hämeen pelastuslaitos	Ei huomautettavaa.	-
Päijät-Hämeen liitto	Maakuntakaavan merkintä (virkistysalue) kuvaa pitkän tähtäimen tavoitetta osana kaupunkiseudun viherkehää. Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä asemakaavan toteutumista. Rälssin alue on tärkeä siihen saakka, kunnes Lahden seudun kierrätyspuistohanke toteutuu, mikä vie vuosia. Uusien maanvastaanottoalueiden avaaminen kokonaan uusiin paikkoihin ei ole perusteltua. Asemakaavatyön yhteydessä laadittu maisemointisuunnitelma toteuttaa maakuntakaavan tavoitetta.	-
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy	Rälssin maanvastaanottoalueen laajentaminen on perusteltua, koska näköpiirissä ei vielä vuosiin ole toista toiminnan laajuuteen tarvittavaa aluetta. Maanvastaanottoalueen kaavamerkintä voisi sallia erilaisten toimintaan liittyvien laitteistojen ja rakennusten toteuttamisen. Rakennusoikeutta voisi nostaa. Kaavamerkintään esitetään erilaisia toimintaan liittyviä sallivia määräyksiä ympäristöluvan mukaisesti. Alueen länsipuolella olevaa suojavallia ja suojaviheraluetta esitetään selvennettäväksi siten, ettei niitä tarvitse toteuttaa, mikäli maastonmuodot suojaavat aluetta.	Lausunto koskee kaavatyötä A-2739.
Lahden liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut puoltaa kaavaluonnosta.	-
LE-Sähköverkko Oy	Ei lausuttavaa.	-
Mielipide 1	Mikäli liikennettä Kyläkunnantiellä on rajoitettava, liikennehidasteet ovat paras vaihtoehto esitetyistä. Kadulla on jatkuvasti pysäköitynä huoltoa odottavaa, raskasta kalustoa. Pelastuslaitoksen esteetön pääsy alueelle on mahdollistettava myös vaihtoehtoista reittiä. Kannattaisi ottaa aikalisä, ja katsoa tulevan liikenneympyrän vaikutusta liikenteeseen.	Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Rälssinkadulla ja -polulla mahdollistetaan pelastusajoneuvojen liikenne, vaikka muu läpiajoliikenne estetäänkin.
Mielipide 2	Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi Rälssinkadun katkaiseminen on paras vaihtoehto. Maan- ja lumenvastaanottoalueen suunnitelmaa pidän kannatettavana,	Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Kaavassa osoitetaan meluvallit Kyläkunnantietä vasten teollisuustonttien rajalle.

	edellyttäen Rälssinkadun katkaisemista. Kyläkunnantien varteen on hyvä osoittaa maavalli.	
Mielipide 3	Alueelle ei todellakaan saa osoittaa uutta Rälssinmäenkatua ja elinkeinoelämän alueita. Lumo-kohde vaatii ympärilleen suoja-aluetta. Ala-Okeroistentieltä avautuu Tiirismaalle päin hieno, ikaikainen maisema, jossa komeilee Okeroisten peltoaukea ja Rälssin suojametsän kaunis reuna. Ohitie ei riko tätä maisemaa niin pahasti kuin kaavailut uudisrakennukset. Maisema-analyysi puuttuu!	Mielipide koskee kaavatyötä A-2739.
Mielipide 4	Okeroisten peltoaukea ja -maisema tuhoutuu, jos maankaatopaikkaa laajennetaan ja uutta rakentamista osoitetaan Rälssin pohjoispuolelle, nyt esitetyt laajennukset ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan vastaisia. Asemakaavalla tulee vahvistaa olevia ja muissa kaavoissa esitettyjä viherväyliä ja ulkoilureittejä. Alueelta on tehtävä uusi ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Nykyinen maankaatopaikka on maisemoitava mahdollisimman pian ja ulkoilutiet toteutettava entisten suunnitelmien mukaan. Maankaatopaikkoja on etsittävä muualta ja ohitien varteen on rakennettava vain ne alueet, jotka ovat olleet kaavoissa silloin, kun tie-suunnitelma on hyväksytty.	Mielipide koskee kaavatyötä A-2739.
Mielipide 5	Kyläkunnantien varresta teollisuustontilta liikennöinti tapahtuu Rälssinkadun suuntaan, rekalla ei voi kääntyä Helsingintien suuntaan eikä liittymän paikkaa voi rasitteiden vuoksi siirtää. Hidasteet kadulla vaikeuttavat entisestään kaluston liikkumista ja aiheuttavat meluhaittaa. Todellinen ongelma on raskaan kaluston kadunvarsi-pysäköinti, tarvitaan pysäköintikielto. Tien parannus ja korjaaminen vähentää melua. Tasaisella tiellä, tasaisella nopeudella ajava kalusto aiheuttaa vähiten meluhaittaa.	Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Alueen yritystonteille voidaan toteuttaa mm. uusia liittymiä, muotoilla olevia liittymiä ja esimerkiksi siirtää tiellä olevia valopylväitä tms. tarvittavien kääntösäteiden vuoksi. Toimenpiteitä voidaan tehdä maanalaisista putkista ja rasitteista huolimatta, kun riittävät suojaukset huomioidaan.
Mielipide 6	Maisemointisuunnitelmassa esitetyt koira-aitaukset Helsingintien varressa toivotaan sijoitettavaksi muualle meluhaittojen välttämiseksi alueen asukkaille. Nykyinen meluvalli ei estä korkeammalla oleviin asuintaloihin kantautuvaa melua, mitä alueen asukkaat ovat joutuneet kärsimään monesta eri lähteestä.	Mielipide koskee kaavatyötä A-2739.
Mielipide 7	Kaavaluonnos on MRL:n vastainen. Kaavaluonnos ei noudata maakuntakaavaa ja	Vastaus siltä osin kuin se koskee kaavatyötä A-2784:

	lainvoimaista yleiskaavaa. Miten Rälssin kaava noudattaa yleiskaavan suunnittelu-määräyksiä? Vähittäiskaupan määrää koskevat määräykset eivät toteudu. Kaavaluonnos on kaupungin strategian ja viheralueohjelman vastainen. Asemakaavaa laadittaessa tulee maakuntakaava ja voimassa oleva yleiskaava huomioida, uusi yleiskaavaluonnos ei ole oikeusvaikutteinen. Liito-orava-alueiden toiminnallisuus pitää turvata. Luontoselvitys ei ulotu koko kaavoitettavalle alueelle. Luontoselvityksen mukaan luonnonsuojelulakia ja metsälakia ei noudatettaisi, jos laajennus sallittaisiin. Kaava tuhoaisi luontoselvityksessä todettuja arvoja. Miksi laajennusosaksi suunniteltu metsä on annettu hakata? Rälssin alueen YVA on vanhentunut. Rälssinkadun katkaiseminen pitää sisällyttää asemakaavaan. Maankaatopaikkaa ei tule laajentaa eikä uutta liikenneasemaa tule kaavoittaa alueelle.	Kaavalla poiketaan voimassa olevasta yleiskaavasta Y-202 yhdyskuntateknisen huollon alueen ET-12 osalta. Asemakaavaehdotus on Lahden yleiskaavaluonnoksen Y-203 mukainen, missä kyseisen alueen varaamista yhdyskuntateknisen huollon alueeksi ei ole enää nähty tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi, vaan alue on osoitettu muun ympäristön tavoin elinkeinoelämän alueeksi. Tämän perusteella voimassa oleva yleiskaava Y-202 voidaan tältä osin todeta ilmeisen vanhentuneeksi. Yleiskaavaluonnosta Y-203 laadittaessa on otettu huomioon MRL 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset. Koska asemakaavaehdotus on tämän lisäksi myös voimassa olevan maakuntakaavan mukainen, voidaan sen katsoa sopeutuvan voimassa olevan yleiskaavan kokonaisuuteen. Kaava-alueen alkuperäinen luonnonympäristö on pääosin jo hävinnyt, mistä syystä ei ole nähty tarpeelliseksi laatia erillistä luontoselvitystä alueelle. Kaavatyössä on huomioitu laajemmat selvitykset (mm. liito-oravat ja linnut). Alueella ei ole LUMO-kohteita. Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella.
Mielipide 8	Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rajoittamisen tarve on ilmeinen. Kadulla ajetaan ylinopeutta. Etenkin talvisin kadun varteen pysäköidyt rekat ja perävaunut haittaavat viihtyisyyttä ja luovat vaaratilanteita. Esitetyistä vaihtoehdoista paras on Rälssinkadun katkaiseminen. Kadun katkaiseminen Emmankallenpuiston kohdalta haittaa liikaa yhteyttä lähimpään päiväkotiin ja kouluun. Jos suunnitellaan hidasteita, olisi kadulle saatava pysäköintikielto.	Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella.
Mielipide 9	Kannatan esitetyistä vaihtoehdoista hidasteita Kyläkunnantielle. Jos Rälssinkatu katkaistaan, tulee jalankulku- ja pyöräily-yhteys säilyttää. Meluvalli tulee toteuttaa koko Kyläkunnantien varrelle sekä Kosenkadun varteen. Mahdollinen liikenneasema tulee sijoittaa Ala-Okeroistentien länsipuolelle.	Kaavaehdotuksessa Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Rälssinkadun jatkeeksi osoitettavalla Rälssinpolulla sallitaan kävely, pyöräily ja hälytysajoneuvojen liikenne. Meluvallit on osoitettu elinkeinoelämän tonteille koko Kyläkunnantien matkalta. Kaavatyö ei ulotu Kosenkadun varrelle, ja sillä kohden kadunvarren meluvallin tulisi tilan puutteen vuoksi sijaita pääosin tontilla. Kaavaehdotus ei mahdollista liikenneaseman toteuttamista.

Muilta osallisilta ei luonnosvaiheen kuulemisessa tullut lausuntoa tai mielipidettä.

4 ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 Kaavan rakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan Ala-Okeroistentien varteen, Rälssinkadun pohjoispuolelle uusi elinkeinoelämän tontti. Tontti osoitetaan teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueiksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TYL-1). Tontin rakennusoikeus määrätään tonttitehokkuudella (rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan) $e=0.50$ ja rakentaminen sallitaan kahteen kerrokseen (II). Tontin reunoille määrätään istutettavia alueita ja puurivejä.

Kaavalla mahdollistetaan liikennöinti Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle kulkeväksi alueen pohjoispuolelta Ala-Okeroistentien kautta tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman mukaisesti osoittamalla maantien alueelle (LT) liittymän mahdollistava nuolimerkintä sekä maantie- ja katualueiden tilavarauksilla. Rälssinkatu 1 -tontin luoteispuolelta otetaan kulma katualueeksi uuden liittymän tilavarauksen mukaisesti. Vastaavasti tonttia kasvatetaan Ala-Okeroistentien puolella siten, että olemassa oleva, aidattu piha-alue tulee tonttimaaksi.

Kaavalla katkaistaan Rälssinkatu ajoneuvoliikenteeltä liikenneselvityksen mukaisesti alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella määrätään myös mm. avo-ojaa ja sähkölinjaa varten varattuihin alueisiin, jalankulun ja pyöräilyn alikulkuun, ajoneuvoliittymän sijaintiin ja kieltomerkinäkseen sekä maavallien toteuttamiseen liittyvistä asioista.

4.2 Kaavan mitoitus

Asemakaavan kokonaispinta-ala on noin 12 ha. Kaavalla osoitetaan alueelle rakennusoikeutta yhteensä 36 348 k-m². Kaavalla osoitettavat elinkeinoelämän tontit ovat pinta-alaltaan noin 1,8 ha ja 6,9 ha (Scania) laajuisia. Uudelle elinkeinoelämän tontille arvioidaan sijoittuvan noin 90 työpaikkaa (1 työpaikka / 100 k-m²).

Rälssinkatu 1 -tontin pinta-ala pienenee asemakaavan muutoksella 66 m².

4.3 Kaavan vaikutukset

MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitysten perusteella on voitava arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Kaavalla osoitetaan uutta maankäyttöä Rälssinkadun pohjoispuolelle, mikä saattaa aiheuttaa jonkin verran lisääntyvää häiriötä Kyläkunnantien varressa oleville, lähimmille asuinkiinteistöille. Kaavalla määrätään kuitenkin uuden elinkeinoelämän tontin osalta, että sen tulee olla ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta (TYL-1). Lisäksi elinkeinoelämän tonteille määrätään toteutettavaksi istutettavat maavallit Kyläkunnantietä vasten, millä melu- ja näkymähaittoja pyritään edelleen vähentämään.

Kaavatyön yhteydessä katkaistaan läpiajoliikenne Rälssinkadulla, mikä vähentää Kyläkunnantien varren kiinteistöille aiheutuvaa, Ala-Okeroistentien ja Helsingintien välisestä läpiajosta aiheutuvaa häiriötä ja rauhoittaa asuinaluetta. Kaavalla estetään liittymien toteuttaminen elinkeinoelämän tonteilta Kyläkunnantielle ja kyseisten tonttien liikenteen tulee suuntautua Rälssinkadun kautta Ala-Okeroistentien suuntaan.

Kaavalla A-2784 mahdollistetaan osaltaan uuden Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtava kulkuyhteyden toteuttaminen Ala-Okeroistentielle osoitettavalla, liittymän paikkaa koskevalla nuolimerkinnällä. Uuden kulkuyhteyden toteuttaminen Rälssin täyttömäen pohjoispuolelle vähentää liikenteestä aiheutuvaa haittaa Tuomenojan asuinalueen suuntaan.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Kaavalla ei ole olennaisia vaikutuksia maa- ja kallioperään. Suunnittelualueen pohjoispuolelle sijoittuvan elinkeinoelämän tontin hulevedet tulevat johtumaan Porvoonjokeen. Kaavalla estetään Kyläkunnantien läpiajo, mikä parantaa osaltaan ilmanlaatua tien varren asukkaiden kannalta.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Kaavalla ei ole olennaisia vaikutuksia luonnonympäristöön, koska suunnittelualueen alkuperäinen luonto on aiemman liikenne-, teollisuus- ja viljelykäytön seurauksena jo pääosin hävinnyt. Kaavatyöllä poistetaan suunnittelualueen pohjoisosan peltoalue viljelykäytöstä ja korvataan se elinkeinoelämän tontilla.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Kaavalla mahdollistetaan osaltaan alue- ja yhdyskuntarakenteellisesti merkittävän, maakunta- ja yleiskaavaan merkityn retkeily- ja ulkoilualueen (Rälssin täyttömäki) maisemoinnin ja toteutuksen aloittaminen vaiheittain eteläosastaan. Tämä on mahdollista alueen kulkuyhteyden ja lumenvastaanottoapaikan siirtyessä alueen pohjois- ja koillispuolelle. Maisemoinnin aloittaminen vaiheittain ei ole mahdollista ilman kaavamutoksilla vahvistettavaa, uutta kulkureittiä alueelle, jolla osa alueesta voidaan rauhoittaa toiminnalta ja läpiajolta. Kaavalla A-2784 mahdollistetaan kulkureitin siirtäminen pohjoispuolelle maantien alueelle (LT) osoitettavalla, liittymän paikkaa koskevalla nuolimerkinnällä. Muulta osin uusi kulkureitti osoitetaan kaavalla A-2739.

Rälssinkadun katkaisemisella estetään kokonaan Ala-Okeroistentien ja Helsingintien välinen läpiajoliikenne Kyläkunnantiellä ja siten vähennetään liikenteestä aiheutuvaa häiriötä alueen asukkaille. Tämä saattaa aiheuttaa alueen asukkaille sekä yritysten työntekijöille ja asiakkaille pidempiä kiertoreittejä riippuen ajomatkan suunnasta ja toiminnon sijainnista. Läpiajon katkaiseminen parantaa merkittävästi liikenneturvallisuutta etenkin kävelyn ja pyöräilyn osalta Kyläkunnantiellä, kun erityisesti läpikulkeva raskas ajoneuvoliikenne poistuu todennäköisesti kokonaan pohjoisosan asuinkiinteistöjen kohdalta.

Ala-Okeroistentien kiertoliittymä aiheuttaa Ala-Okeroistentietä suoraan ajavalle liikenteelle hieman nykyistä suuremman viivytyksen. Kiertoliittymä toimii kuitenkin keskimäärin hyvin, jolloin iltahuipputunnin laskennallinen keskimääräinen viivytys on kaikilla tulosuunnilla noin 10 sekuntia (Liikenneselvitys, A-Insinöörit).

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Kaavan olennaisimmat maisemalliset vaikutukset kohdistuvat pohjoispuolelle avautuvaan, maisemallisesti arvokkaaseen Okeroisten kulttuurimaisemaan, johon suunnittelualueen pohjoispuolelle rakentuvan Lahden eteläisen kehätien toteuttaminen myös vaikuttaa. Rälssinkadun uusi linjaus edellyttää muutoksia Rälssinkatu 1 -tontin rajoihin, mutta oleva piha-alueen aita on mahdollista säilyttää tontilla.

Kuva 12. Näkymä Ala-Okeroistentieltä Lasitien kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle vuodelta 2018, suunnittelualue sijoittuu kuvan vasempaan laitaan.

Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen

Kaavalla osoitetaan uusi elinkeinoelämän tontti rakentuvan kehätien varteen näkyvälle, liikenteellisesti hyvälle paikalle, mikä parantaa toimivaa elinkeinoelämän kilpailun kehittämistä alueella.

Rälssinkadun katkaiseminen saattaa aiheuttaa alueen yritysten työntekijöille ja asiakkaille pidempiä kiertoreittejä riippuen ajomatkan suunnasta ja toiminnon sijainnista.

4.4 Yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella poiketaan voimassa olevasta yleiskaavasta Y-202 yhdyskuntateknisen huollon alueen ET-12 osalta. Asemakaava ja asemakaavan muutos on Lahden yleiskaavaluonnoksen Y-203 mukainen, missä kyseisen alueen varaamista yhdyskuntateknisen huollon alueeksi ei ole enää nähty tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi, vaan alue on osoitettu muun ympäristön tavoin elinkeinoelämän alueeksi. Tämän perusteella voimassa oleva yleiskaava Y-202 voidaan tältä osin todeta ilmeisen vanhentuneeksi. Yleiskaavaluonnosta Y-203 laadittaessa on otettu huomioon MRL 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset. Koska asemakaava ja asemakaavan muutos on tämän lisäksi myös voimassa olevan maakuntakaavan mukainen, voidaan sen katsoa sopeutuvan voimassa olevan yleiskaavan kokonaisuuteen.

4.5 Nimistö

Rälssinkadun osuus, joka muuttuu kaavalla jalankululle ja pyöräilylle varatuksi kaduksi nimetään Rälssinpoluksi.

5 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaava ja asemakaavan muutos on mahdollista toteuttaa sen saatua lainvoiman. Katu- ja liikennejärjestelyjä on toteutettu ennakoivasti Lahden eteläisen kehätien rakentamisen yhteydessä.

6 ASEMAKAAVAN LAATIJA

Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski
puhelin: 050 398 5113

osoite: Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Maankäyttö ja aluehankkeet
Askonkatu 2
15100 LAHTI

s-posti: etunimi.sukunimi@lahti.fi

Lahdessa 29.11.2019

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti

1.4.2020: numeronmuutos A-2784a

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	398 Lahti Täyttämispvm	15.11.2019
	ASEMAKAAVA KOSKEE: JOKIMAAN (28.) KAUPUNGINOSAN TILOJA JA TILOJEN OSIA RN:O 398-406-6-144, 895-2-1 JA 895-12-1	
	ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKEE: JOKIMAAN (28.) KAUPUNGINOSAN KORTTELIN 28040 TONTTIA 18 SEKÄ YLEISEN TIEN-, RETKEILY- JA ULKOILUALUETTA JA KATUALUETTA	
Kaavan nimi	ASEMAKAAVALLA JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSELLE MUODOSTUU: JOKIMAAN (28.) KAUPUNGINOSAN KORTTELIN 28040 TONTTI 23 KORTTELIN 28106 TONTTI 1 SEKÄ MAANTIEN- JA KATUALUETTA	

Hyväksymispvm	Ehdotuspvm	29.11.2019
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	398A2784a
Generoitu kaavatunnus		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	11,9521	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha] 2,5605
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 9,3916

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	11,9521	100,0	36348	0,30	2,5605	8920
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	8,6398	72,3	36348	0,42	1,7829	8920
V yhteensä					-0,0503	
R yhteensä						
L yhteensä	3,3123	27,7			0,8279	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnyt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	11,9521	100,0	36348	0,30	2,5605	8920
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	8,6398	72,3	36348	0,42	1,7829	8920
T					-6,8569	-27428
TL	6,8502	79,3	27400	0,40	6,8502	27400
TYL-1	1,7896	20,7	8948	0,50	1,7896	8948
V yhteensä					-0,0503	
VR/s					-0,0503	
R yhteensä						
L yhteensä	3,3123	27,7			0,8279	
Kadut	0,3992	12,1			0,1645	
Kev.liik.kadut	0,0981	3,0			0,0981	
LT	2,8150	85,0			0,5653	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

HENNALA

27

28106
TYL-1
II
e=0.50

28040
TL
II
e=0.40

JOKIMAA

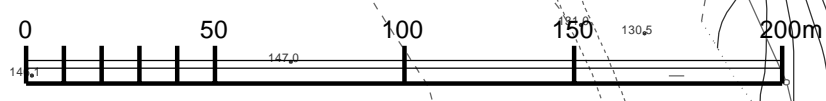
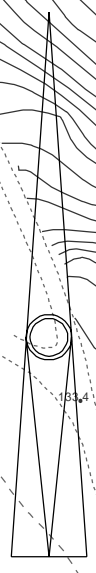
28

RÄLSSINKATU

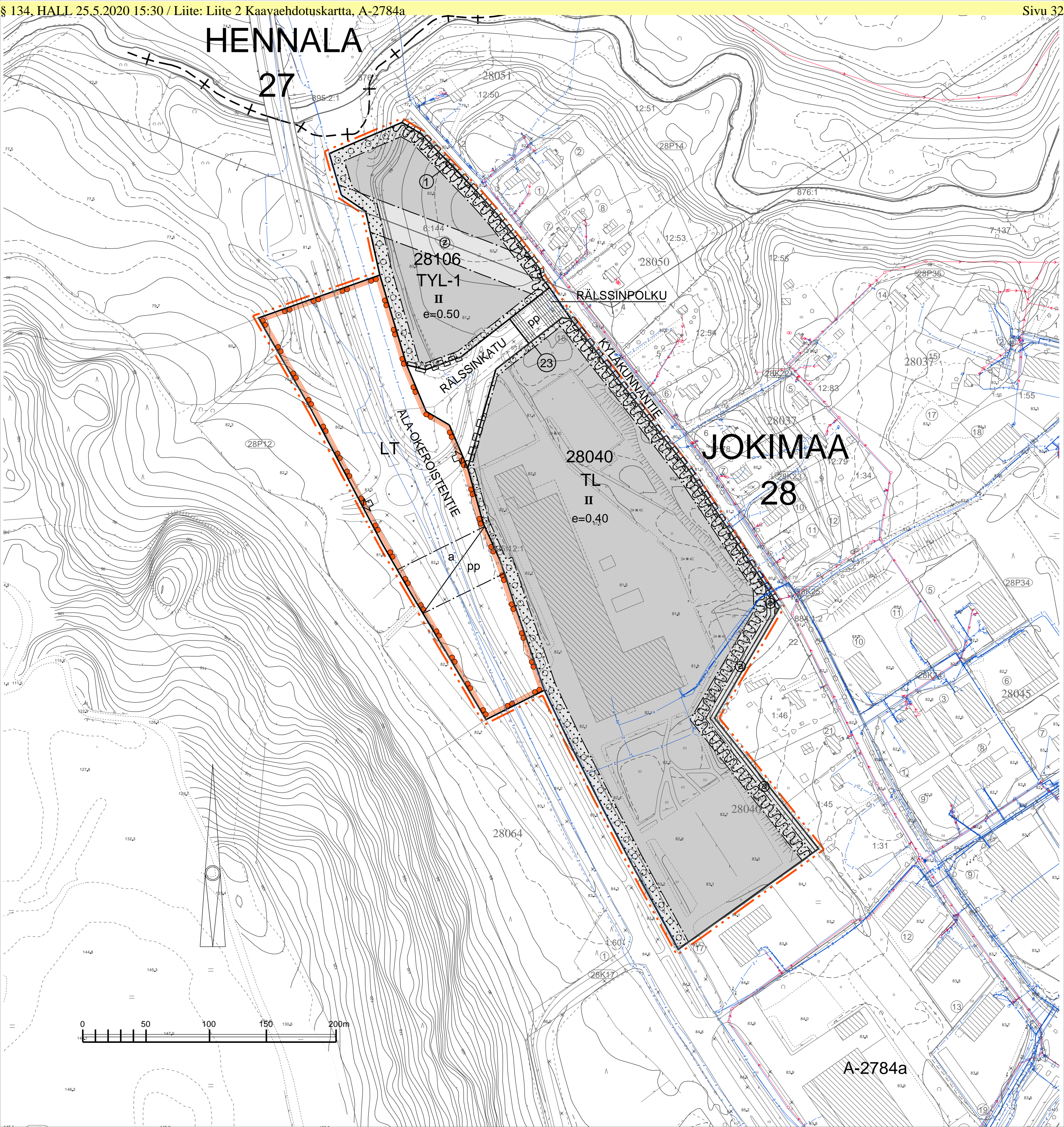
RÄLSSINPOLKU

ALA-OKEROISTENTIE

KYLKUNNANTIE

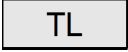
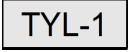

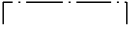
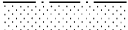
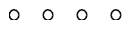

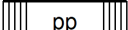
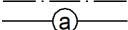
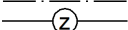
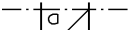

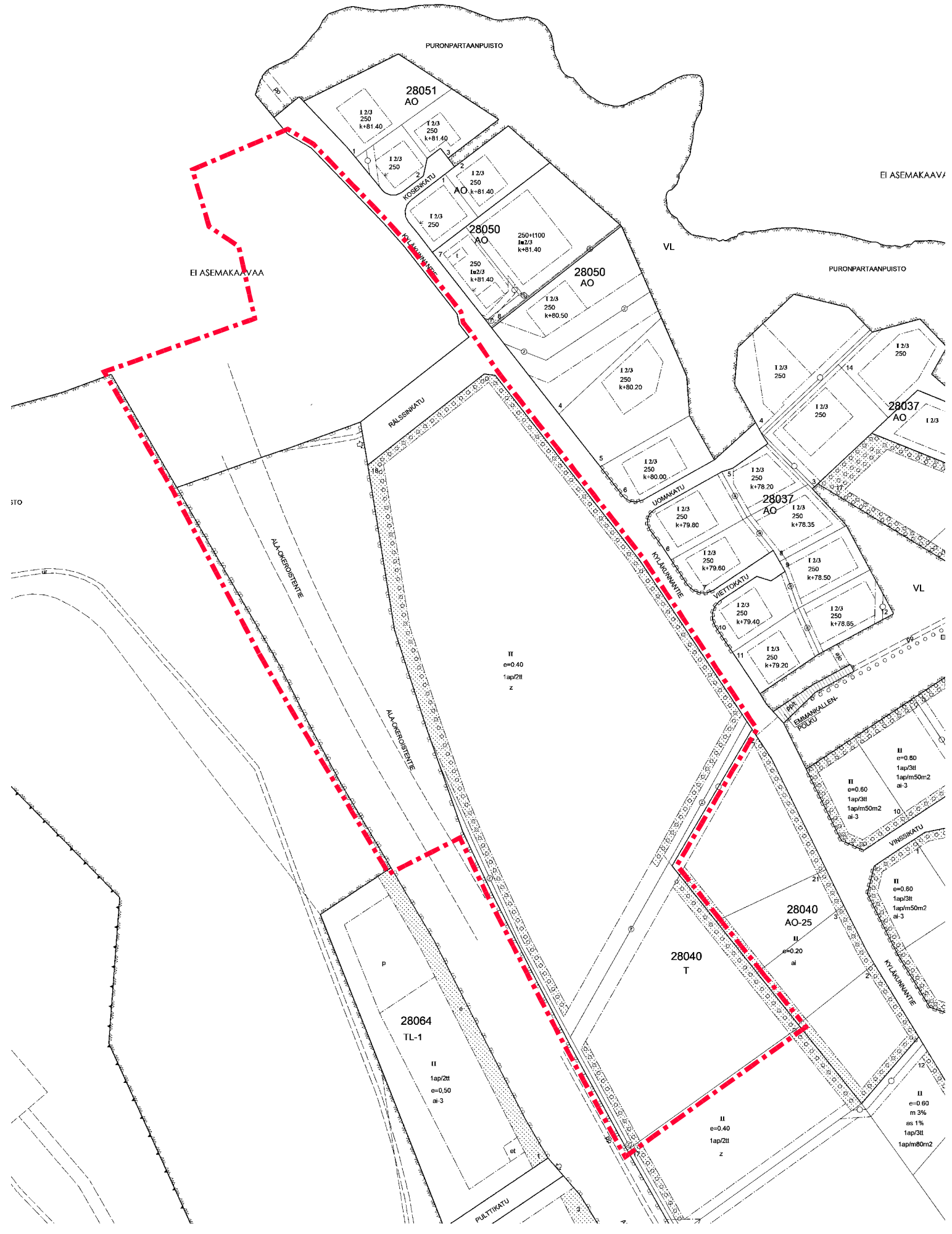
A-2784a

1(1)

A-2784a ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Nro	Merkintä	Määräys
1		ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET
2		TEOLLISUUTTA, VARASTOINTIA JA NIIHIN LIITTYVÄÄ LIIKETOIMINTAA PALVELEVIEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE.
3		TEOLLISUUS- JA VARASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE SEKÄ NIIHIN LIITTYVÄÄ LIIKETOIMINTAA PALVELEVIEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. ALUEELLE EI SAA SIJOITTAASUNUNTOJA EIKÄ AVOINTA ULKOVARASTOINTIA.
4		MAANTIEEN ALUE.
5		3 m KAAVA-ALUEEN RAJAN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA.
6		KAUPUNGINOSAN RAJA.
7		KORTTELIN, KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA.
8		OSA-ALUEEN RAJA.
9		SITOVAN TONTTIJAON MUKAISEN TONTIN RAJA JA NUMERO.
10	28	KAUPUNGINOSAN NUMERO.
11	JOKI	KAUPUNGINOSAN NIMI.
12	28040	KORTTELIN NUMERO.
13	RÄLSSINK	KADUN NIMI.
14	II	ROOMALAINEN NUMERO OSOITTAASUNUN RAKENNUSTEN, RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN SUURIMMAN SALLITUN KERROSLUVUN.
15	e=0.40	TEHOKKUUSLUKU ELI KERROSALAN SUHDE TONTIN PINTA-ALAAN.
16		RAKENNUSALA.
17		ISTUTETTAVA ALUEEN OSA.
18		MERKINTÄ OSOITTAASUNUN TONTIN RAJAN, JOLLA ON KASVATETTAVA PUITA RYHMINÄ.
19		KATU.
20		JALANKULULLE JA PYÖRÄILYLLE VARATTU KATU.
21		AVO-OJAA VARTEN VARATTU ALUEEN OSA.
22		SÄHKÖLINJAA VARTEN VARATTU ALUEEN OSA.
23		KADUN TAI LIIKENNEALUEEN ALITTAVA KÄVELYLLE JA PYÖRÄILYLLE VARATTU ALUE.
24		AJONEUVOLIITTYMÄN LIKIMÄÄRÄINEN SIJAINTI.
25		KATUALUEEN RAJAN OSA, JONKA KOHDALTA EI SAA JÄRJESTÄÄ AJONEUVOLIITTYMÄÄ.
26		MERKINTÄ OSOITTAASUNUN ALUEEN RAJAN, JONKA KOHDALLE ON TOTEUTETTAVA MAAVALLI.
27		ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ ON TEHTY SITOVA TONTTIJAKO.

POISTOKARTTA MK 1:3000

LAHTI

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTI- SUUNNITELMA

18.11.2019

A-2784a

Asemakaava ja asema-
kaavan muutos

Rälssinkadun ympäristö,
Jokimaa

Lahti.fi

ALOITE/HAKIJA

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okeroistentien ja Kyläkunnantien väliselle alueelle Rälssinkadun molemmin puolin. Suunnittelualue sijaitsee n. 5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta lounaaseen.

TAVOITE

Asemakaavatyön tavoitteena on mahdollistaa Rälssinkadun uusi linjaus, osoittaa uusi elinkeinoelämän tontti sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä.

LÄHTÖTIEDOT

Maanomistus

Rälssinkadun katualue on kaupungin omistuksessa. Tiealueen omistaa Suomen valtio. Rälssinkatu 1 -kiinteistön omistaa Kiinteistö Oy Eagle Lahti. Rälssinkadun pohjoispuolella oleva peltoalue on kaupungin omistama ja se on vuokrattu.

Suunnittelutilanne

Aluetta koskevat seuraavat voimassa olevat kaavat ja suunnitelmat:

- Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014.
- Lahden läntisten osien osayleiskaava Y-202, lainvoimainen 5.10.2017.
- Nykyisellä yleisen tien alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2009. Rälssinkadulla ja Rälssinkatu 1 -tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2000.

Lähtötiedot esitetään tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kartalla

SELVITYKSET

Selvitystarvetta arvioidaan kaavatyön edetessä yhteistyössä viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa. Kaavatyötä koskevien selvitysten antamat lähtökohdat esitetään tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Osalliset (MRL 62 §)

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän kaavatyön osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Jokimaan omakotiyhdistys ry
- Lahden maankäyttö ja aluehankkeet
- Lahden kunnallistekniikka / kadunpito, liikenne, puistot, metsät
- Lahden rakennus- ja ympäristövalvonta / rakennusvalvonta, ympäristöpalvelut
- Lahden liikuntapalvelut
- Päijät-Hämeen liitto
- Hollolan kunta
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Uudenmaan ELY-keskus / liikenne
- Väylävirasto
- Lahden kaupunginmuseo / arkeologian yksikkö
- Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
- Lahti Energia Oy
- LE-Sähköverkko Oy
- Lahti Aqua Oy
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Posti Group Oyj
- DNA Oy
- TeliaSonera Finland Oyj
- Elisa Oyj
- Salpausselän luonnonystävät ry
- Liekki ry
- Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan internetissä osoitteessa www.lahti.fi/kaavoitus kaavoituskohteen omalla sivulla. Suunnitelmaa täydennetään tarvittaessa työn aikana. Verkkosivulle lisätään kaavatyön yhteydessä mahdollisesti laadittavia selvityksiä sekä muuta työhön liittyvää aineistoa.

Luonnosvaiheessa kaava-alueen maanomistajia sekä alueeseen rajoittuvien tai sitä vastapäätä olevien naapurikiinteistöjen omistajia ja kaupungilta tontin vuokranneita kuullaan erikseen kirjeitse. Lisäksi kuulemisaineisto viedään kaavatyön verkkosivulle. Lausuntoja pyydetään luonnosvaiheessa viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute kirjataan asemakaavan selostukseen, jossa myös kerrotaan, miten palaute on otettu huomioon kaavoituksessa. Luonnosvaiheen vuorovaikutus on järjestetty osana kaavatyötä A-2739.

Ehdotusvaiheessa ei lähetetä osallisille kirjeitä tai pyydetä lausuntoja (lukuun ottamatta MRA 28 § mukaisia tapauksia), ellei kaavaehdotus ole oleellisesti muuttunut luonnosvaiheesta tai ellei sitä ole erikseen pyydetty.

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö järjestetään erikseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle tiedoksi. Viranomaisilta pyydetään kaavaluonnoksesta lausunto luonnosvaiheessa.

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN JA AIKATAULU

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Aikataulu on tavoitteellinen ja edellyttää, että kaavasta ei jätetä muistutuksia tai valiteta.

maalis/
2018 **1** **ALOITUSVAIHE**
Kaavan vireilletulosta ilmoitetaan vuoden 2018 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

syksy/
2019 **2** **LUONNOSVAIHE**
Luonnosvaiheessa laaditaan idealuonnoksia ja selvityksiä sekä arvioidaan luonnoksen tai luonnosvaihtoehtojen vaikutuksia. Lisäksi käydään neuvotteluja osallisten kanssa. Luonnosvaiheessa järjestetään osallisten kuuleminen. Materiaalit lisätään kaavatyön verkkosivulle. Luonnosvaiheen vuorovaikutus on järjestetty osana kaavatyötä A-2739.

Osallistuminen

Osalliset voivat lausua kaavaluonnoksesta mielipiteensä kirjallisesti tai suullisesti. Mielipiteen voi jättää sähköpostilla suoraan kaavan laatijalle etunimi.sukunimi@lahti.fi. Tarvittavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot. Annetut mielipiteet ja lausunnot julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

talvi/
2019-
2020 **3** **EHDOTUSVAIHE**
Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville teknisen ja ympäristölautakunnan päätöksellä 30 vuorokaudeksi Lahti-Pisteeseen sekä kaupungin verkkosivuille. Nähtävillä olosta kuulutetaan Uusi Lahti -lehdessä, kaupungin verkkosivuilla sekä Lahti-pisteen ilmoitustaululla. Jos mahdolliset muistutukset eivät aiheuta ehdotukseen olennaisia muutoksia, kaava etenee vastineineen hyväksymisvaiheeseen. Muussa tapauksessa tekninen ja ympäristölautakunta asettaa muutetun kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville.

Osallistuminen

Osalliset ja kunnan jäsenet voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen nähtävilläoloaikana. Muistutus osoitetaan tekniselle ja ympäristölautakunnalle, ja sen voi toimittaa Lahti-pisteeseen tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi. Muistutuksen tehneille lähetetään perusteltu vastaus, mikäli he ovat ilmoittaneet osoitteensa. Lausuntoja pyydetään tarvittavilta viranomaisilta, mikäli he ovat sitä erikseen pyytäneet tai mikäli kaava on oleellisesti muuttunut luonnosvaiheesta. Muistutukset ja lausunnot julkaistaan nimineen kaupungin verkkosivuilla.

talvi/
2019-
2020 **4** **HYVÄKSYMISVAIHE**
Kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen ja mahdolliset muistutukset vastineineen sekä esittää kaupunginvaltuustolle kaavan hyväksymistä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy ehdotuksen. Hyväksymispäätöksestä lähetetään tieto kaava-aloitteen tekijälle, muistutuksen tehneille ja viranomaisille.

Osallistuminen

Osalliset ja kunnan jäsenet voivat valittaa kaupunginvaltuuston päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän valitusaikana. Hallinto-oikeuden päätöksestä on mahdollista valittaa edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

kevät/
2020 **5** **VOIMAANTULO**
Kaava saa lainvoiman noin 1,5–2 kuukauden kuluttua kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikäli kaavasta ei valiteta. Kaava kuulutetaan lainvoimaiseksi Lahden kaupungin verkkosivuilla sekä Lahti-pisteen ilmoitustaululla.

OAS

A-2784a - D/2258/10.02.03.00.04/2019

5 (5)

KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI (MRL 9 §, MRA 1 §)

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutukset arvioidaan lähtötietojen pohjalta asiantuntijatyönä. Vaikutusarvioinnissa hyödynnetään myös osallisten mielipiteitä ja kommentteja. Vaikutusarviointi esitetään asemakaavan selostuksessa. Arvioitavat vaikutukset ovat:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

ASEMAKAAVAN LAATIJA

Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski

puhelin: 050 398 5113

osoite: Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Maankäyttö ja aluehankkeet
Askonkatu 2
15100 LAHTI

s-posti: etunimi.sukunimi@lahti.fi

Lahdessa 18.11.2019

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti

1.4.2020: numeronmuutos A-2784a

Tietoa kaavoituksesta ja kaavoituskatsaus

www.lahti.fi/kaavoitus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

HAMELY/1118/2019

19.09.2019

Julkinen

Lahden kaupunki Tekninen ja ympäristötoimiala
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 12.8.2019

ELY-keskuksen lausunto, Asemakaava ja asemakaavan muutos, Lahti, Jokimaa, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, A-2739, valmisteluvaihe

Suunnittelualue ja kaavan tarkoitus

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okerointentien varrelle Helsingintien, Kyläkunnantien, Lintulantien ja rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Suunnittelualue sijaitsee n. 5,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta lounaaseen.

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

Suunnittelutilanne

Lahden läntisten osien osayleiskaavassa Y-202 maan- ja lumenvastaanottoalue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-2) sekä maa-ainesten ottoalueeksi (eo). Yleiskaavan suunnitteluohjeessa todetaan VR-2 -aluetta koskien, että arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Ala-Okerointentien ympäristö on merkitty elinkeinoelämän alueeksi (T-23) sekä suunnittelualueen pohjoisosasta yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET-12). Suunnittelualueen länsiosaan on yleiskaavassa merkitty asuinalueen osa (A-23) maa- ja metsätalousalueen ympäröimänä (M-3). Suunnittelualueelle on yleiskaavassa merkitty kulkevaksi ulkoilureitistön pääväyliä, 110 kV:n avojohtolinja sekä Ala-Okerointentien varressa ohjeellinen pyöräilyn aluereitti. Viheryhteystarve kehätien ylitse on yleiskaavassa osoitettu Lahden ja Hollolan rajan tuntumaan. Yleiskaavan päivitystyö on vireillä.

Hämeen ELY-keskuksen lausunto

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamisen lisäksi kaavaluonnoksessa osoitetaan liike- ja huoltoasemarakennusten korttelialuetta sekä teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueita, jotka olisi hyvä mainita myös kaavamuutoksen tavoitteiden ja tarkoituksen kuvauksissa.

Myös näiltä muuttuvan maankäytön alueilta (KLH, TL, TYL) osalta on tarpeen kuvata suunnittelualan luonnonympäristön ominaispiirteet, sekä todeta esiintykö alueilla potentiaalisia luontoarvoja tai arvokkaita elinympäristöjä, jotka tulee alueen suunnittelussa ottaa huomioon.

Asemakaavaluonnoksen itäosassa sijaitsevaan luo-1-merkintään suositellaan lisättävän luontoarvojen turvaamista koskeva kaavamääräys.

Asemakaavoituksen yhteydessä on laadittu luontoselvitys, jossa on tunnistettu maa-ainestermiinalin laajenemisen luontoarvojen kannalta mahdolliset laajenemissuunnat ja arvokkaat alueet ja kohteet. Kaavaluonnoksessa esitetyt toiminnot ovat pääasiallisesti esitettyjen periaatteiden mukaisia. Vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin tarpeen arvioida luonnon monimuotoisuuden kohdistuvat vaikutukset koskien E/VR-alueen laajentamista kaava-alueen länsiosassa sijaitsevan jyrkänteen ja sen aluslehdon alueelle. Kohteen häviämisen lisäksi huomioitavaa on paikallisen ekologisen yhteyden heikentyminen tai häviäminen, sekä linnustovaikutukset. Kaavatyössä on tarpeen ottaa kantaa mehiläishaukan ja huuhkajan esitettyyn lisäselvitystarpeeseen alueella.

Asemakaavoituksen yhteydessä laaditun ympäristöselvityksen mukaan E/VR-alueen laajentumisesta muodostuvat ympäristövaikutukset eivät eroa alueen nykyisen ympäristöluvan mukaisista vaikutuksista. Laajennusalueen rakentamisvaiheessa (louhinta ja murskaus) ja toiminnan siirtyessä laajennusalueelle vaikutukset voivat kuitenkin kasvaa laajennusaluetta lähimpänä sijaitsevilla asuinkiinteistöillä.

Asemakaavoituksen yhteydessä tulee kuvata ja arvioida ympäristövaikutusten ja ympäristöhäiriöiden (mm. melu, tärinä ja pöly) suuntaa ja painopistettä asutukseen nähden tarkemmin. Asemakaavaa laadittaessa tulee ympäristöselvityksessä esitetyn mukaisesti varmistaa, että esitetty suojavyöhyke on riittävä.

Kaavaluonnoksessa 1,9 ha liiketoimintojen tontille on esitetty rakennustehokkuudeksi $e=0,5$. Päivittäistavaran kaupan enimmäiskerrosalaksi on määritelty 500k-m². Koska kaavan mahdollistamien liiketoimintojen rakennusoikeuden määrä tontilla ylittää vähittäiskaupan suuryksikön rajan 4000 k-m², esitetään kaavaan

täsmennettäväksi kaavan mahdollistama kaupan määrä.

Koska alueelle ei ole maakunta- tai yleiskaavassa esitetty kaupan toimintoja, tulee jatkosuunnittelun yhteydessä varmistua, että asemakaavaratkaisu ei ole ristiriidassa maakuntakaavassa esitettyjen kaupan tavoitteiden tai yleiskaavan vähittäiskaupan ohjauksen kanssa. Kaavaselostusta tulee täydentää kaupallisten vaikutusten arvioinnilla.

Kaavaselostuksessa on esitetty vaihtoehtoisia ratkaisuja Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi. Kaavan vaikutusten arviointiin esitetään täydennettäväksi vaikutukset liikenneturvallisuuteen kaava-alueella ja kaavan vaikutusalueella etenkin kävelyn ja pyöräilyn osalta. Liikenteen osalta ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa.

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna asemakaavassa on poikkeamia, jotka tulee perustella kaavaselostuksessa. Poikkeavuus voi olla mahdollista yleiskaavan yleispiirteisyyden (aluerajausten tarkentuminen) tai yleiskaavan ilmeisen vanhentuneisuuden perusteella. Kaikissa tapauksissa tulee varmistaa asemakaavan sopeutuminen yleiskaavan kokonaisuuteen ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet maankäytön asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen, liikenne, ja ympäristöasiantuntija Kirsi Lehtinen, luonto ja ympäristö.

Lausunnon on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Annu Tulonen ja ratkaissut ylitarkastaja Kirsti Nieminen. Lausunto on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirja lopussa.

TIEDOKSI

Päijät-Hämeen liitto, aluesuunnittelupäällikkö Riitta Väänänen
Lahden museot, tutkija Riitta Niskanen

Tämä asiakirja HAMELY/1118/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1118/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tulonen Annu 19.09.2019 12:47

Ratkaisija Nieminen Kirsti 19.09.2019 12:48

Lahden kaupunginmuseo

Pvm 13.9.2019

Kaavoitusarkkitehti
Markus Lehmuskoski
Maankäyttö ja aluehankkeet
Lahden kaupunkiympäristö
Askonkatu 2
15100 Lahti
kirjaamo@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 12.8.2019

Asia: Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, asemakaava- ja asemakaavamuutosluonnos / kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski 23.7.2019

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo, rakennuskulttuuri esittää otsikon asiasta pyydettyinä lausuntonaan seuraavan:

Museolla ei ole huomautettavaa asiaan.

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo

museonjohtaja

Timo Simanainen

tutkija

Riitta Niskanen

Tiedoksi

Museovirasto, Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut
Hämeen ely-keskus
Kaupunkikuva-arkkitehti Armi Patrikainen

Lähtettäjä: [Karu-Hanski Tiina](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Lyp:n lausunto asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2739, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus
Päivämäärä: 13. syyskuuta 2019 16:10:29

Lahden ympäristöpalvelut esittää asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2739, joka koskee Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennusta, lausuntonaan seuraavan.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen tavoitteena on laajentaa nykyistä Rälssin maan- ja lumen vastaanottoaluetta. Ympäristöpalvelut pitää perusteltuna vastaanottoalueen laajentamista, sillä tällaista aluetta tarvitaan Lahdessa ennen kuin Lahden kaupunkiseudulle on saatu isompi seudullinen vastaanotto-/käsittely-/kierrätysalue ("kierrätyspuisto").

Asemakaavaluonnoksen perusteella alueelle liikennöinti siirtyisi alueen pohjoisosaan lähelle Lahden kehätien Okeroisten liittymää. Samalla ajoyhteys alueen eteläosaan mt 140:lta poistuisi ja tällöin Rälssin alueelle kulkevan raskaan liikenteen aiheuttama häiriö Tuomenojan asuinalueelle tulee poistumaan.

Kuten alueella tehdyssä luotoselvityksessä todetaan on nykyisen E/VR -alueen laajentamisalueilla pohjoiseen ja luoteeseen alueet jo ihmistoiminnan muuttamaa eikä alueiden luonnontilaisuus ole täysin säilynyt, joten alueen laajentamiseen kehätien eteläpuolelle ei ole estettä.

Laajenemisalueen länsiosan jyrkännealueella luotoselvityksessä todettiin selviä merkkejä mm. huuhkajan esiintymisestä. Huuhkajan pesintää alueella ei kesällä 2018 kuitenkaan todettu. Myös mehiläishaukasta oli tehty havainto. Ennen asemakaavoituksen viemistä eteenpäin tulisi länsipuolen jyrkännealueella tehdä lisäselvitys huuhkajan ja mehiläishaukan esiintymisestä sekä mahdollisista reviiereistä, koska molemmat lajit on todettu Suomessa erittäin uhanalaisiksi.

*Tiina Karu-Hanski
ympäristönsuojelusihteerin
Rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualue
Lahden ympäristöpalvelut*

Lähettäjä: [Deski /Telia Finland Oyj /Tampere](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: RE: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastanottoalueen laajennus, Jokimaa)
Päivämäärä: 14. elokuuta 2019 11:56:05

Terve,

Aineiston perusteella asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta Telian verkkoon, joten ei huomautettavaa.

Terveisin

Jarno Paasonen
Production Desk
Telia Company
p. 0201332710
www.telia.fi/televerkko

From: Lehmuskoski Markus <Markus.Lehmuskoski@lahti.fi>

Sent: maanantai 12. elokuuta 2019 9.58

To: Helminen Juha <Juha.Helminen@lahti.fi>; Uurtamo Juha <Juha.Uurtamo@lahti.fi>; Solonen Petri <Petri.Solonen@lahti.fi>; Autio Jukka <jukka.autio@lahti.fi>; Lehto Jouni <Jouni.Lehto@lahti.fi>; Kuokkanen Anne <Anne.Kuokkanen@lahti.fi>; Järvelä Mika <Mika.Jarvela@lahti.fi>; Silvast Maria <Maria.Silvast@lahti.fi>; Säöksniemi Johanna <Johanna.Saaksniemi@lahti.fi>; Tolvanen-Valkeapää Tarja <Tarja.Tolvanen-Valkeapaa@lahti.fi>; Heikkinen Matti <Matti.Heikkinen@lahti.fi>; Lastikka Mika <Mika.Lastikka@lahti.fi>; Tuhkanen Jani <Jani.Tuhkanen@lahti.fi>; Ojanen Antti <Antti.Ojanen@lahti.fi>; Kujala Kirsi <kirsi.kujala@lahti.fi>; Konivuori Kati <Kati.Konivuori@lahti.fi>; Särkkä Anna-Maaria <Anna-Maaria.Sarkka@lahti.fi>; Vesanen Jukka <Jukka.Vesanen@lahti.fi>; Karu-Hanski Tiina <Tiina.Karu-Hanski@lahti.fi>; Riihelä Asko <Asko.Riihela@lahti.fi>; Mäntylä Jari <Jari.Mantyla@lahti.fi>; Malin Ismo <Ismo.Malin@lahti.fi>; Lanki Tommi <Tommi.Lanki@lahti.fi>; Ahokas Markku <Markku.Ahokas@lahti.fi>; 'toimisto@pajjat-hame.fi' <toimisto@pajjat-hame.fi>; Katariina Tuloisela <katariina.tuloisela@hollola.fi>; kirjaamo.hame@ely-keskus.fi; 'kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi' <kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi>; juha-pekka.hamalainen@vayla.fi; Wikström Janne <Janne.Wikstrom@vayla.fi>; Takala Hannu <Hannu.Takala@lahti.fi>; Leiskallio Antti <antti.leiskallio@phj.fi>; Karstila Jarkko <jarkko.karstila@phj.fi>; harri.maki-saari@lahtienergia.fi; antti.lundahl <antti.lundahl@lahtienergia.fi>; leo.hyrkkanen <leo.hyrkkanen@lahtienergia.fi>; Sirainen Tanja <Tanja.Sirainen@lahtiaqua.fi>; Pihamaa Sauli <Sauli.Pihamaa@lahtiaqua.fi>; riskienhallinta@phpela.fi; 'Mustonen Ari Tapio (Ari.Mustonen@posti.fi)' <Ari.Mustonen@posti.fi>; jarmo.joenranta@dna.fi; Deski /Telia Finland Oyj /Tampere <production-desk@teliacompany.com>; jaana.kaiharju@elisa.fi <jaana.kaiharju@elisa.fi>; Venäläinen Miikka <Miikka.Venalainen@lahti.fi>

Cc: Riitta Väänänen <riitta.vaananen@pajjat-hame.fi>; Tulonen Annu <annu.tulonen@ely-

keskus.fi>; Ahtiainen Anna-Kaisa <anna-kaisa.ahtiainen@ely-keskus.fi>; Kuha Jaakko (ELY) <jaakko.kuha@ely-keskus.fi>; Kilpeläinen Kyllikki <Kyllikki.Kilpelainen@lahti.fi>; Turunen Terttu <Terttu.Turunen@lahti.fi>; Saari Henrik <Henrik.Saari@lahti.fi>

Subject: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

Hei!

Kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet -yksikössä on laadittavana asemakaava ja asemakaavan muutos Jokimaan (28.) kaupunginosaan (A-2739).

Luonnosvaiheen kuuleminen on 15.8.–13.9.2019.

Kuulemisaineisto on tämän sähköpostin liitteenä.

Terveisin

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti
Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Maankäyttö ja aluehankkeet
p. 050 398 5113
Askonkatu 2
15100 LAHTI
www.lahti.fi

Päijät-Hämeen

pelastuslaitos

LAUSUNTO

10 569

sivu 1 / 1

Lupnumero

A-2739

06.09.2019

Vastaanottaja

Lahden kaupunki
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi

Kohde

A-2739

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus

Asemakaavan muutos A-2739 Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on vastaanottanut 12.08.2019 lausuntopyynnön D/489/10.02.03.00.04/2018 koskien asemakaavaa ja asemakaavan muutosta A-2739; Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa.

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okeroistentien varrelle Helsingintien, Kyläkunnantien, Lintulantien ja rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä.

Olen tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa koskien asemakaavan muutosta.

paloinsinööri

Raila Viljamaa

LAUSUNTO ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN LUONNOKSESTA A-2739, RÄLSSIN MAAN- JA LUMENVASTAANOTTOALUEEN LAAJENNUS

Lahden kaupunki pyytää lausuntoa otsikossa nimetystä kaavahankkeesta 13.9.2019 mennessä.

Kaavahanke sijaitsee rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien Okeroisten liittymän eteläpuolella. Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa voimassa olevien asemakaavojen kaavamääräyksiä. Rälssin maanvastaanottoalueella voidaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaan (ESAVI/1532/2018, myönnetty 1.6.2018) vastaanottaa, välivarastoida, käsitellä ja loppusijoittaa maa- ja kiviaineksia sekä vastaanottaa, käsitellä ja varastoida muita luvan sallimia jättemateriaaleja.

Lainvoimaisessa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 alue on pääosin virkistysaluetta V. Merkintä kuvaa pitkän tähtäimen tavoitetilaa osana kaupunkiseudun viherkehää. Ala-Okeroisten tien varrella maakuntakaavassa työpaikka-alueita TP. Lahden kaupunki päivittää yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana lainvoimaista Lahden läntisten osien osayleiskaavaa, jossa maan- ja lumenvastaanottoalue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-2) sekä maa-ainesten ottoalueeksi (eo).

Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä Rälssin maanvastaanottoalueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen toteutumista. Rälssin alue on tärkeä siihen saakka, kunnes Lahden seudun kierrätyspuistohanke toteutuu. Hankkeen toteutuminen vie puolestaan vuosia sitä varten laadittavan vaihemaakuntakaavan ja myöhemmin laadittavien kuntakaavojen ja lupaprosessin myötä. Uusien maanvastaanotto- ja -käsittelyalueiden avaaminen kokonaan uusiin paikkoihin ei ole perusteltua.

Kaavahankkeeseen liittyen on laadittu useita selvityksiä ja suunnitelmia. Maisemoinnin yleissuunnitelmassa esitetyt virkistystoiminnot muodostaisivat toteutuessaan alueesta vetovoimaisen erityisesti perheille soveltuvan virkistysalueen, johon maakuntakaavankin aluevarauksella tähdätään.

Lausunnon antaa ennakkoon aluesuunnittelupäällikkö Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 124 §:n nojalla toimistopäätöksensä, johon maakuntahallituksella on ns. otto-oikeus. Maakuntahallituksen seuraava kokous on 16.9.2019, jolloin sillä on mahdollisuus ottaa asia halutessaan käsiteltäväksi tai hyväksyä se sellaisenaan. Toimitamme siinä tapauksessa tiedon, jos maakuntahallitus päättää ottaa asian käsiteltäväkseen.

Riitta Väinänen
aluesuunnittelupäällikkö

Tiedoksi:

- asianomainen
- maakuntahallitus

Päätöksentekovaltuus:

___ hallintosääntö § ___

Lahden kaupunki
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 6.8.2019

LAUSUNTO ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN LUONNOKSESTA RÄLSSIIN MAAN- JA LUMENKAATOPAIKAN LAAJENNUS

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n (PHJ) lausuu kaavaluonnoksesta seuraavaa:

PHJ:n mielestä Rälssin maanvastaanottoalueen laajennus on perusteltua, koska ylijäämämateriaalin käsittelyyn- ja loppusijoitukseen ei ole näköpiirissä vielä vuosiin toista toiminnan laajuuteen tarvittavaa aluetta. Rälssin alue toiminta-aika on nykyisillä asiakkaiden tarpeilla ilman laajennusta 3-5 vuotta. Käynnissä on Lahden Seudun Kierrätyspuisto-hanke, jossa myös varataan alueita ylijäämämateriaalin huoltoon. Hankkeen toteutuminen ja toteutusaikataulu on vielä suunnitteluasteella ja em. hanke pystyy vastaamaan nykytilanteeseen eikä seuraavan 5-10 vuoden tarpeisiin.

Asemakaavaluonnoksen E/VR alueen kaavamääräystä voisi täsmentää siten, että alueelle voi sijoittaa pysyviä tai väliaikaisia maa-ainesten käsittelyyn liittyviä laitteistoja ja niiden tarvitsemia rakennuksia, sekä työntekijöiden sosiaali- ja vaakan rakennuksineen. Rakennusoikeutta voisi kasvattaa esitetystä 200 kerrosneliömetristä. E/VR kaavamerkintää voisi myös täsmentää siten, että alueella voidaan louhia ja jalostaa kiviainesta rakentamisen käyttöön ennen maa-ainesten loppusijoitusta ja alueella voidaan harjoittaa maa-ainesten ja rakennusjätteiden ja sivutuotteiden esimerkiksi betonin ja tuhkien käsittelyä, kuten nykyisessä Rälssin ympäristöluvassa sallitaan.

Alueen länsipuolelle toteutettava suojavallin kaavamääräystä tulisi selventää siten, että se toteutetaan esitetyllä alueella tarpeen mukaan siten, että vallia ei tarvitsisi rakentaa alueelle, jossa luonnostaan suojaväyhyke antaa riittävän näkö ja melusuojan länteenpäin, esimerkiksi luonnollinen mäki. Länsiosassa myös suojaväyhykkeen leveyttä voisi tarkastella tarkemmin. Suojaväyhyke voi mahdollisesti olla kapeampi alueilla, jossa luonnostaan on esimerkiksi mäki suojaamassa lähialueita.

Lahdessa 13.9.2019

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy

Johanna Rusanen
toimitusjohtaja

Lausunto
28.8.2019

(1/1)

**Lausuntopyyntö asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta
A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) MRL 62§**

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

Pyydettyä lausuntonaan Lahden liikuntapalvelut puoltaa asemakaavan ja asemakaavan muutosta luonnoksesta A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) MRL 62§.

Lahden kaupungin liikuntapalvelut

Markku Ahokas
liikuntapalvelupäällikkö

Sassila Tuija

Lähettilä: Hyrkkänen Leo <Leo.Hyrkkanen@lahtienergia.fi>
Lähetetty: keskiviikko 28. elokuuta 2019 16.15
Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti
Aihe: VL: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)
Liitteet: A-2739 190723.pdf; A-2739 lausuntopyyntö.pdf; A-2739 OAS 190723.pdf; A-2739 selostusluonnos 190723.pdf

Moi

LE-Sähköverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa ko. pyyntöön.

Leo Hyrkkänen
Yleissuunnittelija

LE-Sähköverkko Oy | Kauppakatu 31, 15140 Lahti
P. 050 323 9080
leo.hyrkkanen@lahtienergia.fi
www.lahtienergia.fi

Lähettilä: Lehmuskoski Markus [mailto:Markus.Lehmuskoski@lahti.fi]
Lähetetty: maanantai 12. elokuuta 2019 9.58
Vastaanottaja: Helminen Juha; Uurtamo Juha; Solonen Petri; Autio Jukka; Lehto Jouni; Kuokkanen Anne; Järvelä Mika; Silvast Maria; Sääksniemi Johanna; Tolvanen-Valkeapää Tarja; Heikkinen Matti; Lastikka Mika; Tuhkanen Jani; Ojanen Antti; Kujala Kirsi; Konivuori Kati; Särkkä Anna-Maaria; Vesanen Jukka; Karu-Hanski Tiina; Riihelä Asko; Mäntylä Jari; Malin Ismo; Lanki Tommi; Ahokas Markku; 'toimisto@pajjat-hame.fi'; Katariina Tuloisela; kirjaamo.hame@ely-keskus.fi; 'kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi'; juha-pekka.hamalainen@vayla.fi; Wikström Janne; Takala Hannu; Leiskallio Antti; Karstila Jarkko; Mäki-Saari Harri; Lundahl Antti; Hyrkkänen Leo; Sirainen Tanja; Pihamaa Sauli; riskienhallinta@phpela.fi; 'Mustonen Ari Tapio (Ari.Mustonen@posti.fi)'; Jarmo Joenranta; production-desk@teliacompany.com; 'jaana.kaiharju@elisa.fi'; Venäläinen Miikka
Kopio: Riitta Väänänen; Tulonen Annu; Ahtiainen Anna-Kaisa; Kuha Jaakko (ELY); Kilpeläinen Kyllikki; Turunen Terttu; Saari Henrik
Aihe: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

Hei!

Kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet -yksikössä on laadittavana asemakaava ja asemakaavan muutos Jokimaan (28.) kaupunginosaan (A-2739).

Luonnosvaiheen kuuleminen on 15.8.–13.9.2019.

Kuulemisaineisto on tämän sähköpostin liitteenä.

Terveisin

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti

Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Maankäyttö ja aluehankkeet
p. 050 398 5113
Askonkatu 2
15100 LAHTI
www.lahti.fi

Lehmuskoski Markus

Lähetäjä: [REDACTED]
Lähetetty: tiistai 10. syyskuuta 2019 23.09
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: ehdotusvaihtoehdot kyläkunnantie läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi

Hei,
viittaa hiljattaiseen puh. keskusteluumme ehdotuksista kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi. Mikäli liikennettä on rajoitettava, esitetyistä vaihtoehdoista liikennehidasteet ovat paras vaihtoehto. Vinssikadulla (ja myös kyläkunnantiellä) on paljon varikko ja huoltotoimintaa liittyen raskaan kaluston kunnossapitoon. Kadulla on jatkuvasti pysäköitynä iso määrä raskaita ajoneuvoja huoltoa odottamassa, joiden huoltotoimintaan liittyy paljon hitsausta ja hiekkapuhallusta. Mikäli jokin rakennus syttyisi tuleen näiden huoltotoimenpiteiden seurauksena, kuten tapahtui v. 2006, olisi pelastuslaitoksella vain yksi tie käytettävissä, joka sekin saattaisi olla poikki tilanteesta riippuen. Olimme v. 2006 paikalla, kun Vinssikatu 4:ssä syttyi räjähdysmäinen tulipalo, jonka seurauksena jäimme loukkuun [REDACTED] tiloihin. Palavan hallin seinien läpi lensi isoja kaasupulloja ja savunmuodostus oli huomattavaa. Räjähävien raskaiden ajoneuvojen polttoainetankit ja renkaat aiheuttivat isoja paineaaltoja ja kaikki ympärillä olevat ihmiset olivat hengenvaarassa. Pelastuslaitoksen esteetön pääsy paikalle ja tuulen suosiollinen suunta rajasivat vahingot tässä palossa minimiin. Ainekset isompaan katastrofiin olivat lähellä.

Edellä esitetyn johdosta rakenteelliset hidasteet, joista pelastuskalustolla olisi mahdollista ajaa kuitenkin tarpeen vaatiessa molempiin suuntiin läpi, olisivat paras vaihtoehto rajoittaa läpiajoliikennettä. Kannattaisi ehkä ottaa aikalisä ja katsoa tulevan liikenneympyrän vaikutusta liikenteeseen ja tehdä sitten ratkaisu asian suhteen.

Olemme ilolla seuranneet rakennusprojekteja, jotka valmistuessaan helpottavat ja parantavat huomattavasti Lahden seudun yritysten logistisia edellytyksiä.

Iso kiitos hyvästä suunnittelusta ja kaavoituksesta!

Terveisin

[REDACTED]

Lehmuskoski Markus

Lähetäjä: [REDACTED]
Lähetetty: perjantai 16. elokuuta 2019 19.02
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: Re: Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa

Tervehdys!

Palautteeni asemakaavaluonnoksesta:

- 1) Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rajoittamiseksi pidän parhaana vaihtoehtona Rälssinkadun katkaisemista (vaihtoehto 1). Tarjotuista vaihtoehdoista tämä hankaloittaa vähiten alueen asukkaiden asiointia Lahden kaupungin suuntaan (erityisesti keskustan ja Launeen alueen palveluihin) samalla kun se estää läpiajoliikenteen kokonaan. Lisäksi sen voi olettaa ainakin jossain määrin vähentävän Kyläkunnantien kiinnostavuutta raskaan liikenteen pitkäaikaispysäköinti- ja kuormausalueena.
- 2) Rälssinkallion maan- ja lumenvastaanottoalueen järjestämissuunnitelmaa pidän kannatettavana, edellyttäen että lisääntyvistä liikennemääristä aiheutuvien haittojen torjumiseksi toteutetaan edellämainittu Rälssintien katkaisu. Kiertoliittymän sijoituspaikka palvelee hyvin sekä vastaanottoalueen että sen läheisyyteen sijoitettavien liiketilöiden tarpeita.

Tätä ratkaisua on hyvä täydentää Kyläkunnantien viereen tulevalla, mahdollisimman lähelle Povoonejokea ulottuvalla maavallilla.

Varsinaisen vastaanottoalueen osalta en löydä huomautettavaa (kun otetaan huomioon, että kyseessä on pitkälti pakkotilanne), hyvänä muutoksena voidaan pitää Tuomenojan suunnan rauhoittumista sekä alueen saamista vähitellen, osa-alue kerrallaan, virkistyskäyttöön.

Terveisin

[REDACTED]

kävin juuri katsomassa Rälssissä ja ei todellakaan sinne saa laittaa uutta Rälssinkatua ja TL ja KLH -alueita. Lumo- kohde on niin hieno, että se vaatii ympärilleen suojametsä. Jos se hävitetään, niin nykyinen aika hiljainen luonnontilainen kallioalue tulee meluisaksi ja koko luonnonrauha häiriintyy. Alueella pesii myös kettu. Lähetän myöhemmin kuvia.

Okeroistentien eteläpuolelta avautuu Tiirismaalle päin hieno ikaikainen maisema, jossa komeilee Okeroisten peltoaikaa ja Rälssin suojametsän kaunis metsänreuna. Ohitie ei riko tätä maisemaa niin pahasti kuin teidän kaavailut uudisrakennukset. Maisema-analyysi puuttuu!

Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Tekninen ja ympäristölautakunta

Osallisten kuuleminen (MRL 62§) asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laatimisen johdosta, koskee asemakaavan muutosta A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

██████████ on huolissaan maakunnallisesti arvokkaan Okeroisten peltoaukean- ja maiseman tuhoutumisesta, jos maankaatopaikkaa laajennetaan ja uutta rakentamista osoitetaan Rälssin pohjoispuolelle pellon ja metsän reunaan. Ko. alue on ollut aikaisemmissa maakunta- ja yleiskaavoissa retkeily- ja ulkoilualuetta (VR) ja käytännössä maakunnallisesti ja maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA), joka on ulottunut ohitien eteläpuolellekin, vaikka seutukaavan ja yleiskaavan yleispiirteisyys on pellon ja metsän rajan häivyttänyt. Nyt esitetyt laajennukset ovat siten maakuntakaavan ja yleiskaavan vastaisia, joten niitä ei pidä tehdä, koska asemakaavoituksen tehtävänä on tarkentaa ja varmistaa ylempien kaavojen antamat ohjeet.

Edellä olevan lisäksi alueelle risteilee aikaisemmissa kaavoissa esitettyjä (ja todellisia) viherväyliä ja ulkoiluteitä, joita tulee asemakaavoituksella vahvistaa, ei heikentää.

Etelä-Lahden maisemia ja viheralueita sekä arvokkaita peltoalueita on jo tähän mennessä tuhottu riittävästi ohitien tarpeisiin. Samalla on hävitetty arvokkaita liito-oravien oleskelu- ja kulkureittejä sekä hienoja lintualueita. Olemme kuulleet, että metsää on hakattu vastoin aikaisempia suunnitelmia. Lisäksi ██████████ ovat hyvin surullisia läheisen Porvoonjoen varren ja Kukonkosken hienon luontoalueen ja kosken tuoman äänimaiseman tuhoamisesta. Kaikenlaiselle luontoympäristön tuhoamiselle on laitettava loppu, minkä vaatii maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä ennen kaikkea ilmastomuutoksen torjunta.

Alueelta on tehtävä uusi ympäristövaikutusten arviointi (YVA), koska arvokkaita alueita on jo tuhottu ja entinen täyttösuunnitelmaa ylitetty. Nykyinen maankaatopaikka on maisemoitava mahdollisimman pian ja ulkoilutiet toteutettava entisten suunnitelmien mukaan.

Kaavoittajien ja päättäjienkin on ajateltava tulevia sukupolvia, jotka eivät anna anteeksi nykyistä tuhovimmaa! Maankaatopaikkoja on etsittävä muualta ja ohitien varteen on rakennettava vain ne alueet, jotka ovat olleet kaavoissa silloin, kun tiesuunnitelma on hyväksytty. Se, että Lahti on saavuttanut Euroopan ympäristöpääkaupunkistatuksen, ei tarkoita sitä, että kaupungilla olisi nyt hurskasteluun ja tekopyhyyteen perustuva VIP -kortti jatkaa elinympäristön kiihtyvää tuhoamista.

Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa

Huomioon otettavat asiat [REDACTED] kannalta

1. Rälssinkadun katkaiseminen ja Kyläkunnantien katkaiseminen Emmankallenpuiston kohdalta

- [REDACTED] pihasta lähteminen rekalla tapahtuu Rälssinkadun suuntaan ja Rälssinkadun kautta.
- Pihaliittymän paikkaa on mahdotonta muuttaa rasitteiden vuoksi (maakaasu- ja kaukolämpöputket, sähkösyöttö).
- Rekalla mahdotonta kääntyä liittymästä oikealle Helsingintien suuntaan.

2. Rakenteelliset hidasteet

- Hidasteet vaikeuttavat entisestään kuljetuskaluston liikkumista.
- Pitkien ja matalien perävaunujen vetäminen on hidasteiden jälkeen mahdotonta.
- Meluhaitta

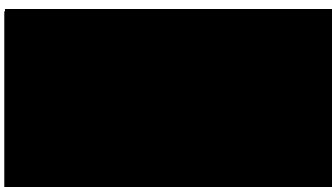
3. Kyläkunnantien todelliset ongelmat

- Raskaan kaluston jatkuva tienvarsipysäköinti. Tarvitaan pysäköinti kielletty merkki.
- Talvikunnossapito helpottuu kun aurojen ei tarvitse väistellä pysäköityjä perävaunuja ja jättää epämääräisiä lumivalleja pitkin tietä vaikeuttamaan tieliikennettä.
- Tie on epätasainen. Kuoppien ja töyssyjen korjaaminen ja uuden asfaltin laittaminen vähentää liikenteen meluhaittaa, kun mm. perävaunut eivät kolise.

4. Muuta huomioitavaa

- Tasaisella tiellä, tasaisella nopeudella liikkuva kalusto aiheuttaa vähiten meluhaittaa.

Hidasteiden ja töyssyjen takia ajoneuvojen jarrutus ja uudelleen kiihdyttäminen aiheuttaa enemmän meluhaittaa.

Lehmuskoski Markus

Lähetäjä:
Lähetetty: torstai 22. elokuuta 2019 7.32
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: A-2739 Asemakaava ja asemakaavan muutos, Rälssin alue ja Tuomenojan omakotialue

Hei

Haluaisin lisätietoa kaavan osasta, jonka liitekartassa näkyy äärimmäisen pienellä ehdotus koirakenttien sijainnista Rälssin nykyisen ajoväylän varrella. Olen ymmärtänyt, että Lahden kaupunki pyrkii sijoittamaan koirakentät mahdollisimman kauaksi asuinalueista, jotta yhteiselo ei aiheuta ongelmia ja loputonta valituskierrettä. Kartasta ei selviä tarkasti Tuomenojan omakotialueen sijainti suhteessa mahdollisiin koirakenttiin.

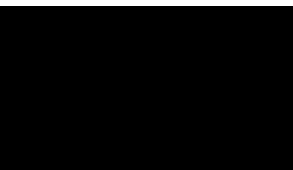
Tuomenojan omakotialue elää jatkuvan pelon vallassa, koska sen ympärillä olevaa rauhallista, hiljaista ja järkevää pienteollisuutta halutaan kehittää erilaisilla meluisilla ja hajuhaittoja aiheuttavilla toimilla. Kun Eteläisen kehätien uhka on siirtynyt kauemmas, omakotialueen läheisyyteen tuodaan lähes jatkuvaa meteliä ja ties mitä aiheuttava laajentuva purkupiha. Omakotialue on saamassa seurakseen biokaasulaitoksen jatkuvine hajuhaittoineen. Nyt kun Rälssin liittymä siirtyy kauemmas, sen aiheuttama rekkaralli on jo korvattu Ruduksen Hollolan rekkarallilla. Kun rekkaralli siirtyy Rälssin liittymästä Okerosiin, sen aiheuttama ääni- ja liikennehaitta korvataan laajoilla meluisilla koirakentillä ja pysäköintialueella.

Arkkitehtien on syytä muistaa Tuomenojan vanhan alueen korkeusero Rälssin meluvalliin ja osa tonteista sijaitsee kiusallisesti vallia ylempänä.

Toivon ystävällisesti, että kaavoittajat tutkivat koirakenttien sijoittamista Jokimaan raviradan parkkialueen päähän Päijät-Hämeen Eläinsuojeluyhdistyksen läheisyyteen tai jonnekin aivan muualle pois asuinalueiden lähetyviltä. Mielestäni koirakentillä ja Eläinsuojeluyhdistyksellä on jo valmis synenergia. Haltonin vieressä Ala-okeroistentien varrella Rälssin juuressa ei ole asutusta lähellä.

Lahden kaupungin veronmaksajana toivon, että koiraverottoman kaupungin varoja käytetään yleishyödyllisempään rakentamiseen tai huomioidaan veronmaksajien asiallisia ehdotuksia kaupunkia kehitettäessä.

Ystävällisin terveisin

Rälssin asemakaavaluonnoksen muistutus

Ympäristöministeriön ohjeen mukaan luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pitää pysäyttää 2020 mennessä ja luonnonsuojelulain mukaan luonnon monimuotoisuutta ylläpidetään, luonnonkauneutta ja maisema-arvoja vaalitaan, luonnontuntemusta ja yleistä luonnonharrastusta lisätään, luonnonvaroja ja luonnonympäristön kestäväää käyttöä tuetaan.

Rälssin ympäristöluvassa on Rälssin maankaatopaikka luokiteltu kaatopaikaksi. Ensimmäisestä ympäristöluvasta lähtien on ehtona ollut että ”kaatopaikan pitäjän on kaikin tavoin pyrittävä vähentämään kaatopaikalle sijoitettavan maa- ja kiviainesjätteen määrää.” Ministeriön ohjeen mukaan kaatopaikkaa ei saa sijoittaa viheralueelle eikä siitä saa aiheutua maisemallista haittaa. Ympäristöministeriön ohjeissa sanotaan: ” Rakentamisen yhteydessä kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset on pyrittävä ensisijaisesti hyödyntämään syntypaikalla.” Maa-aineslain mukaan aineksia ei saa ottaa niin että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva. Yleiskaavassa on Rälssin alueella merkintä: eo-alue: maa-ainesten ottoalue. Yleiskaavan määräyksen mukaan maisemointi olisi pitänyt tehdä samanaikaisesti kaivuun edetessä.

Kaavaluonnos on MRL:n vastainen. Kaavaluonnos ei noudata maakuntakaavaa ja lainvoimaista yleiskaavaa. Rälssin kohdalla on voimassa yleiskaavan suunnitteluohjeet:

M-3: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. LUMO-luokat 1,2,3,4

VR-2: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. ” Alue on Rälssin- ja Tuomenojan retkeily- ja ulkoilualue. Alue on osa Lahden kaupunkirakennetta kiertävää retkeily- ja ulkoilualueiden verkostoa. Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). LUMO –luokat 1,2.

” Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä vaalitaan, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät.”

T-23: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta ja maiseman ominaispiirteitä. LUMO-luokat 1,2 Rälssiin on merkitty myös ulkoilureitistön pääväylä.

A-23: Alueella on arvokkaita luontokohteita. LUMO-luokat 1,2,4. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonepäästöihin ja muihon päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalveluiden toimintaedellytyksiin. Miten Rälssin laajentaminen noudattaa alueen suunnittelumääräyksiä?

Maakunta kaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa.

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä Rälssin asemakaavaluonnosalue on merkitty TP 16 ja V32 alueisiin, joiden suunnittelumääräykset ovat: TP16 ”Kukonkosken työpaikka-alue, ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset voivat olla merkittäviä. ” ja V32 ” Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien ja niiden erityispiirteiden säilyminen.”

Maakuntakaavaan ei ole merkitty vähittäiskaupan suuryksikköä kaavaluonnokseen merkitylle paikalle. Maakuntakaavan selostuksessa määrätään seudullisen erikoiskaupan suuryksikön alarajaksi Lahdessa 12 000k-m2. Liikenneasema ei ole erikoiskauppa eli liikenneasemaa koskee

vähittäiskaupan suuryksikön kaavoitusmääräykset koska ”kaikki yli 4 000k-m2 myymälät ovat vähittäiskaupan suuryksiköitä kaupan toimialasta riippumatta”. Liikenneaseman tontti sijoittuu VR- ja T-alueelle, joille on olemassa suunnittelumääräykset. Maakuntakaavassa suunnittelualue on merkitty keskustatoimintojen ulkopuoliseksi alueeksi eli ”suuryksikön sijoittaminen maakuntakaavan keskustatoimintojen ulkopuolelle tarkoitetun alueen ulkopuolelle edellyttää että vähittäiskaupan suuryksikön sijoituspaikaksi tarkoitettu alue on maakuntakaavassa erityisesti osoitettu tähän tarkoitukseen.” Ei ole.

Kaavaluonnos on Lahden strategian ja omien ohjeiden vastainen esim.: ”Luonnonsuojelulain tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen.”

” Lahden yleiskaavassa 2025 on määritelty kaupungin tärkeimmäksi ekosysteemipalveluksi puhdas vesi, puhdas ilma ja ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet.”

Lahden viheralueohjelmassa 2013 - 2025 sanotaan: ”Luonnon monimuotoisuuskohteiden LUMO-arvojen säilyminen huomioidaan maankäytön suunnittelussa.”

Lahden viheralueohjelmassa on Rälssin alueella merkinnät: arvokas luontokohde, merkittävä pesimälinnustoalue, merkittävä liito-oravan elinympäristö, virkistysalue. Samaisessa viheralueohjelmassa todetaan: ”Euroopan unionin jäsenmaana Suomi on sitoutunut noudattamaan useita Euroopan komission ympäristöä koskevia säädöksiä. Tärkeimpinä tavoitteina ovat uhanalaisten lajien ja elinympäristöjen suojeleminen. Eu:n luonnon monimuotoisuutta koskeva strategia pyrkii pysäyttämään monimuotoisuuden vähenemisen vuoteen 2020 mennessä.” Sekä ” Suomi on allekirjoittanut YK:n Biologian monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, joka velvoittaa valtioita kartoittamaan ja säilyttämään alueelleen ominaiset luonnon piirteet.

Lahden viheralueohjelmassa on määritelty strategiset tavoitteet esim. säilytetään Lahden identiteettiä tukevat ja maisemallisesti sekä kulttuurisesti arvokkaat ympäristökokonaisuudet, kehitetään monimuotoista ekologista ja toiminnallista viherverkostoa, luodaan edellytykset kestäväälle kehitykselle, luodaan edellytykset turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle sekä edistetään luonnon tarjoamia elämyksiä ja terveyshyötyjä.

Lahden viheralueohjelmassa on Rälssinkallioiden Okeroistentien puoleinen alue merkitty suojelualueeksi. Nyt vedotaan että tämä alue jää, mutta naapuritontilla saisi rakentaa liikenneaseman. Alueelle, johon liikenneasema on kaavoitettu, saa määräyksen mukaan kaavoittaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuutta ja varastointia, ja liikenneasema ei ole sitä.

Lain mukaan on kiinnitettävä erityistä huomiota luonnonarvojen vaalimiseen. Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava oikeudellisena ohjeena. Lisäksi yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon luonnonarvojen vaaliminen (MRL 39§). Asemakaavaa laadittaessa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on oikeudellisena ohjeena. Lisäksi asemakaavoituksessa luonnonympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää(MRL54§). Eli uusi yleiskaavaluonnos ei ole oikeusvaikutteinen vaan edellä mainitut lainvoimaiset yleiskaavan ohjeet ja määräykset ovat asemakaavan pohjana.

Liito-orava-alueiden toiminnallisuus pitää turvata säästämällä suojaavaa puustoa, ruokapuita sekä tarvittavat kulkuyhteydet (YM1/501/2017). Yleis- ja asemakaavoissa metsälaki sovelletaan yleiskaava-alueilla maa- ja metsätalous- ja virkistysalueilla eli Rälssin tapauksessa VR-2- ja M-3-alueilla. MRL:n 9§:n mukaan selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan olevan vaikutuksia. Nyt luontoselvitys perustuu Lahden kaupungin määräämälle alueelle Rälssin kallion länsipuolelle, ei koko kaavoitettuun alueeseen tai laajemmalti tutkittuihin vaikutuksiin.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvityksestäkin selviää että luonnonsuojelulakia ja metsälakia ei noudatettaisi, jos maankaatopaikan laajennus sallittaisiin. **Lahti tuhoaisi asemakaavalla huuhkajan, mehiläishaukan, kalliojyrkänten, tuoret lehdot ja tuoret kankaat. Puhumattakaan vaikutuksista koko Rälssin ja Jokimaan alueen ekosysteemille ja lajistolle.**

Luontoselvityksessä sanotaan että suositeltu laajennusosa on laajasti käsitellyn metsäalueen kohdalla. Minkä lain perusteella tämä hakkuu on annettu tehdä? Vaikka yleiskaavan ohjeissakin todetaan tämän alueen kohdalta: alue pidetään maisemalliset arvot turvaavassa käytössä.

Lainvoimaisen yleiskaavan LUMO-alueista luokkaan 1: suojelualueet, metsälakikohteet, ei toimenpiteitä, luonnonhoidolliset toimenpiteet sallittu kuuluu M-3 (Rälssinkalliot), T-23 (Rälssinkalliot), VR-2 (Rälssinkalliot) alueet ja VR-2, M-3 ja A-23 – alueet ovat lisäksi liito-oravan elinympäristöä. Suojeluperusteita: esim. arvokas kallioalue, arvokas luonnonmuodostuma, liito-orava. Miten Euroopan ympäristöpääkaupunki voisi jatkaa Rälssin alueen tuhoamista?

Rälssin alueen YVA on vanhentunut. Koko Rälssin alueesta pitää tehdä uusi YVA ja tutkia yhteisvaikutus Rälssiin vaikuttavista tekijöistä: maankaatopaikka, siellä tapahtunut louhinta, maansortuma, vesien hallitsematon purkautuminen, suoja-alueelta tapahtunut puuston hakkuu, Rälssin viereisen avohakkuun vaikutukset, kehätien vaikutukset, vaikutukset Porvoonjokeen jne. Vanhan YVA:n mukaan ”toimintaa ei liity merkittävää ympäristöriskiä” ja ”suurin riski on liikenteestä. Tapahtumat ovat osoittaneet, ettei näin ole ollut. Suurin riski ei ole ollut liikenne, vaan maankaatopaikan laajentaminen. YVA:ssa on maininta että ”etenkin suojametsäalueen säilyttäminen on tärkeää” ja ” Myös maisemoinnin aloittaminen heti osa-alueiden täytyttyä on tärkeää.” Näistä esimerkeistä ei ole noudatettu kumpaakaan. Asemakaavan ja ympäristöluvan mukainen täyttökorkeus on ylitetty ja on vain suunniteltu alueen maisemointia.. Suoja-alueelta kaadettiin puustoa. Osa-alueet ovat täytyneet ja maisemointia ei ole aloitettu. Se, että täyttökorkeus on ylitetty, ei voi olla peruste asemakaavan muuttamiselle, jotta rike saadaan lailliseksi.. Lahden ympäristöohjelman mukaan kaupungille laaditaan luonnon monimuotoisuuden suojeluohjelma: ensinkö tuhotaan luonto Rälssissä? On täysin väärin laajentaa Rälssin maankaatopaikan aluetta, koska vaikutukset luontoon ovat merkittäviä. Ja vaikka alue maisemoitaisiin miten hienojen suunnitelmien mukaan, on alueen luonto tuhottu. Onko Lahti noudattanut omia asemakaavamääräyksiään, ympäristölupia, ympäristöministeriön ohjeita ja EU:n säädöksiä, vaikka sen pitäisi olla esimerkillinen ympäristöpääkaupunki kaikessa luontoon liittyvissä asioissa?

Lain mukaan asemakaavaa laadittaessa maakunta ja oikeusvaikutteinen yleiskaava on otettava huomioon. Rakennettua ympäristöä ja luonnonarvoja tulee vaalia eikä niihin erityisiä liittyviä arvoja saa hävittää. Viranomaisen on suunnitellussa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Jos Rälssin asema-kaava ja asemakaavan muutos sallitaan, ei oikeusvaikutteinen yleiskaava toteudu: Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä vaalitaan, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät.” sekä ”saa kaavoittaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuutta ja varastointia”.

Kyläkunnantien liikenne ratkaisuksi tulee valita kadulla asuvien asukkaiden enemmistöllä valittu vaihtoehto. Kyläkunnantien ehdotettujen ratkaisujen perusteella ylivoimaisesti eniten kannatettiin Rälssinkadun katkaisua. Asukkaat Kyläkunnantien Oksasen alueen puolella kannattavat Rälssinkadun katkaisua, koska tämä rajoittaisi läpiajoa myös Oksasen alueella, missä läpiajo on kielletty, mutta sitä ei noudateta. Kadun katkaisu pitää sisällyttää asemakaavaan. (Ei niin että mahdollisesti toimenpiteisiin ryhdytään.)

Katsomme, että kaavaluonnos on lainvastainen. Rälssin maankaatopaikkaa ei tule laajentaa eikä liikenneasemaa tule kaavoittaa alueelle. Rälssinkatu tulee katkaista. Uusi YVA tulee tehdä.

Lahdessa 9.9.2019

Lähtettäjä:
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Komentti: luonnos Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2732 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)
Päivämäärä: 13. elokuuta 2019 12:43:13

Hei,

haluaisin kommentoida luonnosta Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2732 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) erityisesti liikenneselvityksen osalta kohtaa 5 Kyläkunnantien liikenteen rauhoittaminen.

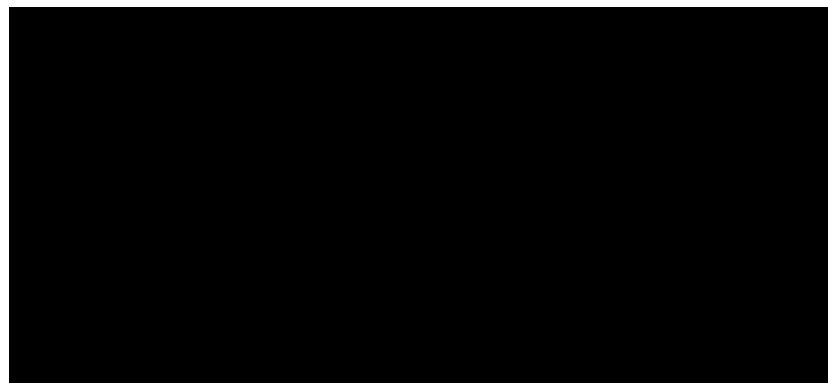

Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rajoittamisen tarve on ilmeinen. Asutusta häiritsevää turhaa ja meluhaitoin kuormittavaa läpiajoliikennettä esiintyy runsaasti, tiellä myös ajetaan yleisesti selvästi kovempaa vauhtia kuin mitä alueella on nopeusrajoitus. Etenkin talvisin ongelmaksi muodostuvat myös kadun varteen pitkiksikin ajoiksi parkkeeratut useat rekat ja perävaunut, jotka heikentävät näkyvyyttä, haittaavat alueen viihtyisyyttä ja luovat vaaratilanteita kaventamalla ajotilaa, joka entisestään korostuu liikennemäärien kasvaessa ja talviaikaan kun on liukasta.

Tarjolla olevista vaihtoehdoista paras on 5.1 Rälssinkadun katkaisu, joka estää täysin läpikulkuliikenteen Kyläkunnantieltä Alaokeroisen tielle. Tällöin myös mahdollinen kääntöpaikka sijoittuu järkevästi asutukseen nähden, eikä aiheuta asutukselle haittaa.

Vaihtoehto 2 eli Kyläkunnantien katkaisu Emmankallenpuiston kohdalta haittaa liikaa yhteyttä vanhalle Helsingintielle eli mm. yhteyttä lähimpään päiväkotiin ja kouluun. Toivottavaa ei ole myöskään kääntöpaikkojen sijoittuminen asutuksen äärelle.

Jos alueelle suunnitellaan hidasteita niin alueelle tulisi saada myös kadunvarteen pysäköintikielto isoille ajoneuvoille, joka toki olisi ehdottomasti toivottava myös muussa tapauksessa turvallisuuden ja asumisviihtyvyyden takaamiseksi. Nykytilanteessa ajoradan kavennukset hiljentäisivät ajonopeutta, mutta voisivat myös haitata turvallisuutta tienvarsipysäköinnin jatkuessa ja ruuhkauttaa aluetta liikennemäärien kasvaessa. Tämä vaihtoehto ei myöskään estäisi ei-toivottua ja häiritsevää läpiajoliikennettä, joten on yksistään täysin riittämätön.

Ystävällisin terveisin

Lehmuskoski Markus

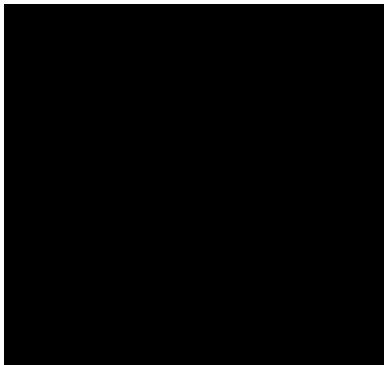
Lähetäjä: [REDACTED]
Lähetetty: maanantai 26. elokuuta 2019 13.04
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: Kaavaluonnos

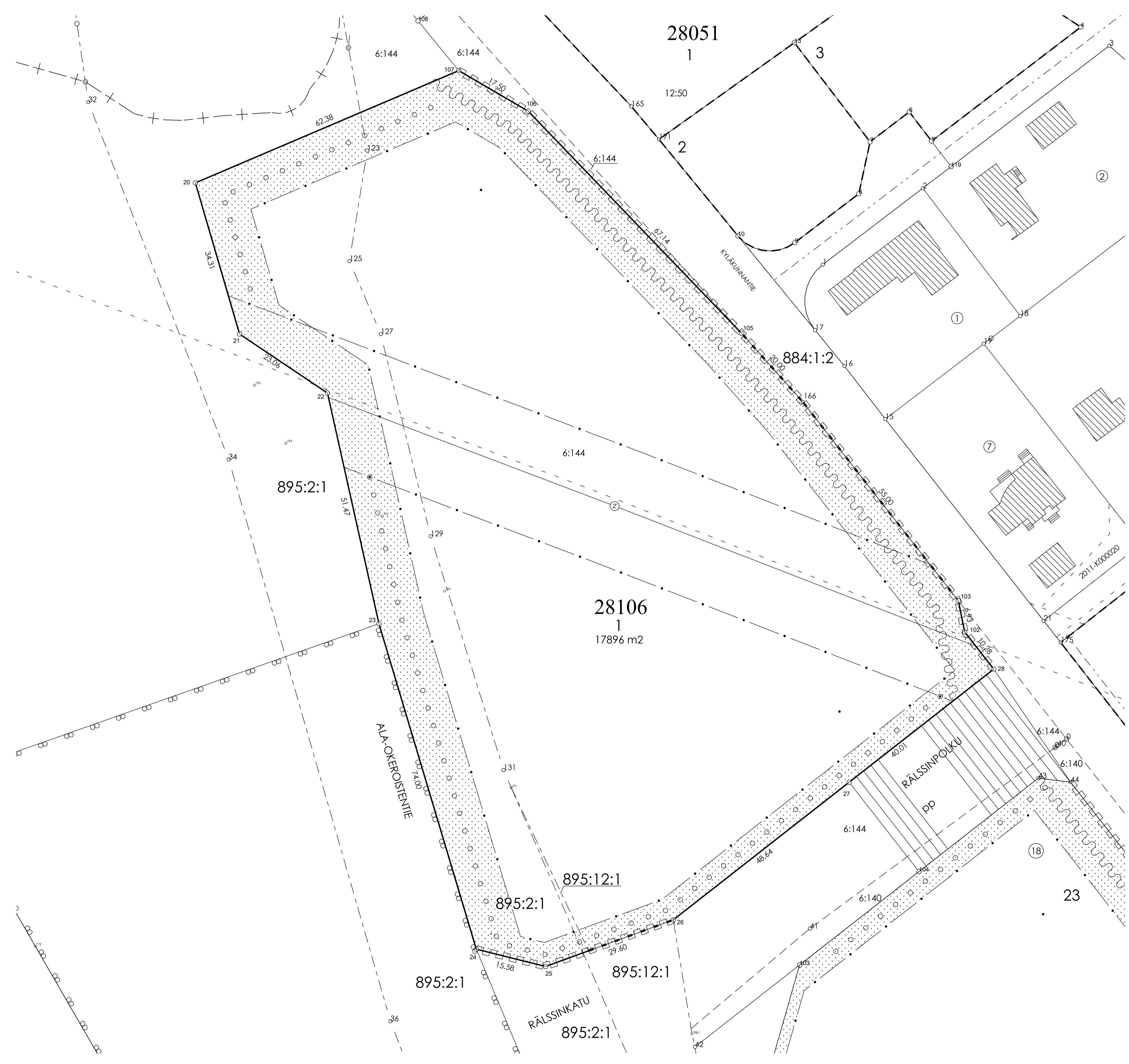
Moi,

soiteltiin aikaisemmin ja tässä kirjallisena huomautuksia Rälssin kaavaluonnokseen **A-2739**,
Liikenneselvityksessä kannatan vaihtoehtoa 3 ,hidasteita Kyläkunnantielle,
jos vaihtoehto 1 toteutuu niin jalan/pyöräily yhteys säilytettävä Kyläkunnantieltä Rälssinkadun kautta Ala-
Okeroisen tielle.

Meluvallin jatkaminen koko Kyläkunnantien varelle, samoin selvitettävä, Kosenkadun varrelle meluvallia, melu
nousemassa yli 55db ,kun kehätie 12 valmistuu.

Mahdollinen liikenneasema Ala-Okeroistentien länsipuolelle, ei Rälssinkadun varteen.

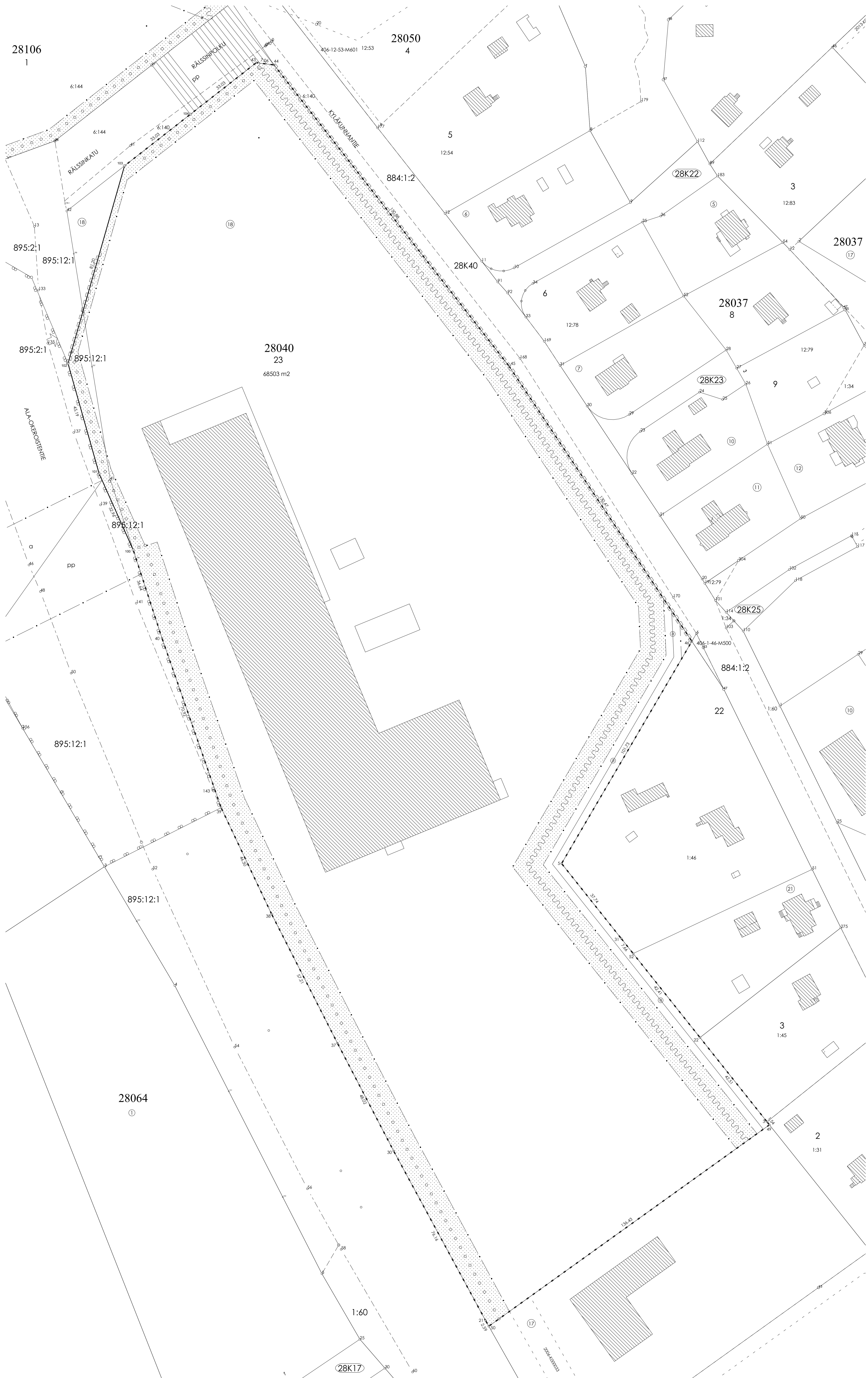
KOORDINAATTILUETTELO

N:O	X	Y
20	6760430.654	26478152.762
21	6760397.720	26478162.391
22	6760384.874	26478181.545
23	6760334.640	26478192.755
24	6760263.749	26478213.970
25	6760259.988	26478229.089
26	6760220.140	26478256.891
27	6760300.109	26478295.204
28	6760324.756	26478326.715
102	6760332.851	26478320.386
103	6760339.639	26478319.006
105	6760397.874	26478271.792
106	6760446.279	26478225.265
107	6760455.102	26478210.152
166	6760382.946	26478285.101

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KINTEISTÖTUNNUS	MÄÄRÄALA
028-0106-0001	17896	14089	406-0006-0144	RÄLSSI
		3782	895-0002-0001	YLEINEN TIE
		25	895-0012-0001	V1 12

Tonttijako	TJNRO	398M-19-234	LAHTI
ASEMAKAAVA A-2784a	MITTAKAAVA	1:500	
VAHVISTETTU	KARTALEHDET		
EDELLINEN TONTTILUETTELO	ON MAAREKISTERIALUETTELO		
HYVÄKSYTTY			
POHJAKARTAN HYVÄKSYTY JA TONTTILUETTELO LAATI	31.3.2020	KAUP. OSA	28 Jokimaa
		KORTTELI	106
LASKI JU		TONNIT	1
PIIRSI OH	Maankäyttösuunnittelija Juha Uurtamo	MUUT. TONTIT	
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	HYVÄKSYNTY	TJ-KARTTA	398 M-19-234

KOORDINAATITILITTELO

NO	X	Y
3	675982.820	2647838.210
5	675984.812	2647847.069
21	675980.369	2647847.026
22	675981.625	2647851.142
30	675981.314	2647839.715
31	675985.282	2647840.564
37	675983.893	2647838.504
38	675984.851	2647842.302
39	676006.855	2647822.552
40	676007.817	2647829.188
43	676001.002	2647835.442
44	676000.139	2647834.454
45	6760181.299	2647830.304
46	676032.540	2647838.038
49	6759881.620	2647839.170
50	6759802.113	2647848.303
52	6759949.284	2647845.336
100	676018.651	2647827.829
101	6760138.741	2647827.373
102	6760182.224	2647824.082
103	6760260.300	2647828.456
104	6760280.651	2647830.424

MUODOSTUMINEN
 TONTTI 028 0040 0023 P-AIA 68503 OSAP-AIA 48062 KEMTIESISÄININUS 441 AARÄÄLÄ 895 0012 0003 VI 12

Tonttijako ja tonttijaan muutos	TUNRO	398M-19-235	LAHTI
ASEMAKAAVA A-2784a	MITTAAVA	1:500	
VÄHISTETTU	KARTALEHDET		
EDELLINEN TONTTILAJOKO	398 M-06-49		EI OLE MAAREKISTERIALUETTA
HYVÄKSYTTY	05.05.2006		
POHJAKARTAN HYVÄKSYTYN JA TONTTILAJON LAATI	31.3.2020		KAIJUSKA 28 Jokimaa
LASKI	JU		40
TONTTI			23
PIKSI	OH		MUUTONTIIT 18
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖALUEKARTTA	HYVÄKSYTTY		TUKKARIT 398 M-19-235

Rälssin asemakaava-alue, Lahti

Liikenneselvitys ja yleissuunnitelma
28.6.2019 LUONNOS

Rälssin asemakaava-alue, Lahti

SISÄLLYSLUETTELO

1	Lähtökohdat	2
1.1	Työn sisältö ja tekijät	2
1.2	Suunnittelukohte	2
1.3	Asemakaavan ja liikenneselvityksen tavoitteet.....	3
1.4	Suunnittelun lähtökohdat	3
2	Nykytilanteen kuvaus	4
2.1	Liikenneverkko	4
2.2	Maankäyttö ja kaavoitus.....	7
2.3	Ympäristö ja maisema.....	8
2.4	Maaperä ja pohjaolosuhteet	9
3	Liikennemäärät ja liikenne-ennuste, toimivuustarkastelut	10
3.1	Nykytilanteen liikennemäärät ja perusennuste	10
3.2	Uuden maankäytön aiheuttama liikenne	11
4	Uuden liittymän vaihtoehtotarkastelut	12
4.1	Vaihtoehto 1: Porrastetut liittymät	12
4.2	Vaihtoehto 2: Nelihaaraliittymä	13
4.3	Vaihtoehto 3: Kiertoliittymä.....	13
4.4	Vaihtoehtojen vertailu ja valinta	14
5	Kyläkunnantien liikenteen rauhoittaminen	14
5.1	Vaihtoehto 1: Rälssinkadun katkaisu	14
5.2	Vaihtoehto 2: Kyläkunnantien katkaisu Emmankallenpuiston kohdalta.....	15
5.3	Vaihtoehto 3: Rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle	15
5.4	Vaihtoehtojen vertailu ja valinta	16
6	Yleissuunnitelma	16
6.1	Toimenpiteet	16
6.2	Rakentamiskustannusarvio.....	18
6.3	Vaikutukset	18
7	Jatkotoimenpiteet	19
Liitteet		19
	Liite 1. Suunnitelmakartta 1:2000.....	19
	Liite 2. Maankäytön liikennetuotosten laskentaperiaatteet.....	19
	Liite 3. Toimivuustarkasteluissa käytetyt liikennemäärät.....	19

Raportin valokuvat: Piritta Laitakari ja Teemu Kuittinen / A-Insinöörit

Rälssin asemakaava-alue, Lahti

Liikenneselvitys ja yleissuunnitelma

1 Lähtökohdat

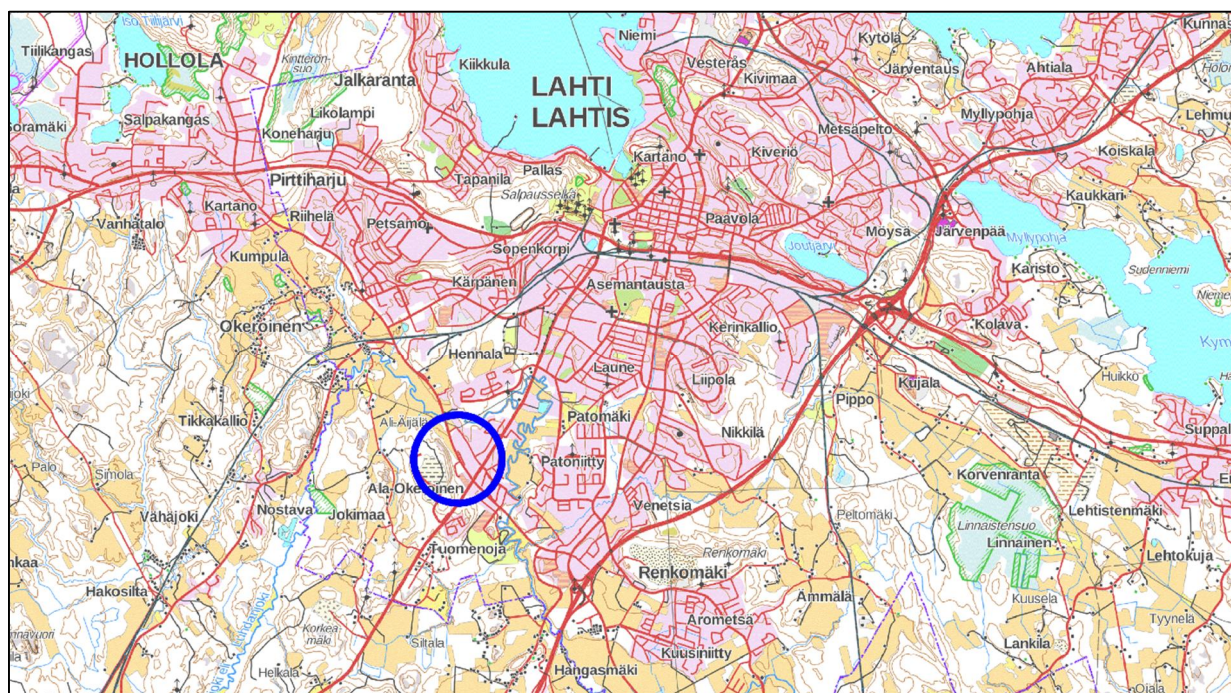
1.1 Työn sisältö ja tekijät

Tässä raportissa on käsitelty Lahdessa sijaitsevan Rälssin työpaikka-alueen asemakaavan liikennejärjestelyjä. Työssä on laadittu liikenne-ennuste, liittymävaihtoehtojen vertailu sekä valitun liittymäratkaisun alustava yleissuunnitelma. Lisäksi työssä tarkastellaan Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamista läpiajo-liikenteeltä.

Suunnitelma on laadittu konsulttityönä A-Insinöörit Civil Oy:ssä, jossa työhön ovat osallistuneet Piritta Laitakari, Teemu Kuittinen, Laura Puustovirta, Mikko Romu, Juha-Matti Siipola, Jukka Lahikainen, Teuvo Kasari, Kari Niemi ja Juha Vehmas. Työ on tehty kevään ja kesän 2019 aikana.

1.2 Suunnittelukohte

Suunnittelukohte on Lahden keskustan eteläpuolella sijaitseva Rälssin asemakaava-alue, joka rajautuu idässä Ala-Okerointentiehen, pohjoisessa rakenteilla olevaan Lahden eteläiseen kehätiehen ja etelässä Rälssin maanvastaanottoalueeseen. Suunnittelualueeseen kuuluvat Ala-Okerointentie, Rälssinkatu ja Kyläkunnantie. Liikenteelliset toimivuustarkastelut on tehty Ala-Okerointentien (mt 296) liittymiin välillä Helsingintie (mt 140) – kehätien (vt 12) eritasoliittymä. Liikenteen rauhoittamista tutkitaan Kyläkunnantiellä ja Rälssinkadulla välillä Helsingintie (mt 140) – Ala-Okerointentie (mt 296).

Kuva 1. Suunnittelukohteen sijainti (kartta: Maanmittauslaitos).

1.3 Asemakaavan ja liikenneselvityksen tavoitteet

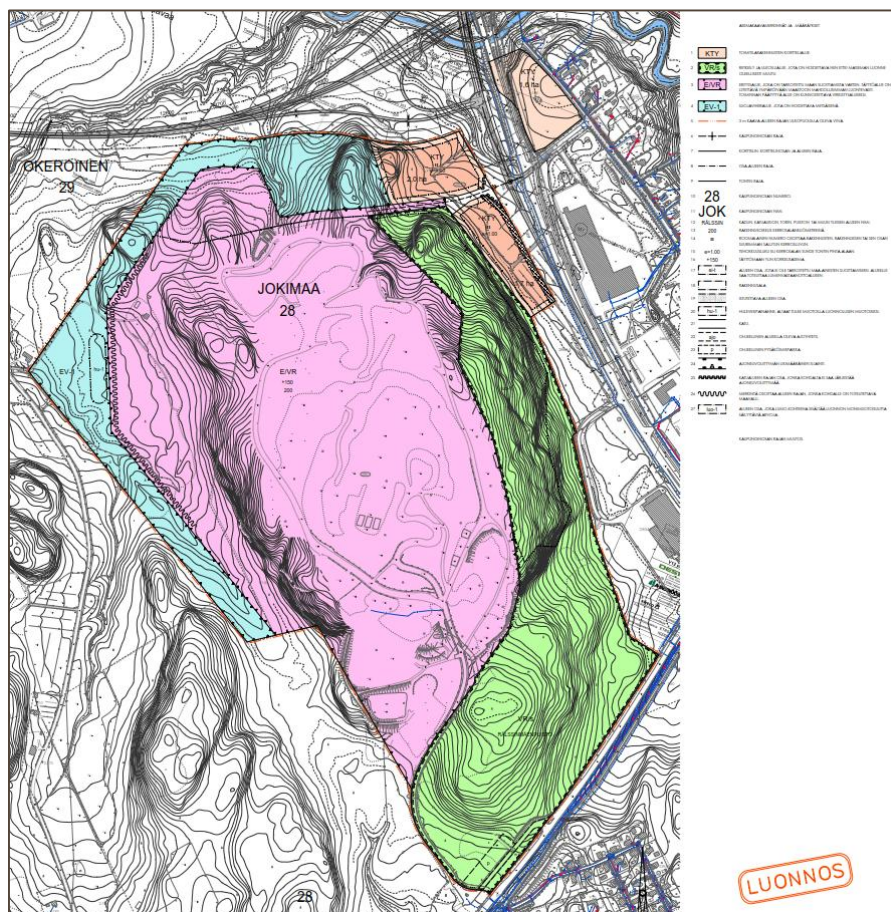
Rälssin alueelle laadittavan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa alueen nykyisiä kaavamääräyksiä. Asemakaavassa esitetään uutta toimitilarakentamista kaava-alueen pohjoisosaan, Lahden eteläisen kehätien varteen.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä tavoitteena on siirtää maan- ja lumenvastaanottoalueen kulkuyhteys eteläpuolelta Helsingintieltä (mt 140) alueen pohjoispuolelle, jolloin kulku tapahtuisi Ala-Okeroistentieltä uuden liittymän kautta. Ala-Okeroistentien uusi liittymä palvelisi myös kaava-alueen pohjoisosaan tulevaa elinkeinoelämän aluetta.

Liikenneselvityksessä tarkastellaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen mahdollistaman uuden maankäytön vaikutus alueen liikennejärjestelyiden toimivuuteen ja kehittämistarpeisiin. Asemakaavan edellyttämästä uudesta liittymästä laaditaan alustava yleissuunnitelma aluevarausten määrittämiseksi. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuuksia Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseen. Lisäksi työssä tarkastellaan kaavoitettavan alueen jalankulku- ja pyöräily-yhteydet sekä joukkoliikenteen järjestelyt.

1.4 Suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelun lähtökohtana on ollut 19.12.2018 päivätty luonnos asemakaavan laatimiseksi (kuva 2). Luonnokseen sisältyy kolme KTY-tonttia (pinta-ala yhteensä noin 5,3 ha) sekä maanvastaanottoalue. Liikenneselvityksessä tarkastellaan myös yleiskaavan luonnoksen mukaista tilannetta, jossa kaava-alueen länsipuolelle osoitetaan lisää teollisuus- ja toimitilarakentamista (noin 30 000 k-m²).

Kuva 2. Luonnos asemakaavan laatimiseksi.

Liikenteellisenä lähtökohtana pidetään tilannetta, jossa rakenteilla oleva Lahden eteläinen kehätie (vt 12) ja siihen liittyvät liikennejärjestelyt ovat valmistuneet. Kehätien yhteydessä rakennetaan Okeroisten eritasoliittymä ja muutetaan Ala-Okeroistentien (mt 296) linjausta noin kilometrin matkalta. Järjestelyt oletetaan 23.4.2019 saadun rakennussuunnitelman luonnoksen mukaiseksi.

Uuden alueen liittymän mitoitusajoneuvona on HCT-yhdistelmä. Liikennejärjestelyjen suunnittelun lähtökohtana on liikenteen turvallisuus ja sujuvuus.

2 Nykytilanteen kuvaus

2.1 Liikenneverkko

Maantiet ja kadut

Suunnittelualueen maantiet ja kadut on esitetty opaskartalla kuvassa 3. Suunnittelualue kattaa Ala-Okeroistentien (mt 296) välillä Helsingintie (mt 140) – kehätien (vt 12) Okeroisten eritasoliittymä, Rälssin asemakaava-alueen sekä Ala-Okeroistentien itäpuolella sijaitsevat Kyläkunnantien ja Rälssinkadun.

Ala-Okeroistentie (mt 296) on kaksikaistainen seututie Hollolan Salpakankaalta Ala-Okeroisten kautta Lahden Renkomäkeen. Ala-Okeroistentie risteää Helsingintien (mt 140) kanssa, jonka eteläpuolella seututien 296 nimi on Uusi Orimattilantie. Helsingintie on Vantaalta Lahden kautta Heinolaan kulkeva seututie, joka toimii valtatie 4 rinnakkaisyhteytenä. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien liittymä on valo-ohjattu.

Kuva 3. Suunnittelualueen ja lähiympäristön maantiet ja kadut. Rakenteilla oleva Lahden eteläinen kehätie (vt 12) on esitetty katkoviivoilla (ote Lahden opaskartasta).

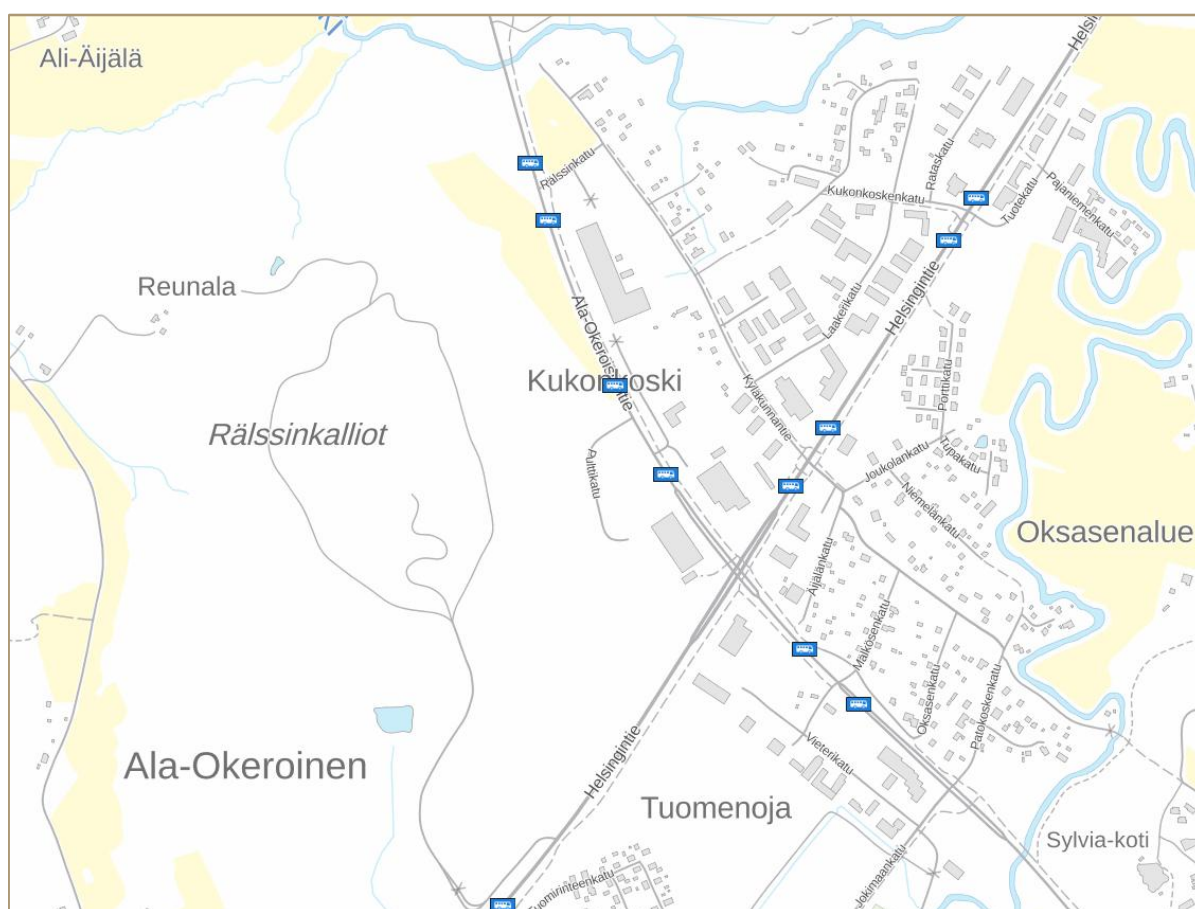
Suunnittelualan välittömässä läheisyydessä on rakenteilla Lahden eteläinen kehätie (valtatie 12 uusi linjaus), joka ohjaa läpikulkuliikenteen pois Lahden ja Hollolan keskusta-alueilta. Kehätien linjaus kulkee Rälssin alueen pohjoispuolelta. Vt 12 eteläisen kehätien ja Ala-Okeroistentien risteyskohtaan rakennetaan Okeroisten eritasoliittymä ja samassa yhteydessä myös Ala-Okeroistentien ja Rälssinkadun linjauksia muutetaan. Järjestelyt on esitetty katkoviivalla kuvassa 2. Eritasoliittymän ramppliittymät Ala-Okeroistentielle toteutetaan ilman valo-ohjausta. Patomäen tunnelin sulkuilanteessa Ala-Okeroistentie toimii kehätien varareittinä. Tämän selvityksen lähtökohtana on tilanne, jossa eteläinen kehätie on rakennettu ja Ala-Okeroistentien sekä Rälssinkadun linjaus muutettu.

Rälssinkatu on Ala-Okeroistentien ja Kyläkunnantien välinen katu, jolta on tonttiliittymä Rälssinkadun eteläpuoliselle yritystontille (ns. Scanian tontti). Kyläkunnantie on kokoojakatu, jonka varrella sijaitsee sekä yritystoimintaa että asuintaloja. Kyläkunnantiestä suunnittelualueeseen kuuluu Helsingintien pohjoispuolinen osa, jonka varrella sijaitsee sekä yritystoimintaa että asutusta. Kyläkunnantieltä on yhteys Ala-Okeroistentielle Rälssinkadun kautta. Suunnittelualueella Ala-Okeroistentiehen liittyy myös Pulttikatu, joka on teollisuustontille johtava tonttikatu. Lisäksi Ala-Okeroistentielle on yksi tonttiliittymä.

Jalankulku ja pyöräily

Suunnittelualan jalankulun ja pyöräilyn pääreitit ovat Ala-Okeroistentien ja Helsingintien itäpuolilla. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatussa liittymässä on suojatiet kolmella haaralla.

Kyläkunnantien itäreunalla on jalankulku- ja pyörätie Rälssinkadun ja Helsingintien välillä. Väylät ovat yhdistettyjä jalankulku- ja pyöräteitä, jotka on erotettu ajoradasta välikaistalla. Väylien sijainti on esitetty katkoviivoin kartalla kuvassa 4.

Kuva 4. Suunnittelualan linja-autopysäkit (lähde: Paikkatietoikkuna). Kartalla näkyvät myös jalankulku- ja pyörätiet katkoviivalla esitettynä.

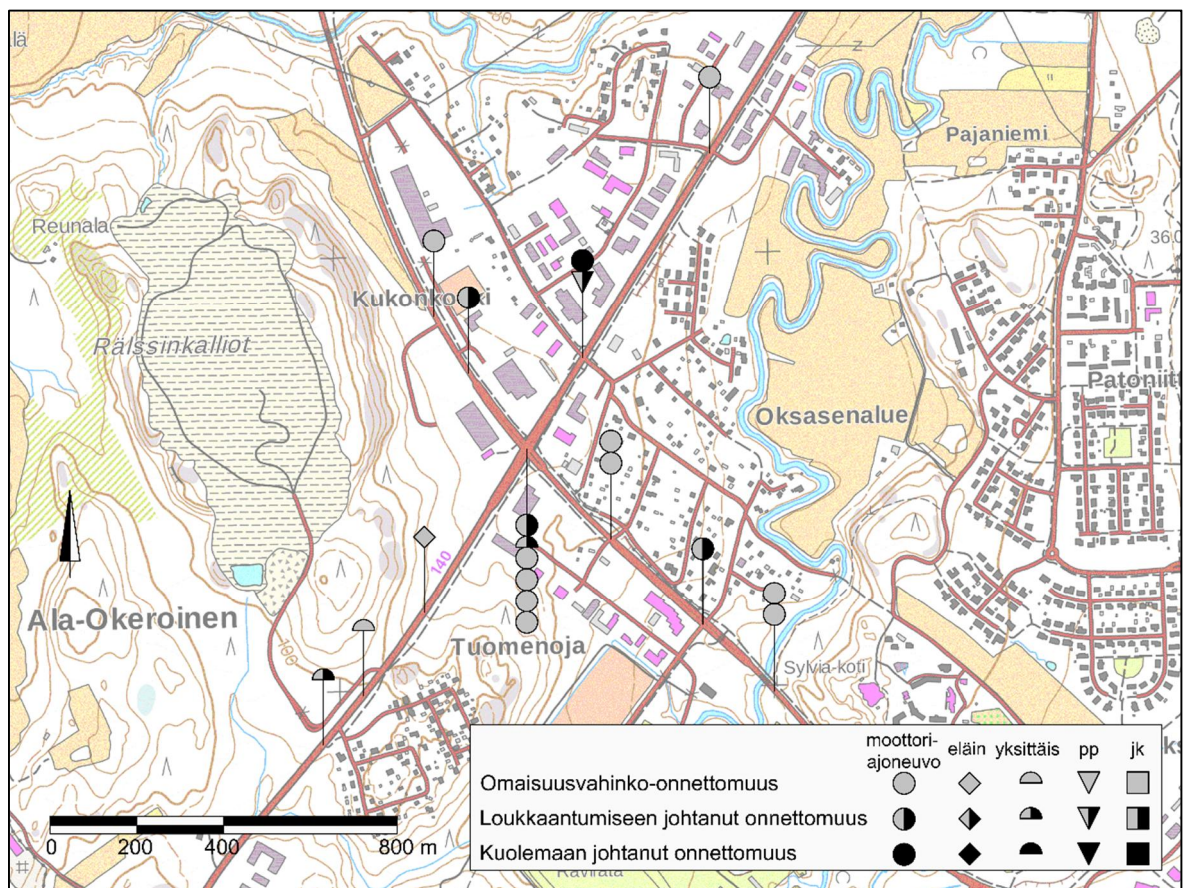
Joukkoliikenne

Helsingintiellä kulkee Lahden seudun joukkoliikenteen linja 12. Ala-Okeroistentiellä kulkee Hollolan suunnan kouluvuoroja linjoilla 55 ja 56.

Ala-Okeroistentiellä on linja-autopysäkit Rälssinkadun ja Pulttikadun liittymien yhteydessä. Nykyisten pysäkkien sijainti on esitetty kuvassa 3. Kehän rakentamisen yhteydessä Rälssinkadun liittymän pysäkit poistetaan, ja uudet pysäkit rakennetaan eritasoliittymän pohjoispuolelle. Liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan pysäkkiparin tarvetta ja sijoittamista Rälssin asemakaava-alueen uuden liittymän yhteyteen.

Liikenneturvallisuus

Suunnittelualueella ja sen läheisyydessä on tapahtunut vuosina 2014–2018 yhteensä 19 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta (kuva 5). Kaikki onnettomuudet ovat tapahtuneet suunnittelualueen maanteillä eli Ala-Okeroistentiellä tai Helsingintiellä. Yksi onnettomuus johti osallisen kuolemaan (risteämisonnettomuus Helsingintien ja Kyläkunnantien liittymässä) ja kuusi onnettomuutta henkilövahinkoihin. Pahin onnettomuuskeskittymä on ollut Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatussa liittymässä.

Kuva 5. Suunnittelualueella ja sen läheisyydessä v. 2014–2018 tapahtuneet liikenneonnettomuudet.

2.2 Maankäyttö ja kaavoitus

Maakuntakaava

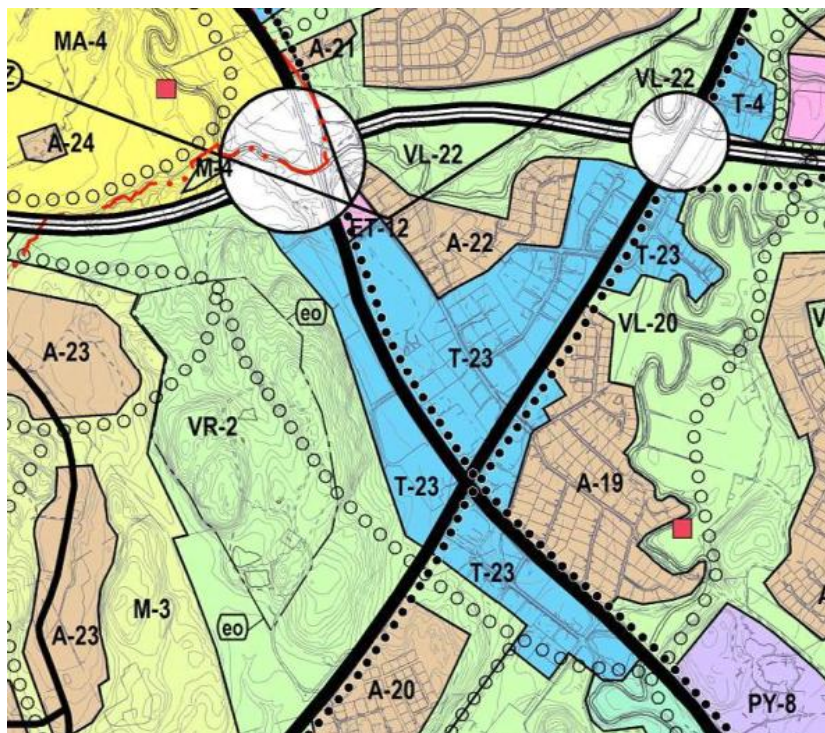
Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 on esitetty eteläinen kehätie (uusi kaksiajoratainen päätie tai -katu) sekä Okeroisten (mt 296) ja Nikulan (mt 140) uudet eritasoliittymät. Ala-Okeroistentien, Helsingintien ja kehätien rajaama alue on merkitty työpaikka-alueeksi (TP), jolla myös asuminen on mahdollista. Ala-Okeroistentien länsipuolella on työpaikka-alueen lisäksi virkistysaluetta (V), johon liittyy sekä etelästä että pohjoisesta viheryhteystarve. Porvoonjoki on osoitettu melontareitiksi.

Kuva 6. Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavasta.

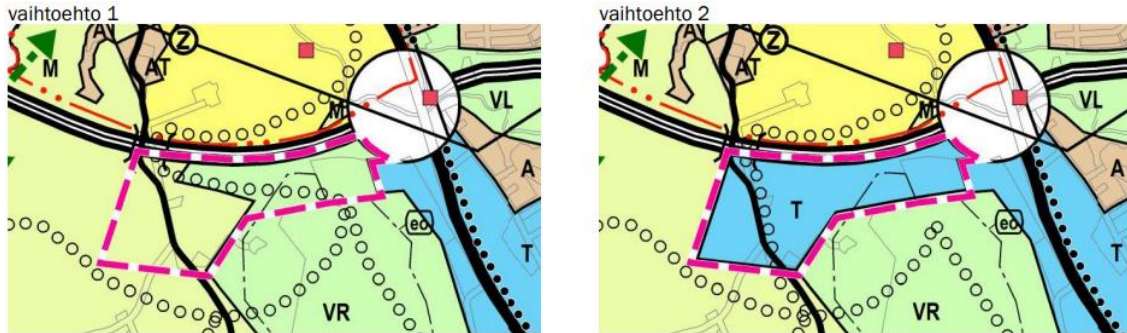
Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa Lahden läntisten osien yleiskaava (kuva 7). Ala-Okeroistentien ympäristö kehätien eteläpuolella on osoitettu elinkeinoelämän alueeksi (T), ja sen länsipuolinen alue retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR).

Kuva 7. Ote Lahden läntisten osien yleiskaavasta.

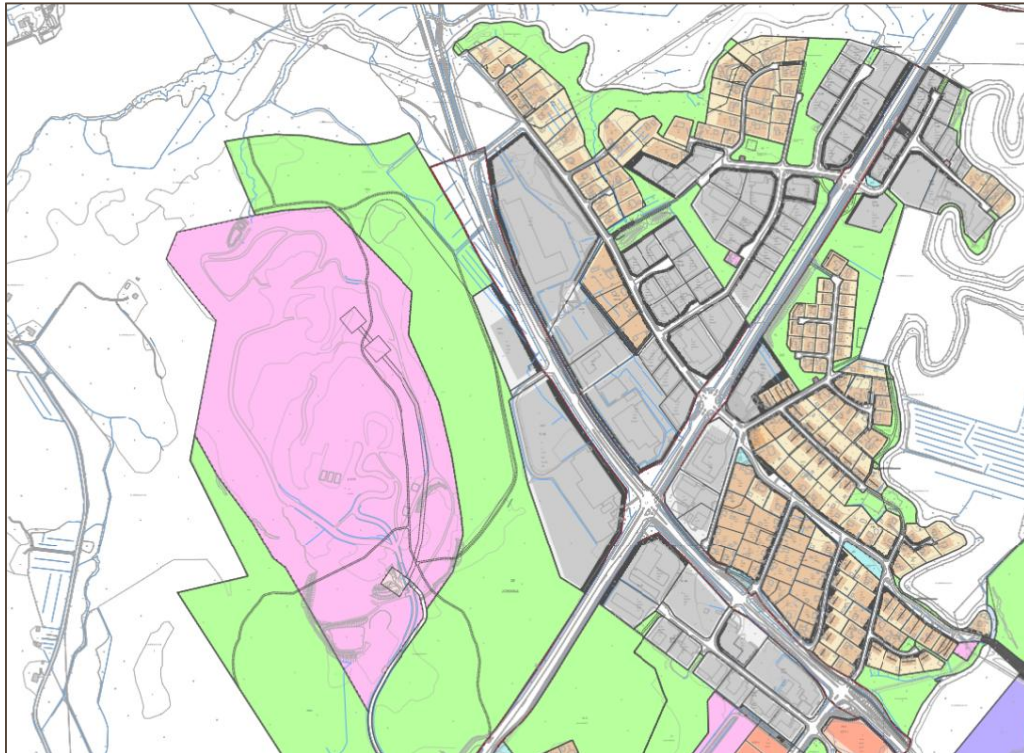
Lahdessa on meneillään yleiskaavan päivitys, Lahden suunta -työ, jossa on nähtävillä kaksi luonnosvaihtoehtoa. Vaihtoehdot eroavat toisistaan Rälssinkallion ja kehätien välisellä alueella (kuva 8): vaihtoehdossa 1 alue on retkeily- ja ulkoilualue (VR) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M), vaihtoehdossa 2 taas elinkeinoelämän aluetta (T). Liikenneselvityksessä on otettu huomioon molemmat vaihtoehdot.

Kuva 8. Lahden suunta -yleiskaavatyön luonnosvaihtoehdot 1 ja 2 suunnittelualueen kohdalla.

Asemakaava

Kuvassa 9 on esitetty suunnittelualueen ja lähiympäristön asemakaavoitetut alueet. Alueella on elinkeinoelämän tontteja (T, TL), pientalontontteja (AO), erityisalue, joka on tarkoitettu maan sijoittamista varten (E-3/VR) sekä retkeily- ja ulkoilualueita, joita on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu (VR/s).

Kuva 9. Ote asemakaavayhdistelmästä suunnittelualueen ympäristössä (lähde: Lahden karttapalvelu).

2.3 Ympäristö ja maisema

Suunnittelualue sijoittuu Lahden keskustaajaman reunalle. Alueelle on tyypillistä pientaloasutus ja teollisuustoiminta sekä peltomaisema. Porvoonjoki virtaa suunnittelualueen pohjoispuolella. Maisemassa erottuu Ala-Okerointentien länsipuolella Rälssinkallio, jolla sijaitsee Rälssin maan- ja lumenvastaanotto-alue. Rälssinkallio kohoaa huomattavasti ympäröivää maastoa korkeammalla ja korkeuserot alueella

ovat suuret ja suhteellisen jyrkät. Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta ympäröi metsävyöhyke, joka maisemoi alueen tehokkaasti.

Suunnittelukohteen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia luontoarvoja, suojelukohteita tai muinaismuistoja (Karpalo-karttapalvelu, SYKE 2019).

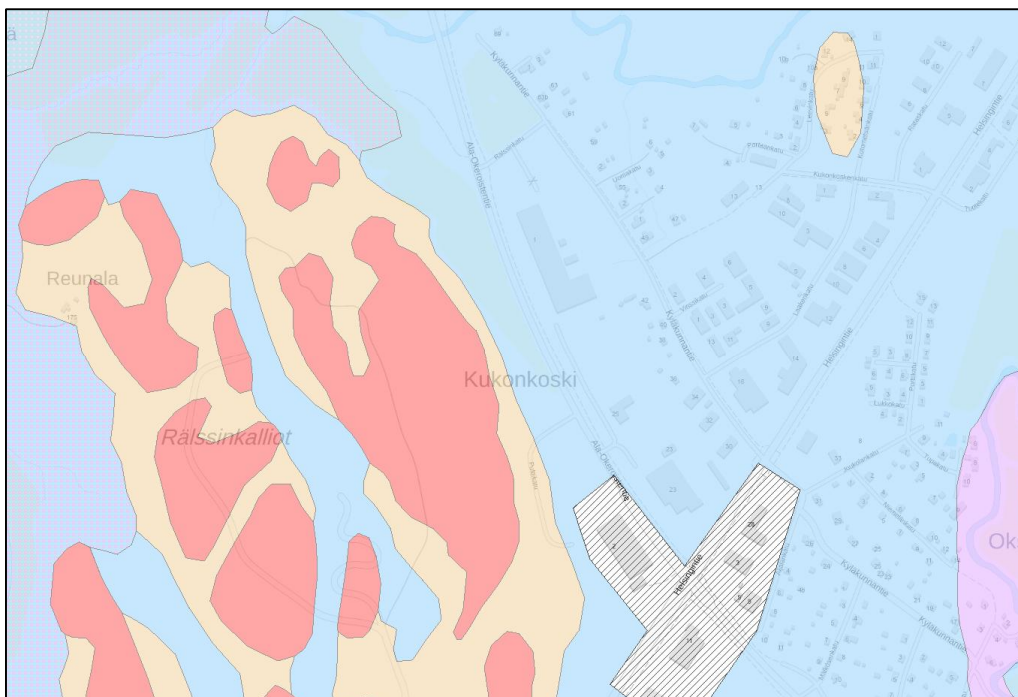
Suunnittelukohte ei sijaitse pohjavesialueella. Suunnittelualueen pohjoispuolella virtaa Porvoonjoki.

Kuva 10. Asemakaavoitettava alue on nykytilanteessa peltoa ja metsää.

2.4 Maaperä ja pohjaolosuhteet

Kuvassa 11 on ote maaperäkartasta suunnittelualueelta. Suunnittelualueen maaperä on pääosin savea. Ala-Okeroistentien länsipuolella sijaitseva maan- ja lumenvastaanottoalue sijoittuu kahdelle osin moreeni- ja kalliomaalle. Kalliomäkien välissä kulkee painanne, jossa maaperä on savea.

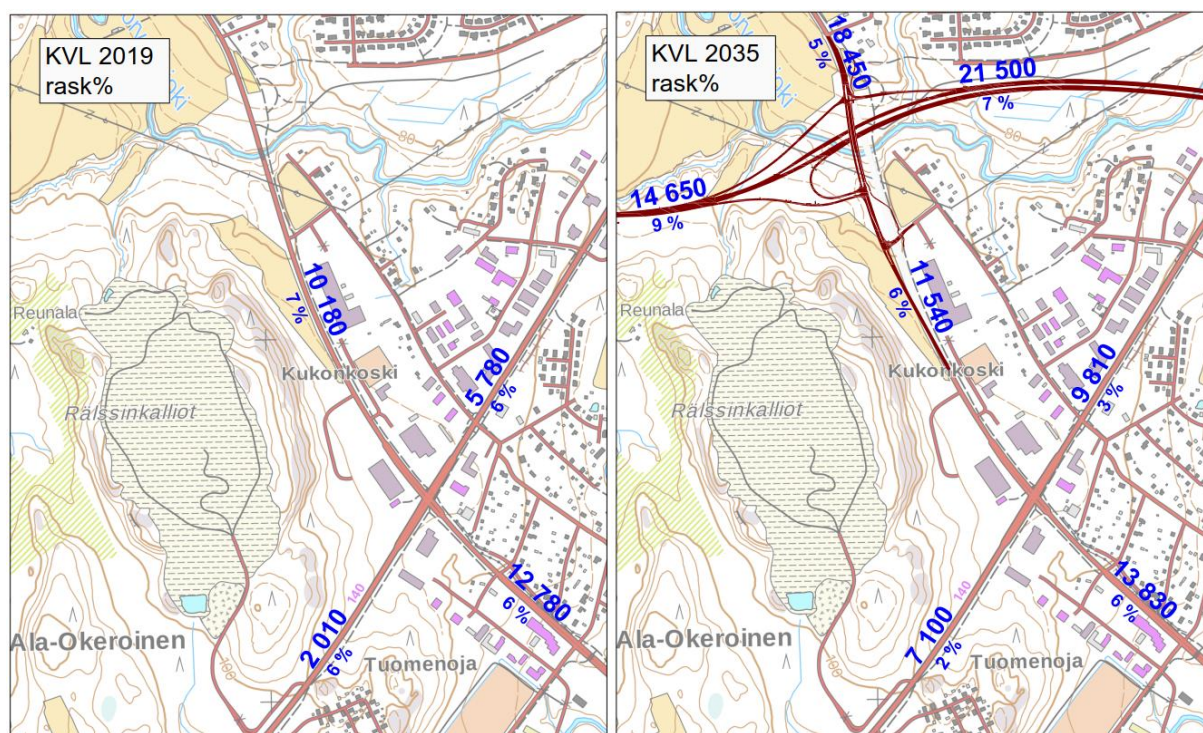

Kuva 11. Ote maaperäkartasta (lähde: GTK:n Maankamara-karttapalvelu).

3 Liikennemäärät ja liikenne-ennuste, toimivuustarkastelut

3.1 Nykytilanteen liikennemäärät ja perusennuste

Nykytilanteen liikennemäärätiedot perustuvat Väyläviraston Tierekisteritietoihin sekä Helsingintien ja Ala-Okerointien valo-ohjatusta liittymästä kerättyyn liikennedataan. Liikenne-ennusteen lähtökohtana on ollut Päijät-Hämeen liikennemallin vuorokausiliikennemäärät ja iltahuipputunnin liikennevirtatiedot, joita on tarkennettu nykytilanteen liikennevirtatiedoilla asiantuntija-arviona. Kuvassa 12 on esitetty suunnittelualueen maanteiden nyky- ja ennustetilanteiden keskimääräiset vuorokausiliikennemäärät.

Kuva 12. Suunnittelualueen maanteiden liikennemäärät nykytilanteessa (tierekisterin mukaan) sekä ennustetilanteessa 2035 (Päijät-Hämeen liikennemallin mukaan). Lahden eteläisen kehätien avaaminen muuttaa liikenteen suuntautumista alueella.

Toimivuustarkastelut, perusennuste (ei uutta maankäyttöä)

Suunnittelualueen tasoliittymien toimivuutta tarkasteltiin Synchro/SimTraffic 8 -ohjelmistolla. Palvelutasojen määrittämisessä on käytetty HCM2010:n mukaisia ohjearvoja, valo-ohjaamattomissa liittymissä keskimääräisiä viivytyksiä ja valo-ohjatuissa liittymissä viivytysten lisäksi käyttösuhdetta.

Tarkasteltavia liittymiä olivat Lahden eteläisen kehätien ja Ala-Okerointien uuden eritasoliittymän kaksi ramppiliittymää, Rälssinkadun liittymä, Ala-Okerointien ja Helsingintien valo-ohjattu liittymä. Nykytilanteen tarkastelu tehtiin vain Ala-Okerointien ja Helsingintien valoliittymään, jonka laskennallinen palvelutaso on iltahuipputunnin aikaan D, välttävä.

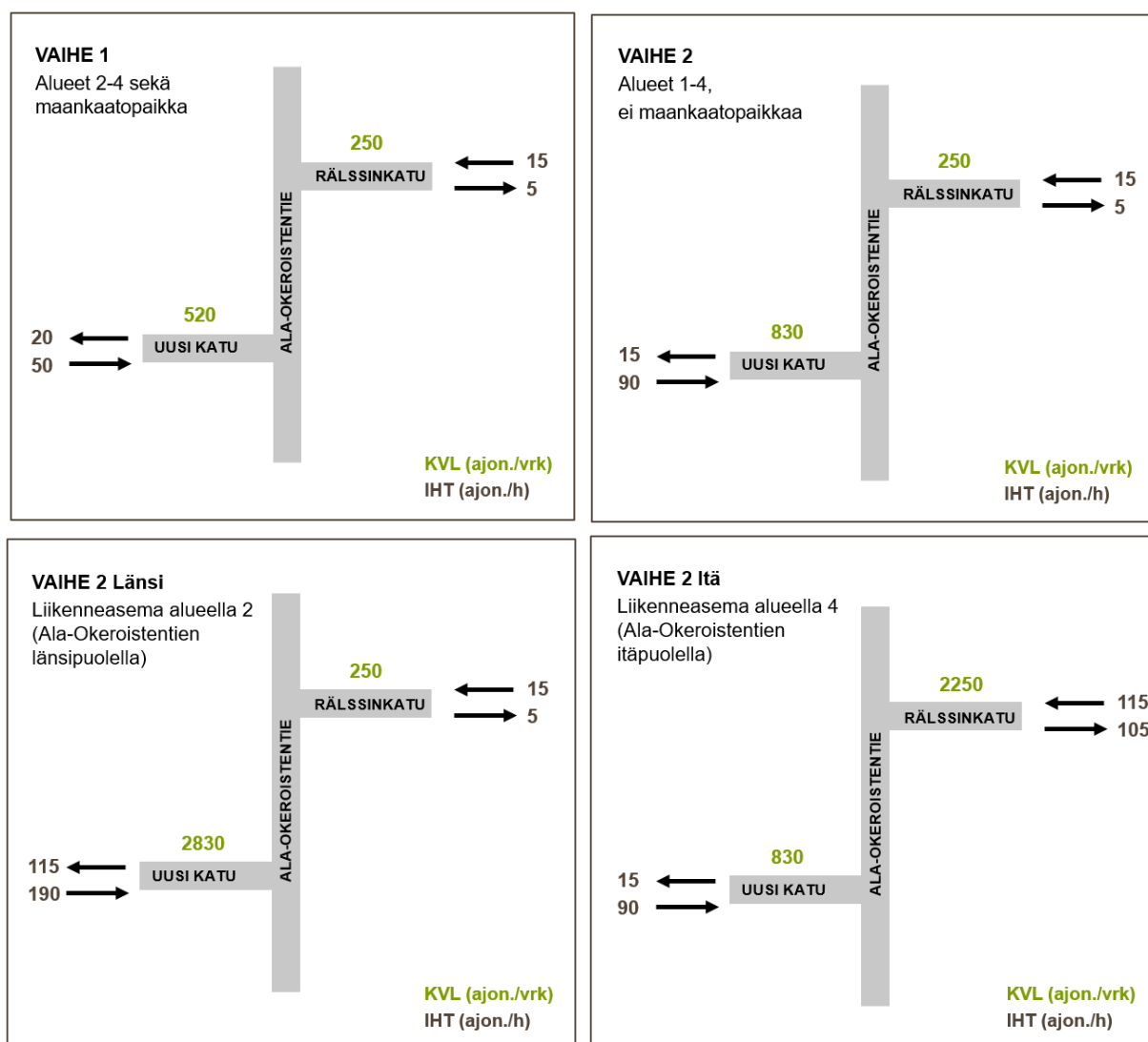
Ennustevuoden 2035 iltahuipputunnin tilanteessa Ala-Okerointien valo-ohjaamattomissa liittymissä (ramppliittymät ja Rälssinkadun liittymä) sivusuuntien palvelutaso on C, tyydyttävä, jolloin viivytykset ovat keskimäärin alle 25 sekuntia. Pääsuunnan palvelutaso on A, erittäin hyvä. Ala-Okerointien ja Helsingintien valo-ohjatun liittymän toimivuus heikkenee liikennemäärien kasvaessa tasolle E, huono.

Toimivuustarkasteluissa käytetyt liikennemäärät on esitetty liitteessä 3.

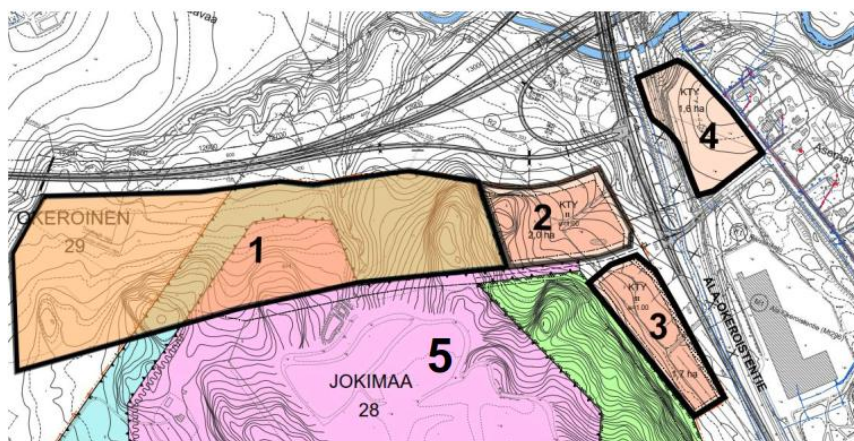
3.2 Uuden maankäytön aiheuttama liikenne

Asemakaava-alueen liikennetuotokset on arvioitu *Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa* -julkaisun perusteella. Liikennetuotosten laskentaperiaatteet on esitetty liitteessä 2. Kuvassa 13 on esitetty uuden maankäytön aiheuttama liikenteen lisäys Rälssinkadulla ja uudella katuyhteydellä maankäytön vaiheistuksen mukaan, sekä ns. maksimitilanteeseen, jossa yhdelle uusista tonteista sijoittuu liikennepalveluasema. Kuvassa 14 on esitetty tarkasteltujen tonttien sijainti ja numerointi, johon viitataan kuvassa 13.

Uuden maankäytön liikenteen suuntautuminen on arvioitu seuraavasti: 30 % Helsingintien liittymän kautta, 30 % ohikulkutietä itään, 20 % ohikulkutietä länteen, 20 % Ala-Okeroistentietä pohjoiseen.

Kuva 13. Uuden maankäytön aiheuttama liikenteen lisäys tutkituissa tilanteissa: Vaiheessa 1 (ylhäällä vasemmalla) on toteutettu asemakaavoitettava Rälssin alue, maankaatopaikka edelleen käytössä. Vaiheessa 2 (ylhäällä oikealla) toimitilarakentaminen on laajentunut yleiskaavaluonnosvaihtoehdon mukaisesti, ja maankaatopaikka on muutettu virkistyskäyttöön. Ns. maksimiennusteissa (alarivi) on tarkasteltu liikenneaseman sijoittamista Ala-Okeroisten itä- tai länsipuolelle vaiheessa 2.

- 1) Teollisuus- ja toimitilarakentamista, 30 000 k-m² (yleiskaavan laajennus)
- 2) KTY-kortteli, teollisuus- ja toimitilarakentamista 10 000 k-m²
- 3) KTY-kortteli, teollisuus- ja toimitilarakentamista 8 500 k-m²
- 4) KTY-kortteli, teollisuus- ja toimitilarakentamista 8 000 k-m²
- 5) Maan- ja lumenvastaanottoalue

Kuva 14. Liikenne-ennusteen pohjana oleva suunnitelma maankäytön kehittämisestä Rälssin alueella.

Toimivuustarkastelut, uuden maankäytön mukainen tilanne

Uuden alueen tuottama liikenne ei merkittävästi heikennä suunnittelualueen liittymien toimivuutta. Valo-ohjaamattomissa liittymissä sivusuuntien viivytykset kasvavat hieman, mutta palvelutaso on edelleen C, tyydyttävä. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatun liittymän palvelutaso on edelleen E, huono.

Liikennemallin ennusteeseen liittyvien epävarmuuksien vuoksi herkkyystarkasteluna tutkittiin tilannetta, jossa Ala-Okeroistentien suoraan ajavan liikenteen määrä on ennustettua suurempi. Jos suoraan ajavaa liikennettä on iltahuipputunnin aikana 150 ajoneuvoa ennustettua enemmän, valo-ohjaamattomien liittymien sivusuuntien palvelutaso heikkenee luokkaan D, välttävä (keskimääräinen viivytys noin puoli minuuttia).

Uuden alueen liittymävaihtoehtojen toimivuudet on kuvattu seuraavassa luvussa vaihtoehtotarkastelujen yhteydessä.

4 Uuden liittymän vaihtoehtotarkastelut

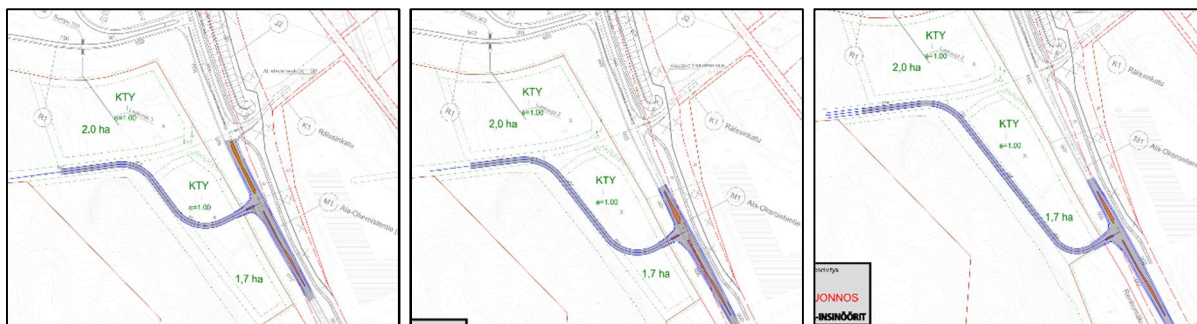
Rälssinkadun ja uuden tonttikadun liittymäparin parantamiseksi tarkasteltiin kolmea erilaista liittymätyyppiä ja useita alavaihtoehtoja.

4.1 Vaihtoehto 1: Porrastetut liittymät

Vaihtoehdossa 1 lähtökohtana oli Rälssinkadun ja uutta maankäyttöä palvelevan tonttikadun liittymien porrastaminen. Liittymille tarkasteltiin kolmea erilaista porrastusvaihtoehtoa. Porrastetuissa liittymävaihtoehtoissa Rälssinkadun liittymä pidettiin nykyisellä paikallaan ja uuden tonttikadun liittymän etäisyys Rälssinkadun liittymään oli 100 m, 150 m tai 235 m (kuva 15).

Porrastetussa ratkaisussa uuden alueen liittymä on kanavoitu valo-ohjaamaton kolmihaaraliittymä, jonka sivusuunnan viivytys on vuoden 2035 ennustetilanteen iltahuipputunnin aikana palvelutasoluokassa C, tyydyttävä. Liittymällä vaikutukset pääsuunnan sujuvuuteen ovat vähäiset.

Porrastetuissa liittymävaihtoehdoissa Ala-Okeroistentien liittymämäärä kasvaa, mikä ei ole ELY-keskuk-
sen näkökulmasta toivottavaa.

Kuva 15. Vaihtoehdon 1 (porrastettu liittymä) alavaihtoehdot. Porrastettua liittymää ei pidetty hyvänä
ratkaisuna tähän kohteeseen.

4.2 Vaihtoehto 2: Nelihaaraliittymä

Vaihtoehdon 2 lähtökohtana on liittymän toteuttaminen nelihaaraisena, joko Rälssinkadun liittymää täy-
dentäen tai siirtäen liittymäpaikkaa etelämmäksi. Eteläisessä nelihaaraliittymävaihtoehdossa liittymää
siirrettäisiin noin 40 metriä etelään päin. Tällöin nelihaaraliittymän ja Okeroisten eritasoliittymän eteläi-
sen ramppliittymän välimatka olisi noin 200 metriä. Liittymävaihtoehtojen arvioinnissa todettiin, että
Rälssinkadun nykyinen liittymä on liian lähellä ramppliittymää.

Liittymän toteuttaminen nelihaaraisena edellyttäisi liittymän valo-ohjausta. Valo-ohjattuna liittymä toimii
ennustetilanteessa (vaihe 2, ei liikenneasemaa) palvelutasolla B, hyvä. Maksimiennusteen (vaihe 2 ja
liikenneasema) tilanteessa sivusuunnan liikennemäärä on suurempi, joten esitetyillä kaistajärjestelyillä
palvelutaso on D, välttävä. Palvelutasoa voidaan parantaa lisäämällä liikenneaseman tulosuunnalle
kääntymiskaistat.

Valo-ohjatussa liittymässä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden ylityspaikka voitaisiin toteuttaa ensimmäi-
sessä vaiheessa tasoyliityksenä (suojatie) toisin kuin muissa liittymävaihtoehdoissa.

Kuva 16. Vaihtoehdon 2 (nelihaaraliittymä) alavaihtoehdot, joista oikeanpuoleinen todettiin paremmaksi.

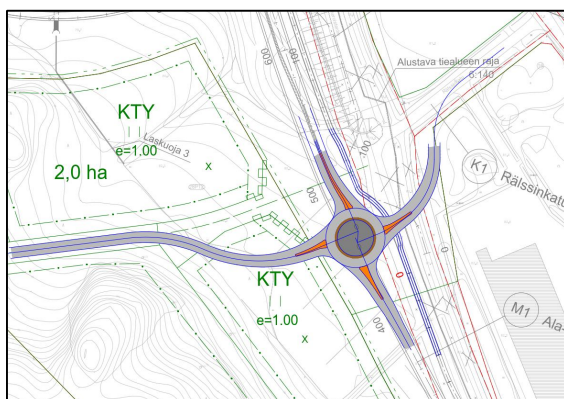
4.3 Vaihtoehto 3: Kiertoliittymä

Vaihtoehdon 3 lähtökohtana on kiertoliittymän rakentaminen Rälssinkadun liittymän eteläpuolelle, mah-
dollisimman kauas Okeroisten eritasoliittymän ramppliittymästä, nykyiset rakennukset huomioiden.
Kiertoliittymän keskikohta sijaitsee 200 metrin päässä Okeroisten eritasoliittymän eteläisestä ramppliit-
tymästä. Kiertoliittymä sovitetaan Ala-Okeroistentien rakenteisiin, jolloin yksikaistaisena toteutettava
kiertoliittymä ei edellytä Ala-Okeroistentien linjaosuuden leventämistä tai tasausmuutoksia.

Rälssinkadun linjaus muuttuu noin 160 metrin matkalta, sillä Ala-Okeroistentien ja Rälssinkadun liittymä siirtyy noin 45 metriä etelämmäksi. Tämä edellyttää tilan varaamista kaakkoisneljänneksen teollisuustontilta tontinomistajan kanssa neuvotellen.

Nykyinen yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä Ala-Okeroistentien itäpuolella säilyy pääosin entisellään. Kiertoliittymän yhteyteen ei näin vilkkaalla maantiellä hyväksytä suojatietä, joten Ala-Okeroistentien alitettava alikulkukäytävä suunnitellaan kiertoliittymän eteläpuolelle. Rälssinkadun liittymähaarakalle tulee suojatie ja pyörätien jatke.

Kiertoliittymä toimii liikenteellisesti hyvin (ennustetilanteen iltahuipputunnin palvelutasoluokka B) myös maksimiennusteen tilanteessa. Kiertoliittymä kestää myös selvästi ennustettua suuremman kasvun. Kiertoliittymä on lisäksi turvallinen liittymätyyppi.

Kuva 17. Vaihtoehto 3, kiertoliittymä.

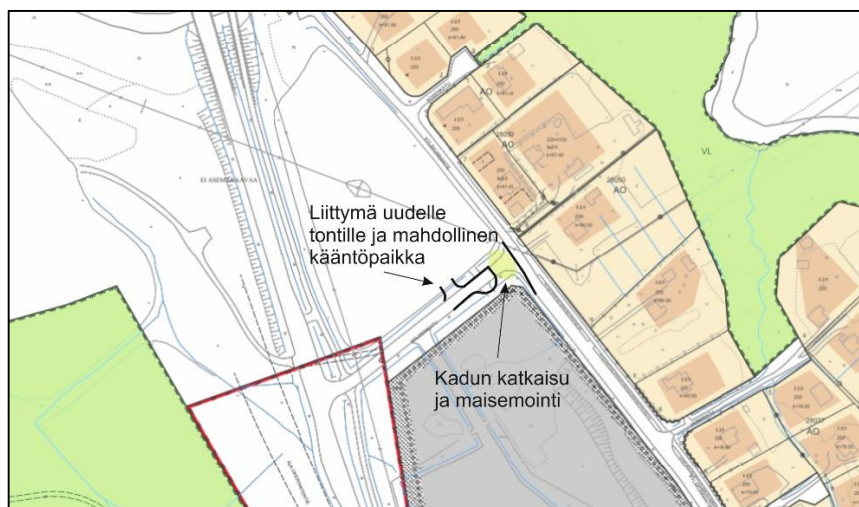
4.4 Vaihtoehtojen vertailu ja valinta

Uudenmaan ELY-keskus edellytti liittymän sijoittamista mahdollisimman kauas Okeroisten eritasoliittymän ramppiliittymästä. Uuden alueen liittymätyypiksi valittiin kiertoliittymä, joka aiheuttaa pääsuunnalle pienemmät viivytykset kuin liikennevalo-ohjattu liittymä, ja takaa sujuvan liittymisen Ala-Okeroistentielle myös sivusuunnilta.

5 Kyläkunnantien liikenteen rauhoittaminen

5.1 Vaihtoehto 1: Rälssinkadun katkaisu

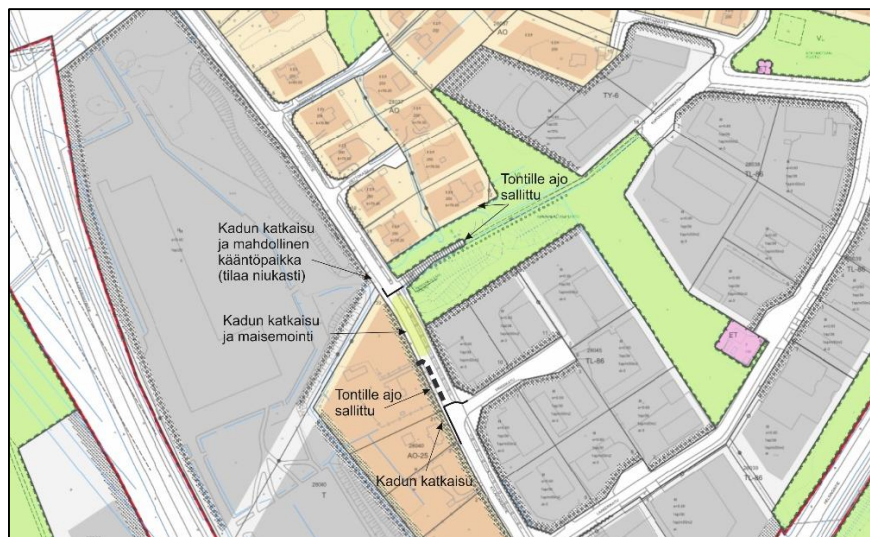
Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamiseksi tarkasteltiin kolmea erilaista vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 1 (kuva 18) Rälssinkatu katkaistaan uuden tonttoliittymän ja Kyläkunnantien liittymän väliltä. Kyläkunnantieltä läpiajo Rälssinkadun kautta Ala-Okeroistentielle estyy täysin, jolloin reitti Kyläkunnantieltä pohjoisen suuntaan kiertää Helsingintien kautta. Mahdollisen kääntöpaikan tarve ratkaistaan jatkosuunnittelussa.

Kuva 18. Vaihtoehto 1, Rälssinkadun katkaisu.

5.2 Vaihtoehto 2: Kyläkunnantien katkaisu Emmankallenpuiston kohdalta

Vaihtoehdossa 2 Kyläkunnantie katkaistaan Emmankallenpuiston kohdalta (kuva 19). Vaihtoehdossa 2 Kyläkunnantien pohjoispäästä yhteys Ala-Okeroistentielle säilyy Rälssinkadun kautta. Kyläkunnantien eteläpuolista katujaksoa palvelee Vinssikadun päässä oleva kääntöpaikka. Jos Kyläkunnantien pohjoisjaksolle tarvitaan kääntöpaikka, edellyttää kääntöpaikan rakentaminen todennäköisesti lisätilaa tontilta. Pohjoisjakson mahdollisen kääntöpaikan tilantarve tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Kuva 19. Vaihtoehto 2 Kyläkunnantien katkaisu

5.3 Vaihtoehto 3: Rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle

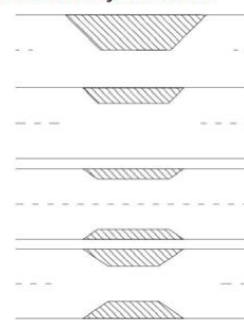
Vaihtoehdossa 3 Kyläkunnantien läpiajoliikennettä hillitään rakenteellisten hidasteiden avulla. Ajouradalle esitetään pistemäisiä yksipuoleisia kavennuksia Kyläkunnantien pohjoisosaan kolmeen pisteeseen Emmankallenpuiston ja Rälssinkadun välille (kuva 20). Hidastetöyssyjä ei suositella savikkoalueilla tärinäriskin takia. Rakenteelliset hidasteet mahdollistavat edelleen läpiajon, mutta hidasteet pakottavat autoilijat hidastamaan ja odottamaan mahdollista vastaantulijaa. Hidasteiden suositeltava väli 40 km/h -rajoitusalueella on 100 m.

Ajoradan kavennus (2-puolinen ja 1-puolinen)

Yksipuoleinen kavennus muodostuu ajorataa kaventavasta elementistä, joka on tehty vain ajoradan toiselle puolelle.

Kaksipuoleinen kavennus on tehty ajorataa molemmilta puolilta kaventavilla elementeillä, jotka ovat yleensä keskenään symmetrisiä.

Kuva 20. Vaihtoehto 3, rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle. Hidastetyyppinä esim. yksipuoleinen pistemäinen ajoradan kavennus (Liikenneviraston ohjeita 35/2017).

5.4 Vaihtoehtojen vertailu ja valinta

Kaikki esitetyt vaihtoehdot Kyläkunnantien läpiajon rauhoittamiseksi asetetaan nähtäville kaavaluonnoksen yhteydessä, jotta alueen asukkaat voivat lausua mielipiteensä vaihtoehdoista. Toimenpiteitä tarkennetaan jatkosuunnittelussa saatujen palautteiden perusteella.

6 Yleissuunnitelma

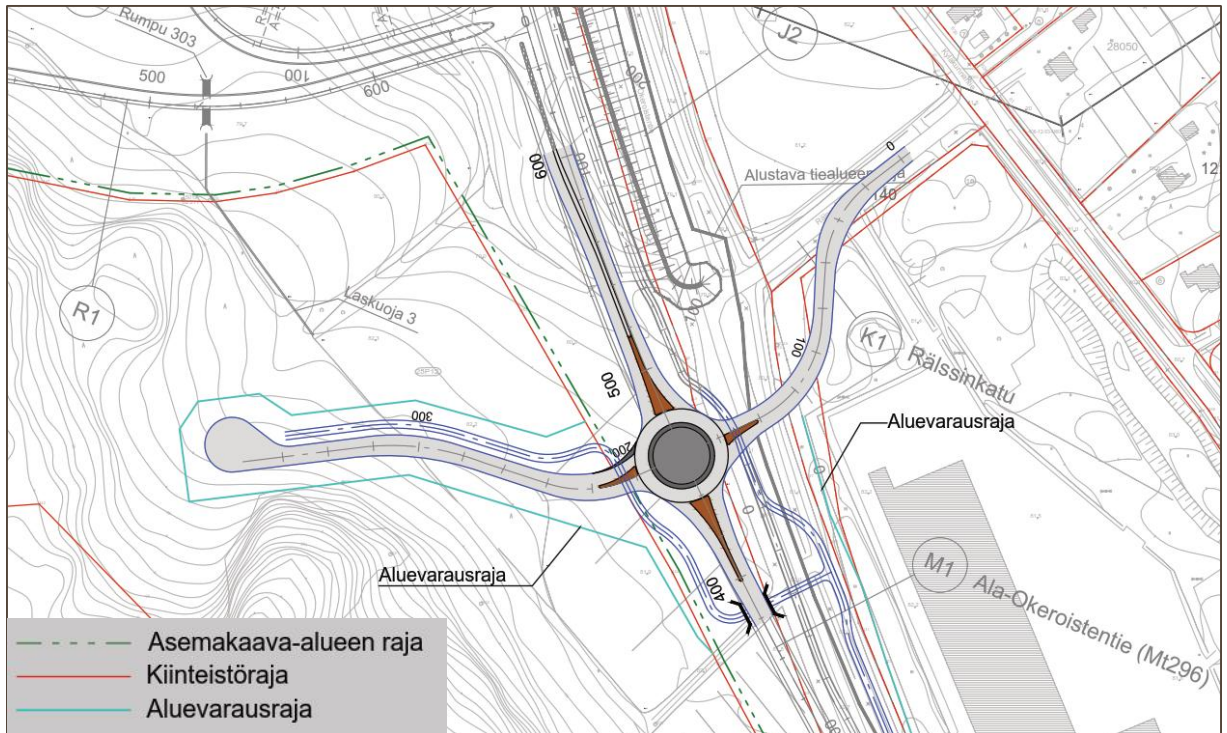
6.1 Toimenpiteet

Yleissuunnitelman toimenpiteet on esitetty suunnitelmakartalla, joka on tämän raportin liitteenä 1.

Maantiet ja kadut

Ala-Okeroistentien, Rälssinkadun liittymä parannetaan kiertoliittymäksi, jonka neljänneksi haaraksi rakennetaan uutta maankäyttöä palveleva katuysteys Ala-Okeroistentien länsipuolelle. Kiertoliittymä sijoittuu noin 45 metriä Rälssinkadun nykyisen liittymän eteläpuolelle, jolloin liittymäväli Okeroisten eritasoliittymän ramppiliittymään on noin 200 metriä. Kiertoliittymän halkaisija d on 25 metriä. Liittymän mitoituksessa on huomioitu HCT-ajoneuvojen sujuva kulku kaikissa ajosuunnissa. Kiertoliittymän yksityiskohdat, mm. yliajettavien kiveyksien käyttö ja kiertosaarekkeen käsittely, ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Ala-Okeroistentien poikkileikkaus on sovitettu likimain nykyisen kaltaiseksi, jolloin kiertoliittymän rakentaminen ei edellytä Ala-Okeroistentien leventämistä. Ala-Okeroistentien länsipuolelle rakennettavan uuden tonttikadun linjausta ja poikkileikkausta tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Kuva 21. Ote suunnitelmakarttaluonnoksesta.

Jalankulku ja pyöräily

Kiertoliittymän eteläpuolelle esitetään rakennettavaksi Ala-Okeroistentien alittava alikulkukäytävä. Uuden tonttikadun pohjoispuolelle esitetään yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää, joka yhdistyy Ala-Okeroistentien varrella kulkevaan yhdistettyyn pyörätiehen ja jalkakäytävään uuden alikulun kautta. Ala-Okeroistentien varren yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä säilyy kehätien yhteydessä rakennettavalla linjauksella muutoin, paitsi uuden alikulkukäytävän kohdalta. Yhteys alikulkukäytävään edellyttää linjauksia ja tasausmuutoksia yhdistettyyn pyörätiehen ja jalkakäytävään noin 150 metrin matkalta. Jalankulku- ja pyöräteillä tavoitteena on alle 5 % pituuskaltevuus. Rälssinkadun liittymähaaralle rakennetaan suojatie ja pyörätien jatke.

Rälssinkadulle ei tässä yhteydessä esitetä jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentamista. Mikäli Rälssinkadun varteen tulee liikennepalveluasema tai muu merkittävästi liikennettä synnyttävä toimija, voi uuden jalkakäytävän ja pyörätien rakentaminen olla tarpeen.

Linja-autopysäkit

Kiertoliittymän eteläpuolelle rakennetaan uudet linja-autopysäkit. Linja-autopysäkit mitoitetaan yhdelle telibussille. Pysäkit on suositeltavaa sijoittaa alikulun yhteyteen, tarkempi sijainti ratkaistaan jatkosuunnittelussa.

Valaistus, johto- ja laitesiirotarpeet

Liittymäalue ja suunniteltavat väylät valaistaan.

Sähkö- ja telekaapeleita joudutaan mahdollisesti siirtämään. Suunnittelualueella ei ole kaukolämpöä tai muuta kunnallistekniikkaa.

Kuivatuksen periaatteet

Maantien ja katujen linjaosuudet kuivatetaan nykyiseen tapaan avo-ojilla. Kiertoliittymään tulee muutama hulevesikaivo.

Pohjanvahvistus

Alustavan arvion mukaan tie- ja katurakenteiden tarvittavat pohjanvahvistukset voidaan toteuttaa esikuormituspenkereillä. Alikulkua varten tarvitaan paalutukset tai kaukalorakenne, perustamistapa tarkentuu jatkosuunnittelussa.

6.2 Rakentamiskustannusarvio

Yleissuunnitelmaratkaisun rakentamiskustannusarvio on laadittu asiantuntija-arviona Foren Rola-ohjelmistoa hyödyntäen. Arvio on alustava ja sisältää epävarmuuksia (mm. pohjaolosuhteet), eikä sitä tule sellaisenaan käyttää esitettyjen toimenpiteiden toteutuvana rakentamiskustannuksena.

Uuden katuyhteyden sekä siihen liittyvien jalankulku- ja pyöräilyväylien kustannusarvio on 1,4–1,9 M€ Suurin kustannus muodostuu alikulkukäytävän rakentamisesta, sillä huonojen pohjaolosuhteiden takia alikulku on paalutettava tai mahdollisesti toteutettava kaukalorakenteena. Toteutustapa ja kustannusarvio tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

6.3 Vaikutukset

Tässä kappaleessa käsitellään kiertoliittymän ja uuden kadun rakentamisesta syntyviä vaikutuksia. Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamisen mahdollisista toimenpiteistä ei ole vielä päätöstä.

Vaikutukset henkilöautoliikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen

Kiertoliittymän rakentaminen aiheuttaa Ala-Okeroistentietä suoraan ajavalle liikenteelle hieman nykyistä suuremman viivytyksen. Kiertoliittymä toimii kuitenkin keskimäärin hyvin, jolloin iltahuipputunnin laskennallinen keskimääräinen viivytys on kaikilla tulosuunnilla noin 10 sekuntia.

Kiertoliittymä on tavanomaista nelihaaraliittymää turvallisempi liittymätyyppi, sillä konfliktipisteitä on vähemmän. Myös jalankulun ja pyöräilyn tasoylitysten puuttuminen lisää turvallisuutta.

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Yleissuunnitelma on laadittu kaavoituksen tarpeisiin, ja tavoitteena on esittää ratkaisu uuden liittymän rakentamiseksi Ala-Okeroistentielle sekä uuden kadun rakentamiseksi Rälssin alueelle, ja ratkaisun tilavaraukset asemakaavoituksen lähtökohdaksi.

Vaikutukset jalankulkuun ja pyöräilyyn

Suunnitelmassa esitetyn alikulkukäytävän rakentaminen parantaa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita alueella.

Vaikutukset kuljetuksiin ja erikoiskuljetuksiin

Uusi kiertoliittymä on mitoitettu HCT-ajoneuvojen tilantarpeen mukaan.

Rälssin alue kaavoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Alueelle voi sijoittua teollisuus- ja toimitilarakentamista, jonka arvioidaan aiheuttavan lisää raskasta liikennettä alueelle. Alkuvaiheessa uuden liittymän ja rakennettavan kadun kautta kulkevat myös Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle suuntaavat ajoneuvot.

Liittymä sijoittuu suurten erikoiskuljetusten reitille. Erikoiskuljetukset ajavat kiertosaarekkeen läpi. Reitti toteutetaan yliajettavilla kiveyksillä. Reitin sijainti (kiertosaarekkeen reunassa tai keskellä) tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Ympäristövaikutukset

Uuden liittymän rakentaminen Ala-Okeroistentielle lisää liikenteen viivytyksiä hieman ja lisää siten myös jarrutuksista ja kiihdytyksistä johtuvia liikenteen päästöjä. Viivytykset ovat keskimäärin kuitenkin pieniä.

Alueella ei ole tiedossa olevia ympäristöarvoja, joihin liittymä- ja katuratkaisulla olisi vaikutuksia.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Kiertoliittymän ja uuden kadun rakentamisesta aiheutuu tilapäistä haittaa liikenteelle sekä melu-, pöly- ja tärinähaittaa. Kokonaishaitta on vähäisempi, jos liittymä rakennetaan jo kehätien rakentamisen yhteydessä.

7 Jatkoimenpiteet

Esitetty suunnitelmaratkaisu ja uudelle kadulle määritetty aluevaraus ovat laadittavan asemakaavan lähökohtana.

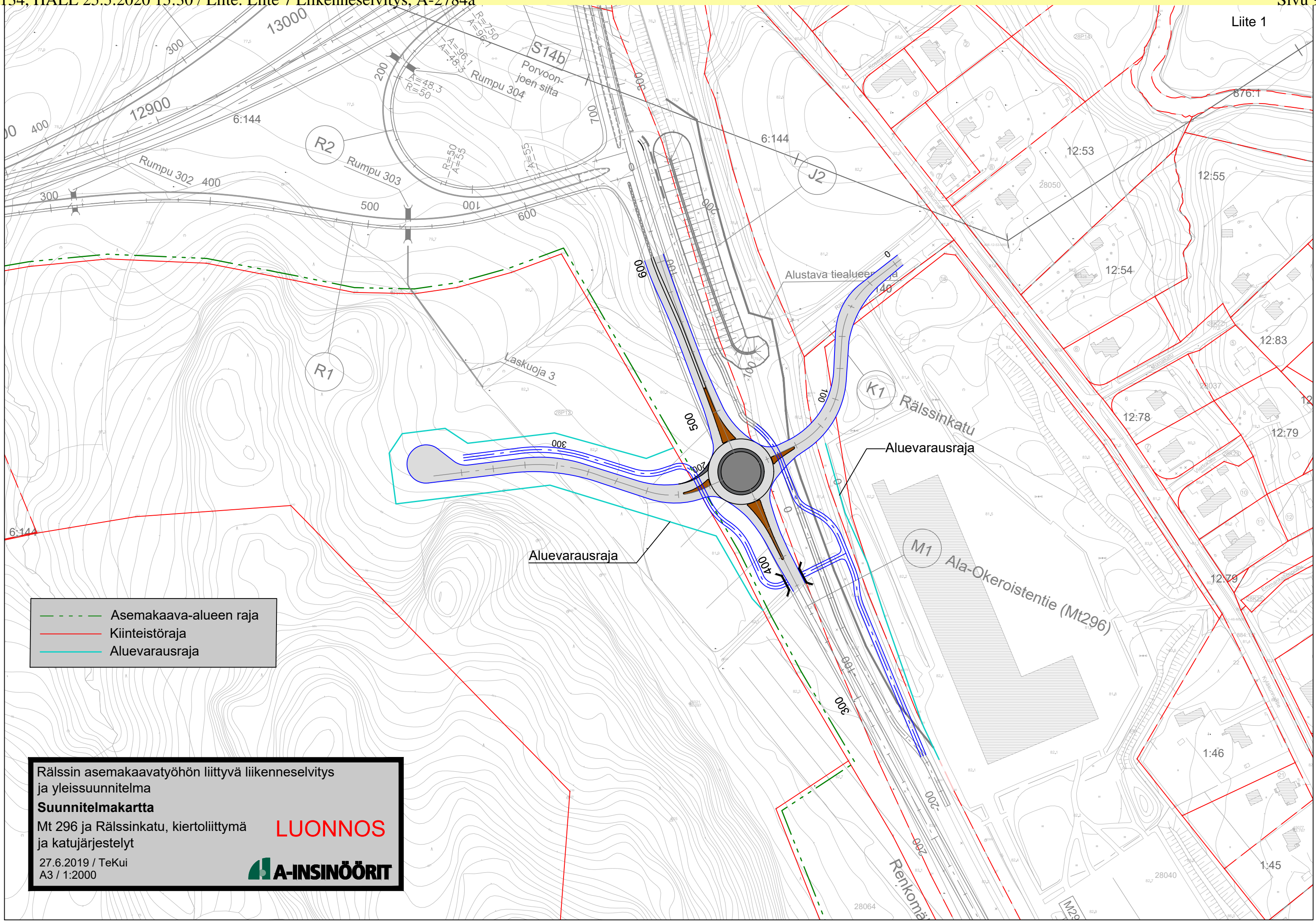
Lahden kaupunki asettaa asemakaavaluonnoksen nähtäville. Kaavaluonnoksen pohjalta laaditaan kaavaehdotus, jossa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon luonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet. Myös kaavassa esitettävät liikennetarkistukset saattavat tällöin muuttua tässä selvityksessä esitetyistä.

Kiertoliittymästä laaditaan rakennussuunnitelma ja se toteutetaan Lahden eteläisen kehätien rakentamisen yhteydessä. Jatkosuunnittelun yhteydessä ratkaistaan mm. erikoiskuljetusten reitti kiertoliittymässä, pysäkkien tarkempi sijainti sekä kävelyn ja pyöräilyn järjestelyt alueella.

Uuden kadun rakentamiseksi laaditaan katu- ja rakennussuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin mm. kadun tasaus, tonttoliittymien sijainti, valaistus, kuivatusjärjestelyt ym. tekniset yksityiskohdat.

Liitteet

- Liite 1. Suunnitelmapaketti 1:2000**
- Liite 2. Maankäytön liikennetuotosten laskentaperiaatteet**
- Liite 3. Toimivuustarkasteluissa käytetyt liikennemäärät**

- - - Asemakaava-alueen raja
— Kiinteistöraja
— Aluevarausraja

Rälssin asemakaavatyöhön liittyvä liikenneselvitys
 ja yleissuunnitelma
Suunnitelmapartta
 Mt 296 ja Rälssinkatu, kiertoliittymä
 ja katujärjestelyt

LUONNOS

27.6.2019 / TeKui
 A3 / 1:2000

A-INSINÖÖRIT

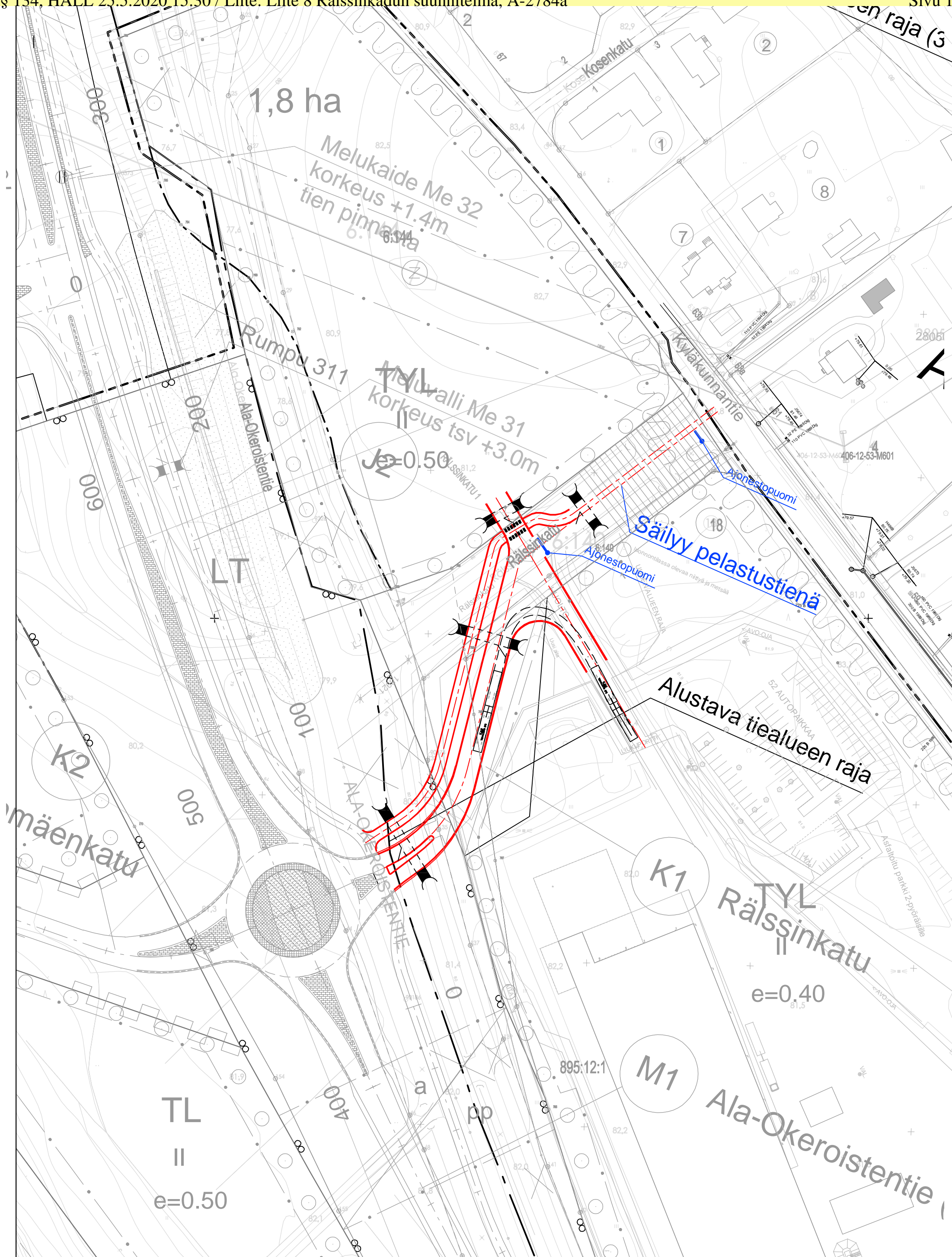
Uuden maankäytön liikennetuotosten laskentaperiaatteet

Teollisuus- ja toimitilarakentamisen alueet (1-4), tehokkuusluku $e=0,50$

- Teollisuustoimipaikkojen keskimääräiset matkatuotosluvut:
 - Noin 1 työpaikka / 100 k-m²
 - Noin 1 käynti / työpaikka / arki-vrk
 - 83 % matkoista henkilöautolla (autovyöhyke)
 - Henkilöauton keskimääräinen kuormitusaste työmatkoilla 1,19
 - Iltahuipputunnin aikaan alueelle saapuva työmatkaliikenne 1,4 % ja alueelta poistuva työmatkaliikenne 23,3 % vuorokauden liikenteestä
 - 15 tavaraliikenteen käyntiä / vrk / toimipaikka
- Yhteensä 56 500 k-m² -> 565 työpaikkaa -> **noin 790 ajon./vrk (henkilöliikenne)**
- Yhteensä 6 toimipaikkaa -> **noin 180 ajon./vrk (tavaraliikenne)**

- Päätien varrella sijaitsevan huoltoaseman liittymän vuorokausiliikennemäärä on havaintojen mukaan noin 10–15 % päätien liikennemäärästä. Liikenneaseman kävijämääräksi on arvioitu noin 1000 ajon./vrk, eli KVL on **2000 ajon./vrk**.

- Luvut perustuvat ohjeeseen *Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa, 2008*. Arvot ovat suuntaa antavia ja riippuvat toimipaikkojen tyypistä, työpaikkamäärästä, koosta ja tuotantomäärästä.

Lehmuskoski Markus

Lähtettäjä: Tanja Gangsö <Tanja.Gangsö@pajjat-hame.fi>

Lähetetty: torstai 30. tammikuuta 2020 14.19

Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti <Kirjaamo@lahti.fi>

Aihe: Rälssinkadun ympäristön asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Viite: Ehdotusvaiheen lausuntopyyntöne asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) sekä asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta A-2784 (Rälssinkadun ympäristö, Jokimaa) MRA 28§.

Päijät-Hämeen liitolla ei ole lausuttavaa Rälssinkadunkadun ympäristön asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta A-2784.

Ystävällisin terveisin

Tanja Gangsö

Erityisasiantuntija
Asuminen ja elinkeinot
+358 44 3719 451

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO
Hämeenkatu 9, Box 50
15111 LAHTI

Lähettäjä: Tulonen Annu (ELY) <annu.tulonen@ely-keskus.fi>
Lähetetty: maanantai 17. helmikuuta 2020 18.23
Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti
Kopio: Lehmuskoski Markus; tanja.gangso; Niskanen Riitta
Aihe: Lausunto kaavaehdotuksesta, Rälssintien ympäristö
Liitteet: Lausunto kaavaehdotuksesta, as.pdf

Kiitos lausuntopyynnöstä,
liitteenä ja tiedoksi lausuntomme.

Annu Tulonen

Alueidenkäytön asiantuntija, arkkitehti

annu.tulonen@ely-keskus.fi

0295 025 234 (myös tekstiviestit)

Ympäristöyksikkö / Alueidenkäyttö

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kirkkokatu 12, PL 29, 15140 Lahti

www.ely-keskus.fi/hame | Twitter [@HELYkeskus](https://twitter.com/HELYkeskus)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

HAMELY/92/2020

17.02.2020

Julkinen

Lahden kaupunki
Tekninen ja ympäristötoimiala
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 16.1.2020

Asemakaava ja asemakaavan muutos, Lahti, Jokimaa, Rälssinkadun ympäristö, A-2784

Lausunto annetaan 29.11.2019 päivätystä ehdotuksesta.

ELY-keskus on antanut 19.9.2019 lausunnon valmisteluvaiheen aineistosta. Tämän jälkeen asemakaavan muutosalue on jaettu kahteen osaan: Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus (A-2739) ja Rälssinkadun ympäristö (A-2784). Tällä kaavamuutosalueella kiinnitimme valmisteluvaiheessa huomiota lähinnä liikenneturvallisuuteen. Lausuntomme on otettu asianmukaisesti huomioon.

Tarkistuksena kaavakartalle esitetään vielä lisättäväksi Rälssin kadun puoleisille TYL ja TL -korttelialueille liittymäkieltomerkintä, joka tulee osoittaa asemakaavassa vähintään 45 metrin matkalle Ala-Okeroistentiestä.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut maankäytön asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen.

Lausunnon on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Annu Tulonen ja ratkaissut ylitarkastaja Kirsti Nieminen. Lausunto on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirja lopussa.

TIEDOKSI

Päijät-Hämeen liitto, erityisasiantuntija Tanja Gangsö

Lahden museot, tutkija Riitta Niskanen

Tämä asiakirja HAMELY/92/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/92/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tulonen Annu 17.02.2020 14:23

Ratkaisija Nieminen Kirsti 17.02.2020 14:55

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2739a, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M-19-242 ja M-19-243 KV

D/489/10.02.03.00.04/2018

Asian valmistelija / Lisätietojen antaja Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski p. 050 398 5113
Tonttijaon osalta maankäyttöinsinööri Juha Uurtamo p. 050 398 5112

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy muistutuksista huolimatta asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2739a, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28064 tontti 2, korttelin 28107 tontti 1 sekä erityis-, retkeily- ja ulkoilu-, katu-, suojaviher- ja maantien aluetta sekä Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28107 tonttia 1 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-242 ja korttelin 28064 tonttia 2 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-243.”

Perusteluosa Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan tiloja ja tilojen osia 398-406-6-37, 398-406-6-144 ja 398-895-12-1 sekä erityis-, retkeily ja ulkoilu-, katu-, autopaikkojen ja yleisen tien aluetta koskeva asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2739a (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus) sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M-19-242 ja M-19-243.

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta. Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta, osoittaa uusia elinkeinoelämän alueita sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

Lahden kaupungin strategian 2030 mukaisesti asemakaava ja asemakaavan muutos parantaa yritysystävällisyyttä osoittamalla uusia elinkeinoelämän tontteja näkyvälle ja liikenteellisesti hyvin saavutettavalle paikalle sekä mahdollistamalla elinkeinoelämälle tärkeän maanvastaanottoalueen toiminnan jatkamisen (A, A1, B4). Kaava myös mahdollistaa alueen asukkaiden elinympäristön

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

kannalta merkittävän ulkoilu- ja virkistysalueen maisemoinnin aloittamisen täyttömäen eteläpäästä siirtämällä alueen kulkureitin ja lumenvastaanoton alueen pohjoispäähän (A1, A4). Kaavalla vaalitaan luonnon monimuotoisuutta huomioimalla alueen luontoarvot (A6).

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle (E/VR) laajennusmahdollisuus luoteeseen päin siten, että kaupungin omistaman maa-alueen puolelle jätetään 50 m–150 m levyinen, metsäisenä hoidettava suojaviheralue (EV-1) yksityisomistuksessa olevia tiloja vasten. Täyttöalue määrätään toiminnan loputtua kunnostettavaksi virkistyskäyttöön. Liikennöinti maanvastaanottoalueelle siirretään kulkeväksi pohjoispuolelta Ala-Okeroistentien kautta tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman mukaisesti. Lumenvastaanottoaikka mahdollistetaan siirrettäväksi alueen pohjoispuolelle (ei-t). Kaavalla muutetaan täyttömäen ylin sallittu korkeusasema tasolle +155 m mpy (aiemmin +145 m mpy), millä mahdollistetaan lakialueen luonnollisempi muotoilu.

Ala-Okeroistentien varteen osoitetaan kaksi tonttia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevia rakennuksia varten (TL/TL-1). Tonteille liikennöinti on tarkoitus hoitaa maanvastaanottoaluetta varten toteutettavan uuden liittymän kautta Ala-Okeroistentieltä. Uuden Rälssinmäenkadun pohjoispuolelle sijoittuvalle tontille sallitaan lisäksi polttoaineen jakeluaseman sijoittaminen.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella määrätään myös mm. rakennusoikeuteen, kerroslukuun, istutettaviin alueisiin, puuriveihin, hulevesialtaille varattuihin alueisiin, ajoyhteyksiin, suoja-alueisiin, ajoneuvoliittymän sijaintiin ja kieltomerkintään, maavallien toteuttamiseen sekä luonnon monimuotoisuuskohteen säilyttämiseen liittyvistä asioista.

Lähtötiedot

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalue sekä sitä ympäröivät viheralueet ovat kaupungin omistuksessa. Tiealueen omistaa Suomen valtio.

Rälssinkallioiden alue on toiminut vuodesta 1993 Lahden kaupungin maanvastaanottoalueena ja vuodesta 2001 lumenvastaanottoalueena. Rälssin maanvastaanottoalueella voidaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaan (ESAVI/1532/2018,

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

myönnetty 1.6.2018) vastaanottaa, välivarastoida, käsitellä ja loppusijoittaa maa- ja kiviaineksia sekä vastaanottaa, käsitellä ja varastoida muita luvan sallimia jättemateriaaleja. Alueelle ei kuitenkaan oteta vastaan haisevia maamassoja tai VOC-yhdisteitä kynnyksarvon ylittävinä pitoisuuksina sisältäviä massoja. Alueelle vastaanotettavat ylijäämämaat ovat pääosin hyötykäyttöön kelpaamattomia koheesiomaita (savi, siltti), moreenimaata sekä isokokoisia kiviä ja lohkareita. Alueen eteläpuolella on lumenvastaanottoaika. Ala-Okeroistentien varressa on peltoalueita. Rälssin täyttömäen luoteispuolella sijaitsee asuinrakennus pihapiireineen. Muilta osin suunnittelualaue on pääosin metsäaluetta.

Mäen päältä avautuu laajoja näkymiä ympäristöön ja mäen laki näkyy paikoin maisemassa puuttomana ja melko tasaisena. Rälssin mäen laki erottuu kaukomaisemassa Salpausselän rinteiltä saakka. Täyttömäen itärinteessä sijaitsee luonnon monimuotoisuuskohteena (LUMO-kohde) arvokas kallioalue ja luonnonmuodostuma. Alueelle laaditun luontoselvityksen (Albus Luontopalvelut Oy, 2018) mukaan täyttömäen pohjoispuolella ei ole metsä- ja vesilain mukaisia luontotyyppisiä, sillä sijaitsevat metsätyypiläiset ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuvat arvokas kasvilajisto ja liito-oravan vaatimat luontoarvot. Täyttömäen länsipuolella olevan jyrkän ja sen alusmetsän osalta metsälain sisältövaatimukset eivät täysimääräisesti täyty. Alusmetsä on luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi ja kohteella esiintyvät huuhkaja ja pohjantikka. Lounaan suunnassa on selvityksen mukaan todettu liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä, pesäpuita ja suojeltavia luontotyyppisiä. Luontoselvityksen täydennyksessä (Albus Luontopalvelut Oy, 2019) todetaan, että käytettävien havaintoaineistojen perusteella kaavamuutoksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologisiin yhteyksiin tai tutkittuihin petolintuihin. Kaavalla osoitetaan tämä luontoselvityksessä luonnontilaisena säilytettäväksi suositeltu, mutta mahdolliseksi laajennusalueeksi määritelty vyöhyke osaksi suojausalueeksi. Säilytettävä kallio myös vakavoittaa täyttömäkeä.

Suunnittelualaueen eteläpuolella sijaitsee Helsingintie, itäpuolella Ala-Okeroistentie, länsipuolella Lintulantie ja pohjoispuolella rakentuva Lahden eteläinen kehätie ja Okeroisten eritasoliittymä. Liikennöinti maan- ja lumenvastaanottoalueelle tapahtuu nykytilanteessa Helsingintien kautta etelästä Rälssinkallionkatua pitkin vaaka-aseman kautta. Rälssiin suuntautuva liikennemäärä on noin 100–200 raskasta ajoneuvoa vuorokaudessa riippuen mm. lumenvastaanottoalueelle suuntautuvan liikenteen määrästä.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

Lähtötiedot on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa maan- ja lumenvastaanottoalue on merkitty virkistysalueeksi (V) ja Ala-Okeroistentien ympäristö on merkitty työpaikka-alueeksi (TP). Oikeusvaikutteisessa Lahden läntisten osien osayleiskaavassa Y-202 maan- ja lumenvastaanottoalue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-2) sekä maa-ainesten ottoalueeksi (eo). Ala-Okeroistentien ympäristö on merkitty yleiskaavassa elinkeinoelämän alueeksi (T-23) ja suunnittelualueen länsiosaan on merkitty asuinalueen osa (A-23) maa- ja metsätalousalueen ympäröimänä (M-3). Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueella sekä sitä ympäröivillä viheralueilla pohjois-, itä- ja eteläpuolilla sekä Helsingintiellä on vuonna 2009 lainvoiman saanut asemakaava A-2406. Muilta osin suunnittelualue on asemakaavoittamatonta.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Rälssin alue on Lahden seudulla merkittävin ylijäämämaiden loppusijoituspaikka. Kaavalla sallitaan maanvastaanottoalueen laajentaminen siten, että jäljellä oleva käyttöaika pitenee usealla vuodella. Käyttöajan jatkaminen aluetta laajentamalla on nykytilanteessa välttämätöntä Lahden kaupungille, jotta jatkossakin voidaan turvata mahdollisuus osoittaa sijoituspaikka rakentamisessa syntyville ylimääräisille maa-aineksille ennen uuden, seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa.

Kaavalla on merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön. Kaavalla mahdollistetaan Rälssin toiminta-ajan jatkaminen ajallisesti, mikä vaikuttaa ympäröivien ihmisten elinoloihin. Vaikka alueelle tuotavan materiaalin määrä ja laatu tai alueella tehtävät toiminnot eivät olennaisesti muutu, laajennusalueen toiminnasta aiheutuvat vaikutukset kohdistuvat voimakkaammin laajennusaluetta lähimpänä oleviin kiinteistöihin alueen länsipuolella. Laajennusalueen louhinta ja kiviaineksen murskaus aiheuttavat todennäköisesti lisääntyviä melu-, pöly- ja värinävaikutuksia lähimmillä kiinteistöillä alueen länsipuolella, mutta suhteessa lähimpiin asuinalueisiin koillis- ja eteläsuunnalla laajennusalue sijaitsee nykyistä toiminta-aluetta kauempana. Lähimpiä asuinrakennuksia vasten osoitetaan enimmillään 150 metrin levyinen suojaviheralue sekä määrätään toteutettavaksi maavalli maanvastaanottoalueen reunaan.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

Kulkuyhteyden ja lumenvastaanottoalueen siirto alueen pohjoispuolelle vähentää niistä aiheutuvaa meluhaittaa Tuomenojan asuinalueen suuntaan. Uusi kulkuyhteys sijaitsee lähempänä tulevaa laajennus- ja toiminta-alueita, kuin aiempi, etelänpuolella sijaitseva kulkuyhteys. Tämä vähentää alueen sisäistä liikennettä ja siitä aiheutuvia ilman pöly-, hiukkas- ja pakokaasupäästöjä. Kulkureitin ja lumenvastaanottoalueen siirtäminen alueen pohjoispuolelle mahdollistaa alue- ja yhdyskuntarakenteellisesti merkittävän, maakunta- ja yleiskaavaan merkityn retkeily- ja ulkoilun alueen maisemoinnin ja toteutuksen aloittamisen vaiheittain eteläosastaan.

Maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtavan kulkureitin siirtäminen alueen pohjoispuolelle parantaa merkittävästi alueen sisäisen liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä vähentää siitä aiheutuvaa häiriötä. Ala-Okeroistentielle tehtävä kiertoliittymä on turvallisempi, kuin aikaisempi Helsingintiellä sijainnut liittymä.

Kaavatyössä huomioidaan alueen luontoarvot.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2018–2020 kaavoitusohjelmiin. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 19.2.2018 (päivitetty 20.11.2019). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 15.8.–13.9.2019. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuuksissa 5.6.2018, 6.11.2018 ja 16.4.2019. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä. Luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen Rälssinkadun ympäristöä koskeva kaavatyö A-2784 on erotettu Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamista koskevasta kaavatyöstä A-2739.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Kaavaehdotukseen on luonnosvaiheen jälkeen saatujen lausuntojen

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

ja mielipiteiden perusteella tehty muutoksia, jotka koskevat Rälssinmäenkadun pohjoispuolelle osoitettavan elinkeinoelämän tontin käyttötarkoitusta, kokoa, rajausta, rakennusalan sijaintia sekä Rälssinmäenkadun etäisyyttä LUMO-alueesta. Lisäksi on mm. tehty muutoksia koskien täyttöalueen merkintää (E/VR) sallimaan aluetta palvelevat rakennukset ja rakenteet sekä nostettu täyttöalueen rakennusoikeutta. Luonnosvaiheen jälkeen maan- ja lumenvastaanottoalueen rajausta on muutettu siten, että suunnittelualueen länsipuolella sijaitseva kalliojyrkänne on jätetty alueen ulkopuolelle suojaviheralueeksi. Täyttömäen ylin sallittu korkeusasema on muutettu tasolle +155 m mpy.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78 §:n mukaisesti Jokimaan (28.) kaupunginosaan seuraavat tonttijaot: M-19-242 sekä M-19-243.

Maankäyttösopimus: Asemakaava ja asemakaavan muutos ei edellytä maankäyttösopimusta.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli asiaa 10.12.2019 § 161.

Asian esittelijän, maankäytön johtajan Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

”Lautakunta päättää hyväksyä asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2739 sekä siihen liittyvät tonttijakoehdotukset M-19-242 ja M-19-243 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen A-2739, jolla muodostuvat Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28064 tontti 2, korttelin 28107 tontti 1 sekä erityis-, retkeily- ja ulkoilu-, katu-, suojaviher- ja maantien aluetta sekä Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28107 tonttia 1 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-242 ja korttelin 28064 tonttia 2 koskevan tonttijakoehdotuksen M-19-243.”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus A-2739 on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

nähtävillä 16.1.–17.2.2020, ja siitä on saatu pyydettyä kaksi ehdotusvaiheen lausuntoa sekä jätetty kolme muistutusta.

Lausunto 1 (Päijät-Hämeen liitto)

Päijät-Hämeen liitolla ei ollut huomautettavaa ehdotusvaiheen lausunnossaan ja toteaa, että Rälssin alue on tärkeä, kunnes uusi kierrätyspuistohanke toteutuu, eikä uusien maanvastaanottoalueiden avaaminen ole perusteltua. Laadittu maisemointisuunnitelma toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita.

Lausunto 2 (Hämeen ELY-keskus)

Hämeen ELY-keskus toteaa ehdotusvaiheen lausunnossaan, että kaavaehdotusta valmisteltaessa on ELY:n luonnosvaiheen lausunnossa esitetyt asiat otettu asianmukaisesti huomioon, ja kaavan voidaan katsoa täyttävän maakuntakaavan tavoitteet ja sopivan yleiskaavakokonaisuuteen. ELY-keskus esittää, että retkeily- ja ulkoilualue (VR) muutetaan suojaviheralueeksi (EV) maantien melun ohjeavot ylittävältä osalta.

Muistutus 1 (yksityishenkilö)

Muistutuksessa todetaan, että Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen länsipuolen hulevesien johtamiseen valumavesistöön ei ole kaavassa otettu kantaa. Hulevesien johtamista eteenpäin alueen länsipuolelle merkitystä hulevesialtaasta ei ole esitetty tarpeeksi selkeästi. Vesien johtaminen Lintulantien sivuojaan lisää savimaassa riskiä eroosiolle ja oja kulkee yksityisten kiinteistöjen läpi. Kaavassa tulisi ottaa kantaa hulevesien johtumiseen ja hallintaan Porvoonjoelle asti.

Maankäyttö ja aluehankkeet vastaa:

Rälssin maanvastaanottoalueen laajennusta ja Lintulantien varren ojaa koskien on muistutuksen perusteella tehty erillinen hulevesiselvitys, joka on tämän päätösehdotuksen liitteenä.

Muistutus 2 (Salpausselän luonnonystävät ry)

Kaavan uusia elinkeinoelämän tontteja on perusteltu kaupungin strategialla. Kuitenkin tärkeimpänä ohjeena maankäytössä pitää olla maankäyttö- ja rakennuslaki. Asemakaavan sisältövaatimukset, alueiden käytön suunnittelun tavoitteet ja riittävän vaikutusten arvioinnin pitää toteutua. Muistutuksessa ei sinänsä vastusteta

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

täyttöalueen laajennusta tai lumenkaatopaikan siirtoa, mutta niitä varten esitetty uusi ajoyhteys Rälssin suojametsään on herättänyt asukkaiden ja luonnonystävien vastustusta. Muistuttajan mukaan toimintaa voisi jatkaa käyttämällä entistä tieyhteyttä Helsingintieltä ja mahdollisesti Lintulantien kautta. Uusi ajoyhteys rikkoo suojametsän ja aukaisee melukäytävän sekä näköyhteyden Kyläkunnantien asuinalueelle.

Alue on osa Lahden ominaispiirteisiin kuuluvaa yhtenäistä maisemavyöhykettä, joka muodostuu Okeroisten kulttuurimaisemasta, Rälssin virkistysaluekokonaisuudesta ja Porvoonjoen jokilaaksosta, jota on pidetty jopa Suomen kansallismaisemana. Alueella on myös ekologisesti arvokkaita perinnemaisemia ja hienoja metsänreunoja. Lisäksi alue sisältää ikivanhoja muinaisrantoja.

Täyttömäen maisemointi voidaan aloittaa, vaikka ajoyhteys säilyisikin nykyisellä paikallaan. Uuden ajoyhteyden ja teollisuustonttien alueelta ei ole tehty luontoselvitystä eikä niiden vaikutuksia ole arvioitu tarpeeksi. Uusi ajoyhteys hävittäisi luonnontilaisen puron tai noron, joka on luonnon monimuotoisuuskohteena erittäin arvokas. Uusi ajoyhteys haittaa myös pohjois-eteläsuuntaiseen ulkoilureitin toteuttamista. Ihmettelemme, miksi ulkoilureittejä ja -yhteyksiä ei ole ali- tai ylikulkuineen tutkittu tarkemmin asemakaavassa. Yleis- ja maakuntakaavan elinkeinoelämän varaukset eivät tarkoita, että uusia teollisuustontteja on pakko kaavoittaa arvokkaaseen pelto- ja jokimaisemaan.

Maankäyttö ja aluehankkeet vastaa:

Yritystonttien kaavoittaminen toteuttaa osaltaan kaupungin strategiaa, mutta kaavatyössä on samalla otettu maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset huomioon. Kaavalla ei hävitetä erityisiä luonnonympäristön arvoja ja kaavan vaikutuksia on arvioitu siltä osin kuin kaavalla on olennaisia vaikutuksia luonnonympäristöön.

Maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtavan, uuden kulkuyhteyden järjestäminen alueen pohjoispuolelle on välttämätöntä, mikäli lumenvastaanotto siirretään alueen pohjoispuolelle, maisemointi aloitetaan täyttömäen eteläosasta ja alue otetaan tältä osin virkistyskäyttöön. Alueen eteläpuolella olevaa, nykyistä kulkutietä ei voida käyttää samanaikaisesti sekä maan- ja lumenajoon raskailla ajoneuvoilla että virkistysalueelle johtavaan kävely- ja huoltoliikenteeseen. Lintulantien kautta järjestettävä ajoyhteys aiheuttaisi erityisen suuren haitan luonnonympäristölle, eikä tie

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

rakenteensa puolesta soveltu maan- ja lumenajoon. Kaavaehdotuksen ajo-merkintä EV-1 -alueen länsikärjessä on tarkoitettu vain hulevesialtaan huoltoajoa varten. Esitetty, uusi Rälssinmäenkadun ajoyhteys ei aiheuta melu- tai näköhaittaa viereiselle Kyläkunnantien asuinalueelle, koska Rälssinkadun ympäristön asemakaavassa A-2784a on määrätty maavallien toteuttamisesta Kyläkunnantietä vasten. Maavallit suojaavat myös Ala-Okeroistentien liikennemelulta. Uusi Rälssinmäenkadun kulkuyhteys mahdollistaa myös lumenvastaanottoalueen käytön jatkumisen tarvittaessa maanvastaanoton päätyttyä sekä toisaalta toimimisen Rälssin mäelle johtavana, vaihtoehtoisena kulkureittinä tilanteessa, jossa koko täyttömäki on maisemoitu virkistyskäyttöön. Uuden ajoyhteyden sijainti on perusteltua sen sijoituessa tulevan maan- ja lumenvastaanotto toiminnan puoleiselle sivulle täyttömäkeä sekä muusta liikenteestä aiheutuvan häiriön (kehätie ja Ala-Okeroistentie) läheisyyteen. Uudella ajoyhteydellä ei siis heikennetä merkityksellisesti kenenkään elinympäristöä ottaen huomioon sen merkitys kaavan kokonaisuuden kannalta.

Uusi Rälssinmäenkadun ajoyhteys ei hävitä mäen suojametsän merkitystä suurmaisemassa. Ajoyhteyden molemmin puolin sijaitsevat suojaviheralueet on kaavaehdotuksessa määrätty hoidettavaksi metsäisinä (EV-1 ja EV/s). Uusi ajoyhteys ei vaikuta myöskään Okeroisten tai Porvoonjoen maisemakokonaisuuksiin. Kaavatyön A-2739 yhteydessä laadittu luontoselvitys on rajattu pääosin aiemmin asemakaavoittamattomalle alueelle täyttömäen pohjois- ja länsipuolelle sekä lounaiskulmaan, jossa jo etuudestaan tiedettiin olevan erityisiä luontoarvoja. Täyttömäen itä- ja koillispuolen luontoarvoja on tutkittu aiemmin mm. edellisen asemakaavatyön A-2406, aiemman ympäristövaikutusten arviointimenettelyn sekä kaupungin luonnon monimuotoisuuskohteiden kartoituksen yhteydessä. Luontoarvoja on selvitetty tuolloin myös virkatyönä maastokäynnein. Uusi Rälssinmäenkadun kulkuyhteys ei hävitä alueelta erityisen arvokkaita luonto- ja maisema-arvoja. Maakuntakaavan ja yleiskaavan mukaiset virkistysreitit on mahdollista toteuttaa Rälssin täyttömäelle asemakaavatyön yhteydessä laaditun maisemointisuunnitelman mukaisesti.

Muistutus 3 (Jokimaan omakotiyhdistys ry)

Muistuttaja vastustaa Rälssin asemakaavaa ja asemakaavan muutosta. Alue on aina ollut virkistysalueena maakuntakaavassa. Yleiskaavan eo-merkintä on ristiriidassa alueen maisema- ja luontoarvojen kanssa. Rälssin laajentuessa on aiemmin tuhottu

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

puronnotkelma, tuoreet kankaat ja kallioalueita. Alueen pinta-alan kasvaessa myös hulevesimäärät ja pintavesiin kohdistuvat vaikutukset lisääntyvät.

Miten luonnonsuojelulakia noudatetaan, jos Rälssiä annetaan laajentaa? Rälssissä kaunis maisemakuva on turmeltunut. Vahingollisia muutoksia on tapahtunut luonnonolosuhteissa, kun alueella on louhittu kallioita, puustoa hakattu suoja-alueelta ja sortuma tapahtunut. Alueelle tuodaan ylijäämämaita, joita pitäisi pyrkiä hyödyntämään syntypaikalla. Lahti ei ole pyrkinyt ympäristöluvan ehdon mukaisesti vähentämään alueelle sijoitettavan maa- ja kiviainesjätteen määrää.

Maakuntakaavassa alue on varattu virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Maakuntakaavassa ei sanallakaan mainita maa-ainesten sijoittamisesta, sen sijaan alue on osa Lahden seudun kehämäistä vihervyöhykettä, joka on yksi merkittävimmistä virkistysaluekokonaisuuksista.

Yleiskaavassa Rälssin mäki on VR-2 -aluetta, jonka suunnitteluohjeissa ei ole sanallakaan mainittu mitään maa-ainesten sijoittamisesta tai ottamisesta. Virkistysalueen ohjelmuarvoksi on määritetty 45 dB, miten tämä toteutuu Rälssin virkistysalueella? Asemakaavaehdotukseen esitetty polttoaineen jakelun mahdollisuus TL-1 -tontilla ei noudata yleis- ja maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä. Polttoaineen jakeluasema olisi ympäristöhäiriötä aiheuttavaa toimintaa. Teollisuustonttia ei voida laajentaa viheralueelle.

Kaava on ristiriidassa Lahden viheralueohjelman ja kaupungin omistamien metsien hoito- ja käyttöperiaatteiden kanssa. Luontoselvityksessä todetaan, että pohjoisosan uhanalaiset metsätyypit ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja niiltä puuttuu suojelullisesti arvokas kasvilajisto sekä liito-oravan vaatimat luontoarvot. Kuitenkin liito-oravaselvityksessä on koko Rälssin ympäri menevä alue merkitty soveliaaksi ympäristöksi liito-oraville. Rälssin kaavalla ollaan tuhoamassa uhanalainen metsätyyppi ja liito-oravan mahdollinen kulkuyhteys. Liito-oravien elinalueita ja kulkuyhteyksiä ei ole huomioitu kaavatyössä. Minkä lain perusteella on annettu tehdä länsipuolella olevan laajennusalueen hakkuu?

Luontoselvitys ei kata koko kaava-aluetta. Tuomenojalla tapahtuneita pienilmaston muutoksia tai vaikutuksia ilmastoon liikennemäärän lisääntymisen vuoksi ei ole tutkittu. Maa-ainestermiinalin materiaalien hyödyntämismahdollisuuksia ei ole osoitettu. Lahti on

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

sitoutunut ympäristökaupunkina leikkaamaan kasvihuonepäästöjä, olemaan hiilineutraali, jätteen ja suojelemaan luontoa.

Alueelle laadittua maisemointisuunnitelmaa ei tule hyväksyä, eikä se ole saanut kannatusta. Suunnitelma on liian hieno, maisemoinnin tulee olla luonnonmukaisempi. Lahtelaiset tulee ottaa mukaan maisemoinnin suunnitteluun.

Alueen suoja-alueita ei ole säilytetty, vaan niiltä kaadettiin puustoa. Ylintä täyttökorketta ei ole noudatettu, eikä maisemointia ole aloitettu. Täyttökorkeuden ylitys ei voi olla peruste asemakaavan muuttamiselle, jotta rike saadaan lailliseksi. Meille asukkaille on luvattu, että toiminta loppuu eikä kaatopaikkaa laajenneta.

Kaava on muistutuksen mukaan MRL:n vastainen eikä se noudata maakuntakaavaa eikä lainvoimaista yleiskaavaa. Rälssin maankaatopaikan aluetta ei tule laajentaa eikä kaavaa tule hyväksyä.

Maankäyttö ja aluehankkeet vastaa:

Asemakaavaehdotuksella ei estetä tai vaikeuteta maakuntakaavan ja yleiskaavan mukaista käyttöä toiminnan päätyttyä. Alueelle laadittu maisemointisuunnitelma toteuttaa maakunta- ja yleiskaavatasoisia tavoitteita. Alueen toimintoja ei uloteta luonnonympäristön kannalta erityisen arvokkaille alueille. Suunnittelualueen ja sen ympäristön maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja luonnonympäristöön liittyvät arvot on tunnistettu, selvitetty ja huomioitu kaavaehdotusta laadittaessa. Lain tavoitteena ei ole estää kaikkea maisemaa ja luonnonympäristöä koskevaa muutosta, vaan estää niiden erityisten arvojen hävittämistä. Kaavatyön A-2739 yhteydessä laadittu luontoselvitys on rajattu pääosin aiemmin asemakaavoittamattomalle alueelle täyttömäen pohjois- ja länsipuolelle sekä lounaiskulmaan, jossa jo etuudestaan tiedettiin olevan erityisiä luontoarvoja. Täyttömäen itä- ja koillispuolen luontoarvoja on tutkittu aiemmin mm. edellisen asemakaavatyön A-2406, aiemman ympäristövaikutusten arviointimenettelyn sekä kaupungin luonnon monimuotoisuuskohteiden kartoituksen yhteydessä. Luontoarvoja on selvitetty tuolloin myös virkatyönä maastokäynnein. Uusi Rälssinmäenkadun kulkuyhteys ei hävitä alueelta erityisen arvokkaita luonto- ja maisema-arvoja. Rälssin maanvastaanottoalueen laajennusta ja Lintulantien varren ojaa koskien on muistutuksen perusteella tehty erillinen hulevesiselvitys, joka on tämän päätösehdotuksen liitteenä.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

Maa-ainesten hyötykäyttöä syntypaikan läheisyydessä on asemakaavoituksessa ja eri hankkeissa selvitetty ja toteutettu. Kaikkea maa-ainesta ei voida kuitenkaan sen koostumuksen, vastuukysymysten tai tilan puutteen vuoksi hyödyntää syntypaikalla, mistä syystä maanvastaanottoalue on jatkossakin välttämätön Lahden seudulla.

Päijät-Hämeen liitto on luonnosvaiheen lausunnossaan todennut, että maakuntakaavan merkintä kuvaa pitkän tähtäimen tavoitetilaa osana kaupunkiseudun viherkehää ja että Rälssin maanvastaanottoalueen kaavan eteneminen on tärkeää ennen uuden, seudullisen kierrätyspuistohankkeen toteutumista. Laadittu maisemointisuunnitelma toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita. Asemakaavaehdotuksessa osoitetut uudet elinkeinoelämän tontit eivät aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia läheisille alueille. Asemakaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen.

Poikkeamista voimassa olevasta yleiskaavasta Y-202 on perusteltu asemakaavan selostuksessa. Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavaluonnoksen Y-203 mukainen. Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen kaavaehdotus noudattaa yleiskaavaluonnoksen Y-203 mukaista eo-alueen rajausta sekä osoittaa alueen käyttötarkoitukseksi merkinnän E/VR, minkä mukaisesti alue on toiminnan päätyttyä kunnostettava virkistysalueeksi yleiskaavan mukaisesti. Asemakaavaehdotukseen on ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehty muutos, jossa täyttömäen itäpuoleinen VR/s-alue on muutettu melun ohjearvojen ylittymisen vuoksi suojaviheralueeksi EV/s. Täyttömäki voidaan osoittaa kokonaisuudessaan asemakaavassa virkistysalueeksi vasta, kun melua aiheuttava toiminta alueella on päättynyt.

Asemakaavaehdotuksessa TL-1 -alueelle merkitty polttoaineen jakeluaseman mahdollisuus ei ehdottomasti edellytä kyseistä toimintaa, vaan se voi sijoittua tontille, mikäli se osoittautuu liiketaloudellisesti kannattavaksi ja täyttää muut toimintaansa liittyvät lupaehdot. Toiminta ei edellytä koko tontin käyttöä ja sille voi sijoittua lisäksi teollisuutta ja siihen liittyvää liiketoimintaa. Polttoaineen jakeluaseman liikennemäärät on otettu liikennesuunnittelussa huomioon ja toiminta ei aiheuta melu- tai näköhaittaa viereiselle Kyläkunnantien asuinalueelle, koska Rälssinkadun ympäristön asemakaavassa A-2784a on määrätty maavallien toteuttamisesta Kyläkunnantietä vasten.

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus ei ole ristiriidassa Lahden

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

viheralueohjelman kanssa ja asemakaavatasolla on tarkennettu laajemman ja yleistasoisen viheralueohjelman tavoitteita.

Uusi Rälssinmäenkatu tai E/VR-alueen laajennus ei sijoitu Rälssinkallioiden luonnon monimuotoisuuskohteena (luo-1) säilytettävälle alueelle.

Liito-oravat on huomioitu kaavatyössä ja niiden liikkuminen alueen pohjoisosassa on edelleen mahdollista. Kaavatyön yhteydessä laaditun luontoselvityksen täydennyksen mukaan kaavamuutoksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologisiin yhteyksiin. Iso osa luontoselvityksessä mainitusta lehtoalueesta (kuvio 4) säilyy suojaviheralueena, vaikka se luontoselvityksessä todettiin suositteluksi laajennusosaksi. Täyttömäen ympärille osoitetut suojaviheralueet on määrätty hoidettavaksi metsäisinä, mikä mahdollistaa liito-oravien liikkumisen. Alueen länsipuolella olevan metsän hakkuu on tehty yksityisen maanomistajan omistusaikana. Yleiskaavan asuin- sekä maa- ja metsätalousalueella ei edellytetä maisematyölupaa puiden kaatamiseksi.

Edellisen asemakaavatyön A-2406, aiemman ympäristövaikutusten arviointimenettelyn sekä kaupungin luonnon monimuotoisuuskohteiden kartoituksen yhteydessä ei ole löytynyt teollisuustonteiksi ja Rälssinmäenkaduksi osoitetuilla alueilla erityisen arvokkaita, suojeltavia luontoarvoja. Vaikutuksia ilmaan ja ilmastoon on arvioitu asemakaavan selostuksessa. Maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen on ympäristöluvassa päätettävä asia. Myös ympäristökaupunki tarvitsee ylimääräisille maa-aineksille sijoituspaikan.

Maisemoinnin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa kaupungin vihertoimi. Saadut kommentit maisemointisuunnitelmaan liittyen on välitetty asiasta vastaaville viranomaisille.

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen asemakaavaa ja asemakaavan muutosta ei tehdä täyttökorkeuden ylityksen laillistamiseksi vaan kaavaan merkityn ylimmän täyttökorkeuden nostolla mahdollistetaan mäen laen luonnollisempi muotoilu. Täyttökorkeuden nostamisella ei ole olennaista vaikutusta maisemaan.

Kaavaehdotus on tehty lakien ja säädösten mukaisesti ja se noudattaa maakuntakaavaa sekä kaupungin yleiskaavallisia tavoitteita. Luonnonympäristön arvot on selvitetty ja huomioitu kaavatyössä. Rälssin käyttöajan jatkaminen aluetta laajentamalla on

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

nykytilanteessa välttämätöntä Lahden kaupungille, jotta jatkossakin voidaan turvata mahdollisuus osoittaa sijoituspaikka rakentamisessa syntyville ylimääräisille maa-aineksille ennen uuden, seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa.

Yhteenveto ja vaikutukset kaavaan

ELY-keskuksen ehdotusvaiheen lausunnon perusteella VR/s-alue on muutettu EV/s-alueeksi kokonaisuudessaan.

Esitetyt muistutukset eivät anna aiheutta tehdä muutoksia asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen.

Rälssin maanvastaanottoalueen laajennusta ja Lintulantien varren ojaa koskien on muistutusten perusteella tehty erillinen hulevesiselvitys, joka on tämän päätösehdotuksen liitteenä.

Muutoksen jälkeen asemakaavan piirustusnumero on A-2739a.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen tehty tarkennus on vähäinen eikä muuta olennaisesti kaavan sisältöä, joten asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta ei ole tarpeellista asettaa uudelleen nähtäville.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv, ote muistutuksen tekijöille ilman liitteitä
Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY-keskukselle

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti: jäljennös kuulutuksesta Hämeen ELY-keskus,
jäljennös kuulutuksesta + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
jäljennös kuulutuksesta + kartta Päijät-Hämeen liitto,
jäljennös kuulutuksesta kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet

Liitteenä

1. Kaavaselostus + seurantalomake
2. Kaavaehdotuskartta
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 135

4. Luonnosvaiheen lausunnot
5. Luonnosvaiheen mielipiteet
6. Tonttijakokartat
7. Luontoselvitys
8. Luontoselvityksen täydennys
9. Liikenneselvitys
10. Maisemointisuunnitelma
11. Täyttösuunnitelma
12. Ympäristöselvitys
13. Lahden eteläisen kehätien linjaus
14. Ehdotusvaiheen lausunnot
15. Ehdotusvaiheen muistutukset
16. Hulevesiselvitys

LAHTI

ASEMAKAAVAN SELOSTUS

29.11.2019

A-2739a

Asemakaava ja asema-
kaavan muutos

Rälssin maan- ja lumen-
vastaanottoalueen laa-
jennus, Jokimaa

Lahti.fi

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS, JOKA KOSKEE 29. PÄIVÄNÄ MARRASKUUTA 2019 PÄIVÄTTYÄ ASEMAKAAVAKARTTAA A-2739a (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

Asemakaava koskee:

Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan tiloja ja tilojen osia 398-406-6-37, 398-406-6-144 ja 398-895-12-1

Asemakaavan muutos koskee:

Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan erityis-, retkeily ja ulkoilu-, katu-, autopaikkojen ja yleisen tien aluetta

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella muodostuu:

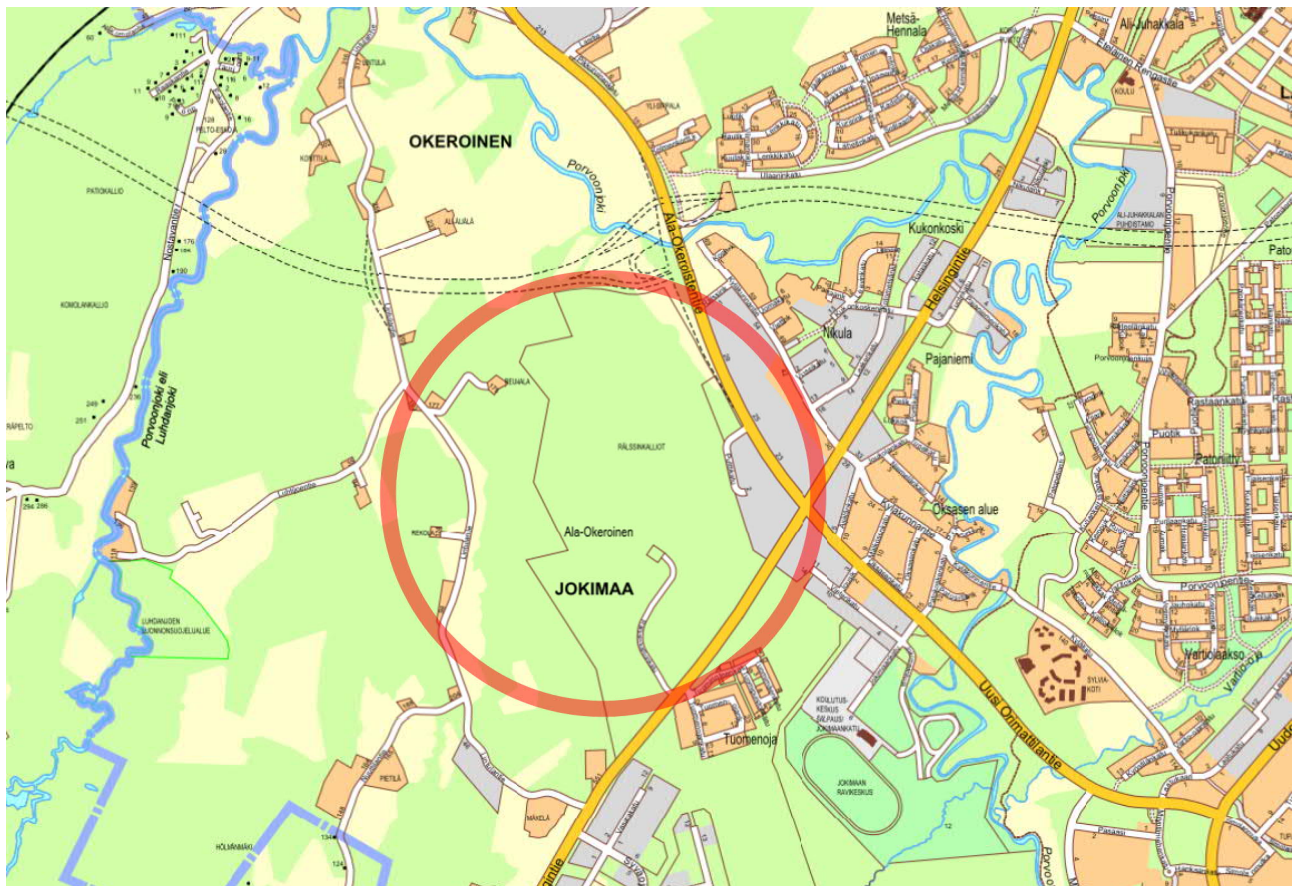
Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan korttelin 28064 tontti 2, korttelin 28107 tontti 1 sekä erityis-, katu-, suojaviher- ja maantien aluetta

Asemakaavan yhteydessä on tehty sitova tonttijako.

Kaupunginosan rajan muutos

SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okeroistentien, Helsingintien, Lintulantien ja rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Suunnittelualue sijaitsee n. 5,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta lounaaseen.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kartalla

1 TIIVISTELMÄ

1.1 Aloite/hakija

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

1.2 Tavoite

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta, osoittaa uusia elinkeinoelämän alueita sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

1.3 Vireilletulo ja osallistumisen järjestäminen

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2018–2020 kaavoitusohjelmiin. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 19.2.2018 (päivitetty 23.7.2019 ja 20.11.2019). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 15.8.–13.9.2019, minkä jälkeen kaavatyöstä A-2739 on erotettu kaavatyö A-2784 omaksi kaavatyökseen. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuuksissa 5.6.2018, 6.11.2018 ja 16.4.2019. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

1.4 Asemakaavan kuvaus

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle (E/VR) laajennusmahdollisuus luoteeseen päin siten, että kaupungin omistaman maa-alueen puolelle jätetään 50 m–150 m levyinen, metsäisenä hoidettava suojaviheralue (EV-1) yksityisomistuksessa olevia tiloja vasten. Täyttöalue määrätään toiminnan loputtua kunnostettavaksi virkistyskäyttöön. Liikennöinti maanvastaanottoalueelle siirretään kulkeväksi pohjoispuolelta Ala-Okeroistentien kautta tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman mukaisesti. Lumenvastaanottoaika mahdollistetaan siirrettäväksi alueen pohjoispuolelle (ei-t). Kaavalla muutetaan täyttömäen ylin sallittu korkeusasema tasolle +155 m mpy.

Ala-Okeroistentien varteen osoitetaan kaksi tonttia teollisuus- ja varastorakennuksia sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevia rakennuksia varten (TL/TL-1). Tonteille liikennöinti on tarkoitus hoitaa maanvastaanottoaluetta varten toteutettavan uuden liittymän kautta Ala-Okeroistentieltä. Uuden Rälssinmäenkauden pohjoispuolelle sijoittuvalle tontille sallitaan lisäksi polttoaineen jakeluaseman sijoittaminen.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella määrätään myös mm. rakennusoikeuteen, kerroslukuun, istutettaviin alueisiin, puuriveihin, hulevesialueille varattuihin alueisiin, ajoyhteyksiin, suoja-alueisiin, ajoneuvoliittymän sijaintiin ja kieltomerkintään, maavallien toteuttamiseen sekä luonnon monimuotoisuuskohteen säilyttämiseen liittyvistä asioista.

1.5 Asemakaavan toteutus

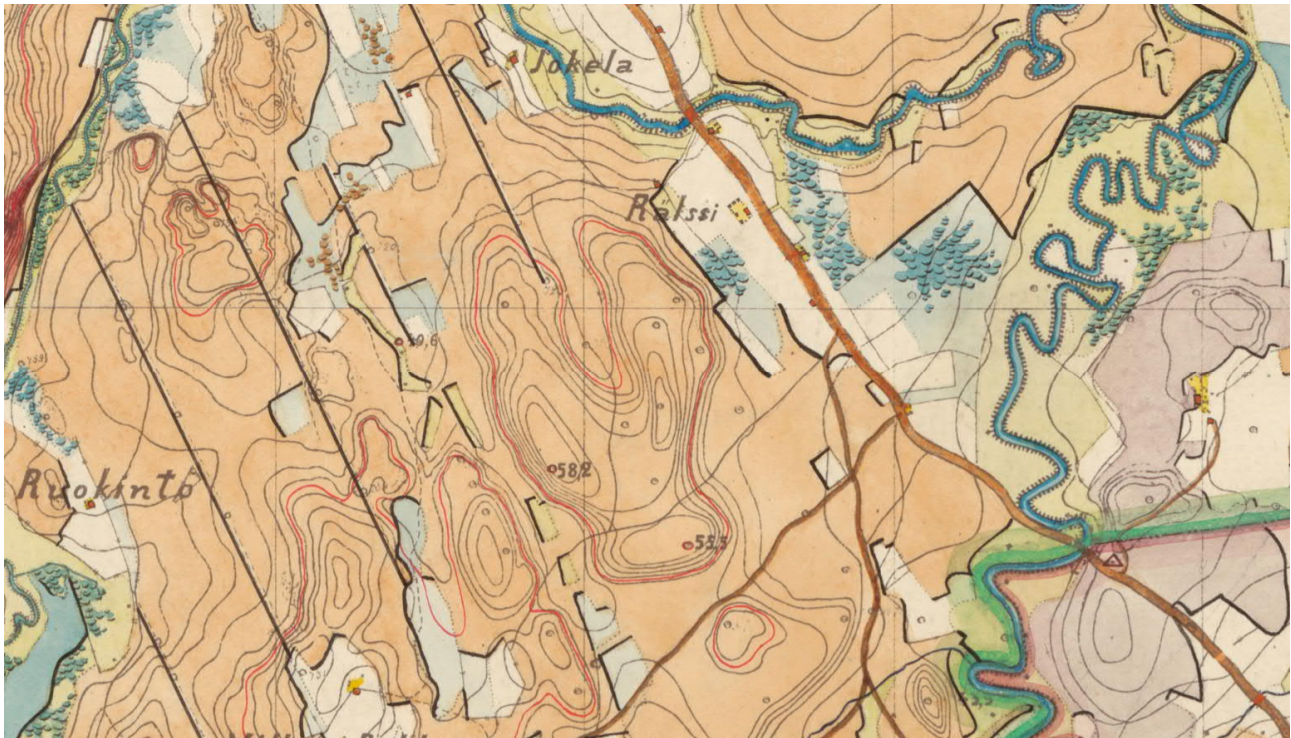
Kaava on mahdollista toteuttaa sen saatua lainvoiman.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

Historia

Nykyisen Kyläkunnantien kohdilla on kulkenut vanha, Okeroisten ja Renkomäen kylät yhdistävä tielinjaus. Tien varressa on sijainnut Rälssin talo. Rälssinkallioiden alue on toiminut vuodesta 1993 Lahden kaupungin maanvastaanottoalueena ja vuodesta 2001 lumenvastaanottoalueena.

Kuva 2. Ote Senaatin kartasta vuodelta 1875

Kuva 3. Rälssin aluetta ortoilmakuvassa vuodelta 1995

Nykytilanne

Rälssin maanvastaanottoalueella voidaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaan (ESAVI/1532/2018, myönnetty 1.6.2018) vastaanottaa, välivarastoida, käsitellä ja loppusijoittaa maa- ja kiviaineksia sekä vastaanottaa, käsitellä ja varastoida muita luvan sallimia jättemateriaaleja. Alueelle ei kuitenkaan oteta vastaan haisevia maamassoja tai VOC-yhdisteitä kynnysarvon ylittävinä pitoisuuksina sisältäviä massoja. Alueelle vastaanotettavat ylijäämämaat ovat pääosin hyötykäyttöön kelpaamattomia koheesiomaita (savi, siltti), moreenimaata sekä isokokoisia kiviä ja lohkareita. Alueen eteläpuolella on lumenvastaanottopaikka. Ala-Okeroistentien varressa on peltoalueita. Rälssin täyttömäen luoteispuolella sijaitsee asuinrakennus pihapiireineen. Muilta osin suunnittelualue on pääosin metsäaluetta.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

Suunnittelualueella ei ole kulttuurihistoriallisesti tai arkeologisesti arvokkaita kohteita. Alueen pohjoispuolelle sijoittuu maakunnallisesti arvokas Okeroisten kulttuurimaisema (Päijät-Hämeen maisemaselvitys, 2006). Suunnittelualueen koillispuolella sijaitsee lähimpänä kulttuuriperintökohteena historiallinen tienpohja (Kyläkunnantie-Kolmenkorttelinkatu).

Maisema

Rälssin täyttömäki on nykytilanteessa täytetty enimmillään korkoon noin +148 m mpy. Mäen päältä avautuu laajoja näkymiä ympäristöön ja mäen laki näkyy paikoin maisemassa puuttomana ja melko tasaisena. Rälssin mäen laki erottuu kaukomaisemassa Salpausselän rinteiltä saakka. Suunnittelualueen pohjoispuolelta avautuu näkymiä läheisen Okeroisten kulttuurimaiseman peltoaukeille. 0,5–3 kilometrin etäisyydellä täyttömäki näkyy maisemassa erityisesti pohjoisen ja kaakon suunnista katsottuna (Näkyvyysanalyysi, 2018). Aluetta ympäröivä puusto suojaa näkymiä muihin ilmansuuntiin lähialueella.

Luonnonympäristö

Nykyinen Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalue on pääosin avointa, täyttöalueen laitamilla esiintyy matalaa kasvillisuutta. Mäen ympäristössä on paikoin kookasta puustoa ja paikoin hakkuuaukeita. Rälssinkadun ympäristössä on peltoalueita. Täyttömäen itärinteessä sijaitsee luonnon monimuotoisuuskohde (LUMO-kohde) arvokas kallioalue ja luonnonmuodostuma, joka kuuluu osittain metsälaissa mainittuihin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin (Rälssinkalliot). Maanvastaanottoalueen eteläpuolella suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsee LUMO-kohdeena korpijuotti ja noro. Alueelle laaditun luontoselvityksen (Albus Luontopalvelut Oy, 2018) mukaan täyttömäen pohjoispuolella ei ole metsä- ja vesilain mukaisia luontotyyppisiä, sillä sijaitsevat metsätyyppilaikut ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuvat arvokas kasvilajisto ja liito-oravan vaatimat luontoarvot. Täyttömäen länsipuolella olevan jyrkänteen ja sen alusmetsän osalta metsälain sisältövaatimukset eivät täysimääräisesti täyty. Alusmetsä on luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi ja kohteella esiintyvät huuhkaja ja pohjantikka. Lounaan suunnassa on selvityksen mukaan todettu liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä, pesäpuita ja suojeltavia luontotyyppisiä. Suunnittelualueen luoteispuolella on puustoinen mäki-alue sekä peltoalueita. Pellon reunaojaa on paikoin muokattu kehätien rakentamisen yhteydessä.

Maaperä

Täyttömäki on sijoitettu kahden luoteis-kaakkoissuuntaisen, moreenireunaisen ja kallioisen mäen väliin. Mäkien ympäristö on savea (GTK).

Pohja- ja pintavedet

Suunnittelualue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Alueen pintavedet ohjautuvat nykytilanteessa pääosin pohjois- ja eteläsuuntiin käsittelyaltaiden kautta ojaan ja noroon, jotka laskevat edelleen Porvoonjokeen. Pintavesien laatua ja täytön sisäisen vedenpinnan korkeutta seurataan.

Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella on eteläosassa nykyinen maanvastaanottoalueen vaaka-asema. Länsipuolella sijaitsee yksi asuinrakennus suunnittelualueella sekä neljä asuinrakennusta alueen ulkopuolella alle 300 metrin etäisyydellä. Muut lähimmät asuinrakennukset ja -alueet sijaitsevat suunnittelualueen koillis-, etelä-, länsi- ja luoteispuolella. Ala-Okeroistentien varressa sijaitsee teollisuus- ja liikerakennuksia.

Liikenne

Suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsee Helsingintie, itäpuolella Ala-Okeroistentie, länsipuolella Lintulantie ja pohjoispuolella rakentuva Lahden eteläinen kehätie ja Okeroisten eritasoliittymä. Liikennöinti

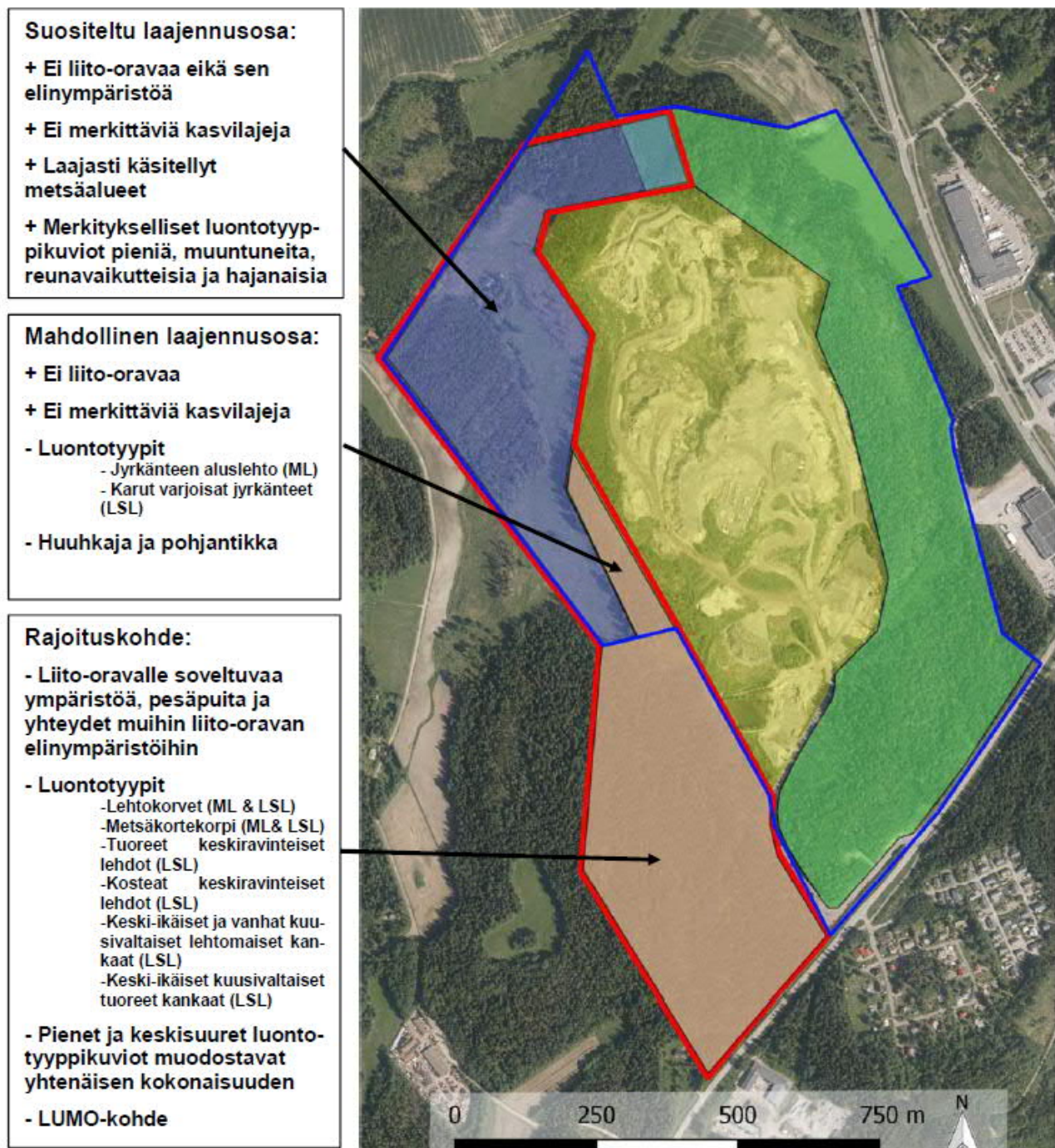
maan- ja lumenvastaanottoalueelle tapahtuu nykytilanteessa Helsingintien kautta etelästä Rälssinkallionkatua pitkin vaaka-aseman kautta. Maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtava kulkureitti on toteutettu asemakaavasta poikkeavaan kohtaan sen koillispuolelle. Kulkureitin ja Helsingintien väliin on rakennettu meluvalli. Rälssiin suuntautuva liikennemäärä on noin 100–200 raskasta ajoneuvoa vuorokaudessa riippuen mm. lumenvastaanottoalueelle suuntautuvan liikenteen määrästä. Ala-Okerointienttiellä liikennemäärä on ollut 10 180 ajon/vrk ja Helsingintiellä 2 006 ajon/vrk (2018).

Melu ja tärinä

Maan- ja lumenvastaanottoalueella liikenne, vastaanotettavien aineiden käsittely sekä ajoittainen louhinta aiheuttavat jonkin verran melua ympäristönsä. Ympäristöluvan mukainen louhiminen saattaa aiheuttaa myös ajoittaista tärinää.

Maanomistus

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalue sekä sitä ympäröivät viheralueet ovat kaupungin omistuksessa. Maantien alueen omistaa Suomen valtio.

Kuva 4. Alueiden soveltuvuus maanvastaanottoalueen laajentamiseen (Albus Luontopalvelut Oy)

2.2 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

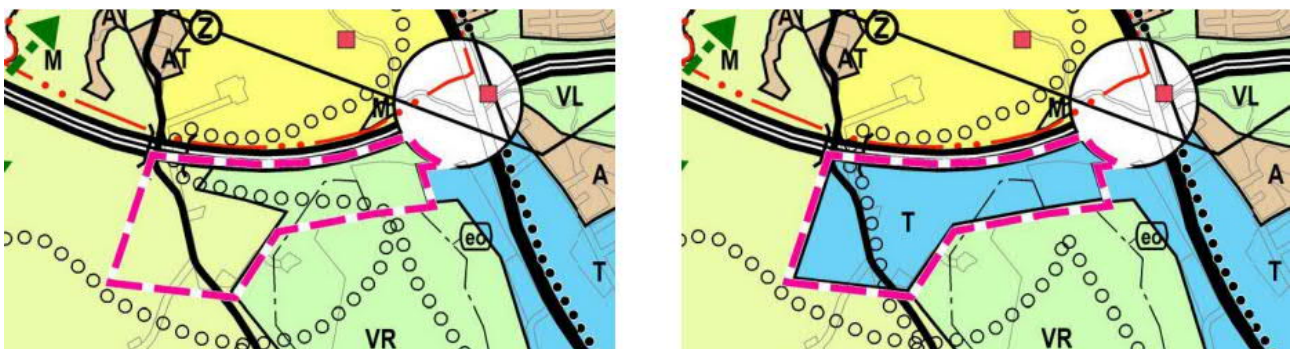
Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 (saanut lainvoiman 14.5.2019) maan- ja lumenvastaanottoalue on merkitty virkistysalueeksi (V). Ala-Okeroistentien ympäristö on merkitty työpaikka-alueeksi (TP). Suunnittelualue on merkitty kuuluvaksi kaupunkialueeseen (ka). Suunnittelualueen länsipuolelle on merkitty viheryhteystarve, joka ulottuu Salpausselältä Okeroisten suuntaan.

Yleiskaava

Lahden läntisten osien osayleiskaavassa Y-202 (oikeusvaikutteinen, saanut lainvoiman 5.10.2017) maan- ja lumenvastaanottoalue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-2) sekä maa-ainesten ottoalueeksi (eo). Yleiskaavan suunnitteluohjeessa todetaan VR-2 -aluetta koskien, että arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Ala-Okeroistentien ympäristö on merkitty elinkeinoelämän alueeksi (T-23). Suunnittelualueen länsiosaan on yleiskaavassa merkitty asuinalueen osa (A-23) maa- ja metsätalousalueen ympäröimänä (M-3). Suunnittelualueelle on yleiskaavassa merkitty kulkeväksi ulkoilureitistön pääväyliä sekä Ala-Okeroistentien varrella ohjeellinen pyöräilyn aluereitti. Viheryhteystarve kehätien ylitse on yleiskaavassa osoitettu Lahden ja Hollolan rajan tuntumaan.

Nähtävillä olleessa yleiskaavaluonnoksessa Y-203 on esitetty kaksi vaihtoehtoa suunnittelualueutta koskien. Vaihtoehdossa 1 on suunnittelualueen pohjoispuolelle kehätien varteen osoitettu maa- ja metsätalousaluetta (M) sekä retkeily- ja ulkoilualueutta (VR). Vaihtoehdossa 2 on kyseiselle alueelle osoitettu elinkeinoelämän aluetta (T). Molemmissa vaihtoehdoissa maa-ainesten ottoalue (eo) on laajennettu käsittämään suunnitellun maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennusalueen. Suunnittelualueen länsipuolelle ei kummassakaan vaihtoehdossa ole osoitettu asumisen alueita.

Yleiskaavaluonnoksen Y-203 molemmissa vaihtoehdoissa on suunnittelualueen lounaispuolelle osoitettu luonnonsuojelualue (SL), mikä käsittää lähes kokonaan kaupungin omistaman maa-alueen Helsingintien, Lintulantien ja Rälssinkallionkadun välisellä alueella.

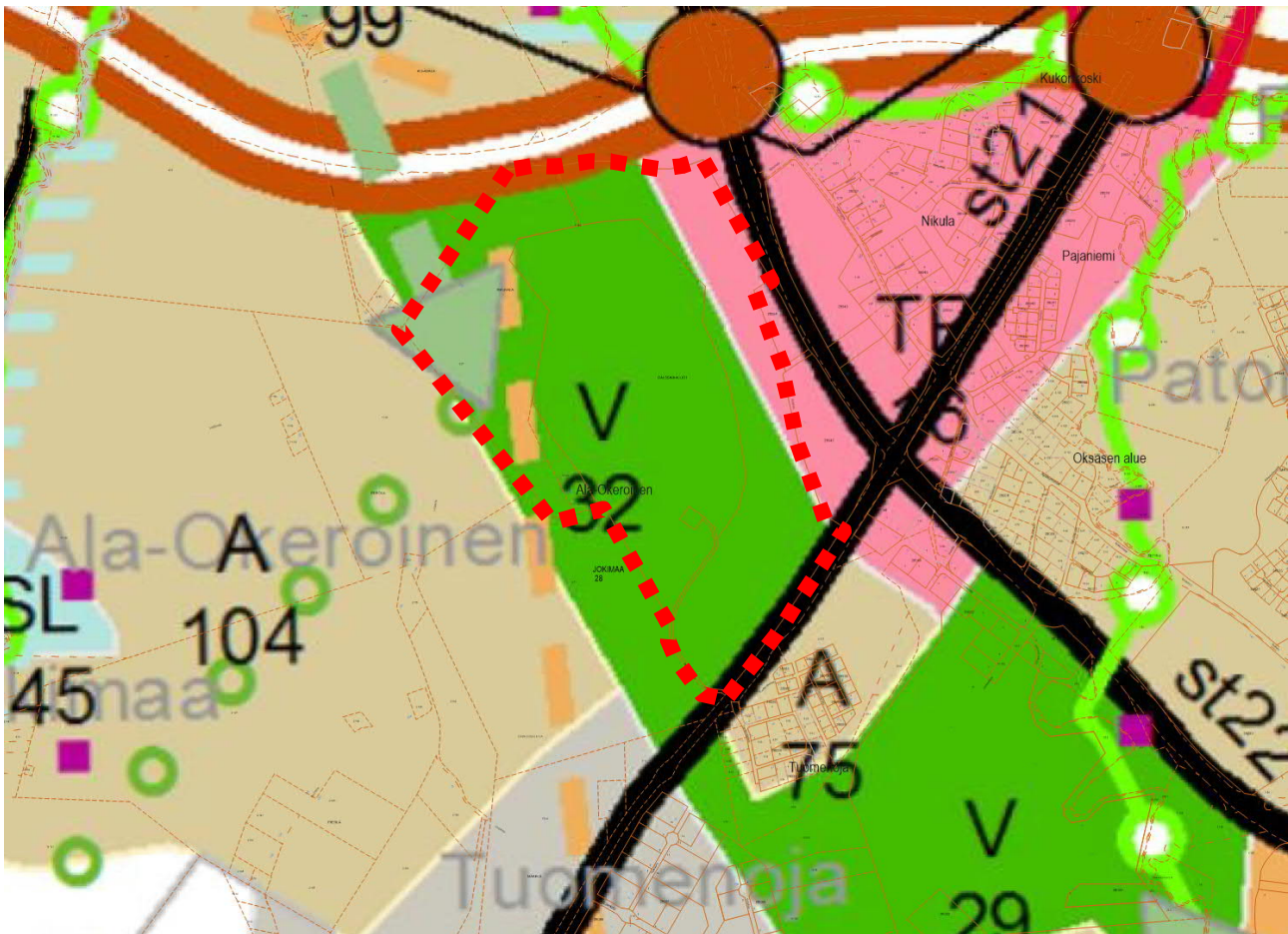

Kuva 5. Otteet yleiskaavaluonnoksen Y-203 vaihtoehdoista 1 ja 2

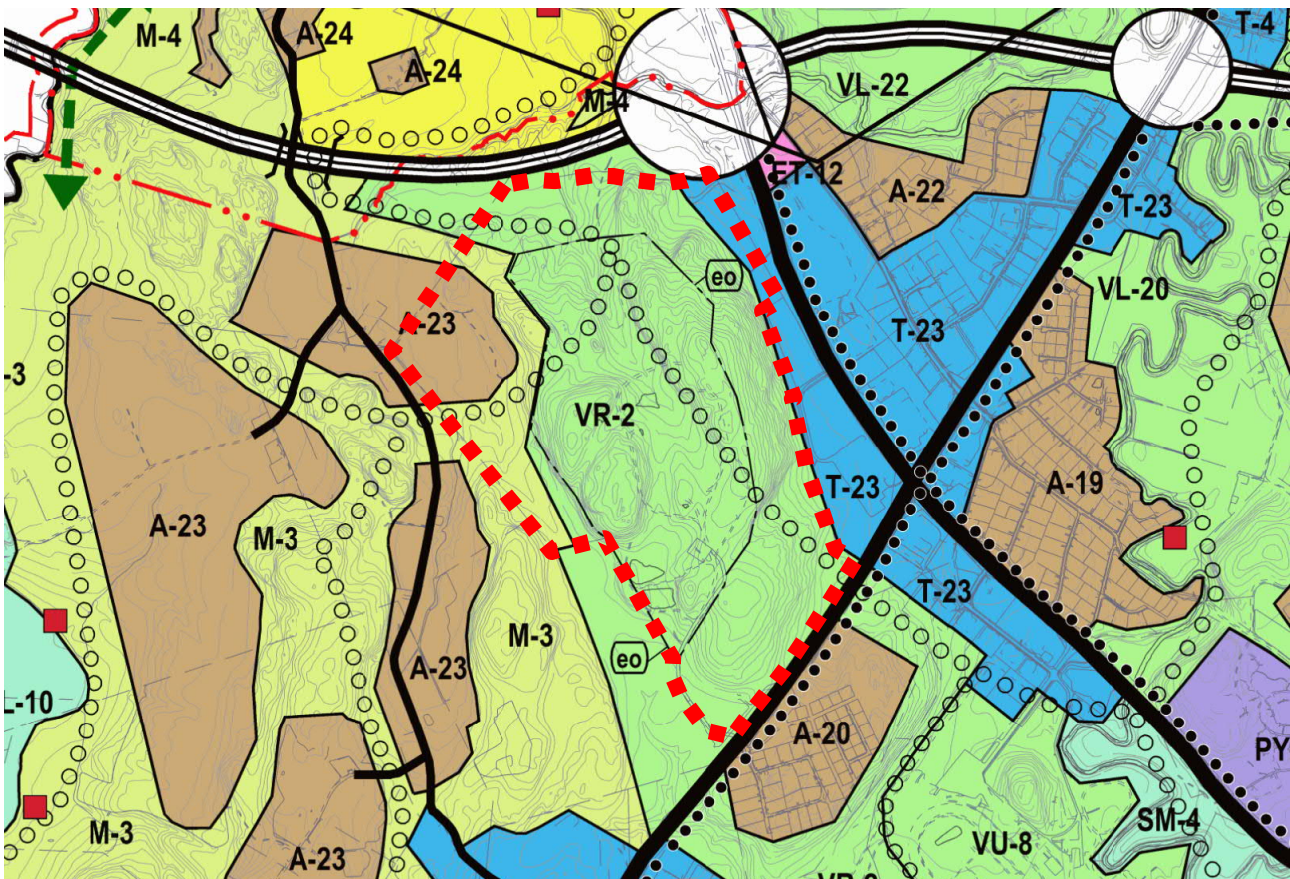
Asemakaava

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueella sekä sitä ympäröivillä viheralueilla pohjois-, itä- ja eteläpuolella on vuonna 2009 lainvoiman saanut asemakaava A-2406. Maan- ja lumenvastaanottoalue on asemakaavaan merkitty erityisalueeksi, joka on tarkoitettu maan sijoittamista varten (E-3/VR). Alueen korkein sallittu täyttötaso on asemakaavassa +145 m mpy (N2000: +145,4). Täyttöalue on liitettävä ympäröivään maastoon mahdollisimman luontevasti. Toiminnan päätyttyä alue on kunnostettava virkistysalueeksi maisemointiohjeen mo-A2406 mukaisesti. Korkeustiedot on määritelty ennen vuonna 2010 tehtyä korkeusjärjestelmän muutosta (+0,382 m). Täyttöalueen eteläosaan on asemakaavassa osoitettu katu- ja pysäköintialueita. Ympärivät viheralueet on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR/s), joita on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu. Helsingintie on osoitettu yleisen tien alueeksi (LT). Asemakaavassa on osoitettu ohjeellisia ajo- ja ulkoilureittejä.

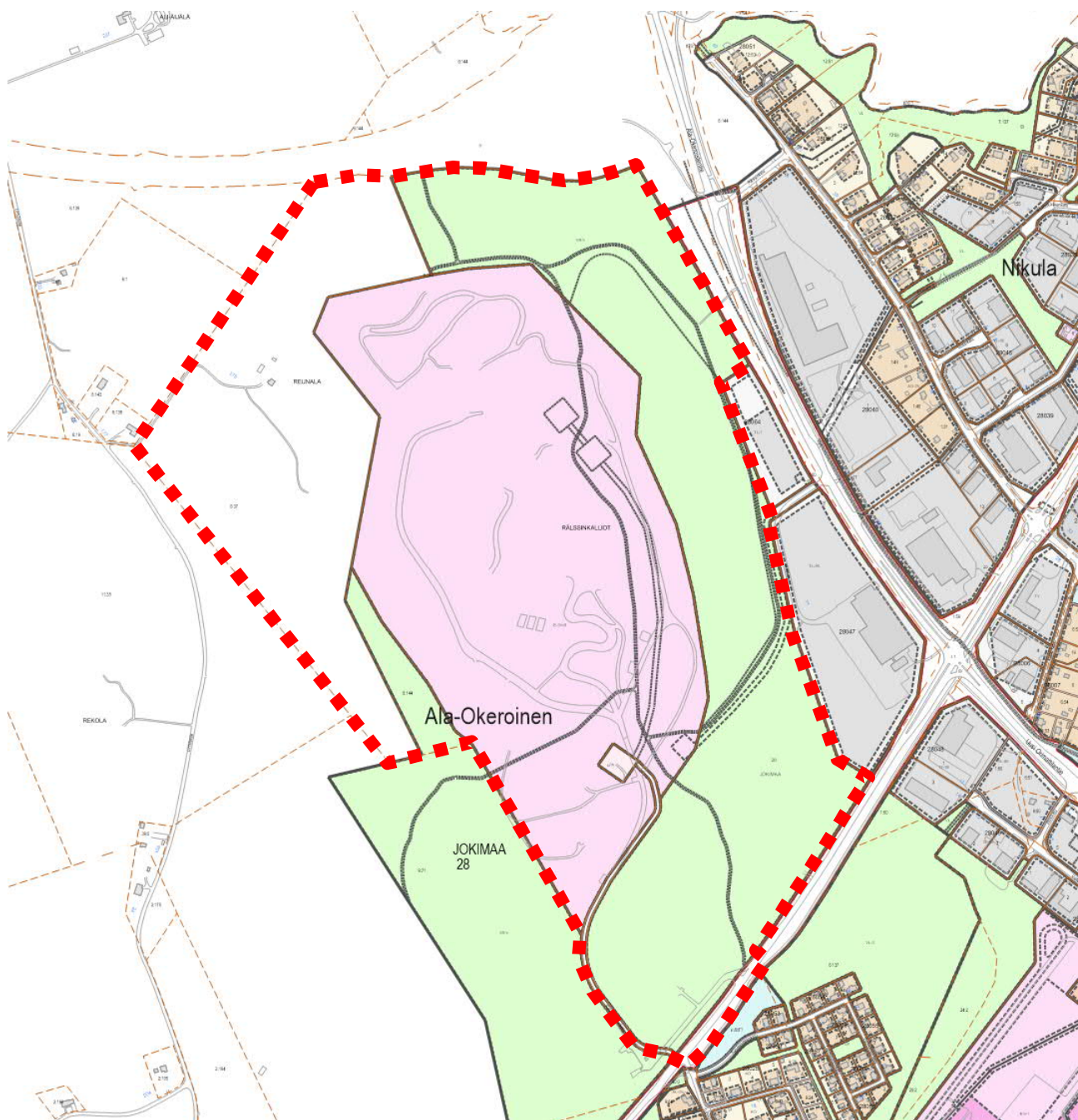
Muilta osin suunnittelualue on asemakaavoittamatonta.

Kuva 6. Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavasta 2014 sekä suunnittelualueen raja

Kuva 7. Ote Lahden läntisten osien osayleiskaavasta Y-202 sekä suunnittelualueen raja

E-3/VR

ERITYISALUE, JOKA ON TARKOITETTU MAAN SIIJOITTAMISTA VARTEN. ALUEEN KORKEIN SALLITTU TÄYTTÖTASO ON +145 m. TÄYTTÖALUE ON LIITETTÄVÄ YMPÄRÖIVÄÄN MAASTOON MAHDOLLISIMMAN LUONTEVASTI. TOIMINNAN PÄÄTTYNYÄ ALUE ON KUNNOSTETTAVA VIRKISTYSALUEEKSI MAISEMOINTIOHJEEN mo-A2406 MUKAISESTI. Korkeustiedot on määritelty ennen 15.1.2010 korkeusjärjestelmän muutosta (+0,382 m).

VR/s

RETKEILY JA ULKOILUALUE, JOTA ON HOIDETTAVA NIIN ETTEI MAISEMAN LUONNE OLEELLISESTI MUUTU.

Kuva 8. Ote ajantasa-asemakaavasta sekä suunnittelualan raja

Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestys Lahti, Nastola, Kärkölä on tullut Nastolan osalta voimaan 1.4.2013 ja Lahden ja Kärkölän osalta voimaan 1.5.2013.

Pohjakartta

Alueen pohjakartta on tarkistettu 7.5.2020 ennen kaavaehdotuksen laatimista. Pohjakartta täyttää MRL 54 §:ssä annetut kaavoitusmittausvaatimukset.

2.3 Selvitykset ja suunnitelmat

Suunnittelualueetta koskien on tehty mm. seuraavia selvityksiä ja suunnitelmia:

Selvitys	Keskeinen sisältö
Luontotyyppien, uhanalaisen kasvillisuuden ja liito-oravan kartoitukset Lahden Rälssinkallioiden kaavalaajennusalueella (Albus Luontopalvelut Oy, 2018) sekä luontoselvityksen täydennys (Albus Luontopalvelut Oy, 2019)	Selvityksen mukaan täyttömäen pohjoispuolella ei ole metsä- ja vesilain mukaisia luontotyyppisiä, sillä sijaitsevat metsätyypiläykät ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuvat arvokas kasvilajisto ja liito-oravan vaatimat luontoarvot. Täyttömäen länsipuolella olevan jyrkänteen ja sen alusmetsän osalta metsälain sisältövaatimukset eivät täysimääräisesti täyty. Alusmetsä on luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi ja kohteella esiintyvät huuhekaja ja pohjantikka. Lounaan suunnassa on selvityksen mukaan todettu liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä, pesäpuita ja suojeltavia luontotyyppisiä. Selvityksen mukaan maanvastaanottoalueen suositeltavimmat laajennussuunnat ovat pohjoiseen ja eritoten luoteeseen hakkuuaukealle. Luontoselvityksen täydennyksessä todetaan, että käytettävien havaintoaineistojen perusteella kaavamuutoksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologisiin yhteyksiin tai tutkittuihin petolintuihin.
Rälssin asemakaava-alueen liikenneselvitys ja yleissuunnitelma (A-Insinöörit, 2019)	Selvityksessä on tutkittu asemakaavan edellyttämän, uuden liittymän sijoitusmahdollisuutta Ala-Okerointentielle. Työssä on laadittu liikenne-ennuste, liittymävaihtoehtojen vertailu sekä valitun liittymäratkaisun alustava yleissuunnitelma. Lisäksi selvityksessä on tarkasteltu Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamista läpiajoliikenteeltä, jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä sekä joukkoliikenteen järjestelyä. Selvityksessä on myös huomioitu yleiskaavaluonnoksen Y-203 molemmat vaihtoehdot. Selvitystyön aikana tutkittavaksi liittymätyypiksi on ELY-keskuksen kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella valittu kiertoliittymä, jonka on edellytetty sijoittuvan mahdollisimman kauas tulevasta Okerointien eritasoliittymästä.
Rälssin maanvastaanottoalueen maisemoinnin yleissuunnitelma (Ramboll, 2019)	Yleissuunnitelman tavoitteena on kehittää Rälssin maanvastaanottoalueesta toiminnoiltaan ja luontoarvoiltaan monimuotoinen ja erityisesti perheiden yhdessäoloon soveltuva virkistysalue, jonka toteuttamisessa hyödynnetään olevia ja täyttösuunnitelman mukaan tehtäviä maamassoja. Maisemoinnin ylin korkeusasema on esitetty tasolle +150 m mpy (N2000), mikä mahdollistaa lakialueen maastonmuotoilua. Suunnitelmassa esitetään alueen tulevat toiminnot, kulkureitit, istutusvyöhykkeet sekä vaiheistus kolmessa osassa. Selvitystyötä ja sen alustavia luonnoksia esiteltiin Jokimaan asukastilaisuudessa 16.4.2019.
Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen täyttösuunnitelma (Ramboll, 2018)	Suunnitelmassa on maanvastaanottoalueen mahdollinen laajennusalue huomioiden esitetty eri toimintojen sijoittuminen, hulevesien johtaminen ja käsittely, arvioitu täyttötaso ja -määrä, kulkureitit sekä alueen pohjoisosaan siirrettävien lumenvastaanottoalueen ja vaaka-alueen sijainnit. Suunnitelmassa on huomioitu täytön vaiheistus siten, että välivaiheessa alueelta varataan tilaa maa-ainesterminalille, millä parannetaan materiaalien käsittelyä ja ohjaimista alueelta entistä enemmän hyötykäyttöön. Suunnitelman mukaisen, lopullisen täyttötalavuuden arvioidaan lisäävän maa-ainesterminaliin toiminta-aikaa usealla vuodella. Työn yhteydessä alueelle on tehty maaperätutkimuksia ja vakavuustarkasteluja sekä suunnitelmat hulevesien tasausaltaasta ja louhittavista alueista. Uudet hulevesialtaat on esitetty sijoitettaviksi alueen pohjois- ja länsipuolelle. Suunnitelmaan sisältyy myös näkyvyysanalyyskejä sekä valokuvaseurituksia suunnittelusta, lopullisesta tilanteesta.

Ympäristöselvitys (Vahanen, 2018)

Selvityksen mukaan nyt suunniteltavan laajennusalueen osalta alueelle tuotavan materiaalin määrä ja laatu tai alueella tehtävät toiminnot eivät muutu nykyisen, voimassaolevan ympäristöluvan mukaisista, vaikka toiminta-alue tulisi laajenemaan. Toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset, kuten liikenteen tai käsittelyn ja loppusijoituksen vaikutukset eivät näin ollen merkittävästi poikkea nykyisen luvan mukaista vaikutuksista. Laajennusalueen toiminnasta aiheutuvat vaikutukset tosin kohdistuvat voimakkaammin laajennusaluetta lähimpänä oleviin kiinteistöihin.

Laajennusalueen louhinta ja kiviaineksen murskaus aiheuttaa todennäköisesti lisääntyviä melu-, pöly- ja värinävaikutuksia lähimmillä kiinteistöillä alueen länsipuolella, mutta suhteessa lähimpiin asuinalueisiin koillis- ja eteläsuunnalla laajennusalue sijaitsee nykyistä toiminta-aluetta kauempana. Alueella tullaan tekemään melumittauksia, kun louhinta ja murskaus ovat käynnissä. Louhinta myös muuttaa alueen kallioperää ja luonnonolosuhteita alueella. Alueen pinta-alan kasvaessa myös hulevesimäärät ja pintavesiin kohdistuvat vaikutukset voivat lisääntyä. Selvityksen mukaan luonnonvarojen hyödyntämisen ja jätehuollon osalta hankkeella turvataan alueellinen maa-ainestermiinalitoiminta ja edistetään materiaalien hyödyntämistä. Lisäksi kalliokiviaineksen hyötykäyttö säästää neitseellisten luonnonvarojen ottoa muualla.

Suunnittelualueetta koskien on tehty mm. myös seuraavia selvityksiä, suunnitelmia ja inventointeja:

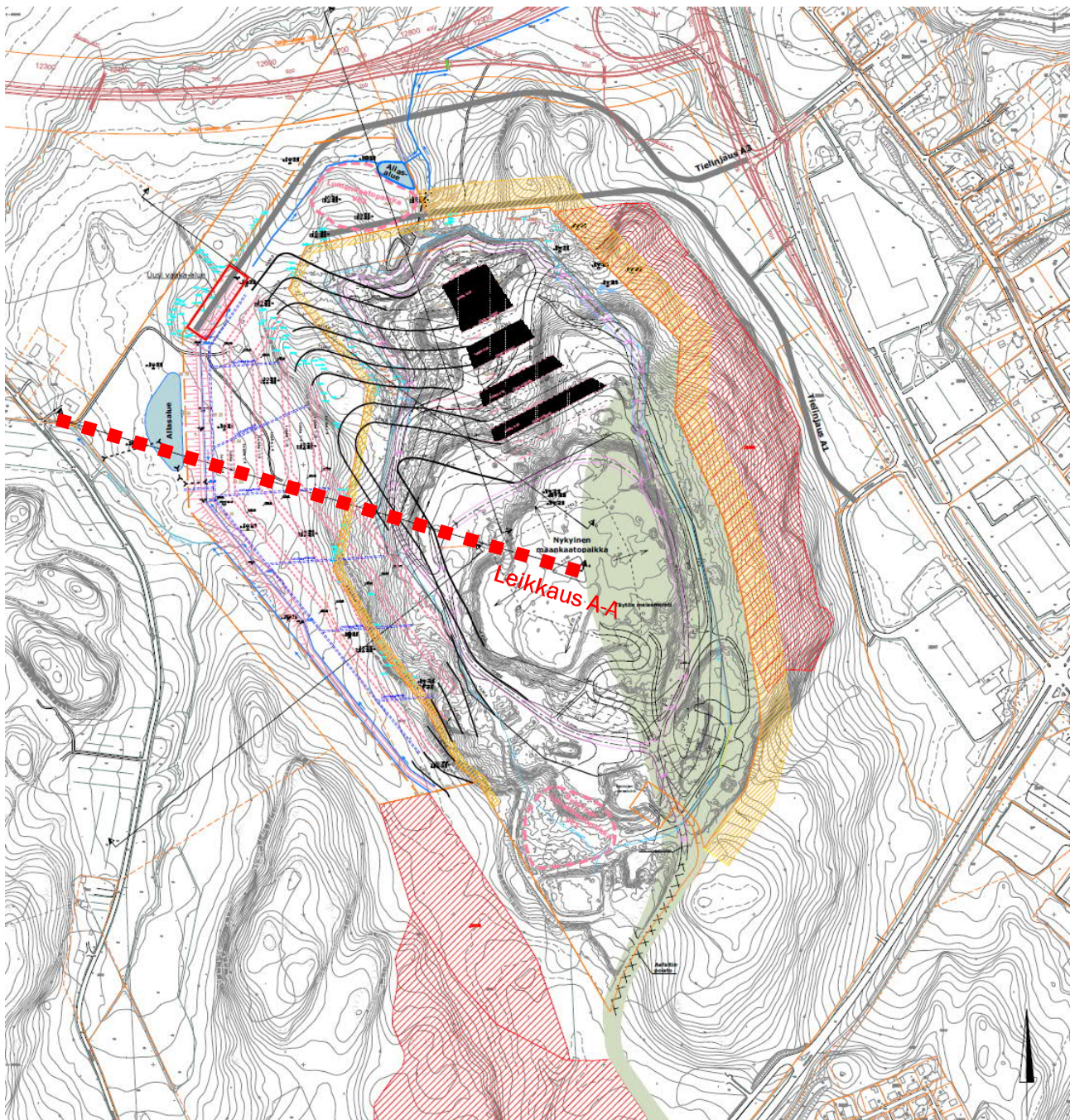
- Lintulantien varren ojan hulevesiselvitys (Ramboll, 2020)
- Destia on laatinut suunnitelma Rälssinkadun kiertoliittymästä sekä Rälssinkadusta (2019)
- Ympäristömelumittaus (Ramboll, 2019)
- Ympäristölupa (ESAVI/1532/2018)
- Rälssin luonnonkivien inventointi (Eila Palojärvi, 2018)
- Liito-oravaselvitys Lahdessa 2014–2015 (Ilpo Kekki, 2016)
- Lahden II lintuatlas 2009–2011 (Timo Metsänen, 2012)
- Ympäristövaikutusten arviointiselostus (Ramboll, 2008)
- Rälssinpuiston yleissuunnitelma (Essi Carlson, 2008)
- Päijät-Hämeen maisemaselvitys (Aarrevaara, Uronen, Vuorinen, 2006)

- säilytettävä metsäalue
- matalia lehtipuita
- korkeita lehtipuita
- havupuita
- matalia lehtipuita
- korkeita lehtipuita
- havupuita
- käytöniitty
- maisemaniitty
- maisemapelto
- kuntoilupiste
- näköalapaikka
- toimintapaikka
- hiihtolatu, valaistu, 4m + 1 m välikaista + 5,5 ajotie
- hiihtolatu, valaistu, 4m + 1 m välikaista + 2 m kävelytie
- pääreitti 5,5 m, raitit 1 ja 10 valaistu
- virkistysreitti 2m
- polku 1,2m

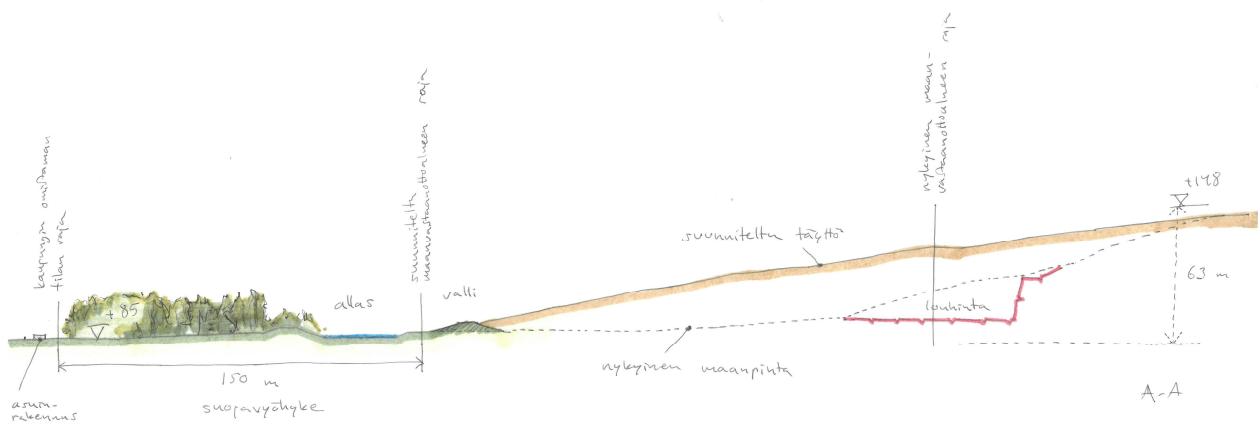
RAMBOLL

Kuva 9. Ote Rälssin maisemoinnin yleissuunnitelmasta (Ramboll)

Kuva 10. Ote Rälssin maanvastaanottoalueen täyttösunnitelmasta (Ramboll) sekä alla olevan leikkauksen (A-A) sijainti

Kuva 11. Havainneleikkaus täyttösunnitelmasta kohdasta A-A

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Suunnittelun käynnistäminen

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

3.2 Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanotto- aluetta, osoittaa uusia elinkeinoelämän alueita sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

3.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Osalliset (MRL 62 §)

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän kaavatyön osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Jokimaan omakotiyhdistys ry
- Lahden maankäyttö ja aluehankkeet
- Lahden kunnallistekniikka / kadunpito, liikenne, puistot, metsät
- Lahden rakennus- ja ympäristövalvonta / rakennusvalvonta, ympäristöpalvelut
- Lahden liikuntapalvelut
- Päijät-Hämeen liitto
- Hollolan kunta
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Uudenmaan ELY-keskus / liikenne
- Väylävirasto
- Lahden kaupunginmuseo / arkeologian yksikkö
- Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
- Lahti Energia Oy
- LE-Sähköverkko Oy
- Lahti Aqua Oy
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Posti Group Oyj
- DNA Oy
- TeliaSonera Finland Oyj
- Elisa Oyj
- Salpausselän luonnonystävät ry
- Liekki ry
- Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry

Vireilletulo

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2018–2020 kaavoitusohjelmiin. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä.

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 19.2.2018 (päivitetty 23.7.2019 ja 20.11.2019). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 15.8.–13.9.2019. Kuulemisen yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuuksissa 5.6.2018, 6.11.2018 ja 16.4.2019. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä. Luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen Rälssinkadun ympäristöä koskeva kaavatyö A-2784 on erotettu Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamista koskevasta kaavatyöstä A-2739.

Viranomaisyhteistyö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on toimitettu Hämeen ELY-keskukselle tiedoksi. Viranomaisilta on pyydetty kaavaluonnoksesta lausunto luonnosvaiheessa. Kaavatyötä on käsitelty kaavoituksen sekä Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten yhteisissä kaavaneuvotteluissa 23.1.2018, 11.9.2018 ja 5.11.2019. Liikenneselvitystä on käsitelty Uudenmaan ELY-keskuksen ja Väylän kanssa yhteisessä neuvottelussa 2.5.2019.

Luonnosvaiheen lausunnot ja mielipiteet

Luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen Rälssinkadun ympäristöä koskeva kaavatyö A-2784 on erotettu Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamista koskevasta kaavatyöstä A-2739. Seuraavassa on kooste luonnosvaiheen kuulemisesta saaduista lausunnoista ja mielipiteistä lyhennetyssä muodossa sekä vastaukset niihin siltä osin kuin ne koskevat kaavatyötä A-2739:

Osallinen	Lausunnon/mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine ja vaikutukset kaavaan
Hämeen ELY-keskus	Elinkeinoelämän tonteista olisi hyvä mainita kaavan tavoitteiden kuvauksessa. Elinkeinoelämän tonttien osalta on tarpeen kuvata luonnonympäristön piirteet ja mahdolliset arvot. Luo-1 -merkintään suositellaan lisättäväksi luontoarvojen turvaamista koskeva määräys. Kaavan länsiosassa sijaitsevan jyrkänteen ja sen aluslehdon osalta on arvioitava vaikutuksia tarkemmin ja otettava kantaa mehiläishaukan ja huuhkajan lisäselvitystarpeeseen. Tulevan toiminnan vaikutuksia lähimpiin asuin- ja kiinteistöihin tulee kuvata ja arvioida tarkemmin sekä varmistaa, että esitetty suojavyöhyke on riittävä. Kaavan mahdollistaman kaupan määrää on täsmennettävä vähittäiskaupan sijainnin ja määrän sääntely huomioiden. Kaavaselostusta tulee täydentää kaupallisten vaikutusten arvioinnilla. Vaikutuksia liikenneturvallisuuteen tulee arvioida etenkin kävelyn ja pyöräilyn osalla. Poikkeamat yleiskaavasta tulee perustella. Asemakaavan sopeutuminen yleiskaavaan tulee varmistaa.	Kaavan tavoitteeseen on lisätty maininta elinkeinoelämän tonttien kaavoituksesta. Luonnonympäristöä ja vaikutuksia siihen on kuvattu myös elinkeinoelämän tonttien osalta kaavaselostuksessa. Luo-1 -merkintään on tehty esitetty lisäys. Lausunnon perusteella on teetetty luontoselvityksen täydennys (Albus Luontopalvelut Oy, 2019), jossa todetaan, että käytettävien havaintoaineistojen perusteella kaavamuutoksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologisiin yhteyksiin tai tutkittuihin petolintuihin. Luonnosvaiheen jälkeen maan- ja lumenvastaanottoalueen rajausta on muutettu siten, että suunnittelualueen länsipuolella sijaitseva kalliojyrkänte on jätetty alueen ulkopuolelle suojaviheralueeksi. Vaikutuksia lähialueen asukkaisiin laajennusalueen suunnalla sekä suojavyöhykkeen riittävyttä on arvioitu kaavaselostuksessa. Kaavaehdotuksesta on poistettu Ala-Oke-roistentien länsipuolelle osoitetun liikenneaseman rakentamisen mahdollisuus luonnosvaiheen jälkeen. Kaavaehdotuksessa liike-elämän tontit on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten alueeksi (TL), mistä syystä kaupallisten vaikutusten arviointia ei ole tarvetta laatia. Kaavaehdotuksessa A-2784 Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnitelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Kyseisen asemakaavan selostuksessa on arvioitu vaikutuksia liikenneturvallisuuteen kaava-alueella ja kaavan vaikutusalueella. Tässä kaavaselostuksessa on perusteltu poikkeamista voimassa olevasta yleiskaavasta sekä arvioitu yleiskaavan tavoitteiden toteutumista.

Lahden kaupunginmuutoseo	Ei huomautettavaa.	-
Lahden ympäristöpalvelut	Maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentaminen on perusteltua, koska aluetta tarvitaan ennen seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa. Liikennehäiriö Tuomenojan asuinalueelle poistuu. Alueen laajentamiselle kehätien eteläpuolelle ei ole estettä. Laajennusalueen länsiosan jyrkännealueen osalta tulisi selvittää tarkemmin huuhtajan ja mehiläishaukan esiintyminen.	Kaava mahdollistaa osaltaan Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen liikenteen siirtämisen alueen pohjoispuolelle uuden Rälssinmäenkadun kautta. Lausunnon perusteella on teetetty luontoselvityksen täydennys (Albus Luontopalvelut Oy, 2019), jossa todetaan, että käytettävien havaintoaineistojen perusteella kaavamutoksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologiin yhteyksiin tai tutkittuihin petolintuihin. Luonnosvaiheen jälkeen maan- ja lumenvastaanottoalueen rajausta on muutettu siten, että suunnittelualueen länsipuolella sijaitseva kalliojyrkäne on jätetty alueen ulkopuolelle suojaviheralueeksi.
Telia Finland Oyj	Ei huomautettavaa.	-
Päijät-Hämeen pelastuslaitos	Ei huomautettavaa.	-
Päijät-Hämeen liitto	Maakuntakaavan merkintä (virkistysalue) kuvaa pitkän tähtäimen tavoitetilaa osana kaupunkiseudun viherkehää. Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä asemakaavan toteuttamista. Rälssin alue on tärkeä siihen saakka, kunnes Lahden seudun kierrätyspuistohanke toteutuu, mikä vie vuosia. Uusien maanvastaanottoalueiden avaaminen kokonaan uusiin paikkoihin ei ole perusteltua. Asemakaavatyön yhteydessä laadittu maisemointisuunnitelma toteuttaa maakuntakaavan tavoitetta.	-
Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy	Rälssin maanvastaanottoalueen laajentaminen on perusteltua, koska näköpiirissä ei vielä vuosiin ole toista toiminnan laajuuteen tarvittavaa aluetta. Maanvastaanottoalueen kaavamerkintä voisi sallia erilaisten toimintaan liittyvien laitteistojen ja rakennusten toteuttamisen. Rakennusoikeutta voisi nostaa. Kaavamerkintään esitetään erilaisia toimintaan liittyviä sallivia määräyksiä ympäristöluvan mukaisesti. Alueen länsipuolella olevaa suojavallia ja suojaviheraluetta esitetään selvennettäväksi siten, ettei niitä tarvitse toteuttaa, mikäli maastonmuodot sojavevat aluetta.	Kaavamerkintään E/VR on lisätty maininta väliaikaisista, toimintaa liittyvistä laitteistoista ja rakennuksista. Maanvastaanottoalueen rakennusoikeutta on nostettu 1000 k-m2:iin. Tarkempia toiminnallisia mahdollisuuksia ei ole syytä sisällyttää kaavamerkintään, vaan ne ratkaistaan ympäristöluvaprosesseissa. Kaavaluonnoksessa esitetty 50 m leveä suojavyöhyke yksityisessä omistuksessa olevia maa-alueita vasten on perusteltu, vaikka maastonmuodot suojaisivatkin näkymiltä. Maavallin korkeutta ja tarkkaa sijaintia ei ole määrätty kaavassa ja ne voidaan sovittaa maastonmuotoihin. Ympäris-

		töluvassa voidaan asettaa maavallille tarkempia vaatimuksia mm. korkeuden ja sijainnin suhteen.
Lahden liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut puoltaa kaavaluonnosta.	-
LE-Sähköverkko Oy	Ei lausuttavaa.	-
Mielipide 1	Mikäli liikennettä Kyläkunnantiellä on rajoitettava, liikennehidasteet ovat paras vaihtoehto esitetyistä. Kadulla on jatkuvasti pysäköitynä huoltoa odottavaa, raskasta kalustoa. Pelastuslaitoksen esteetön pääsy alueelle on mahdollistettava myös vaihtoehtoisista reiteistä. Kannattaisi ottaa aikalisä, ja katsoa tulevan liikenneympyrän vaikutusta liikenteeseen.	Mielipide koskee kaavatyötä A-2784.
Mielipide 2	Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi Rälssinkadun katkaiseminen on paras vaihtoehto. Maan- ja lumenvastaanottoalueen suunnitelmaa pidän kannatettavana, edellyttäen Rälssinkadun katkaisemista. Kyläkunnantien varteen on hyvä osoittaa maavalli.	Kaavaehdotuksessa A-2784 Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnittelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella. Kaavassa A-2784 osoitetaan meluvallit Kyläkunnantietä vasten teollisuustonttien rajalle.
Mielipide 3	Alueelle ei todellakaan saa osoittaa uutta Rälssinkallionkatua ja elinkeinoelämän alueita. Lumo-kohde vaatii ympärilleen suoja-alueita. Ala-Okeroistentieltä avautuu Tiirismaalle päin hieno, ikaikainen maisema, jossa komeilee Okeroisten peltoaukea ja Rälssin suojametsän kaunis reuna. Ohitie ei riko tätä maisemaa niin pahasti kuin kaavailut uudisrakennukset. Maisema-analyysi puuttuu!	Mielipiteen perusteella on rajattu Rälssinmäenkadun pohjoispuolelle osoitettavan, uuden elinkeinoelämän tontin (TL-1) rakennusalan rajaa siten, että nykyinen näkymä Ala-Okeroistentieltä Tiirismaalle ei peity rakennuksilla. Kyseisen tontin rajausta länsipuolella on tarkistettu ja tonttia on pienennetty, jotta täyttömäkeä suojaava vihervyöhyke säilyisi yhtenäisempänä koillisen suunnasta katsottuna. Rälssinmäenkatua on lisäksi siirretty 10 metriä sen eteläpuolella olevan luo-1 -alueen rajauksesta kauemmaksi.
Mielipide 4	Okeroisten peltoaukea ja -maisema tuhoutuu, jos maankaatopaikkaa laajennetaan ja uutta rakentamista osoitetaan Rälssin pohjoispuolelle, nyt esitetyt laajennukset ovat maakuntakaavan ja yleiskaavan vastaisia. Asemakaavalla tulee vahvistaa olevia ja muissa kaavoissa esitettyjä viherväyliä ja ulkoilureittejä. Alueelta on tehtävä uusi ympäristövaikutusten arviointi (YVA). Nykyinen maankaatopaikka on maisemoitava mahdollisimman pian ja ulkoilutiet toteutettava	Kaavalla jätetään arvokasta Okeroisten maisema-alueita vasten vähintään 50 metrin levyinen suojavihervyöhyke (EV-1), jota on hoidettava metsäisenä. Paikoitellen suojaviheralue on leveämpi. Luonnosvaiheen jälkeen Rälssinmäenkadun pohjoispuolelle osoitetun elinkeinoelämän tontin (TL-1) rajausta länsipuolella on tarkistettu ja tonttia on pienennetty, jotta täyttömäkeä suojaava vihervyöhyke säilyisi yhtenäisempänä koillisen suunnasta katsottuna.

	entisten suunnitelmien mukaan. Maankäyttöpaikkoja on etsittävä muualta ja ohitien varteen on rakennettava vain ne alueet, jotka ovat olleet kaavoissa silloin, kun tie-suunnitelma on hyväksytty.	Kaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen ja poikkeamista voimassa olevasta yleiskaavasta on perusteltu kaavaselostuksessa. Kaavaehdotus mahdollistaa alueen ajotien siirtämisen seurauksena maisemointin aloittamisen täyttömäen eteläpäästä. Maisemointisuunnitelmassa on runsaasti alueen asukkaita palvelevia ulkoilureittejä ja viheraluetta. Alueelle on teetetty luontoselvityksen täydennys (Albus Luontopalvelut Oy, 2019), jossa todetaan, että käytettävien havaintoaineistojen perusteella kaavamuu- toksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologisiin yhteyksiin tai tutkittuihin petolintuihin. Luonnosvaiheen jälkeen maan- ja lumenvastaanottoalueen rajausta on muutettu siten, että suunnittelualueen länsipuolella sijaitseva kalliojyrkäne on jätetty alueen ulkopuolelle suojaviheralueeksi. Hämeen ELY-keskus on kannanotossaan (8.1.2019) todennut, että nyt tarkastelussa olevat hankkeen muutokset eivät edellytä YVA-menettelyn soveltamista. Rälssin käyttöajan jatkaminen aluetta laajentamalla on nykytilanteessa välttämätöntä Lahden kaupungille, jotta jatkossakin voidaan turvata mahdollisuus osoittaa sijoituspaikka rakentamisessa syntyville ylimääräisille maa-aineksille ennen uuden, seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa.
Mielipide 5	Kyläkunnantien varresta teollisuustontilta liikennöinti tapahtuu Rälssinkadun suuntaan, rekalla ei voi kääntyä Helsingintien suuntaan eikä liittymän paikkaa voi rasitteiden vuoksi siirtää. Hidasteet kadulla vaikeuttavat entisestään kaluston liikkumista ja aiheuttavat meluhaittaa. Todellinen ongelma on raskaan kaluston kadunvarsi- pysäköinti, tarvitaan pysäköintikielto. Tien parannus ja korjaaminen vähentää melua. Tasaisella tiellä, tasaisella nopeudella ajava kalusto aiheuttaa vähiten meluhaittaa.	Mielipide koskee kaavatyötä A-2784.
Mielipide 6	Maisemointisuunnitelmassa esitetyt koira-aitaukset Helsingintien varressa toivotaan sijoitettavaksi muualle meluhaittojen välttämiseksi alueen asukkaille. Nykyinen meluvalli ei estä korkeammalla oleviin asuintaloihin kantautuvaa melua, mitä alueen asukkaat ovat joutuneet kärsimään monesta eri lähteestä.	Asemakaavalla ei estetä tai toisaalta veloiteta koira-aitauksen rakentamista Helsingintien varteen. Suunnitelma aitauksesta on esitetty alueen maisemointisuunnitelmassa. Kommentti on välitetty puistoalueen suunnittelusta vastaavalle kunnallistekniikalle.
Mielipide 7	Kaavaluonnos on MRL:n vastainen. Kaavaluonnos ei noudata maakuntakaavaa ja lainvoimaista yleiskaavaa. Miten Rälssin	Vastaus siltä osin kuin se koskee kaavatyötä A-2739:

kaava noudattaa yleiskaavan suunnittelu-määräyksiä? Vähittäiskaupan määrää koskevat määräykset eivät toteudu. Kaavaluonnos on kaupungin strategian ja viheralueohjelman vastainen. Asemakaavaa laadittaessa tulee maakuntakaava ja voimassa oleva yleiskaava huomioida, uusi yleiskaavaluonnos ei ole oikeusvaikutteinen. Liito-orava-alueiden toiminnallisuus pitää turvata. Luontoselvitys ei ulotu koko kaavoitettavalle alueelle. Luontoselvityksen mukaan luonnonsuojelulakia ja metsälakia ei noudatettaisi, jos laajennus sallittaisiin. Kaava tuhoaisi luontoselvityksessä todettuja arvoja. Miksi laajennusosaksi suunniteltu metsä on annettu hakata? Rälssin alueen YVA on vanhentunut. Rälssinkadun katkaiseminen pitää sisällyttää asemakaavaan. Maankaatopaikkaa ei tule laajentaa eikä uutta liikenne-asemaa tule kaavoittaa alueelle.

Maan- ja lumenvastaanottoalue ei sijoitu viheralueelle, vaan sitä varten varattava alue osoitetaan asemakaavalla. Maa-aineksia pyritään kaupungissa hyödyntämään niiden syntypaikalla. Kaavaehdotuksella A-2739 mahdollistetaan alueen maisemoinnin aloittaminen mäen eteläosasta ajotien siirtyessä alueen pohjoispuolelle.

Kaavaehdotus on maakuntakaavan mukainen ja poikkeamista voimassa olevasta yleiskaavasta on perusteltu kaavaselostuksessa. Kaavaehdotuksesta on poistettu Ala-Okerointien länsipuolelle osoitetun liikenneaseman rakentamisen mahdollisuus luonnosvaiheen jälkeen. Tontin (TL-1) rajausta länsipuolella on tarkistettu ja tonttia on pienennetty, jolloin se vastaa tarkemmin yleiskaavan aluerajausta. Kaavaehdotuksessa liike-elämän tontit on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten alueiksi (TL).

Kaavalla määrätään täyttömäki kunnostettavaksi virkistysalueeksi toiminnan päätyttyä (E/VR). Kaavalla jätetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas alue (luo-1) koskemattomaksi. Linnusto, liito-oravat ja muut luontoarvot on tunnistettu ja huomioitu kaavatyössä. Luonnonympäristöön liittyviä erityisiä arvoja ei hävitetä kaavalla. Kaavatyön osana on tarpeellisessa määrin selvitetty vaikutuksia siltä osin, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Luontoselvitys on tehty sille aiemmin asemakaavoituksella selvittämättömälle alueelle, jolla on arvioitu muiden, laajempien inventointien pohjalta olennaisin tutkimustarve.

Luonnosvaiheen jälkeen maan- ja lumenvastaanottoalueen rajausta on muutettu siten, että suunnittelualueen länsipuolella sijaitseva kalliojyrkäne on jätetty alueen ulkopuolelle suojaviheralueeksi.

Alueen länsipuolella olevan metsän hakkuu on tehty yksityisen maanomistajan omistusaikana. Yleiskaavan asuin- sekä maa- ja metsätalousalueella ei edellytetä maisemayölylupaa.

Liito-oravien elinympäristö ja luonnon monimuotoisuusalue (luo-1) on huomioitu kaavatyössä.

Hämeen ELY-keskus on kannanotossaan (8.1.2019) todennut, että nyt tarkastelussa olevat hankkeen muutokset eivät edellytä

		YVA-menettelyn soveltamista. Kaavaehdotuksessa nostetaan täyttömäen ylintä korkeusasemaa, mikä mahdollistaa mäen tasisen laen muotoilun luonnollisemman muotoiseksi. Rälssin käyttöajan jatkaminen aluetta laajentamalla on nykytilanteessa välttämätöntä Lahden kaupungille, jotta jatkossakin voidaan turvata mahdollisuus osoittaa sijoituspaikka rakentamisessa syntyville ylimääräisille maa-aineksille ennen uuden, seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa. Kaavaehdotuksessa A-2784 Rälssinkatu on katkaistu läpiajoliikenteeltä liikennesuunnitelun kanssa käytyjen neuvottelujen ja alueen asukkaiden mielipiteiden perusteella.
Mielipide 8	Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rajoittamisen tarve on ilmeinen. Kadulla ajetaan ylinopeutta. Etenkin talvisin kadun varteen pysäköidyt rekat ja perävaunut haittaavat viihtyisyyttä ja luovat vaaratilanteita. Esitetyistä vaihtoehdoista paras on Rälssinkadun katkaiseminen. Kadun katkaiseminen Emmankallenpuiston kohdalta haittaa liikaa yhteyttä lähimpään päiväkotiin ja kouluun. Jos suunnitellaan hidasteita, olisi kadulle saatava pysäköintikielto.	Mielipide koskee kaavatyötä A-2784.
Mielipide 9	Kannatan esitetyistä vaihtoehdoista hidasteita Kyläkunnantielle. Jos Rälssinkatu katkaistaan, tulee jalankulku- ja pyöräily-yhteys säilyttää. Meluvalli tulee toteuttaa koko Kyläkunnantien varrelle sekä Kosenkadun varteen. Mahdollinen liikenneasema tulee sijoittaa Ala-Okerointien länsipuolelle.	Kaavaehdotuksesta on poistettu Ala-Okerointien länsipuolelle osoitetun liikenneaseman rakentamisen mahdollisuus luonnosvaiheen jälkeen. Muilta osin mielipide koskee kaavatyötä A-2784.

Muilta osallisilta ei luonnosvaiheen kuulemisessa tullut lausuntoa tai mielipidettä.

Kuva 16. Näkymä suojeltavan LUMO-alueen (luo-1) pohjoisosasta

4 ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 Kaavan rakenne

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella osoitetaan Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle (E/VR) laajennusmahdollisuus luoteeseen päin siten, että kaupungin omistaman maa-alueen puolelle jätetään 50 m–150 m levyinen, metsäisenä hoidettava suojaviheralue (EV-1) yksityisomistuksessa olevia tiloja vasten. Täyttöalue määrätään toiminnan loputtua kunnostettavaksi virkistyskäyttöön. Rakentuvan kehätien varteen aiemmassa asemakaavassa osoitettu retkeily- ja ulkoilualue muutetaan pääosin suojaviheralueeksi. Liikennöinti maanvastaanottoalueelle siirretään kulkeväksi pohjoispuolelta Ala-Okerointientien kautta tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman mukaisesti. Lumenvastaanottoaika mahdollistetaan siirrettäväksi alueen pohjoispuolelle (ei-t). Kaavalla muutetaan täyttömäen ylin sallittu korkeusasema tasolle +155 m mpy (N2000). Maanvastaanottoalueen eteläpuolella sijainnut katualue (Rälssinkallionkatu) muutetaan osaksi suojaviheraluetta ja sen alkupäähän Helsingintien läheisyyteen osoitetaan ohjeellinen paikka pysäköintiä varten (p). Helsingintielle osoitetaan toteutuneen, alueelle johtavan liittymän sijainti nuolimerkinnällä. Muut aiempaan asemakaavaan merkityt pysäköintialueet ja kulkureitit poistetaan maanvastaanottoalueelta.

Ala-Okerointientien varteen osoitetaan kaksi tonttia teollisuus- ja varistorakennuksia sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevia rakennuksia varten (TL/TL-1). Tonteille liikennöinti on tarkoitus hoitaa maanvastaanottoaluetta varten toteutettavan uuden liittymän kautta Ala-Okerointientieltä. Uuden Rälssinmäenkadun pohjoispuolelle sijoittuvalla tontilla sallitaan lisäksi polttoaineen jakeluaseman sijoittaminen. Uusien tonttien rakennusoikeus määrätään tonttihakkuudella (rakennusoikeuden suhde tontin pinta-alaan) $e=0.50$ ja rakentaminen sallitaan kahteen kerrokseen (II). Tonttien reunoille määrätään istutettavia alueita ja puurivejä.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella määrätään myös mm. hulevesialueille varattuihin alueisiin, ajoyhteyksiin, suoja-alueisiin, ajoneuvoliittymän kieltomerkintään, maavallien toteuttamiseen sekä luonnon monimuotoisuuskohteen säilyttämiseen liittyvistä asioista.

4.2 Kaavan mitoitus

Asemakaavan kokonaispinta-ala on 93 ha. Kaavalla osoitetaan alueelle rakennusoikeutta yhteensä 14 371 k-m². Kaavalla osoitettavat, uudet elinkeinoelämän tontit ovat pinta-alaltaan noin 1,4 ha (TL) ja 1,2 ha (TL-1) laajuisia. Uusille elinkeinoelämän tonteille arvioidaan sijoittuvan noin 130 työpaikkaa (1 työpaikka / 100 k-m²)

Maan- ja lumenvastaanottoalueelle osoitetaan rakennusoikeutta 1 000 k-m² tarvittavia, toimintaa tukevia rakennuksia varten.

4.3 Kaavan vaikutukset

MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitysten perusteella on voitava arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Kaavalla on merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön. Kaavalla sallitaan maanvastaanottoalueen laajentaminen luoteeseen päin siten, että Rälssin maanvastaanottoalueen arvioitu, jäljellä oleva käyttöaika sekä siitä aiheutuvat vaikutukset ympäröivien ihmisten elinoloihin pitenevät ajallisesti usealla vuodella. Alueelle tuotavan materiaalin määrä ja laatu tai alueella tehtävät toiminnot eivät olennaisesti muutu nykyisen, voimassa olevan ympäristöluvan mukaisista, vaikka toiminta-alue tulee laajenemaan. Toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset, kuten liikenteen tai käsittelyn ja loppusijoituksen vaikutukset eivät näin ollen merkittävästi poikkea luvan mukaisista vaikutuksista. Laajennusalueen toiminnasta aiheutuvat vaikutukset tosin kohdistuvat voimakkaammin laajennusaluetta lähimpänä oleviin kiinteistöihin alueen länsipuolella. Laajennusalueen louhinta ja kiviaineksen murskaus aiheuttavat todennäköisesti lisääntyviä melu-, pöly- ja värinävaikutuksia lähimmillä kiinteistöillä alueen länsipuolella, mutta suhteessa lähimpiin asuinalueisiin koillis- ja eteläsuunnalla laajennusalue sijaitsee nykyistä toiminta-alueita kauempana. (Ympäristöselvitys, Vahanen)

Länsisuuntaan osoitetaan kaavalla metsäisenä hoidettava suojaviheralue (EV-1), jonka leveys asutuksen kohdalla on enimmillään 150 metriä ja muilla kohdilla 50 metriä. Laajennusalueen täyttösuunnitelman

(Ramboll, 2018) mukaan louhinta-alueet sijoittuvat tätä kauemmaksi. Kaavalla määrätään toteutettavaksi maavalli maanvastaanottoalueen reunaan asutuksen suuntaan, mikä suojaa meluhaitoilta laajennusalueen käyttöönoton alkuvaiheessa. Suojaviheralueen ja toteutettavan meluvallin voidaan arvioida mahdollistavan ympäristölupa-asetettävien ehtojen ohella riittävän suojan lähintä asutusta vasten maanvastaanotosta aiheutuvasta melu- ja pölyhaitasta. Erityisesti louhinnan ja murskauksen aiheuttamia meluvaikutuksia voidaan vähentää mm. ympäröimällä murskauslaitos maavalleilla, louhinnan suunnittelulla ja louhittavan alueen rajauksella, säilyttämällä aluetta ympäröivä suojapuusto sekä huolehtimalla louhintakaluston teknisestä kunnosta. Pölyhaittoja voidaan ehkäistä murskainten ja varastokasojen sijoittelulla, suojapuustolla, kastelulla ja tarvittaessa murskainten koteloinnilla. (Ympäristövaikutusten arviointiselostus, 2008)

Kaavalla osoitetaan uusi maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtava kulkuyhteys Ala-Okerointentielle alueen koillispuolelle, mikä vähentää liikenteestä aiheutuvaa haittaa Tuomenojan asuinalueen suuntaan. Myös lumenvastaanottoalue on suunniteltu siirrettäväksi alueen eteläpuolelta sen pohjoispuolelle kehätien varteen, mikä vähentää siitä aiheutuvaa meluhaittaa Tuomenojan alueelle. Lumenvastaanottotoiminta on ollut mahdollista myös yöaikaan.

Kaavatyön yhteydessä suunniteltava täyttömäen maisemointi vaihteistuksineen parantaa lähiympäristön asukkaiden elinoloja uuden, alueellisesti merkittävän retkeily- ja ulkoilualueen valmistumisen myötä.

Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Kaavalla on merkittäviä vaikutuksia maa- ja kallioperään laajennusalueella mahdollisen louhinnan ja maa-ainesten sijoittamisen seurauksena. Maanvastaanottoalueen laajentaminen ja mahdollinen louhinta kasvattavat alueen hulevesivirtaamaa. Riski maanvastaanottoaikan kuormitusvaikutuksen kasvusta ympäröiviin pintavesiin kasvaa suhteessa laajennusalueen kokoon. Voimakkaiden sateiden seurauksena erityisesti savimaista peräisin oleva, hienojakoinen kiintoaine voi näkyä samentumina vielä Porvoonjoessa asti. Täällä vaikutukset kuitenkin peittyvät nopeasti joen valuma-alueen muuhun voimakkaaseen kiintoaine- ja ravinnekuormitukseen. Louhosalueella käytettävistä räjäytysaineista syntyy myös pintavaluntyyppejä. Pintavaluntyyppien on arvioitu aiheuttavan lieviä vaikutuksia. Kuormitusta voidaan vähentää laskeutusaltaiden avulla. (Ympäristöselvitys, Vahanen)

Hulevesiselvityksen (Ramboll, 2020) perusteella voidaan olettaa, etteivät kaavaehdotuksen muutokset maankäyttöön aiheuta lisääntyvää eroosiota Lintulantien varren sivuajassa, jos kaava-alueelle suunniteltu hulevesiallas toteutetaan siten, että se toimii oikein, eli kuristaa virtausta tehokkaasti ja on tarpeeksi suuri.

Kaavalla mahdollistetaan kulkuyhteyden siirtäminen alueen koillispuolelle, mikä sijaitsee lähempänä tulevaa laajennus- ja toiminta- aluetta, kuin aiempi, eteläpuolella sijaitseva kulkuyhteys. Tämä vähentää alueen sisäistä liikennettä ja siitä aiheutuvia ilman pöly-, hiukkas- ja pakokaasupäästöjä.

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Kaavalla säilytetään ympäristössä olevat luonnon monimuotoisuuskohteet (LUMO-kohteet) sekä ympäröivien lähialueiden liito-orava-alueet. Alueelle laaditun luontoselvityksen (Albus Luontopalvelut Oy, 2018) mukaan suositeltavimmat laajennussuunnat ovat pohjoiseen ja luoteeseen päin luontoarvoiltaan tavanomaiselle hakkuualueelle. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsevan jyrkänteen ja sen alusmetseen alueella vaikutukset luonnonympäristöön ovat merkittävämmät. Alueella tavattiin luontoselvityksen yhteydessä huuhkajan jälkiä, mutta selviä merkkejä poikaspesästä ei löytynyt selvitysalueen sisäpuolelta. Alueelta havaittiin pohjantikan pesä. Metsäkaistale on kapea ja osin sen seurauksena reunavaikutteinen. Luontoselvityksen täydennyksessä (Albus Luontopalvelut Oy, 2019) todetaan, että käytettävien havaintoaineistojen perusteella kaavamuutoksen ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan ekologiin yhteyksiin tai tutkittuihin petolintuihin. Kaavalla osoitetaan tämä luontoselvityksessä luonnontilaisena säilytettäväksi suositeltu, mutta mahdolliseksi laajennusalueeksi määritelty vyöhyke osaksi suojaviheraluetta. Säilytettävä kallio myös vakavoittaa täyttömäkeä. Luontoselvityksessä arvokkaimmaksi määritelty alue suunnittelualueen lounais- ja eteläpuolella jätetään kaava-alueen ulkopuolelle ja maanvastaanottoalueelle johtava katualue muutetaan tällä suunnalla viheralueeksi.

Suunnittelualueen pohjoispuolella virtaava puro ei alueelle laaditun luontoselvityksen mukaan ole luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen, vaan pohjaltaan voimakkaasti sedimentoitunut. Puron varret

ovat ympäröivää kasvillisuutta rehevämät. Kaavalla on kuitenkin säilytetty puro suurimmaksi osin suojajerialueella.

Hankkeella on aiemmin ympäristövaikutusten arvioinnin (2008) yhteydessä todettu olevan myönteisiä vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen. Louheen, asfaltin, tiilen, betonin ja kantojen kierrätyksellä voidaan korvata neitseellisten luonnonvarojen käyttöä. Louhittavalla kalliokiviaineksella voidaan osaltaan korvata soranottoa luonnonharjuista. Tällä on vaikutuksensa mm. pohjavesien suojeluun (Ympäristöselvitys, Vahananen). Toiminnan jatkaminen olemassa olevilla alueilla on myös ympäristön kannalta parempi vaihtoehto, kuin kokonaan uusien alueiden perustaminen.

Suunnittelualueen koillispuolella olennaisimmat vaikutukset luonnonympäristöön kohdistuvat uuden kulkutien (Rälssinmäenkatu) kohdalle sekä uusien elinkeinoelämän tonttien alueelle. Tontit on rajattu pääosin Ala-Okeroistentien varren peltoalueille, mutta ne ulottuvat länsiosistaan jonkin verran metsäalueen puolelle. Tonteista pohjoisempi ulottuu pellon reunaojien päälle, joita on osittain muokattu ja syvennetty kehätien rakentamisen yhteydessä vesien johtamiseksi. Tonteista eteläisempi ulottuu metsän rajassa kulkevan polun päälle. Polkuverkosto on suunniteltu kulkeväksi kauempana liikennemelusta täyttömäen rinteillä maisemoinnin toteuttua.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Rälssin alue on Lahden seudulla merkittävin ylijäämämaiden loppusijoituspaikka. Kaavalla sallitaan maanvastaanottoalueen laajentaminen siten, että jäljellä oleva käyttöaika pitenee usealla vuodella. Käytön jatkaminen aluetta laajentamalla on nykytilanteessa välttämätöntä Lahden kaupungille, jotta jatkossakin voidaan turvata mahdollisuus osoittaa sijoituspaikka rakentamisessa syntyville ylimääräisille maa-aineksille ennen uuden, seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa. Kaavalla on merkittäviä vaikutuksia yhdyskuntatalouteen.

Kaavalla mahdollistetaan alue- ja yhdyskuntarakenteellisesti merkittävän, maakunta- ja yleiskaavaan merkityn retkeily- ja ulkoilualueen maisemoinnin ja toteutuksen aloittaminen vaiheittain eteläosastaan. Tämä on mahdollista alueen kulkuyhteyden ja lumenvastaanottoaikan siirtyessä kaavan myötä alueen pohjois- ja koillispuolelle. Maisemoinnin aloittaminen eteläosasta ei ole mahdollista ilman kaavamuuoksella vahvistettavaa, uutta kulkureittiä alueelle, jolla osa alueesta voidaan rauhoittaa toiminnalta ja läpi-ajolta.

Rälssin alueen nykyisen toiminnan mukainen liikennemäärä on keskimäärin 100 ajoneuvoa vuorokaudessa. Enimmillään liikennemäärä on lumentulon jälkeen noin 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Suunnitellun kiertoliittymän rakentaminen aiheuttaa Ala-Okeroistentietä suoraan ajavalle liikenteelle hieman nykyistä suuremman viivytyksen. Kiertoliittymä toimii kuitenkin keskimäärin hyvin, jolloin iltahuipputun- nin laskennallinen keskimääräinen viivytys on kaikilla tulosuunnilla noin 10 sekuntia. (Liikenneselvitys, A-Insinöörit)

Maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtavan kulkureitin siirtäminen alueen pohjoispuolelle parantaa merkittävästi alueen sisäisen liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä vähentää siitä aiheutuvaa häiriötä. Ala-Okeroistentielle tehtävä kiertoliittymä on turvallisempi, kuin aikaisempi Helsingintiellä sijainnut liittymä. Rälssinmäenkadulla on varattu tilaa myös mahdolliselle kävelytielle.

Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Alueen luonnonmaisema on jo muuttunut alueella vuonna 1993 alkaneen maanvastaanotto toiminnan vaikutuksesta. Maanvastaanottoalueen täytössä ja alueen maisemoinnissa on kyse vuosikymmeniä kestävästä visuaalisesta maisemahaitasta. Voimassa olevan ympäristöluvan mukainen huippukorkeus täyttömäelle on +145 m mpy (N2000: +145,4), joka on 15 metriä Rälssinkallioiden luonnollista korkeutta korkeammalla ja myös korkeammalla kuin alueen lähimmät muut mäet. (Ympäristöselvitys, Vahananen)

Kaavalla mahdollistettavan maanvastaanottoalueen laajennuksen merkittävimmät vaikutukset maisemaan kohdistuvat alle kahden kilometrin etäisyydellä lähinnä alueen pohjoispuolelle sekä jonkin verran länsi- ja koillispuolelle (Näkyvyysanalyysi, Ramboll, 2018). Kaavan olennaisimmat maisemalliset vaikutukset kohdistuvat pohjoispuolelle avautuvaan, maisemallisesti arvokkaaseen Okeroisten kulttuurimaisemaan, johon suunnittelualueen pohjoispuolelle rakentuvan Lahden eteläisen kehätien toteuttaminen myös vaikuttaa. Rälssin täyttömäelle avautuu näkymä myös rakentuvalta kehätieltä Hollolasta Lahteen

päin ajettaessa. Täyttömäen ylimmän korkeusaseman muutoksella (+155 m mpy) ei ole olennaista vaikutusta maisemaan ja sillä mahdollistetaan lakialueen luonnollisempi muotoilu.

Kaavalla edellytetään laajennusalueen alle jäävän, kaupungin omistaman asuinrakennuksen (Reunala) purkamista.

Kuvat 17 ja 18. Näkymät Ala-Okeroistentieltä Lasitien kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle vuodelta 2018 (yllä) sekä suunnitellussa, lopullisessa tilanteessa (alla)

Kuvat 19 ja 20. Näkymät Lintulantieltä Ali-Aijälän tilan kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle vuodelta 2018 (yllä) sekä suunnitellussa, lopullisessa tilanteessa (alla)

Vaikutukset elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen

Kaavalla osoitetaan uusia elinkeinoelämän tontteja rakentuvan kehätien varteen näkyvälle, liikenteellisesti hyvälle paikalle. Uudet elinkeinoelämän tontit sekä polttoaineen jakelun mahdollistavat kaavamerkinnät parantavat toimivaa elinkeinoelämän kilpailun kehittymistä alueella.

Rälssin käyttöajan jatkaminen maanvastaanottoaluetta laajentamalla on nykytilanteessa välttämätöntä Lahden kaupungille, jotta jatkossakin voidaan turvata mahdollisuus osoittaa sijoituspaikka rakentamisessa syntyville ylimääräisille maa-aineksille ennen uuden, seudullisen kierrätyspuiston käyttöönottoa. Ylimääräisten maa-aineisten sijoituksen toimivuus ja mahdollisuus on edellytys elinkeinoelämän kehitykselle sen mahdollistaessa osaltaan mm. teollisuuden, palvelujen, asuinrakennusten ja kunnallistekniikan rakentamisen Lahden alueella.

4.4 Yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella poiketaan voimassa olevasta yleiskaavasta Y-202 maan- ja lumenvastaanottoalueelle tarkoitetun rajauksen (eo) osalta sekä yleiskaavaan merkittyjen alueiden A-23 ja M-3 osalta. Asemakaava ja asemakaavan muutos on Lahden yleiskaavaluonnoksen Y-203 mukainen, missä suunnittelualueen länsiosan varaamista asuin- sekä maa- ja metsätalousalueeksi ei ole enää nähty tarpeelliseksi ja ajankohtaiseksi, vaan alueelle on osoitettu asemakaavaehdotuksen mukainen maan- ja lumenvastaanottoon tarkoitetun alueen raja (eo). Tämän perusteella voimassa oleva yleiskaava Y-202 voidaan tältä osin todeta ilmeisen vanhentuneeksi. Yleiskaavaluonnosta Y-203 laadittaessa on otettu huomioon MRL 39 §:n mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset. Koska asemakaava ja asemakaavan muutos on tämän lisäksi myös voimassa olevan maakuntakaavan mukainen, voidaan sen katsoa sopeutuvan voimassa olevan yleiskaavan kokonaisuuteen ja täyttävän yleiskaavalliset tavoitteet.

4.5 Nimistö

Ala-Okeroistentieltä maan- ja lumenvastaanottoalueelle johtavalle kadulle annetaan asemakaavalla nimi Rälssinmäenkatu. Rälssinkallionkatu poistuu nimistöstä.

5 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaava ja asemakaavan muutos on mahdollista toteuttaa sen saatua lainvoiman. Toiminta vaatii uuden kaavatilanteen mukaisen ympäristöluvan.

6 ASEMAKAAVAN LAATIJA

Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski
puhelin: 050 398 5113

osoite: Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Maankäyttö ja aluehankkeet
Askonkatu 2
15100 LAHTI

s-posti: etunimi.sukunimi@lahti.fi

Lahdessa 29.11.2019

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti

1.4.2020: numeronmuutos A-2739a

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	398 Lahti	Täyttämispvm	27.03.2020
	ASEMAKAAVA KOSKEE: JOKIMAAN (28.) KAUPUNGINOSAN TILAA JA TILAN OSIA RN:O 398-406-6-37, 6-144 JA 895-12-1		
Kaavan nimi	ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKEE: JOKIMAAN (28.) KAUPUNGINOSAN: RETKEILY-JA ULKOILU-, AUTOPAikkojen-, ERITYIS- JA KATU-JA YLEISEN TIEN ALUETTA		
	ASEMAKAAVALLA JA ASEMKAAVAN MUUTOKSELLE MUODOSTUU JOKIMAAN (28:) KAUPUNGINOSAN KORTTELIN 28064 TONTTI 2 KORTTELIN 28107 TONTTI 1 SEKÄ ERITYIS-, SUOJAVIHER-, KATU- JA MAANTIEN ALUETTA		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	29.11.2019
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	398A2739a
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	92,9942	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	19,6342
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	73,3600

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	92,9942	100,0	14371	0,02	19,6342	14371
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	2,6742	2,9	13371	0,50	2,6742	13371
V yhteensä					-33,5732	
R yhteensä						
L yhteensä	1,3823	1,5			0,7087	
E yhteensä	88,9377	95,6	1000	0,00	49,8245	1000
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	92,9942	100,0	14371	0,02	19,6342	14371
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	2,6742	2,9	13371	0,50	2,6742	13371
TL	1,4264	53,3	7132	0,50	1,4264	7132
TL-1	1,2478	46,7	6239	0,50	1,2478	6239
V yhteensä					-33,5732	
VR/s					-33,5732	
R yhteensä						
L yhteensä	1,3823	1,5			0,7087	
Kadut	0,6834	49,4			0,2163	
LT	0,6989	50,6			0,6989	
LPA					-0,2065	
E yhteensä	88,9377	95,6	1000	0,00	49,8245	1000
E-3/VR					-39,1132	
E/VR	50,8182	57,1	1000	0,00	50,8182	1000
EV-1	13,1359	14,8			13,1359	
EV/s	24,9836	28,1			24,9836	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

OKEROINEN

29

JOKIMAA

28

28107
TL-1
II
e=0.50

RÄLSSINMÄNKATU

28064
TL
II
e=0.50

ALA-OKEROINEN

EV-1

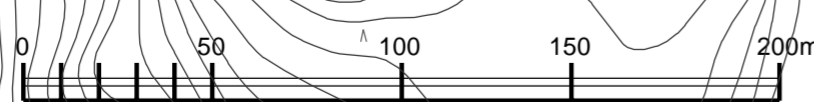
hu-1

E/VR
1000
+155

luo-1

EV/s

RÄLSSINMÄKI

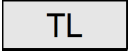
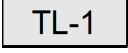

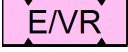
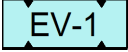
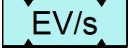

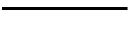

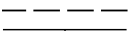

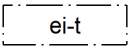

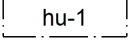

28

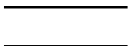
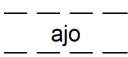
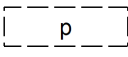
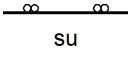
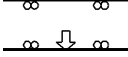

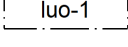
A-2739a

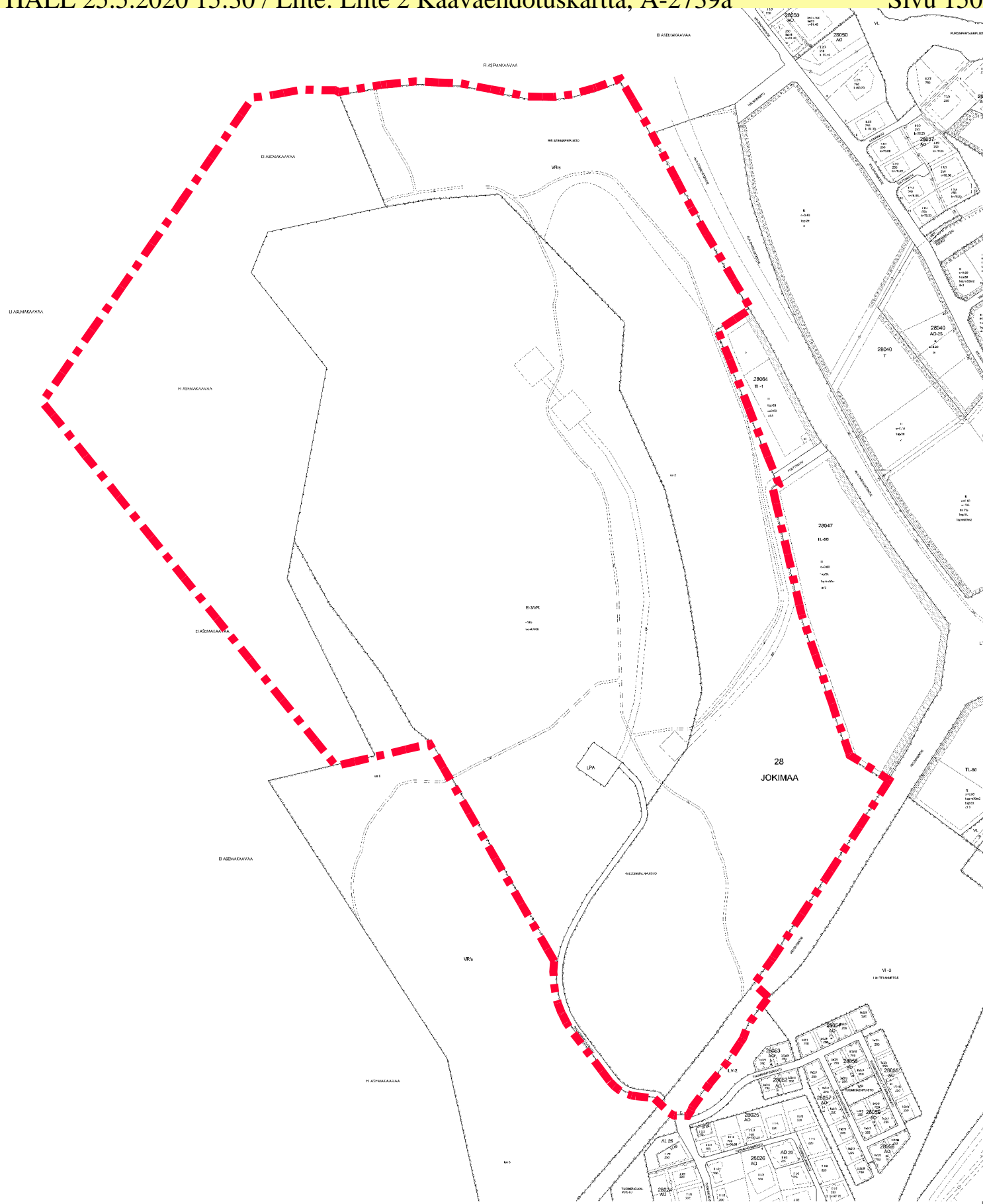
1(2)

A-2739a ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Nro	Merkintä	Määräys
1		ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET
2		TEOLLISUUS- JA VARASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE SEKÄ NIIHIN LIITTYVÄÄ LIIKETOIMINTAA PALVELEVIEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE.
3		TEOLLISUUS- JA VARASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE SEKÄ NIIHIN LIITTYVÄÄ LIIKETOIMINTAA PALVELEVIEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE. ALUEELLE EI SAA SIOITTA A ASUNTOJA EIKÄ AVOINTA ULKOVARASTOINTIA. ALUEELLE SAA SIOITTA POLTTOAINEEN JAKELUASEMAN.
4		MAANTIE ALUE.
5		ERITYISALUE, JOKA ON TARKOITETTU MAAN JA LUMEN SIOITAMISTA VARTEN. TÄYTTÖALUE ON LIITETTÄVÄ YMPÄRÖIVÄÄN MAASTOON MAHDOLLISIMMAN LUONTEVASTI. ALUEELLE SAA SIOITTA VÄLIAIKAISIA MAA-AINESTEN KÄSITTELYYN LIITTYVIÄ LAITTEISTOJA JA NIIDEN TARVITSEMIÄ RAKENNUKSIA, TYÖNTEKIJÖIDEN SOSIAALITILOJA SEKÄ VAA'AN RAKENNUKSINEEN. TOIMINNAN PÄÄTTYTYÄ ALUE ON KUNNOSTETTAVA VIRKISTYSALUEEKSI. ALUEELLE SAA SIOITTA PYSYVIÄ, MAISEMOINTISUUNNITELMAN MUKAISIA JA VIRKISTYSKÄYTTÖÄ PALVELEVIA RAKENNUKSIA, RAKENTEITA JA AURINKOKERÄIMIÄ.
6		SUOJAVIHERALUE, JOTA ON HOIDETTAVA METSÄISENÄ.
7		SUOJAVIHERALUE, JOTA ON HOIDETTAVA METSÄISENÄ JA NIIN, ETTEI MAISEMAN LUONNE OLEELLISESTI MUUTU.
8		3 m KAAVA-ALUEEN RAJAN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA.
9		KAUPUNGINOSAN RAJA.
10		KORTTELIN, KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA.
11		OSA-ALUEEN RAJA.
12		OHJEELLINEN ALUEEN TAI OSA-ALUEEN RAJA.
13		SITOVAN TONTTIJAON MUKAISEN TONTIN RAJA JA NUMERO.
14	28	KAUPUNGINOSAN NUMERO.
15	JOK	KAUPUNGINOSAN NIMI.
16	28107	KORTTELIN NUMERO.
17	RÄLSSIN	KADUN TAI MUUN YLEISEN ALUEEN NIMI.
18	1000	RAKENNUSOIKEUS KERROSALANELIÖMETREINÄ.
19	II	ROOMALAINEN NUMERO OSOITTA RAKENNUSTEN, RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN SUURIMMAN SALLITUN KERROSLUVUN.
20	e=0.50	TEHOKKUUSLUKU ELI KERROSALAN SUHDE TONTIN PINTA-ALAAN.
21	+155	TÄYTTÖMAAN YLIN KORKEUSASEMA.
22		ALUEEN OSA, JOTA EI OLE TARKOITETTU MAA-AINESTEN SIOITAMISEEN. ALUEELLE SAA TOTEUTTA LUMENVASTAANOTTOALUEEN.
23		RAKENNUSALA.
24		ISTUTETTAVA ALUEEN OSA.
25		HULEVESIALTAILLE VARATTU ALUE. ALTAAT TULEE MUOTOILLA LUONNOLLISEN MUOTOISIKSI.
26		MERKINTÄ OSOITTA TONTIN RAJAN, JOLLA ON KASVATETTAVA PUITA RYHMINÄ.

2(2)

27		KATU.
28		OHJEELLINEN ALUEELLA OLEVA AJOYHTEYS.
29		OHJEELLINEN PYSÄKÖIMISPAIKKA.
30		YLEISEN TIEN SUOJA-ALUEEKSI VARATTU ALUEEN OSA.
31		AJONEUVOLIITTYMÄN LIKIMÄÄRÄINEN SIJAINTI.
32		KATUALUEEN RAJAN OSA, JONKA KOHDALTA EI SAA JÄRJESTÄÄ AJONEUVOLIITTYMÄÄ.
33		MERKINTÄ OSOITTAAN ALUEEN RAJAN, JONKA KOHDALLE ON TOTEUTETTAVA MAAVALLI.
34		ALUEEN OSA, JOKA LUMO-KOHTEENA SISÄLTÄÄ LUONNON MONIMUOTOISUUTTA SÄILYTTÄVIÄ ARVOJA. ALUEEN LUONTOARVOJA EI SAA HÄVITTÄÄ.
35		ASEMAKAAVAN YHTEYDESSÄ ON TEHTY SITOVA TONTTIJAKO.
36		KAUPUNGINOSAN RAJAN MUUTOS.

POISTOKARTTA MK 1:7000

LAHTI

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTI- SUUNNITELMA

20.11.2019

A-2739a

Asemakaava ja asema-
kaavan muutos

Rälssin maan- ja lumen-
vastaanottoalueen laa-
jennus, Jokimaa

Lahti.fi

ALOITE/HAKIJA

Asemakaava ja asemakaavan muutos tehdään kaupungin aloitteesta.

SUUNNITTELUALUE ⁽²⁾

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okeroistentien, Helsingintien, Lintulantien ja rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Suunnittelualue sijaitsee n. 5,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta lounaaseen.

TAVOITE ⁽²⁾

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta, osoittaa uusia elinkeinoelämän alueita sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakerroksen 2017–2020 aikana.

LÄHTÖTIEDOT ⁽²⁾

Maanomistus

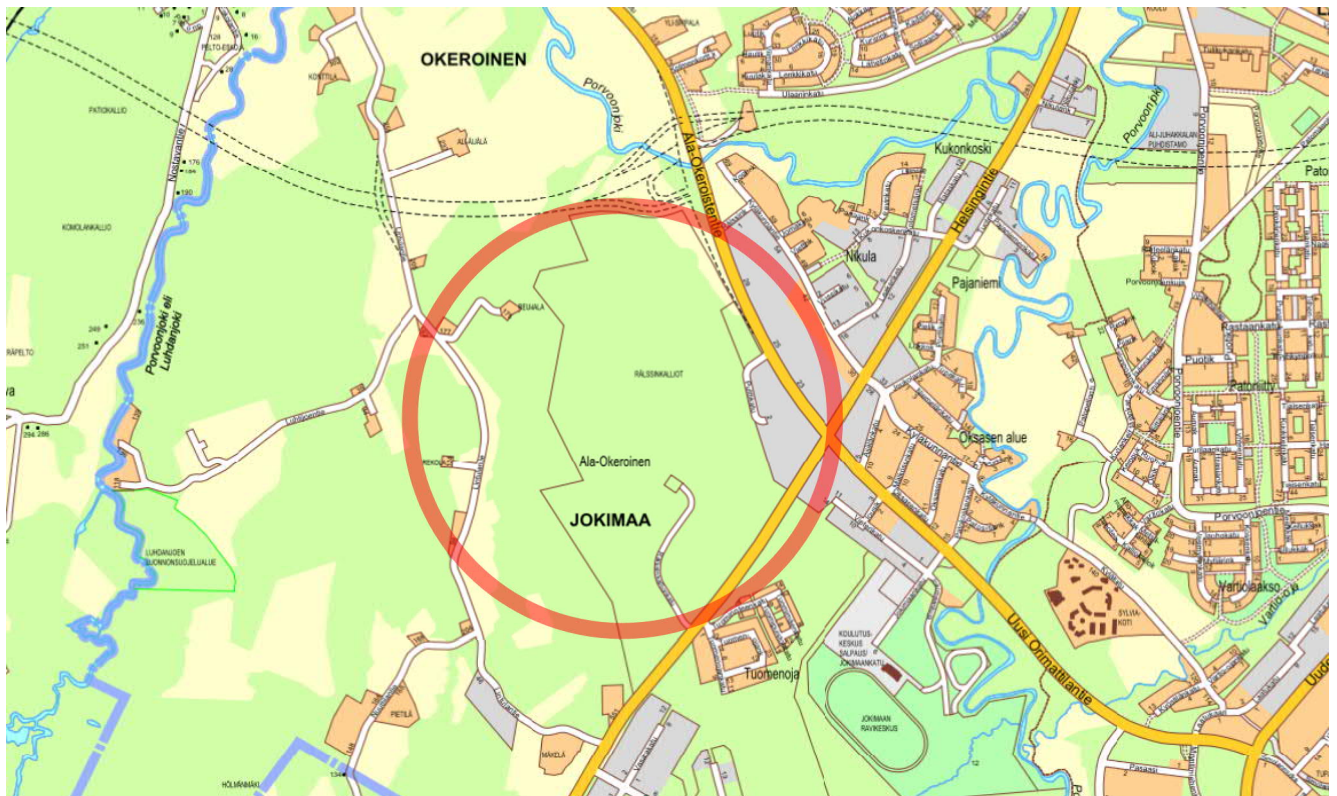
Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalue sekä sitä ympäröivät viheralueet ovat kaupungin omistuksessa. Tielueen omistaa Suomen valtio.

Suunnittelutilanne

Aluetta koskevat seuraavat voimassa olevat kaavat ja suunnitelmat:

- Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014.
- Lahden läntisten osien osayleiskaava Y-202, lainvoimainen 5.10.2017.
- Nykyisellä maan- ja lumenvastaanottoalueella on voimassa asemakaava vuodelta 2009.

Lähtötiedot esitetään tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kartalla ⁽²⁾

SELVITYKSET

Selvitystarvetta arvioidaan kaavatyön edetessä yhteistyössä viranomaisten ja yhteistyötahojen kanssa. Kaavatyötä koskevien selvitysten antamat lähtökohdat esitetään tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Osalliset (MRL 62 §) ⁽¹⁾

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämän kaavatyön osallisia ovat:

- Alueen maanomistajat
- Muut vaikutusalueen kiinteistöjen omistajat, asukkaat ja yritykset
- Jokimaan omakotiyhdistys ry
- Lahden maankäyttö ja aluehankkeet
- Lahden kunnallistekniikka / kadunpito, liikenne, puistot, metsät
- Lahden rakennus- ja ympäristövalvonta / rakennusvalvonta, ympäristöpalvelut
- Lahden liikuntapalvelut
- Päijät-Hämeen liitto
- Hollolan kunta
- Hämeen ELY-keskus / ympäristö
- Uudenmaan ELY-keskus / liikenne
- Väylä
- Lahden kaupunginmuseo / arkeologian yksikkö
- Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy
- Lahti Energia Oy
- LE-Sähköverkko Oy
- Lahti Aqua Oy
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Posti Group Oyj
- DNA Oy
- TeliaSonera Finland Oyj
- Elisa Oyj
- Salpausselän luonnonystävät ry
- Liekki ry
- Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry

Osallistuminen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä koko kaavoitustyön ajan internetissä osoitteessa www.lahti.fi/kaavoitus kaavoituskohteen omalla sivulla. Suunnitelmaa täydennetään tarvittaessa työn aikana. Verkkosivulle lisätään kaavatyön yhteydessä mahdollisesti laadittavia selvityksiä sekä muuta työhön liittyvää aineistoa.

Luonnosvaiheessa kaava-alueen maanomistajia sekä alueeseen rajoittuvien tai sitä vastapäätä olevien naapurikiinteistöjen omistajia ja kaupungilta tontin vuokranneita kuullaan erikseen kirjeitse. Lisäksi kuulemisaineisto viedään kaavatyön verkkosivulle. Lausuntoja pyydetään luonnosvaiheessa viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute kirjataan asemakaavan selostukseen, jossa myös kerrotaan, miten palaute on otettu huomioon kaavoituksessa.

Ehdotusvaiheessa ei lähetetä osallisille kirjeitä tai pyydetä lausuntoja (lukuun ottamatta MRA 28 § mukaisia tapauksia), ellei kaavaehdotus ole oleellisesti muuttunut luonnosvaiheesta tai ellei sitä ole erikseen pyydetty.

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö järjestetään erikseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma toimitetaan Hämeen ELY-keskukselle tiedoksi. Viranomaisilta pyydetään kaavaluonnoksesta lausunto luonnosvaiheessa.

KAAVOITUKSEN ETENEMINEN JA AIKATAULU ⁽¹⁾

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Aikataulu on tavoitteellinen ja edellyttää, että kaavasta ei jätetä muistutuksia tai valiteta.

maalis/
2018

1 ALOITUSVAIHE

Kaavan vireilletulosta ilmoitetaan vuoden 2018 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä.

syksy/
2019

2 LUONNOSVAIHE

Luonnosvaiheessa laaditaan idealuonnoksia ja selvityksiä sekä arvioidaan luonnoksen tai luonnosvaihtoehtojen vaikutuksia. Lisäksi käydään neuvotteluja osallisten kanssa. Luonnosvaiheessa järjestetään osallisten kuuleminen. Materiaalit lisätään kaavatyön verkkosivulle.

Osallistuminen

Osalliset voivat lausua kaavaluonnoksesta mielipiteensä kirjallisesti tai suullisesti. Mielipiteen voi jättää sähköpostilla suoraan kaavan laatijalle etunimi.sukunimi@lahti.fi. Tarvittavilta viranomaisilta ja yhteisöiltä pyydetään lausunnot. Annetut mielipiteet ja lausunnot julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

talvi/
2019-
2020

3 EHDOTUSVAIHE

Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville teknisen ja ympäristölautakunnan päätöksellä 30 vuorokaudeksi pääkirjaston Lahti-Pisteeseen (Kirkkokatu 31) sekä kaupungin verkkosivuille. Nähtävillä olosta kuulutetaan Uusi Lahti -lehdessä, kaupungin verkkosivuilla sekä Lahti-pisteen ilmoitustaululla. Jos mahdolliset muistutukset eivät aiheuta ehdotukseen olennaisia muutoksia, kaava etenee vastineineen hyväksymisvaiheeseen. Muussa tapauksessa tekninen ja ympäristölautakunta asettaa muutetun kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville.

Osallistuminen

Osalliset ja kunnan jäsenet voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisen muistutuksen nähtävilläoloaikana. Muistutus osoitetaan tekniselle ja ympäristölautakunnalle, ja sen voi toimittaa Lahti-pisteeseen tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@lahti.fi. Muistutuksen tehneille lähetetään perusteltu vastaus, mikäli he ovat ilmoittaneet osoitteensa. Lausuntoja pyydetään tarvittavilta viranomaisilta, mikäli he ovat sitä erikseen pyytäneet tai mikäli kaava on oleellisesti muuttunut luonnosvaiheesta. Muistutukset ja lausunnot julkaistaan nimineen kaupungin verkkosivuilla.

talvi/
2019-
2020

4 HYVÄKSYMISVAIHE

Kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen ja mahdolliset muistutukset vastineineen sekä esittää kaupunginvaltuustolle kaavan hyväksymistä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy ehdotuksen. Hyväksymispäätöksestä lähetetään tieto kaava-aloitteen tekijälle, muistutuksen tehneille ja viranomaisille.

Osallistuminen

Osalliset ja kunnan jäsenet voivat valittaa kaupunginvaltuuston päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän valitusaikana. Hallinto-oikeuden päätöksestä on mahdollista valittaa edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

kevät/
2020

5 VOIMAANTULO

Kaava saa lainvoiman noin 1,5–2 kuukauden kuluttua kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikäli kaavasta ei valiteta. Kaava kuulutetaan lainvoimaiseksi Lahden kaupungin verkkosivuilla sekä Lahti-pisteen ilmoitustaululla.

OAS

A-2739a - D/489/10.02.03.00.04/2018

5 (5)

KAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI (MRL 9 §, MRA 1 §)

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutukset arvioidaan lähtötietojen pohjalta asiantuntijatyönä. Vaikutusarvioinnissa hyödynnetään myös osallisten mielipiteitä ja kommentteja. Vaikutusarviointi esitetään asemakaavan selostuksessa. Arvioitavat vaikutukset ovat:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

ASEMAKAAVAN LAATIJA

Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski

puhelin: 050 398 5113

osoite: Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue
Maankäyttö ja aluehankkeet
Askonkatu 2
15100 LAHTI

s-posti: etunimi.sukunimi@lahti.fi

Lahdessa 19.2.2018

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti

(1 päivitetty 23.7.2019

(2 päivitetty 20.11.2019

1.4.2020: numeronmuutos A-2739a

Tietoa kaavoituksesta ja kaavoituskatsaus

www.lahti.fi/kaavoitus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

HAMELY/1118/2019

19.09.2019

Julkinen

Lahden kaupunki Tekninen ja ympäristötoimiala
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 12.8.2019

ELY-keskuksen lausunto, Asemakaava ja asemakaavan muutos, Lahti, Jokimaa, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, A-2739, valmisteluvaihe

Suunnittelualue ja kaavan tarkoitus

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okerointentien varrelle Helsingintien, Kyläkunnantien, Lintulantien ja rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Suunnittelualue sijaitsee n. 5,5 km etäisyydellä Lahden kauppatorilta lounaaseen.

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

Suunnittelutilanne

Lahden läntisten osien osayleiskaavassa Y-202 maan- ja lumenvastaanottoalue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-2) sekä maa-ainesten ottoalueeksi (eo). Yleiskaavan suunnitteluohjeessa todetaan VR-2 -aluetta koskien, että arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Ala-Okerointentien ympäristö on merkitty elinkeinoelämän alueeksi (T-23) sekä suunnittelualueen pohjoisosasta yhdyskuntateknisen huollon alueeksi (ET-12). Suunnittelualueen länsiosaan on yleiskaavassa merkitty asuinalueen osa (A-23) maa- ja metsätalousalueen ympäröimänä (M-3). Suunnittelualueelle on yleiskaavassa merkitty kulkevaksi ulkoilureitistön pääväyliä, 110 kV:n avojohtolinja sekä Ala-Okerointentien varressa ohjeellinen pyöräilyn aluereitti. Viheryhteystarve kehätien ylitse on yleiskaavassa osoitettu Lahden ja Hollolan rajan tuntumaan. Yleiskaavan päivitystyö on vireillä.

Hämeen ELY-keskuksen lausunto

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamisen lisäksi kaavaluonnoksessa osoitetaan liike- ja huoltoasemarakennusten korttelialuetta sekä teollisuus- ja varastorakennusten sekä niihin liittyvää liiketoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueita, jotka olisi hyvä mainita myös kaavamuutoksen tavoitteiden ja tarkoituksen kuvauksissa.

Myös näiltä muuttuvan maankäytön alueilta (KLH, TL, TYL) osalta on tarpeen kuvata suunnittelualan luonnonympäristön ominaispiirteet, sekä todeta esiintykö alueilla potentiaalisia luontoarvoja tai arvokkaita elinympäristöjä, jotka tulee alueen suunnittelussa ottaa huomioon.

Asemakaavaluonnoksen itäosassa sijaitsevaan luo-1-merkintään suositellaan lisättävän luontoarvojen turvaamista koskeva kaavamääräys.

Asemakaavoituksen yhteydessä on laadittu luontoselvitys, jossa on tunnistettu maa-ainestermiinalin laajenemisen luontoarvojen kannalta mahdolliset laajenemissuunnat ja arvokkaat alueet ja kohteet. Kaavaluonnoksessa esitetyt toiminnot ovat pääasiallisesti esitettyjen periaatteiden mukaisia. Vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin tarpeen arvioida luonnon monimuotoisuuden kohdistuvat vaikutukset koskien E/VR-alueen laajentamista kaava-alueen länsiosassa sijaitsevan jyrkänteen ja sen aluslehdon alueelle. Kohteen häviämisen lisäksi huomioitavaa on paikallisen ekologisen yhteyden heikentyminen tai häviäminen, sekä linnustovaikutukset. Kaavatyössä on tarpeen ottaa kantaa mehiläishaukan ja huuhkajan esitettyyn lisäselvitystarpeeseen alueella.

Asemakaavoituksen yhteydessä laaditun ympäristöselvityksen mukaan E/VR-alueen laajentumisesta muodostuvat ympäristövaikutukset eivät eroa alueen nykyisen ympäristöluvan mukaisista vaikutuksista. Laajennusalueen rakentamisvaiheessa (louhinta ja murskaus) ja toiminnan siirtyessä laajennusalueelle vaikutukset voivat kuitenkin kasvaa laajennusaluetta lähimpänä sijaitsevilla asuinkiinteistöillä.

Asemakaavoituksen yhteydessä tulee kuvata ja arvioida ympäristövaikutusten ja ympäristöhäiriöiden (mm. melu, tärinä ja pöly) suuntaa ja painopistettä asutukseen nähden tarkemmin. Asemakaavaa laadittaessa tulee ympäristöselvityksessä esitetyn mukaisesti varmistaa, että esitetty suojavyöhyke on riittävä.

Kaavaluonnoksessa 1,9 ha liiketoimintojen tontille on esitetty rakennustehokkuudeksi $e=0,5$. Päivittäistavaran kaupan enimmäiskerrosalaksi on määritelty 500k-m². Koska kaavan mahdollistamien liiketoimintojen rakennusoikeuden määrä tontilla ylittää vähittäiskaupan suuryksikön rajan 4000 k-m², esitetään kaavaan

täsmennettäväksi kaavan mahdollistama kaupan määrä.

Koska alueelle ei ole maakunta- tai yleiskaavassa esitetty kaupan toimintoja, tulee jatkosuunnittelun yhteydessä varmistua, että asemakaavaratkaisu ei ole ristiriidassa maakuntakaavassa esitettyjen kaupan tavoitteiden tai yleiskaavan vähittäiskaupan ohjauksen kanssa. Kaavaselostusta tulee täydentää kaupallisten vaikutusten arvioinnilla.

Kaavaselostuksessa on esitetty vaihtoehtoisia ratkaisuja Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi. Kaavan vaikutusten arviointiin esitetään täydennettäväksi vaikutukset liikenneturvallisuuteen kaava-alueella ja kaavan vaikutusalueella etenkin kävelyn ja pyöräilyn osalta. Liikenteen osalta ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa.

Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna asemakaavassa on poikkeamia, jotka tulee perustella kaavaselostuksessa. Poikkeavuus voi olla mahdollista yleiskaavan yleispiirteisyyden (aluerajausten tarkentuminen) tai yleiskaavan ilmeisen vanhentuneisuuden perusteella. Kaikissa tapauksissa tulee varmistaa asemakaavan sopeutuminen yleiskaavan kokonaisuuteen ja yleiskaavan sisältövaatimusten toteutuminen.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet maankäytön asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen, liikenne, ja ympäristöasiantuntija Kirsi Lehtinen, luonto ja ympäristö.

Lausunnon on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Annu Tulonen ja ratkaissut ylitarkastaja Kirsti Nieminen. Lausunto on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirja lopussa.

TIEDOKSI

Päijät-Hämeen liitto, aluesuunnittelupäällikkö Riitta Väänänen
Lahden museot, tutkija Riitta Niskanen

Tämä asiakirja HAMELY/1118/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1118/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tulonen Annu 19.09.2019 12:47

Ratkaisija Nieminen Kirsti 19.09.2019 12:48

Lahden kaupunginmuseo

Pvm 13.9.2019

Kaavoitusarkkitehti
Markus Lehmuskoski
Maankäyttö ja aluehankkeet
Lahden kaupunkiympäristö
Askonkatu 2
15100 Lahti
kirjaamo@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 12.8.2019

Asia: Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, asemakaava- ja asemakaavamuutosluonnos / kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski 23.7.2019

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo, rakennuskulttuuri esittää otsikon asiasta pyydettyinä lausuntonaan seuraavan:

Museolla ei ole huomautettavaa asiaan.

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo

museonjohtaja

Timo Simanainen

tutkija

Riitta Niskanen

Tiedoksi

Museovirasto, Länsi-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut
Hämeen ely-keskus
Kaupunkikuva-arkkitehti Armi Patrikainen

Lähetäjä: [Karu-Hanski Tiina](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Lyp:n lausunto asemakaavan ja asemakaavamuutoksen luonnoksesta A-2739, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus
Päivämäärä: 13. syyskuuta 2019 16:10:29

Lahden ympäristöpalvelut esittää asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta A-2739, joka koskee Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennusta, lausuntonaan seuraavan.

Asemakaavan ja asemakaavamuutoksen tavoitteena on laajentaa nykyistä Rälssin maan- ja lumen vastaanottoaluetta. Ympäristöpalvelut pitää perusteltuna vastaanottoalueen laajentamista, sillä tällaista aluetta tarvitaan Lahdessa ennen kuin Lahden kaupunkiseudulle on saatu isompi seudullinen vastaanotto-/käsittely-/kierrätysalue ("kierrätyspuisto").

Asemakaavaluonnoksen perusteella alueelle liikennöinti siirtyisi alueen pohjoisosaan lähelle Lahden kehätien Okeroisten liittymää. Samalla ajoyhteys alueen eteläosaan mt 140:lta poistuisi ja tällöin Rälssin alueelle kulkevan raskaan liikenteen aiheuttama häiriö Tuomenojan asuinalueelle tulee poistumaan.

Kuten alueella tehdyssä luotoselvityksessä todetaan on nykyisen E/VR -alueen laajentamisalueilla pohjoiseen ja luoteeseen alueet jo ihmistoiminnan muuttamaa eikä alueiden luonnontilaisuus ole täysin säilynyt, joten alueen laajentamiseen kehätien eteläpuolelle ei ole estettä.

Laajenemisalueen länsiosan jyrkännealueella luotoselvityksessä todettiin selviä merkkejä mm. huuhkajan esiintymisestä. Huuhkajan pesintää alueella ei kesällä 2018 kuitenkaan todettu. Myös mehiläishaukasta oli tehty havainto. Ennen asemakaavoituksen viemistä eteenpäin tulisi länsipuolen jyrkännealueella tehdä lisäselvitys huuhkajan ja mehiläishaukan esiintymisestä sekä mahdollisista reviiereistä, koska molemmat lajit on todettu Suomessa erittäin uhanalaisiksi.

*Tiina Karu-Hanski
ympäristönsuojelusihteerin
Rakennus- ja ympäristövalvonnan vastuualue
Lahden ympäristöpalvelut*

Lähetäjä: [Deski /Telia Finland Oyj /Tampere](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: RE: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumen vastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)
Päivämäärä: 14. elokuuta 2019 11:56:05

Terve,

Aineiston perusteella asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta Telian verkkoon, joten ei huomautettavaa.

Terveisin

Jarno Paasonen
Production Desk
Telia Company
p. 0201332710
www.telia.fi/televerkko

From: Lehmuskoski Markus <Markus.Lehmuskoski@lahti.fi>

Sent: maanantai 12. elokuuta 2019 9.58

To: Helminen Juha <Juha.Helminen@lahti.fi>; Uurtamo Juha <Juha.Uurtamo@lahti.fi>; Solonen Petri <Petri.Solonen@lahti.fi>; Autio Jukka <jukka.autio@lahti.fi>; Lehto Jouni <Jouni.Lehto@lahti.fi>; Kuokkanen Anne <Anne.Kuokkanen@lahti.fi>; Järvelä Mika <Mika.Jarvela@lahti.fi>; Silvast Maria <Maria.Silvast@lahti.fi>; Säöksniemi Johanna <Johanna.Saaksniemi@lahti.fi>; Tolvanen-Valkeapää Tarja <Tarja.Tolvanen-Valkeapaa@lahti.fi>; Heikkinen Matti <Matti.Heikkinen@lahti.fi>; Lastikka Mika <Mika.Lastikka@lahti.fi>; Tuhkanen Jani <Jani.Tuhkanen@lahti.fi>; Ojanen Antti <Antti.Ojanen@lahti.fi>; Kujala Kirsi <kirsi.kujala@lahti.fi>; Konivuori Kati <Kati.Konivuori@lahti.fi>; Särkkä Anna-Maaria <Anna-Maaria.Sarkka@lahti.fi>; Vesanen Jukka <Jukka.Vesanen@lahti.fi>; Karu-Hanski Tiina <Tiina.Karu-Hanski@lahti.fi>; Riihelä Asko <Asko.Riihela@lahti.fi>; Mäntylä Jari <Jari.Mantyla@lahti.fi>; Malin Ismo <Ismo.Malin@lahti.fi>; Lanki Tommi <Tommi.Lanki@lahti.fi>; Ahokas Markku <Markku.Ahokas@lahti.fi>; 'toimisto@pajjat-hame.fi' <toimisto@pajjat-hame.fi>; Katariina Tuloisela <katariina.tuloisela@hollola.fi>; kirjaamo.hame@ely-keskus.fi; 'kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi' <kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi>; juha-pekka.hamalainen@vayla.fi; Wikström Janne <Janne.Wikstrom@vayla.fi>; Takala Hannu <Hannu.Takala@lahti.fi>; Leiskallio Antti <antti.leiskallio@phj.fi>; Karstila Jarkko <jarkko.karstila@phj.fi>; harri.maki-saari@lahtienergia.fi; antti.lundahl <antti.lundahl@lahtienergia.fi>; leo.hyrkkanen <leo.hyrkkanen@lahtienergia.fi>; Sirainen Tanja <Tanja.Sirainen@lahtiaqua.fi>; Pihamaa Sauli <Sauli.Pihamaa@lahtiaqua.fi>; riskienhallinta@phpela.fi; 'Mustonen Ari Tapio (Ari.Mustonen@posti.fi)' <Ari.Mustonen@posti.fi>; jarmo.joenranta@dna.fi; Deski /Telia Finland Oyj /Tampere <production-desk@teliacompany.com>; jaana.kaiharju@elisa.fi <jaana.kaiharju@elisa.fi>; Venäläinen Miikka <Miikka.Venalainen@lahti.fi>

Cc: Riitta Väänänen <riitta.vaananen@pajjat-hame.fi>; Tulonen Annu <annu.tulonen@ely-

keskus.fi>; Ahtiainen Anna-Kaisa <anna-kaisa.ahtiainen@ely-keskus.fi>; Kuha Jaakko (ELY) <jaakko.kuha@ely-keskus.fi>; Kilpeläinen Kyllikki <Kyllikki.Kilpelainen@lahti.fi>; Turunen Terttu <Terttu.Turunen@lahti.fi>; Saari Henrik <Henrik.Saari@lahti.fi>

Subject: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

Hei!

Kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet -yksikössä on laadittavana asemakaava ja asemakaavan muutos Jokimaan (28.) kaupunginosaan (A-2739).

Luonnosvaiheen kuuleminen on 15.8.–13.9.2019.

Kuulemisaineisto on tämän sähköpostin liitteenä.

Terveisin

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti
Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Maankäyttö ja aluehankkeet
p. 050 398 5113
Askonkatu 2
15100 LAHTI
www.lahti.fi

Vastaanottaja

Lahden kaupunki
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi

Kohde

A-2739

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus

Asemakaavan muutos A-2739 Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on vastaanottanut 12.08.2019 lausuntopyynnön D/489/10.02.03.00.04/2018 koskien asemakaavaa ja asemakaavan muutosta A-2739; Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa.

Suunnittelualue sijoittuu Ala-Okeroistentien varrelle Helsingintien, Kyläkunnantien, Lintulantien ja rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä.

Olen tutustunut asemakaavan muutosehdotukseen.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa koskien asemakaavan muutosta.

Raila Viljamaa

paloinsinööri

Raila Viljamaa

LAUSUNTO ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN LUONNOKSESTA A-2739, RÄLSSIN MAAN- JA LUMENVASTAANOTTOALUEEN LAAJENNUS

Lahden kaupunki pyytää lausuntoa otsikossa nimetystä kaavahankkeesta 13.9.2019 mennessä.

Kaavahanke sijaitsee rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien Okeroisten liittymän eteläpuolella. Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa voimassa olevien asemakaavojen kaavamääräyksiä. Rälssin maanvastaanottoalueella voidaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaan (ESAVI/1532/2018, myönnetty 1.6.2018) vastaanottaa, välivarastoida, käsitellä ja loppusijoittaa maa- ja kiviaineksia sekä vastaanottaa, käsitellä ja varastoida muita luvan sallimia jättemateriaaleja.

Lainvoimaisessa Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 alue on pääosin virkistysaluetta V. Merkintä kuvaa pitkän tähtäimen tavoitetilaa osana kaupunkiseudun viherkehää. Ala-Okeroisten tien varrella maakuntakaavassa työpaikka-alueita TP. Lahden kaupunki päivittää yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana lainvoimaista Lahden läntisten osien osayleiskaavaa, jossa maan- ja lumenvastaanottoalue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR-2) sekä maa-ainesten ottoalueeksi (eo).

Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä Rälssin maanvastaanottoalueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen toteutumista. Rälssin alue on tärkeä siihen saakka, kunnes Lahden seudun kierrätyspuistohanke toteutuu. Hankkeen toteutuminen vie puolestaan vuosia sitä varten laadittavan vaihemaakuntakaavan ja myöhemmin laadittavien kuntakaavojen ja lupaprosessin myötä. Uusien maanvastaanotto- ja -käsittelyalueiden avaaminen kokonaan uusiin paikkoihin ei ole perusteltua.

Kaavahankkeeseen liittyen on laadittu useita selvityksiä ja suunnitelmia. Maisemoinnin yleissuunnitelmassa esitetyt virkistystoiminnot muodostaisivat toteutuessaan alueesta vetovoimaisen erityisesti perheille soveltuvan virkistysalueen, johon maakuntakaavankin aluevarauksella tähdätään.

Lausunnon antaa ennakkoon aluesuunnittelupäällikkö Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 124 §:n nojalla toimistopäätöksensä, johon maakuntahallituksella on ns. otto-oikeus. Maakuntahallituksen seuraava kokous on 16.9.2019, jolloin sillä on mahdollisuus ottaa asia halutessaan käsiteltäväksi tai hyväksyä se sellaisenaan. Toimitamme siinä tapauksessa tiedon, jos maakuntahallitus päättää ottaa asian käsiteltäväkseen.

Riitta Väinänen
aluesuunnittelupäällikkö

Tiedoksi:

- asianomainen
- maakuntahallitus

Päätöksentekovaltuus:

___ hallintosääntö § ___

Lahden kaupunki
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 6.8.2019

LAUSUNTO ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN LUONNOKSESTA RÄLSSIIN MAAN- JA LUMENKAATOPAIKAN LAAJENNUS

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n (PHJ) lausuu kaavaluonnoksesta seuraavaa:

PHJ:n mielestä Rälssin maanvastaanottoalueen laajennus on perusteltua, koska ylijäämämateriaalin käsittelyyn- ja loppusijoitukseen ei ole näköpiirissä vielä vuosiin toista toiminnan laajuuteen tarvittavaa aluetta. Rälssin alue toiminta-aika on nykyisillä asiakkaiden tarpeilla ilman laajennusta 3-5 vuotta. Käynnissä on Lahden Seudun Kierrätyspuisto-hanke, jossa myös varataan alueita ylijäämämateriaalin huoltoon. Hankkeen toteutuminen ja toteutusaikataulu on vielä suunnitteluasteella ja em. hanke pystyy vastaamaan nykytilanteeseen eikä seuraavan 5-10 vuoden tarpeisiin.

Asemakaavaluonnoksen E/VR alueen kaavamääräystä voisi täsmentää siten, että alueelle voi sijoittaa pysyviä tai väliaikaisia maa-ainesten käsittelyyn liittyviä laitteistoja ja niiden tarvitsemia rakennuksia, sekä työntekijöiden sosiaali- ja vaakan rakennuksineen. Rakennusoikeutta voisi kasvattaa esitetystä 200 kerrosneliömetristä. E/VR kaavamerkintää voisi myös täsmentää siten, että alueella voidaan louhia ja jalostaa kiviainesta rakentamisen käyttöön ennen maa-ainesten loppusijoitusta ja alueella voidaan harjoittaa maa-ainesten ja rakennusjätteiden ja sivutuotteiden esimerkiksi betonin ja tuhkien käsittelyä, kuten nykyisessä Rälssin ympäristöluvassa sallitaan.

Alueen länsipuolelle toteutettava suojavallin kaavamääräystä tulisi selventää siten, että se toteutetaan esitetyllä alueella tarpeen mukaan siten, että vallia ei tarvitsisi rakentaa alueelle, jossa luonnostaan suojavyyhyke antaa riittävän näkö ja melusuojan länteenpäin, esimerkiksi luonnollinen mäki. Länsiosassa myös suojavyyhykkeen leveyttä voisi tarkastella tarkemmin. Suojavyyhyke voi mahdollisesti olla kapeampi alueilla, jossa luonnostaan on esimerkiksi mäki suojaamassa lähialueita.

Lahdessa 13.9.2019

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy

Johanna Rusanen
toimitusjohtaja

Lausunto
28.8.2019

(1/1)

**Lausuntopyyntö asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta
A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) MRL 62§**

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

Pyydettyä lausuntonaan Lahden liikuntapalvelut puoltaa asemakaavan ja asemakaavan muutosta luonnoksesta A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) MRL 62§.

Lahden kaupungin liikuntapalvelut

Markku Ahokas
liikuntapalvelupäällikkö

Sassila Tuija

Lähettilä: Hyrkkänen Leo <Leo.Hyrkkanen@lahtienergia.fi>
Lähetetty: keskiviikko 28. elokuuta 2019 16.15
Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti
Aihe: VL: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)
Liitteet: A-2739 190723.pdf; A-2739 lausuntopyyntö.pdf; A-2739 OAS 190723.pdf; A-2739 selostusluonnos 190723.pdf

Moi

LE-Sähköverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa ko. pyyntöön.

Leo Hyrkkänen
Yleissuunnittelija

LE-Sähköverkko Oy | Kauppakatu 31, 15140 Lahti
P. 050 323 9080
leo.hyrkkanen@lahtienergia.fi
www.lahtienergia.fi

Lähettilä: Lehmuskoski Markus [mailto:Markus.Lehmuskoski@lahti.fi]
Lähetetty: maanantai 12. elokuuta 2019 9.58
Vastaanottaja: Helminen Juha; Uurtamo Juha; Solonen Petri; Autio Jukka; Lehto Jouni; Kuokkanen Anne; Järvelä Mika; Silvast Maria; Sääksniemi Johanna; Tolvanen-Valkeapää Tarja; Heikkinen Matti; Lastikka Mika; Tuhkanen Jani; Ojanen Antti; Kujala Kirsi; Konivuori Kati; Särkkä Anna-Maaria; Vesanen Jukka; Karu-Hanski Tiina; Riihelä Asko; Mäntylä Jari; Malin Ismo; Lanki Tommi; Ahokas Markku; 'toimisto@pajjat-hame.fi'; Katariina Tuloisela; kirjaamo.hame@ely-keskus.fi; 'kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi'; juha-pekka.hamalainen@vayla.fi; Wikström Janne; Takala Hannu; Leiskallio Antti; Karstila Jarkko; Mäki-Saari Harri; Lundahl Antti; Hyrkkänen Leo; Sirainen Tanja; Pihamaa Sauli; riskienhallinta@phpela.fi; 'Mustonen Ari Tapio (Ari.Mustonen@posti.fi)'; Jarmo Joenranta; production-desk@teliacompany.com; 'jaana.kaiharju@elisa.fi'; Venäläinen Miikka
Kopio: Riitta Väänänen; Tulonen Annu; Ahtiainen Anna-Kaisa; Kuha Jaakko (ELY); Kilpeläinen Kyllikki; Turunen Terttu; Saari Henrik
Aihe: Lausuntopyyntö, asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

Hei!

Kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja aluehankkeet -yksikössä on laadittavana asemakaava ja asemakaavan muutos Jokimaan (28.) kaupunginosaan (A-2739).

Luonnosvaiheen kuuleminen on 15.8.–13.9.2019.

Kuulemisaineisto on tämän sähköpostin liitteenä.

Terveisin

Markus Lehmuskoski
kaavoitusarkkitehti

Lahden kaupunki
Kaupunkiympäristön palvelualue / Maankäyttö ja aluehankkeet
p. 050 398 5113
Askonkatu 2
15100 LAHTI
www.lahti.fi

Lehmuskoski Markus

Lähetäjä: [REDACTED]
Lähetetty: tiistai 10. syyskuuta 2019 23.09
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: ehdotusvaihtoehdot kyläkunnantie läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi

Hei,
viittaa hiljattaiseen puh. keskusteluunme ehdotuksista kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseksi. Mikäli liikennettä on rajoitettava, esitetyistä vaihtoehdoista liikennehidasteet ovat paras vaihtoehto. Vinssikadulla (ja myös kyläkunnantiellä) on paljon varikko ja huoltotoimintaa liittyen raskaan kaluston kunnossapitoon. Kadulla on jatkuvasti pysäköitynä iso määrä raskaita ajoneuvoja huoltoa odottamassa, joiden huoltotoimintaan liittyy paljon hitsausta ja hiekkapuhallusta. Mikäli jokin rakennus syttyisi tuleen näiden huoltotoimenpiteiden seurauksena, kuten tapahtui v. 2006, olisi pelastuslaitoksella vain yksi tie käytettävissä, joka sekin saattaisi olla poikki tilanteesta riippuen. Olimme v. 2006 paikalla, kun Vinssikatu 4:ssä syttyi räjähdysmäinen tulipalo, jonka seurauksena jäimme loukkuun [REDACTED] tiloihin. Palavan hallin seinien läpi lensi isoja kaasupulloja ja savunmuodostus oli huomattavaa. Räjähävien raskaiden ajoneuvojen polttoainetankit ja renkaat aiheuttivat isoja paineaaltoja ja kaikki ympärillä olevat ihmiset olivat hengenvaarassa. Pelastuslaitoksen esteetön pääsy paikalle ja tuulen suosiollinen suunta rajasivat vahingot tässä palossa minimiin. Ainekset isompaan katastrofiin olivat lähellä.

Edellä esitetyn johdosta rakenteelliset hidasteet, joista pelastuskalustolla olisi mahdollista ajaa kuitenkin tarpeen vaatiessa molempiin suuntiin läpi, olisivat paras vaihtoehto rajoittaa läpiajoliikennettä. Kannattaisi ehkä ottaa aikalisä ja katsoa tulevan liikenneympyrän vaikutusta liikenteeseen ja tehdä sitten ratkaisu asian suhteen.

Olemme ilolla seuranneet rakennusprojekteja, jotka valmistuessaan helpottavat ja parantavat huomattavasti Lahden seudun yritysten logistisia edellytyksiä.

Iso kiitos hyvästä suunnittelusta ja kaavoituksesta!

Terveisin

[REDACTED]

Lehmuskoski Markus

Lähetäjä: [REDACTED]
Lähetetty: perjantai 16. elokuuta 2019 19.02
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: Re: Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa

Tervehdys!

Palautteeni asemakaavaluonnoksesta:

- 1) Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rajoittamiseksi pidän parhaana vaihtoehtona Rälssinkadun katkaisemista (vaihtoehto 1). Tarjotuista vaihtoehdoista tämä hankaloittaa vähiten alueen asukkaiden asiointia Lahden kaupungin suuntaan (erityisesti keskustan ja Launeen alueen palveluihin) samalla kun se estää läpiajoliikenteen kokonaan. Lisäksi sen voi olettaa ainakin jossain määrin vähentävän Kyläkunnantien kiinnostavuutta raskaan liikenteen pitkäaikaispysäköinti- ja kuormausalueena.
- 2) Rälssinkallion maan- ja lumenvastaanottoalueen järjestämissuunnitelmaa pidän kannatettavana, edellyttäen että lisääntyvistä liikennemääristä aiheutuvien haittojen torjumiseksi toteutetaan edellämainittu Rälssintien katkaisu. Kiertoliittymän sijoituspaikka palvelee hyvin sekä vastaanottoalueen että sen läheisyyteen sijoitettavien liiketilojen tarpeita.

Tätä ratkaisua on hyvä täydentää Kyläkunnantien viereen tulevalla, mahdollisimman lähelle Povoonejokea ulottuvalla maavallilla.

Varsinaisen vastaanottoalueen osalta en löydä huomautettavaa (kun otetaan huomioon, että kyseessä on pitkälti pakkotilanne), hyvänä muutoksena voidaan pitää Tuomenojan suunnan rauhoittumista sekä alueen saamista vähitellen, osa-alue kerrallaan, virkistyskäyttöön.

Terveisin

[REDACTED]

kävin juuri katsomassa Rälssissä ja ei todellakaan sinne saa laittaa uutta Rälssinkatua ja TL ja KLH -alueita. Lumo- kohde on niin hieno, että se vaatii ympärilleen suojametsä. Jos se hävitetään, niin nykyinen aika hiljainen luonnontilainen kallioalue tulee meluisaksi ja koko luonnonrauha häiriintyy. Alueella pesii myös kettu. Lähetän myöhemmin kuvia.

Okeroistentien eteläpuolelta avautuu Tiirismaalle päin hieno ikaikainen maisema, jossa komeilee Okeroisten peltoaikaa ja Rälssin suojametsän kaunis metsänreuna. Ohitie ei riko tätä maisemaa niin pahasti kuin teidän kaavailut uudisrakennukset. Maisema-analyysi puuttuu!

Kaavoitusarkkitehti Markus Lehmuskoski
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Tekninen ja ympäristölautakunta

Osallisten kuuleminen (MRL 62§) asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laatimisen johdosta, koskee asemakaavan muutosta A-2739 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)

████████████████████ on huolissaan maakunnallisesti arvokkaan Okeroisten peltoaukean- ja maiseman tuhoutumisesta, jos maankaatopaikkaa laajennetaan ja uutta rakentamista osoitetaan Rälssin pohjoispuolelle pellon ja metsän reunaan. Ko. alue on ollut aikaisemmissa maakunta- ja yleiskaavoissa retkeily- ja ulkoilualuetta (VR) ja käytännössä maakunnallisesti ja maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA), joka on ulottunut ohitien eteläpuolellekin, vaikka seutukaavan ja yleiskaavan yleispiirteisyys on pellon ja metsän rajan häivyttänyt. Nyt esitetyt laajennukset ovat siten maakuntakaavan ja yleiskaavan vastaisia, joten niitä ei pidä tehdä, koska asemakaavoituksen tehtävänä on tarkentaa ja varmistaa ylempien kaavojen antamat ohjeet.

Edellä olevan lisäksi alueelle risteilee aikaisemmissa kaavoissa esitettyjä (ja todellisia) viherväyliä ja ulkoiluteitä, joita tulee asemakaavoituksella vahvistaa, ei heikentää.

Etelä-Lahden maisemia ja viheralueita sekä arvokkaita peltoalueita on jo tähän mennessä tuhottu riittävästi ohitien tarpeisiin. Samalla on hävitetty arvokkaita liito-oravien oleskelu- ja kulkureittejä sekä hienoja lintualueita. Olemme kuulleet, että metsää on hakattu vastoin aikaisempia suunnitelmia. Lisäksi ██████████ ovat hyvin surullisia läheisen Porvoonjoen varren ja Kukonkosken hienon luontoalueen ja kosken tuoman äänimaiseman tuhoamisesta. Kaikenlaiselle luontoympäristön tuhoamiselle on laitettava loppu, minkä vaatii maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä ennen kaikkea ilmastomuutoksen torjunta.

Alueelta on tehtävä uusi ympäristövaikutusten arviointi (YVA), koska arvokkaita alueita on jo tuhottu ja entinen täyttösuunnitelmaa ylitetty. Nykyinen maankaatopaikka on maisemoitava mahdollisimman pian ja ulkoilutiet toteutettava entisten suunnitelmien mukaan.

Kaavoittajien ja päättäjienkin on ajateltava tulevia sukupolvia, jotka eivät anna anteeksi nykyistä tuhovimmaa! Maankaatopaikkoja on etsittävä muualta ja ohitien varteen on rakennettava vain ne alueet, jotka ovat olleet kaavoissa silloin, kun tiesuunnitelma on hyväksytty. Se, että Lahti on saavuttanut Euroopan ympäristöpääkaupunkistatuksen, ei tarkoita sitä, että kaupungilla olisi nyt hurskasteluun ja tekopyhyyteen perustuva VIP -kortti jatkaa elinympäristön kiihtyvää tuhoamista.

████████████████████

Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739

Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa

Huomioon otettavat asiat [REDACTED] kannalta

1. Rälssinkadun katkaiseminen ja Kyläkunnantien katkaiseminen Emmankallenpuiston kohdalta

- [REDACTED] pihasta lähteminen rekalla tapahtuu Rälssinkadun suuntaan ja Rälssinkadun kautta.
- Pihaliittymän paikkaa on mahdotonta muuttaa rasitteiden vuoksi (maakaasu- ja kaukolämpöputket, sähkösyöttö).
- Rekalla mahdotonta kääntyä liittymästä oikealle Helsingintien suuntaan.

2. Rakenteelliset hidasteet

- Hidasteet vaikeuttavat entisestään kuljetuskaluston liikkumista.
- Pitkien ja matalien perävaunujen vetäminen on hidasteiden jälkeen mahdotonta.
- Meluhaitta

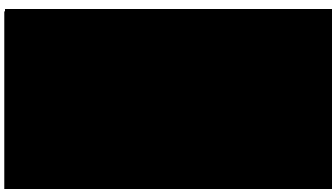
3. Kyläkunnantien todelliset ongelmat

- Raskaan kaluston jatkuva tienvarsipysäköinti. Tarvitaan pysäköinti kielletty merkki.
- Talvikunnossapito helpottuu kun aurojen ei tarvitse väistellä pysäköityjä perävaunuja ja jättää epämääräisiä lumivalleja pitkin tietä vaikeuttamaan tieliikennettä.
- Tie on epätasainen. Kuoppien ja töyssyjen korjaaminen ja uuden asfaltin laittaminen vähentää liikenteen meluhaittaa, kun mm. perävaunut eivät kolise.

4. Muuta huomioitavaa

- Tasaisella tiellä, tasaisella nopeudella liikkuva kalusto aiheuttaa vähiten meluhaittaa.

Hidasteiden ja töyssyjen takia ajoneuvojen jarrutus ja uudelleen kiihdyttäminen aiheuttaa enemmän meluhaittaa.

Lehmuskoski Markus

Lähetäjä:
Lähetetty: torstai 22. elokuuta 2019 7.32
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: A-2739 Asemakaava ja asemakaavan muutos, Rälssin alue ja Tuomenojan omakotialue

Hei

Haluaisin lisätietoa kaavan osasta, jonka liitekartassa näkyy äärimmäisen pienellä ehdotus koirakenttien sijainnista Rälssin nykyisen ajoväylän varrella. Olen ymmärtänyt, että Lahden kaupunki pyrkii sijoittamaan koirakentät mahdollisimman kauaksi asuinalueista, jotta yhteiselo ei aiheuta ongelmia ja loputonta valituskierrettä. Kartasta ei selviä tarkasti Tuomenojan omakotialueen sijainti suhteessa mahdollisiin koirakenttiin.

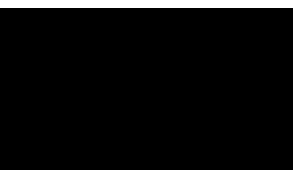
Tuomenojan omakotialue elää jatkuvan pelon vallassa, koska sen ympärillä olevaa rauhallista, hiljaista ja järkevää pienteollisuutta halutaan kehittää erilaisilla meluisilla ja hajuhaittoja aiheuttavilla toimilla. Kun Eteläisen kehätien uhka on siirtynyt kauemmas, omakotialueen läheisyyteen tuodaan lähes jatkuvaa meteliä ja ties mitä aiheuttava laajentuva purkupiha. Omakotialue on saamassa seurakseen biokaasulaitoksen jatkuvine hajuhaittoineen. Nyt kun Rälssin liittymä siirtyy kauemmas, sen aiheuttama rekkaralli on jo korvattu Ruduksen Hollolan rekkarallilla. Kun rekkaralli siirtyy Rälssin liittymästä Okeroisiin, sen aiheuttama ääni- ja liikennehaitta korvataan laajoilla meluisilla koirakentillä ja pysäköintialueella.

Arkkitehtien on syytä muistaa Tuomenojan vanhan alueen korkeusero Rälssin meluvalliin ja osa tonteista sijaitsee kiusallisesti vallia ylempänä.

Toivon ystävällisesti, että kaavoittajat tutkivat koirakenttien sijoittamista Jokimaan raviradan parkkialueen päähän Päijät-Hämeen Eläinsuojeluyhdistyksen läheisyyteen tai jonnekin aivan muualle pois asuinalueiden lähetyviltä. Mielestäni koirakentillä ja Eläinsuojeluyhdistyksellä on jo valmis synenergia. Haltonin vieressä Ala-okeroistentien varrella Rälssin juuressa ei ole asutusta lähellä.

Lahden kaupungin veronmaksajana toivon, että koiraverottoman kaupungin varoja käytetään yleishyödyllisempään rakentamiseen tai huomioidaan veronmaksajien asiallisia ehdotuksia kaupunkia kehitettäessä.

Ystävällisin terveisin

Rälssin asemakaavaluonnoksen muistutus

Ympäristöministeriön ohjeen mukaan luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen pitää pysäyttää 2020 mennessä ja luonnonsuojelulain mukaan luonnon monimuotoisuutta ylläpidetään, luonnonkauneutta ja maisema-arvoja vaalitaan, luonnontuntemusta ja yleistä luonnonharrastusta lisätään, luonnonvaroja ja luonnonympäristön kestäväää käyttöä tuetaan.

Rälssin ympäristöluvassa on Rälssin maankaatopaikka luokiteltu kaatopaikaksi. Ensimmäisestä ympäristöluvasta lähtien on ehtona ollut että ”kaatopaikan pitäjän on kaikin tavoin pyrittävä vähentämään kaatopaikalle sijoitettavan maa- ja kiviainesjätteen määrää.” Ministeriön ohjeen mukaan kaatopaikkaa ei saa sijoittaa viheralueelle eikä siitä saa aiheutua maisemallista haittaa. Ympäristöministeriön ohjeissa sanotaan: ” Rakentamisen yhteydessä kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset on pyrittävä ensisijaisesti hyödyntämään syntypaikalla.” Maa-aineslain mukaan aineksia ei saa ottaa niin että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Yleiskaavassa on Rälssin alueella merkintä: eo-alue: maa-ainesten ottoalue. Yleiskaavan määräyksen mukaan maisemointi olisi pitänyt tehdä samanaikaisesti kaivuun edetessä.

Kaavaluonnos on MRL:n vastainen. Kaavaluonnos ei noudata maakuntakaavaa ja lainvoimaista yleiskaavaa. Rälssin kohdalla on voimassa yleiskaavan suunnitteluohjeet:

M-3: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. LUMO-luokat 1,2,3,4

VR-2: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. ” Alue on Rälssin- ja Tuomenojan retkeily- ja ulkoilualue. Alue on osa Lahden kaupunkirakennetta kiertävää retkeily- ja ulkoilualueiden verkostoa. Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja). LUMO –luokat 1,2.

” Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä vaalitaan, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät.”

T-23: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta ja maiseman ominaispiirteitä. LUMO-luokat 1,2 Rälssiin on merkitty myös ulkoilureitistön pääväylä.

A-23: Alueella on arvokkaita luontokohteita. LUMO-luokat 1,2,4. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonepäästöihin ja muihon päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalveluiden toimintaedellytyksiin. Miten Rälssin laajentaminen noudattaa alueen suunnittelumääräyksiä?

Maakunta kaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa.

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä Rälssin asemakaavaluonnosalue on merkitty TP 16 ja V32 alueisiin, joiden suunnittelumääräykset ovat: TP16 ”Kukonkosken työpaikka-alue, ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden haitalliset ympäristövaikutukset voivat olla merkittäviä. ” ja V32 ” Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien ja niiden erityispiirteiden säilyminen.”

Maakuntakaavaan ei ole merkitty vähittäiskaupan suuryksikköä kaavaluonnokseen merkitylle paikalle. Maakuntakaavan selostuksessa määrätään seudullisen erikoiskaupan suuryksikön alarajaksi Lahdessa 12 000k-m2. Liikenneasema ei ole erikoiskauppa eli liikenneasemaa koskee

vähittäiskaupan suuryksikön kaavoitusmääräykset koska ”kaikki yli 4 000k-m2 myymälät ovat vähittäiskaupan suuryksiköitä kaupan toimialasta riippumatta”. Liikenneaseman tontti sijoittuu VR- ja T-alueelle, joille on olemassa suunnittelumääräykset. Maakuntakaavassa suunnittelualue on merkitty keskustatoimintojen ulkopuoliseksi alueeksi eli ”suuryksikön sijoittaminen maakuntakaavan keskustatoimintojen ulkopuolelle tarkoitetun alueen ulkopuolelle edellyttää että vähittäiskaupan suuryksikön sijoituspaikaksi tarkoitettu alue on maakuntakaavassa erityisesti osoitettu tähän tarkoitukseen.” Ei ole.

Kaavaluonnos on Lahden strategian ja omien ohjeiden vastainen esim.: ”Luonnonsuojelulain tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen.”

” Lahden yleiskaavassa 2025 on määritelty kaupungin tärkeimmäksi ekosysteemipalveluksi puhdas vesi, puhdas ilma ja ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet.”

Lahden viheralueohjelmassa 2013 - 2025 sanotaan: ”Luonnon monimuotoisuuskohteiden LUMO-arvojen säilyminen huomioidaan maankäytön suunnittelussa.”

Lahden viheralueohjelmassa on Rälssin alueella merkinnät: arvokas luontokohde, merkittävä pesimälinnustoalue, merkittävä liito-oravan elinympäristö, virkistysalue. Samaisessa viheralueohjelmassa todetaan: ”Euroopan unionin jäsenmaana Suomi on sitoutunut noudattamaan useita Euroopan komission ympäristöä koskevia säädöksiä. Tärkeimpinä tavoitteina ovat uhanalaisten lajien ja elinympäristöjen suojele. Eu:n luonnon monimuotoisuutta koskeva strategia pyrkii pysäyttämään monimuotoisuuden vähenemisen vuoteen 2020 mennessä.” Sekä ” Suomi on allekirjoittanut YK:n Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, joka velvoittaa valtioita kartoittamaan ja säilyttämään alueelleen ominaiset luonnon piirteet.

Lahden viheralueohjelmassa on määritelty strategiset tavoitteet esim. säilytetään Lahden identiteettiä tukevat ja maisemallisesti sekä kulttuurisesti arvokkaat ympäristökokonaisuudet, kehitetään monimuotoista ekologista ja toiminnallista viherverkostoa, luodaan edellytykset kestäväälle kehitykselle, luodaan edellytykset turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle sekä edistetään luonnon tarjoamia elämyksiä ja terveyshyötyjä.

Lahden viheralueohjelmassa on Rälssinkallioiden Okeroistentien puoleinen alue merkitty suojelualueeksi. Nyt vedotaan että tämä alue jää, mutta naapuritontilla saisi rakentaa liikenneaseman. Alueelle, johon liikenneasema on kaavoitettu, saa määräyksen mukaan kaavoittaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuutta ja varastointia, ja liikenneasema ei ole sitä.

Lain mukaan on kiinnitettävä erityistä huomiota luonnonarvojen vaalimiseen. Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava oikeudellisena ohjeena. Lisäksi yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon luonnonarvojen vaaliminen (MRL 39§). Asemakaavaa laadittaessa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on oikeudellisena ohjeena. Lisäksi asemakaavoituksessa luonnonympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää(MRL54§). Eli uusi yleiskaavaluonnos ei ole oikeusvaikutteinen vaan edellä mainitut lainvoimaiset yleiskaavan ohjeet ja määräykset ovat asemakaavan pohjana.

Liito-orava-alueiden toiminnallisuus pitää turvata säästämällä suojaavaa puustoa, ruokapuita sekä tarvittavat kulkuyhteydet (YM1/501/2017). Yleis- ja asemakaavoissa metsälaki sovelletaan yleiskaava-alueilla maa- ja metsätalous- ja virkistysalueilla eli Rälssin tapauksessa VR-2- ja M-3-alueilla. MRL:n 9§:n mukaan selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan olevan vaikutuksia. Nyt luontoselvitys perustuu Lahden kaupungin määräämälle alueelle Rälssin kallion länsipuolelle, ei koko kaavoitettuun alueeseen tai laajemmalti tutkittuihin vaikutuksiin.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvityksestäkin selviää että luonnonsuojelulakia ja metsälakia ei noudatettaisi, jos maankaatopaikan laajennus sallittaisiin. **Lahti tuhoaisi asemakaavalla huuhkajan, mehiläishaukan, kalliojyrkänten, tuoret lehdot ja tuoret kankaat. Puhumattakaan vaikutuksista koko Rälssin ja Jokimaan alueen ekosysteemille ja lajistolle.**

Luontoselvityksessä sanotaan että suositeltu laajennusosa on laajasti käsitellyn metsäalueen kohdalla. Minkä lain perusteella tämä hakkuu on annettu tehdä? Vaikka yleiskaavan ohjeissakin todetaan tämän alueen kohdalta: alue pidetään maisemalliset arvot turvaavassa käytössä.

Lainvoimaisen yleiskaavan LUMO-alueista luokkaan 1: suojelualueet, metsälakikohteet, ei toimenpiteitä, luonnonhoidolliset toimenpiteet sallittu kuuluu M-3 (Rälssinkalliot), T-23 (Rälssinkalliot), VR-2 (Rälssinkalliot) alueet ja VR-2, M-3 ja A-23 – alueet ovat lisäksi liito-oravan elinympäristöä. Suojeluperusteita: esim. arvokas kallioalue, arvokas luonnonmuodostuma, liito-orava. Miten Euroopan ympäristöpääkaupunki voisi jatkaa Rälssin alueen tuhoamista?

Rälssin alueen YVA on vanhentunut. Koko Rälssin alueesta pitää tehdä uusi YVA ja tutkia yhteisvaikutus Rälssiin vaikuttavista tekijöistä: maankaatopaikka, siellä tapahtunut louhinta, maansortuma, vesien hallitsematon purkautuminen, suoja-alueelta tapahtunut puuston hakkuu, Rälssin viereisen avohakkuun vaikutukset, kehätien vaikutukset, vaikutukset Porvoonjokeen jne. Vanhan YVA:n mukaan ”toimintaa ei liity merkittävää ympäristöriskiä” ja ”suurin riski on liikenteestä. Tapahtumat ovat osoittaneet, ettei näin ole ollut. Suurin riski ei ole ollut liikenne, vaan maankaatopaikan laajentaminen. YVA:ssa on maininta että ”etenkin suojametsäalueen säilyttäminen on tärkeää” ja ” Myös maisemoinnin aloittaminen heti osa-alueiden täytyttyä on tärkeää.” Näistä esimerkeistä ei ole noudatettu kumpaakaan. Asemakaavan ja ympäristöluvan mukainen täyttökorkeus on ylitetty ja on vain suunniteltu alueen maisemointia.. Suoja-alueelta kaadettiin puustoa. Osa-alueet ovat täytyneet ja maisemointia ei ole aloitettu. Se, että täyttökorkeus on ylitetty, ei voi olla peruste asemakaavan muuttamiselle, jotta rike saadaan lailliseksi.. Lahden ympäristöohjelman mukaan kaupungille laaditaan luonnon monimuotoisuuden suojeluohjelma: ensinkö tuhotaan luonto Rälssissä? On täysin väärin laajentaa Rälssin maankaatopaikan aluetta, koska vaikutukset luontoon ovat merkittäviä. Ja vaikka alue maisemoitaisiin miten hienojen suunnitelmien mukaan, on alueen luonto tuhottu. Onko Lahti noudattanut omia asemakaavamääräyksiään, ympäristölupia, ympäristöministeriön ohjeita ja EU:n säädöksiä, vaikka sen pitäisi olla esimerkillinen ympäristöpääkaupunki kaikessa luontoon liittyvissä asioissa?

Lain mukaan asemakaavaa laadittaessa maakunta ja oikeusvaikutteinen yleiskaava on otettava huomioon. Rakennettua ympäristöä ja luonnonarvoja tulee vaalia eikä niihin erityisiä liittyviä arvoja saa hävittää. Viranomaisen on suunnitellussa alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Jos Rälssin asema-kaava ja asemakaavan muutos sallitaan, ei oikeusvaikutteinen yleiskaava toteudu: Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä vaalitaan, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteemipalveluja tuottavana laajana viheralueena säilyvät.” sekä ”saa kaavoittaa ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia teollisuutta ja varastointia”.

Kyläkunnantien liikenne ratkaisuksi tulee valita kadulla asuvien asukkaiden enemmistöllä valittu vaihtoehto. Kyläkunnantien ehdotettujen ratkaisujen perusteella ylivoimaisesti eniten kannatettiin Rälssinkadun katkaisua. Asukkaat Kyläkunnantien Oksasen alueen puolella kannattavat Rälssinkadun katkaisua, koska tämä rajoittaisi läpiajoa myös Oksasen alueella, missä läpiajo on kielletty, mutta sitä ei noudateta. Kadun katkaisu pitää sisällyttää asemakaavaan. (Ei niin että mahdollisesti toimenpiteisiin ryhdytään.)

Katsomme, että kaavaluonnos on lainvastainen. Rälssin maankaatopaikkaa ei tule laajentaa eikä liikenneasemaa tule kaavoittaa alueelle. Rälssinkatu tulee katkaista. Uusi YVA tulee tehdä.

Lahdessa 9.9.2019

Lähtettäjä:
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Komentti: luonnos Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2732 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa)
Päivämäärä: 13. elokuuta 2019 12:43:13

Hei,

haluaisin kommentoida luonnosta Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2732 (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Jokimaa) erityisesti liikenneselvityksen osalta kohtaa 5 Kyläkunnantien liikenteen rauhoittaminen.

Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rajoittamisen tarve on ilmeinen. Asutusta häiritsevää turhaa ja meluhaitoin kuormittavaa läpiajoliikennettä esiintyy runsaasti, tiellä myös ajetaan yleisesti selvästi kovempaa vauhtia kuin mitä alueella on nopeusrajoitus. Etenkin talvisin ongelmaksi muodostuvat myös kadun varteen pitkiksikin ajoiksi parkkeeratut useat rekat ja perävaunut, jotka heikentävät näkyvyyttä, haittaavat alueen viihtyisyyttä ja luovat vaaratilanteita kaventamalla ajotilaa, joka entisestään korostuu liikennemäärien kasvaessa ja talviaikaan kun on liukasta.

Tarjolla olevista vaihtoehdoista paras on 5.1 Rälssinkadun katkaisu, joka estää täysin läpikulkuliikenteen Kyläkunnantieltä Alaokeroisen tielle. Tällöin myös mahdollinen kääntöpaikka sijoittuu järkevästi asutukseen nähden, eikä aiheuta asutukselle haittaa.

Vaihtoehto 2 eli Kyläkunnantien katkaisu Emmankallenpuiston kohdalta haittaa liikaa yhteyttä vanhalle Helsingintielle eli mm. yhteyttä lähimpään päiväkotiin ja kouluun. Toivottavaa ei ole myöskään kääntöpaikkojen sijoittuminen asutuksen äärelle.

Jos alueelle suunnitellaan hidasteita niin alueelle tulisi saada myös kadunvarteen pysäköintikielto isoille ajoneuvoille, joka toki olisi ehdottomasti toivottava myös muussa tapauksessa turvallisuuden ja asumisviihtyvyyden takaamiseksi. Nykytilanteessa ajoradan kavennukset hiljentäisivät ajonopeutta, mutta voisivat myös haitata turvallisuutta tienvarsipysäköinnin jatkuessa ja ruuhkauttaa aluetta liikennemäärien kasvaessa. Tämä vaihtoehto ei myöskään estäisi ei-toivottua ja häiritsevää läpiajoliikennettä, joten on yksistään täysin riittämätön.

Ystävällisin terveisin

Lehmuskoski Markus

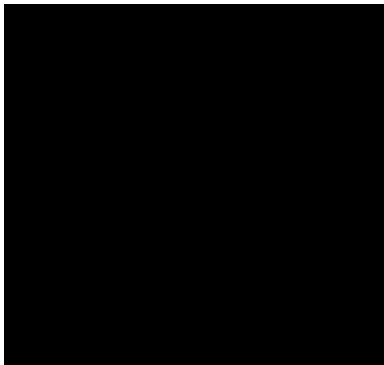
Lähetäjä:
Lähetetty: maanantai 26. elokuuta 2019 13.04
Vastaanottaja: Lehmuskoski Markus
Aihe: Kaavaluonnos

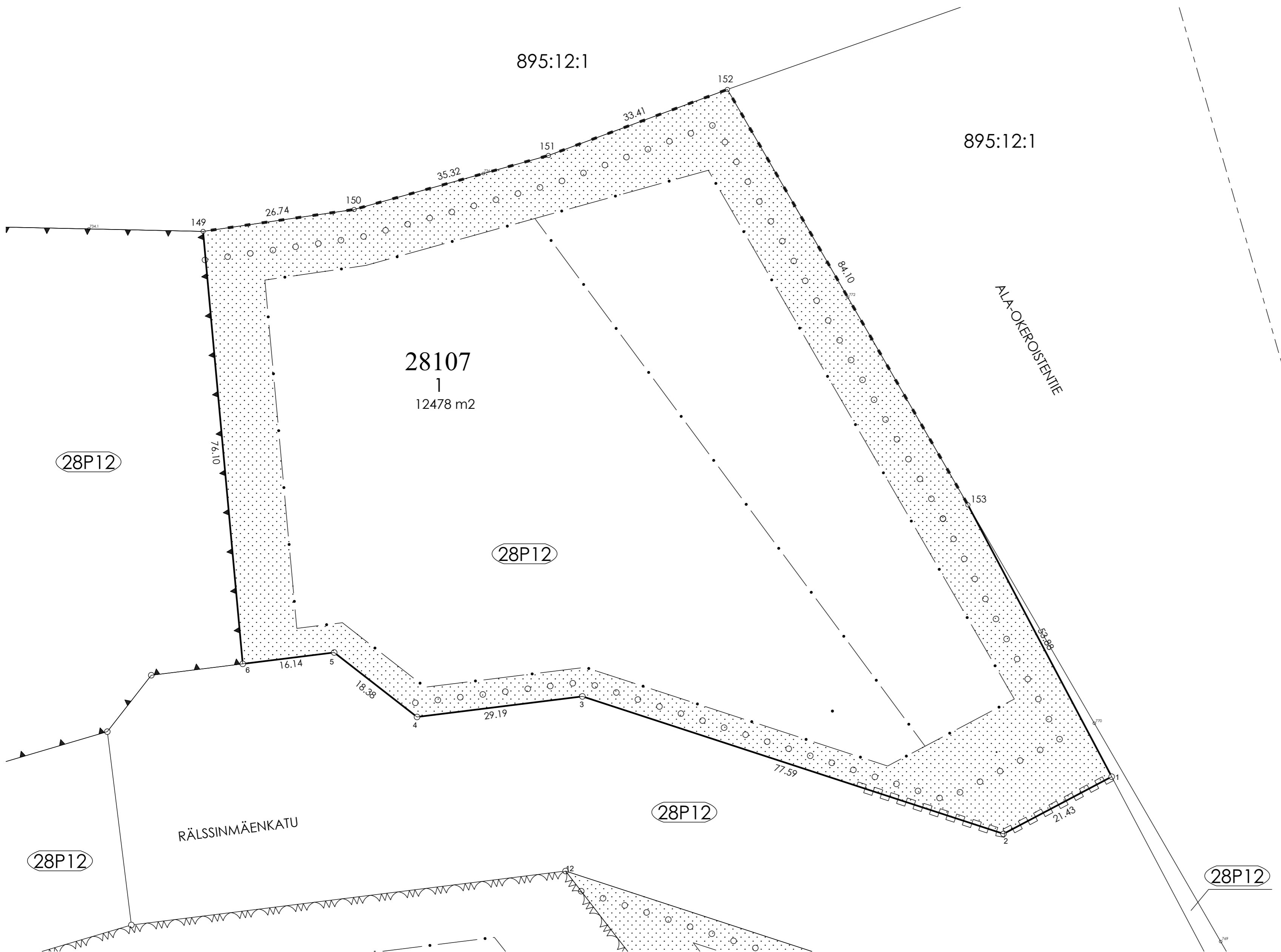
Moi,

soiteltiin aikaisemmin ja tässä kirjallisena huomautuksia Rälssin kaavaluonnokseen **A-2739**,
Liikenneselvityksessä kannatan vaihtoehtoa 3 ,hidasteita Kyläkunnantielle,
jos vaihtoehto 1 toteutuu niin jalan/pyöräily yhteys säilytettävä Kyläkunnantieltä Rälssinkadun kautta Ala-
Okeroisen tielle.

Meluvallin jatkaminen koko Kyläkunnantien varelle, samoin selvitettävä, Kosenkadun varrelle meluvallia, melu
nousemassa yli 55db ,kun kehätie 12 valmistuu.

Mahdollinen liikenneasema Ala-Okeroistentien länsipuolelle, ei Rälssinkadun varteen.

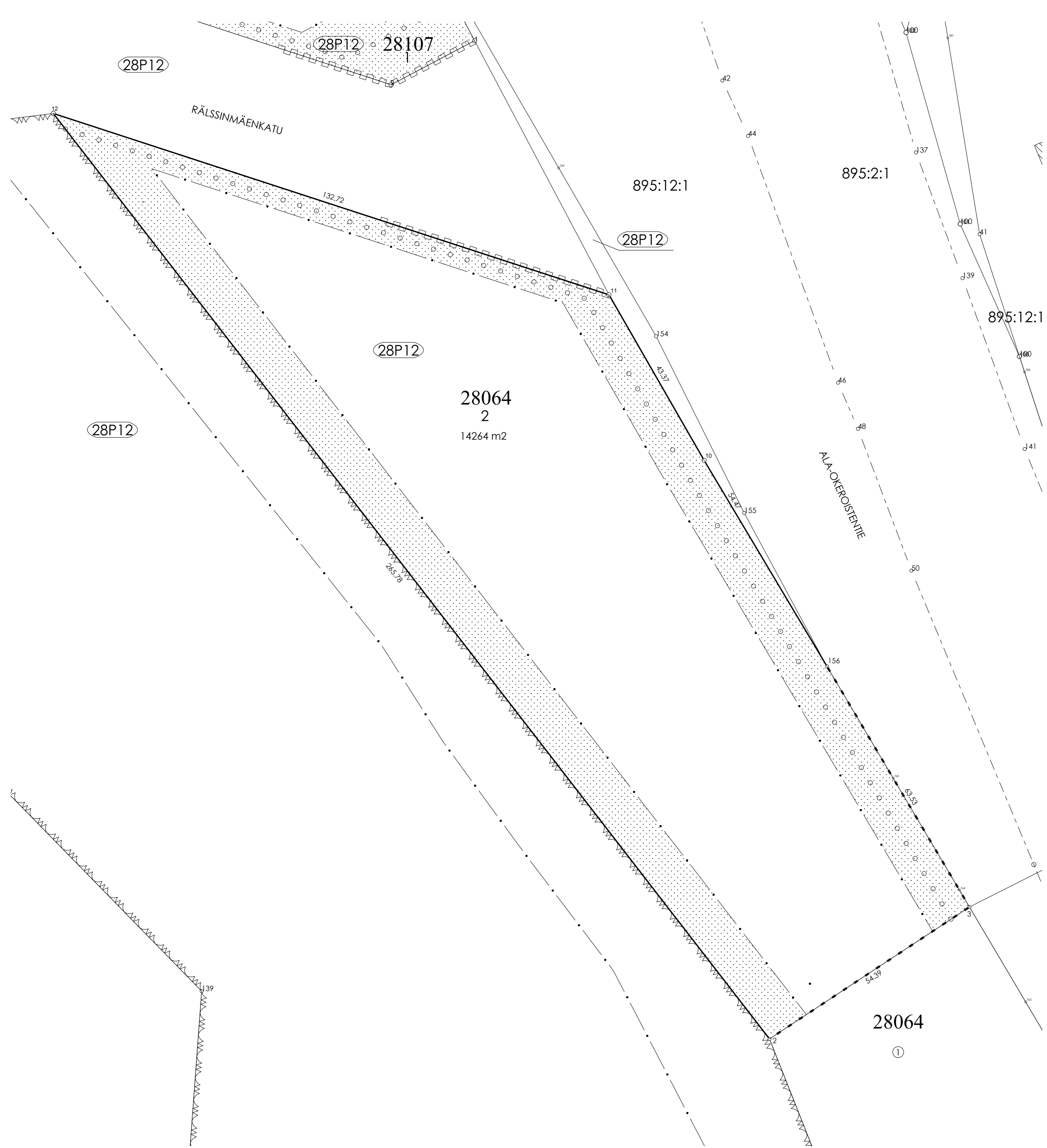
KOORDINAATILUETTELO

N:O	X	Y
1	6760180.369	26478164.123
2	6760170.353	26478145.180
3	6760194.435	26478071.421
4	6760190.834	26478042.455
5	6760202.131	26478027.951
6	6760200.140	26478011.932
149	6760275.921	26478004.984
150	6760279.763	26478031.450
151	6760289.225	26478065.481
152	6760300.794	26478096.824
153	6760227.997	26478138.941

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖTUNNUS	MÄÄRÄALA
028 0107 0001	12478	12478	028990300121	RÄLSSINMÄENPUISTO

Tonttijako	TJNRO	398M-19-242	LAHTI
ASEMAKAAVA A-2739a	MITTAKAAVA	1:500	
VAHVISTETTU	KARTTALEHDET		
EDELLINEN TONTTILAJAKO	EI OLE MAAREKISTERIALUETTA		
HYVÄKSYTTY			
POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTILAJAKON LAATI	31.3.2020	KAUP.OSA	28 Jokimaa
		KORTTELI	107
LASKI JU		TONTIT	1
PIIRSI OH	Maankäyttöinsinööri Juha Uurtamo	MUUTT.TONTIT	
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	HYVÄKSYNYT	TJ-KARTTA	398 M-19-242

KOORDINAATILUETTELO		
N:O	X	Y
2	6759953.605	26478231.082
3	6759983.567	26478276.480
10	6760085.033	26478216.244
11	6760122.646	26478194.642
12	6760163.838	26478068.476
156	6760038.240	26478244.127

MUODOSTUMINEN				
TONNIT	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖTUNNUS	MÄÄRÄALA
028 0064 0002	14264	14264	028990300121	RÄLSSINMÄENPUISTO

Tonttijako	TJNR0	398M-19-243	LAHTI
ASEMAKAAVA A-2739 a	MITTAKAAVA	1:500	
VAHVISTETTU	KARTTALEHDET		
EDELLINEN TONTTIAJAKO	EI OLE MAAREKISTERIALUETTA		
HYVÄKSYTY			
POHJAKARTAN HYVÄKSY JA TONTTIAJON LAATI	31.3.2020	KAUP.OSA	28 Jokimaa
LASKI	JU	KORTTELI	64
PIIRSI	OH	Maankäytöinsinööri Juha Uurtamo	TONNIT
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	HYVÄKSYNYT	MUUT.TONNIT	2
		TJ-KARTTA	398 M-19-243

Luontotyyppien, uhanalaisen kasvillisuuden ja liito-oravan kartoitukset Lahden Rälssinkallioiden kaavalaajennusalueella 2018

Raportti Lahden kaupungille 14.08.2018

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
1 JOHDANTO.....	4
2 PALVELUN TARJOAJA	4
2.1 Työryhmä /vastuuhenkilöt	5
3 SISÄLTÖ JA MENETELMÄKUVAUKSET	7
3.1 Selvitysaluerajaus.....	7
3.2 Selvitystarpeet ja tavoitteet	9
3.3 Selvitysmenetelmät.....	9
3.3.1 Aikaisemman havaintoaineiston kokoaminen	9
3.3.2 Luontotyyppikartoitus	9
3.3.3 Liito-oravaselvitys.....	10
4 MAASTOHAVAINNOT	10
4.1 Luontotyypit ja kasvillisuus (sekä huomionarvoiset lintulajit).....	10
4.1.2 Huomioitavat luontotyypit	11
4.1.3 Huomionarvoiset lajit	16
4.2 Liito-orava (<i>Pteromys volans</i>)	17
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	19
6 SUOSITUKSET.....	20
7 LÄHTEET	22

Maastotyöt: Manu Soininmäki (liito-orava) ja Lauralotta Muurinen (kasvillisuus & luontotyypit)

Raportointi: Lauralotta Muurinen, Manu Soininmäki, Panu Välimäki, Anna Liisa Ruotsalainen & Albus Luontopalvelut Oy

Valokuvat: ©Manu Soininmäki, Lauralotta Muurinen & Albus Luontopalvelut Oy

Karttapohjat: Maanmittauslaitoksen avoimien aineistojen tiedostopalvelu

(<http://www.maanmittauslaitos.fi/asio-verkossa/avoimien-aineistojen-tiedostopalvelu>)

Kansikuva: Ala-Okeraisen metsäalueen lehtomaista korpea.

Albus Luontopalvelut Oy (2677209-2)

www.albusluontopalvelut.fi

Sivu 2

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

TIIVISTELMÄ

Lahden Rälssin asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen A-2739 liittyen Lahden kaupunki teetti luontoselvityksen, mikä käsitti liito-oravaselvityksen ja maankäyttölakien [luonnonsuojelu-, metsä-, vesilaki] mukaisten luontotyyppien kartoituksen. Työssä arvioitiin edellytyksiä laajentaa Rälssin maa-ainestermiinalia länteen asemakaavoituksella. Luontoselvityksistä vastasi Albus Luontopalvelut Oy. Liito-oravaselvitys toteutettiin maastokäynnillä huhtikuussa nykyohjeistuksen mukaisesti. Luontotyyppikartoitus toteutettiin kesäkuun loppupuolella soveltamalla SYKEN ja MH:n inventointiohjetta sekä kotimaista kasvillisuuteen perustuvaa luontotyyppiluokitusta. Aikaisemmat huomionarvoisia lajeja koskevat havainnot selvitysalueelta huomioitiin.

Rälssin kaava-alueen kokonaispinta-ala on ≈ 93 hehtaaria. Tästä pinta-alasta ≈ 32 ha on voimakkaasti ihmistoiminnan muuttamaa (nykyinen maa-ainestermiinali). Osin kaavatyöalueelle sijoittuvan luontoselvitysalueen pinta-ala oli ≈ 41 ha. Luontoselvitysalue nykyisen termiinalialueen länsipuolella sijoittuu eteläpuoliskoltaan kaavassa retkeily- ja ulkoilualueeksi tarkoitettulla alueella. Kyseinen retkeily- ja ulkoilualue ulottuu pohjoispäässä pienialaisesti nykyiselle kaavasuunnittelualueelle.

Maa-ainestermiinalin suositeltavimmat laajennussuunnat ovat pohjoiseen ja luoteeseen luontoarvoiltaan tavanomaiselle hakkuualueelle. Selvitysalueen pohjoisosassa ei ole metsä- ja vesilainmukaisia luontotyyppisiä, mutta siellä esiintyy vaarantuneita ja silmälläpidettäviä metsätyyppejä. Laikut ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuvat arvokas kasvilajisto ja liito-oravan vaatimat luontoarvot. Selvitysalueen keskiosan jyrkänne ja sen alusmetsä Ala-Okeroisen metsäalueen pohjoiseen työntyvällä jatkeella on syytä huomioida maankäyttösuunnitelmassa. Metsälain sisältövaatimukset eivät jyrkänne ja sen alusmetsän osalta täysimääräisesti täyty. Alusmetsä on luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi ja kohteella esiintyvät huuhkaja ja pohjantikka, minkä lisäksi kyseinen metsäkaistale yhdistyy selvitysalueen eteläosan metsäkokonaisuuteen ja tarjoaa suojavaikkeen lännen puolella kulkevan tien ja asutuksen sekä maa-ainestermiinalin välille. Luontoarvojen näkökulmasta merkityksellisin Ala-Okeroisen metsäalue sijaitsee selvitysalueen eteläosassa. Kohteella on useita kolopuita liito-oravalle soveliaassa elinympäristössä. Metsä- ja luonnonsuojelulain mukaisista luontotyypeistä alueelta löytyy reheviä lehtolaikkuja ja pienialainen metsäkortekorpi. Lisäksi alueella on pelkästään luonnonsuojelulain mainitsemia metsätyyppejä pienialaisina kuvioina. Edellä mainitut kuviot muodostavat ehyen kokonaisuuden. Kyseinen metsäalue yhdistyy lännenpuolelta rakenteellisesti vastaavaan metsäkokonaisuuteen, minkä lisäksi alueella on luontoarvoja uhkaamatonta virkistyskäyttöarvoa.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

1 JOHDANTO

Lahden Rälssin asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen A-2739 liittyen Lahden kaupunki tilasi puitesopimusperusteisesti luontoselvityksen Albus Luontopalvelut Oy:ltä. Luontoselvitys käsitti liito-oravaselvityksen sekä maankäyttöä ohjaavien lakien [luonnonsuojelulaki (1096/1996, 4:29 §), metsälaki (1093/1996, 3:10 §), vesilaki (27.5.2011, 1:3 §)] mukaisten luontotyyppien kartoituksen. Selvityksen tavoitteena on arvioida mahdollisuutta tai rajoitteita laajentaa Rälssin maa-ainestermiinalin maa-ainesten sijoitusalueita länteen asemakaavoituksella.

Suunnittelualueelta tunnetaan LUMO-kohteita, minkä lisäksi alueelta ja ympäröivältä lähialueelta tunnetaan liito-orava. Suomessa silmälläpidettäväksi arvioitu liito-orava (Liukko ym. 2016) kuuluu EU:n luontodirektiivin (1992/43/ETY) liitteen II mukaisiin ns. Natura-lajeihin, joiden elinympäristöjen hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä. Vanhin liito-oravahavainto on vuodelta 2002 (Mäkinen 2005). Vuoden 2008 kartoituksen mukaan liito-oravan oletettu ydinalue sijoittuu LUMO-kohteisiin sisältyviin alueisiin puronotkon vaiheille Helsingintien kummallekin puolelle sekä Hollolan rajalle ja Lintulantien länsipuoliseen metsikköön (Metsänen 2008). Havaintohistoriasta poiketen keväällä 2014 ja 2015 toteutetun kartoituksen yhteydessä ei havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä alueella, mutta esiintymäaikkujen välisten kulkuyhteyksien säilyttämisen merkitystä korostettiin (Kekki 2016). Kekin (2016) mukaan kulkumahdollisuudet Helsingintien yli ovat hyvät korkean puuston ansiosta. Paras yhteys Lintulantien länsipuolelle ja edelleen Porvoonjoen varren metsiin kulkee autopurkaamon pohjoispuolelta. Helsingintien länsipuolella yhteys lounaaseen oli kärsinyt hakkuista, mutta oli Kekin (2016) mukaan todennäköisesti edelleen kohtalaisen toimiva. Toisaalta Tuomenojan alueelta ei todettu olevan suoraa toimivaa yhteyttä eteläpuolen Syväojan ja raviradan esiintymään (Kekki 2016).

Töiden suunnittelusta ja kahdessa osassa toteutetuista maastotöistä vastasi Albus Luontopalvelut Oy. Liito-oravaa koskeva luontoselvitys toteutettiin FM Manu Soininmäen toimesta lumipeitteen sulamisen jälkeen toukokuun alussa ja luontotyyppikartoitus FM Lauralotta Muurisen toimesta kesäkuussa kasvillisuuden ollessa lämpimän kevään ja alkukesän seurauksena täysin kehittyntä.

2 PALVELUN TARJOAJA

Albus Luontopalvelut Oy on v. 2015 nykymuotonsa saanut v. 2011 toiminimenä aloittanut viiden luontoharrastaja-ammattilaisen perustama luontoselvityksiä ja -vaikutusarviointeja sekä biologisia määrittämissä palveluita tarjoava yritys. Taustallamme on korkeatasoinen yliopistokoulutus ja vuosien

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

kokemus biologisesta tutkimuksesta. Tutkimustustamme tuoma objektiivinen lähestymis- ja raportointitapa tarkoittavat luotettavia lausuntoja ja johtopäätöksiä tutkittavista kohteista tai ilmiöistä.

2.1 Työryhmä /vastuuhenkilöt

Pääsuunnittelija **PANU VÄLIMÄKI** (FT, eläinekologia, Oulun yliopisto, 2007) toimii yrityksen toimitusjohtajana. Hänellä on yli 15 vuoden kokemus ekologisten tutkimusten suunnittelusta, näytteenotosta ja biologisten aineistojen analysoinnista Oulun yliopistossa. Hän on julkaissut kymmeniä tieteellisiä yksittäisiä lajeja tai ekosysteemien toimintaa käsitteleviä artikkeleita erityisesti hyönteisiä koskien, toiminut valtakunnallisessa perhostensuojelutoimikunnassa vuodesta 2001 alkaen ja osallistunut tässä toimessa perhosten uhanalaistarkasteluihin ja erityisesti suojeltavien lajien esityksiin. Yli 35 vuoden aktiivisen harrastustustaan johdosta hän kuuluu perustellusti Suomen johtaviin hyönteisasiantuntijoihin. Hänellä on projektijohtokokemusta lukuisista vastaavista luontoselvityksistä sekä luontoselvitys- ja raportointikäytäntöjen kehittämistä.

Välämäki toimi Albus Luontopalvelut Oy:n projektipäällikkönä ja osallistui selvitysten suunnitteluun, maastotöiden koordinointiin ja tulosten raportointiin.

Vanhempi suunnittelija **ANNA LIISA RUOTSALAINEN** (FT, kasviekologia, Oulun yliopisto, 2003) on yrityksen osakas (v. 2015) ja kasviekologian tutkija, joka toimii intendenttinä Oulun yliopistossa (Erityisosaaminen: kasvit, sienet ja käävät). Hän vastasi uhanalaisten kasvien suojeluprojektissa (ESCAPE 2011–2017) Oulun yliopiston vastuutyöpaketeista. Vastuutyöpaketti käsitti laajasti EU:n luontodirektiivin liitteissä mainittuja kasvilajeja, minkä perusteella hänellä on erittäin kattava käsitys näiden lajien esiintymiskuvasta ja elinpaikkavaatimuksista. Ruotsalainen on julkaissut kymmeniä kasvi- ja sienitieteellisiä artikkeleita kansainvälisillä ja kansallisilla foorumeilla v. 1997 lähtien. Luontokonsulttina hän on osallistunut ennen yritykseen integroitumistaan kaavahankkeiden kasvillisuusselvityksiin v. 2011 alkaen. Albus Luontopalvelut Oy:ssä hän on vastannut useista ympäristövaikutusarviointien pohjana käytetyistä kasvillisuus- ja luontotyypiselvityksistä itsenäisesti.

Ruotsalainen osallistui kasvillisuus- ja luontotyypiselvityksen suunnitteluun, maastotyöohjeistukseen ja tulosten raportointiin. Ruotsalainen toimi projektipäällikön varahenkilönä.

Suunnittelija **LAURALOTTA MUURINEN** (FM, kasviekologia, Oulun yliopisto, 2015) toimi Albus Luontopalvelut Oy:n asiantuntijana maastoinventoinneissa (Erityisosaaminen: putkilokasvit, sammalet, jäkälät, ekologia, paikkatieto-ohjelmistot, ilmakuvatulkinta). Muurinen valmistee Oulun yliopistossa

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

väitöskirjaa aiheesta ”Pitkäaikaismuutokset Suomen metsien aluskasvillisuudessa”. Tässä roolissa hän on kehittänyt osaamistaan luontotyypeistä sekä niiden perustana olevasta kasvillisuudesta, kukin luontotyypin kasvillisuuden ekologisista erityispiirteistä sekä biologisten havaintojen tieteelliset kriteerit täyttävästä kirjallisesta raportoinnista. Hän on kehittänyt putkilokasvi-, jäkälä- ja sammaltunnistusosaamistaan suorittamallaan yliopistotason määrityskursseilla (>22 op), omatoimisella harrastuksella sekä moninaisissa työtehtävissä. Työtehtävistä tämän toimeksiannon kannalta merkityksellisimpiä ovat hänen maastokelpoisuutta ja maastolajintuntemusta osoittavat SuoMaahankkeen (www.sll.fi/mita-me-teemme/suot/suomaa) kohdetarkistukset, erilaiset kasvillisuus- ja vesisammal-inventoinnit ja toimiminen Oulun yliopiston kasvilajituntemuksen opettajana sekä laboratoriokursseilla että maastomääritystaitojen kehittämiseen tarkoitetuilla kenttäkursseilla. Albus Luontopalvelut Oy:ssä hän on itsenäisesti suorittanut ko. toimeksiantoa vastaavan kalliolouhossuunnitelmaa koskeneen kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventoinnin Etelä-Hämeessä kesällä 2017.

Muurinen vastasi luontotyyppi-inventoinnin maastotöistä ja kasvillisuuskuvioiden digitoinnista sekä osallistui raportointiin.

Suunnittelija **MANU SOININMÄKI** (FM, eläinekologia, Oulun yliopisto, 2004) toimi Albus Luontopalvelut Oy:n maastotyöntekijänä liito-oravaselvityksessä (Erityisosaaminen: perhoset, nisäkkäät, metsätyypit, ekologia, riistaekologia, luontoarviot). Soininmäki käsitteli Pro Gradu -työssään erilaisten metsätyyppien ja metsärakenteen vaikutuksia metsälajien populaatiodynamiikkaan, populaatioiden elinvoimaisuuteen ja eliöiden kykyyn asuttaa soveliaita elinympäristölaikkuja. Esimerkkilajina Soininmäki sovelsi pyytä, joka suhteellisen vaativana ja heikosti dispersoivana lajina muistuttaa liito-oravaa. Liito-orava tuli tutuksi kyseisen tutkimuksen aikana, sillä liito-oravia esiintyi useissa tutkimusmetsälaikkukohteissa. Myöhemmin hän on perehtynyt edelleen metsälajien ekologiaan ja elinympäristövaatimuksiin. Viimeisten vuosien aikana hän on biologian opettajatoimensa ohella toteuttanut moitteettomasti useita maankäyttösuunnitelmia (lähinnä maanottoalueet ja kalliolouhokset) koskeneita luontoselvityksiä Etelä-Hämeessä. Albus Luontopalvelut Oy:ssä hän on osallistunut ko. toimeksiantoa vastaavaan kalliolouhossuunnitelmaa koskeneeseen luontotyyppien ja uhanalaisten kasvien täydennysselvitykseen Etelä-Hämeessä kesällä 2017.

Soininmäki vastasi liito-oravaselvityksen maastotöistä ja havaintojen digitoinnista sekä osallistui tulosten raportointiin.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

3 SISÄLTÖ JA MENETELMÄKUVAUKSET

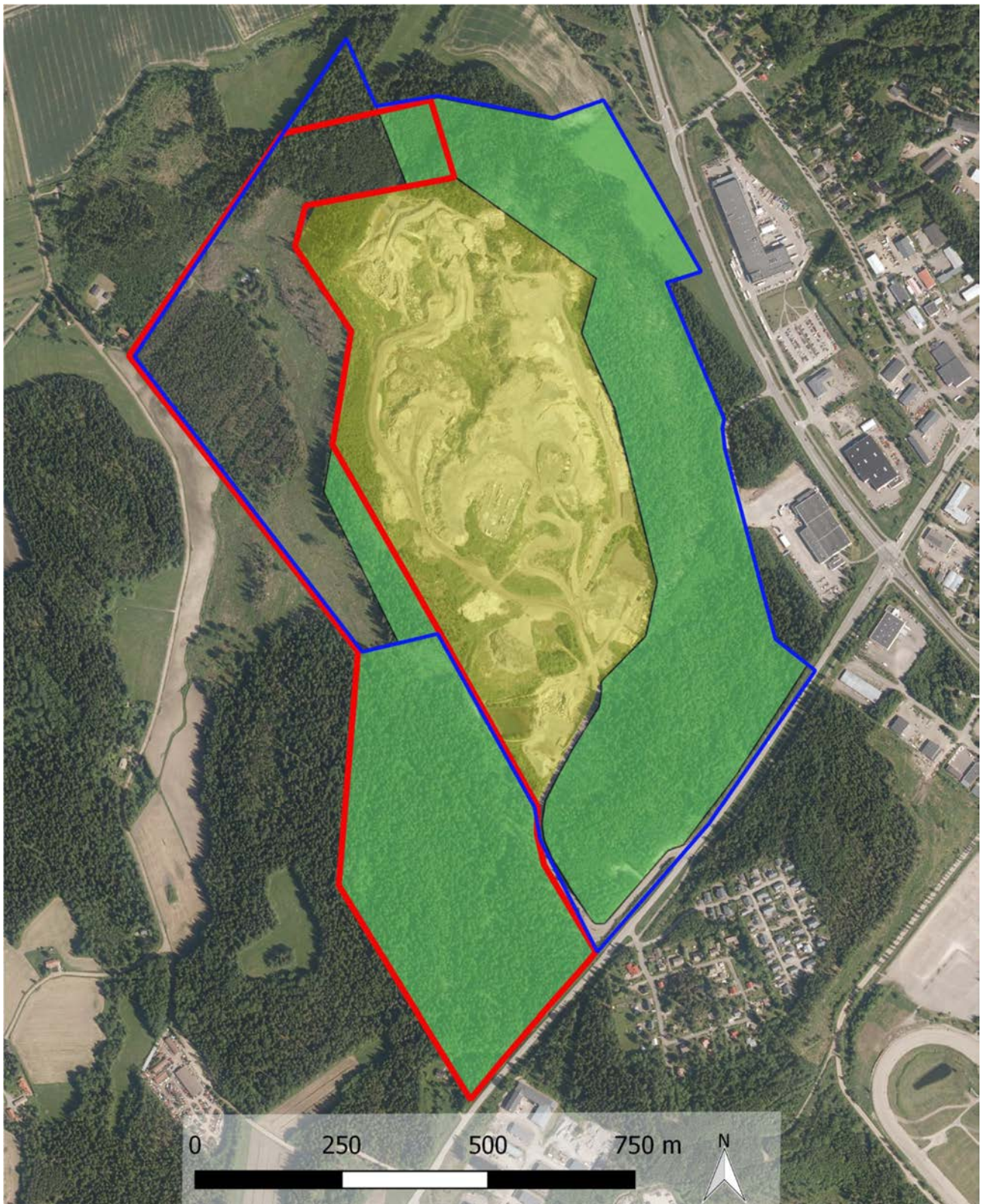
3.1 Selvitysaluerajaus

Selvitysaluerajaus perustuu tarjouspyynnön liitteessä 1 esitettyyn aluejakoon (Kuva 1). Rälssin kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 93 hehtaaria. Tästä pinta-alasta noin 32 ha on nykyisellään voimakkaasti ihmistoiminnan muuttamaa (Rälssin maa-ainestermiinaali ja sen läjitysalueet). Kyseinen alue on nykykaavassa erityisalue, joka on tarkoitettu maan sijoittamista varten (kaavamerkintä E-3/VR) [sisältää myös pienen autopaikkojen korttelialueen (LPA)] (Kuva 2). Osin kaavatyöalueelle sijoittuvan luontoselvitysalueen pinta-ala on noin 41 ha, joka pääsääntöisesti on puustoista ympäristöä (Kuva 2). Luontoselvitysalue nykyisen E-3/VR -alueen länsipuolella sijoittuu eteläpuoliskoltaan kaavassa retkeily- ja ulkoilualueeksi tarkoitetulla alueella (VR/s) (Kuva 2), joka on kaavan mukaan hoidettava säilyttämällä maiseman nykyluonne. Kyseinen retkeily- ja ulkoilualue ulottuu pohjoispäässä pienalaisesti nykyiselle kaavatyöalueelle. E-3/VR -alueen itäpuoli on kaavassa merkitty kokonaisuudessaan luokkaan VR/s (Kuva 2).

Kuva 1. Rälssin luontoselvitysalue (punainen rasteri) ja kaavatyöalue (sininen rasteri) peruskartta- ja ilmakuvapohjalla.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Kuva 2. Rälssinalueen nykykaavamerkinnot (E-3/VR = keltainen rasteri, VR/s = vihreä rasteri), luontoselvitysalue (punainen raja) ja kaavatyöalue (sininen raja) ilmakuvapohjalla.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

3.2 Selvitystarpeet ja tavoitteet

Selvitetyt luontoarvot ovat tarjouspyynnön mukaiset: luonnonsuojelulain, metsälain ja vesilain mukaiset luontotyypit sekä EU:n luontodirektiivin mainitsema liito-orava. Selvitysten tavoitteena oli arvioida mahdollisuutta laajentaa Rälssin maa-ainestermiinalialuetta länteen asemakaavoituksella.

3.3 Selvitysmenetelmät

3.3.1 Aikaisemman havaintoaineiston kokoaminen

Tilaja toimitti olemassa olevat luontotiedot ja rajaukset (liito-oravahavainnot ja lumo-kohteiden tiedot). Ennen luontotyyppiselvitystä kokosimme mahdolliset maankäytössä huomionarvoisten kasvilajien aikaisemmat löytöpaikkatiedot selvitysalueelta ja sen välittömästä läheisyydestä. Kasvihavainnot koottiin ympäristöhallinnon ylläpitämästä HERTTA-tietokannasta. Soveltuvilta osin aikaisempaa havaintoaineistoa käytettiin luontotyyppikuvioiden ennakkokuvioinnissa. Varauduimme tarkistamaan maastokäyntien aikana maankäytön kannalta olennaisten aikaisemmin selvitysalueelta havaittujen kasvilajien esiintymien tilan, jos esiintymien sijainnit olivat riittävällä tarkkuudella tiedossa.

3.3.2 Luontotyyppikartoitus

Luontotyyppikartoitus toteutettiin soveltamalla Suomen ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen inventointiohjetta (www.ymparisto.fi/download/noname/%7BE586E9B2-C83F-4898-808B-1AB86E2A4901%7D/117293) ja kotimaista kasvillisuuteen perustuvaa luontotyyppiluokitusta (Raunio ym. 2008). Luontotyyppien osalta selvitimme luonnonsuojelulain mukaiset uhanalaiset luontotyypit (1096/1996, 4:29 §) sekä metsä- (1093/1996, 3:10 §) ja vesilain (27.5.2011, 1:3 §) mukaiset luontotyypit.

Valmisteleavassa työvaiheessa mittakaavaltaan yhtenäisten topografikartta-ilmakuvaparien avulla luonnosteltiin alueen karkea luontotyyppikuviointi. Ilmakuville hahmoteltiin topografisen suurkuvioinnin ja puustoisuuden perusteella karkea ennakkokuviointi, joka vastaa läheisesti todellista luontotyyppikuviointia; luontotyyppikuviot (kasvillisuustyyppikuviot) eivät sellaisenaan ilmakuvalta näy. Luonnonsuojelulain ja metsälain mukaisten luontotyyppien (erit. uhanalaiset luontotyypit) tunnistamiseksi ja paikantamiseksi tarkistettiin lisäksi uhanalaisten ja rahoitettujen lajien sekä EU:n luontodirektiivin liitteissä II ja IV(b) mainittujen lajien esiintymätiedot selvitysalueella (ks. 3.3.1).

Ennakkokuviointi toteutettiin karkeana; maastossa tehtiin lisäkuviointia pienialaisten luontotyyppien rajaamiseksi suurkuvioiden sisällä. Luontotyypit tunnistettiin ja tyytettiin kasvillisuuden perusteella (Raunio ym. 2008). Maastokäynti toteutettiin 24.06.2018 kasvillisuuden ollessa täysin kehittyntä lämpimän kevään ja alkukesän seurauksena. Varsinaisen maastotyöntekijän kirjuriina ja mahdollisten

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

täydentävien havaintojen tekijänä toimi Fil. kand. (ekologinen eläintiede) Joel Nyberg. Maastossa kasvillisuustyypit rajattiin luontotyypeittäin kartalle GPS-paikanninta apuna käyttäen. Selvityskohteella käveltiin kunkin suurkuvion läpi listaten luontotyytit ja merkatien GPS:lle tarkat sijaintitiedot kaikista merkityksellisistä kasvilajeista ja luontotyypeistä (Raunio ym. 2008, Rassi ym. 2010). Kasvien osalta varauduttiin, että mahdolliset lajimääritysepäselvyydet ratkaistaan näyteyksilöillä, jotka määritetään laboratoriossa konsultoiden Oulun yliopiston kasvimuseon lajiryhmäkohtaisia erityisasiantuntijoita.

3.3.3 Liito-oravaselvitys

Liito-oravaselvitys toteutettiin yhdellä maastokäynnillä huhtikuussa (16.04.2018) vallitsevaa ohjeistusta soveltaen (Nieminen & Ahola 2017). Lajin tyypillinen elinympäristö on varttunut kuusivaltainen sekametsä, jossa on järeää puustoa, kolopuita pesä- ja piilopaikoiksi ja lehtipuita ravinnoksi. Liito-oravan esiintyminen metsäalueella voidaan keväällä varmistaa pelkästään kellanruskeiden ulostepapanoiden perusteella. Puun juurenniskassa erityisesti kasassa olevat papanat ilmaisevat paikan tärkeyttä elinpiirin liito-oravalle. Papanalaskennalla ei saada käsitystä alueella elävästä yksilömäärästä tai varmuutta ruokailu-, levähdys- ja lisääntymispaikkojen sijainnista. Nämä seikat huomioitiin EU:n luontodirektiivin lajeja koskevan säännösten mukaisesti tulkitsemalla useampia ympäristövihjeitä yhdessä. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan määrittämiseksi maastossa käytettiin löytyneitä papanoita ja kolopuita (tai muita pesä- ja piilopaikkoja) sekä metsän ikää ja puulajisuhteita. Arvioimme alueen soveltuvuutta liito-oravalle edellä mainittujen ekologisten ehtojen täyttymisen perusteella.

4 MAASTOHAVAINNOT

4.1 Luontotyytit ja kasvillisuus (sekä huomionarvoiset lintulajit)

Rälssin kaava-alueen nykyisen laajahkon maa-ainestermiinalin ulkopuoliset alueet ovat pääsääntöisesti puustoista ympäristöä. Suuri osa alueesta on joko Rälssin maa-ainestermiinalin ja sen läjitysalueen tai alueella suoritettujen metsätaloustoimien vuoksi voimakkaasti ihmistoiminnan muuttamaa tai reuna-vaikutteista, mikä näkyy muun muassa läjitysalueelta metsään levinneessä ruderaattilajistossa [mm. leskenlehti (*Tussilago farfara*), jättipalsami (*Impatiens glandulifera*; vieraslaji)]. Tästä huolimatta sekä kaavatyöalueelle että selvitysalueelle jää muutamia vanhempipuustoisia alueita, jotka ovat pääsääntöisesti erityyppisiä lehtoja. Alueella kasvaa paljon vaateliasta, joskaan ei uhanalaista tai muutoin huomionarvoista lajistoa [mm. metsälehmus (*Tilia cordata*), metsävaahtera (*Acer platanoides*), tammi (*Quercus robur*), kivikkoalvejuuri (*Dryopteris filix-mas*), mustakonnanmarja (*Actaea spicata*) ja näsiä

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

(*Daphne mezereum*)], mikä ihmisvaikutteisuudesta sekä luonnonsuojelulain turvaamien lajien puutteesta huolimatta kuvaa alueen ekologista arvoa. Myös linnustossa havaittiin vaateliaampia lajeja [mm. pohjantikka (*Picoides tridactylus*), huuhkaja (*Bubo bubo*), mehiläishaukka (*Pernis apivorus*).

4.1.2 Huomioitavat luontotyypit

Luonnonsuojelulaki

Selvitysalueella ei tavattu luonnonsuojelulaissa suojeltuja luontotyyppisiä.

Vesilaki

Selvitysalueella ei tavattu vesilaissa suojeltuja luontotyyppisiä. Molemmat selvitys alueella virtaavat purot (selvitysalueen etelä- ja pohjoisosissa) ovat uomaltaan (mm. uoman rakenne, sedimentaatio) ihmisvaikutteisia, joten niitä ei voida laskea metsä- tai vesilain turvaamiksi luonnontilaisuutta ilmentävien piirteiden puuttuessa.

Metsälaki

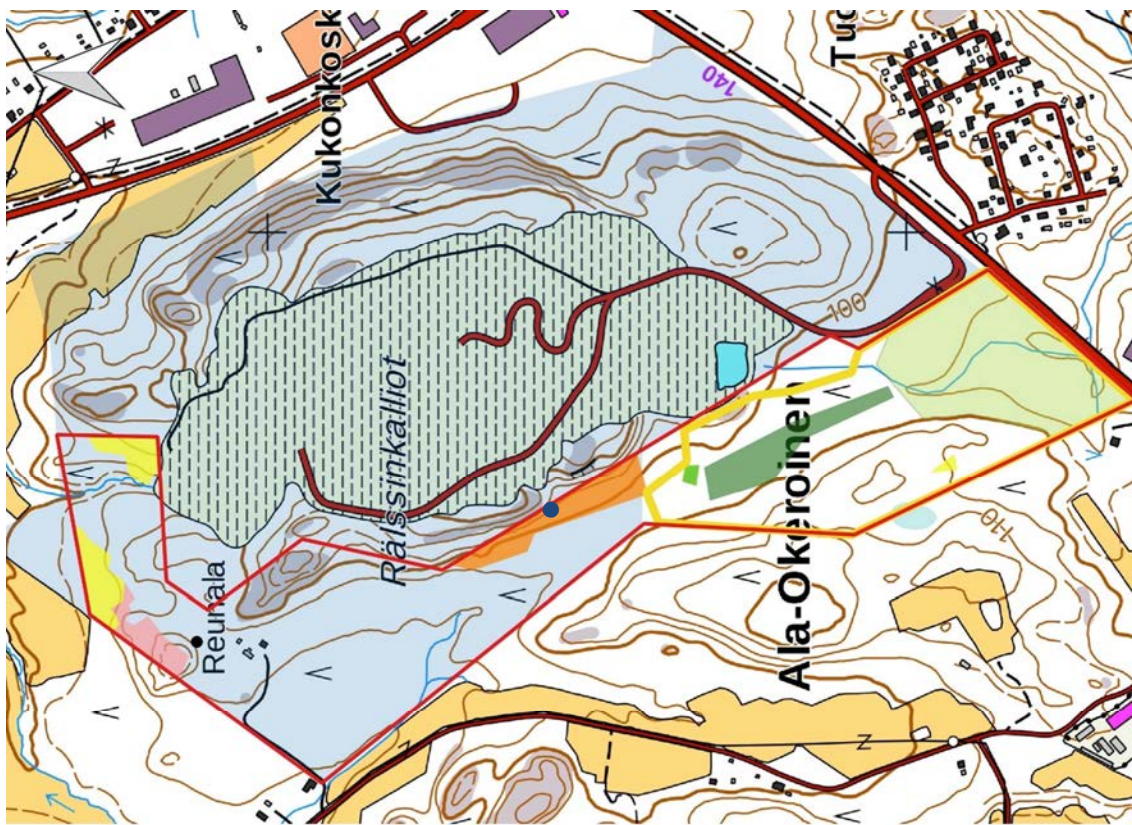
Metsälain mukaisista luontotyypeistä alueella esiintyy reheviä lehtolaikkuja, jyrkänteiden alusmetsää ja pienialainen metsäkortekorpi. Lain mukaan kyseisten monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden elinympäristöjen tulee olla luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita, jotka erottuvat ympäröivästä metsäluonnosta selvästi. Näiden erityisen tärkeiden elinympäristöjen kohdalla uudistushakkuiden sekä kasvillisuutta vahingoittava maanpinnan käsittely ja luonnollista vesitaloutta muuttavat toimet ovat kiellettyjä (10 a § (20.12.2013/1085), 2 momentti). Elinympäristökohtaisesti jyrkänteillä sekä niiden välittömässä läheisyydessä olevissa alusmetsissä ei saa toteuttaa puuston korjuuta ja rehevillä lehtolaikuilla puuston rakenne on säilytettävä (10 b § (20.12.2013/1085)).

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit

Maastoinventoinnissa löydettiin uhanalaisia [luokat erittäin uhanalainen (EN) ja vaarantunut (VU)] sekä silmälläpidettäviä (NT) luontotyyppisiä (ks. luettelo alla). Tarkka rajanveto eri tyyppien välille on vaikeaa, sillä ne muodostavat usein mosaiikkimaisia kasvustoja/yhteisöjä, jotka vaihettuvat vähitellen toisikseen (Raunio ym. 2008). Luontotyyppien sijainti on esitetty kuvissa 3 ja 4. Suluissa annetaan luontotyyppien uhanalaisuusluokka valtakunnallisesti ja alueellisesti (Etelä-Suomi).

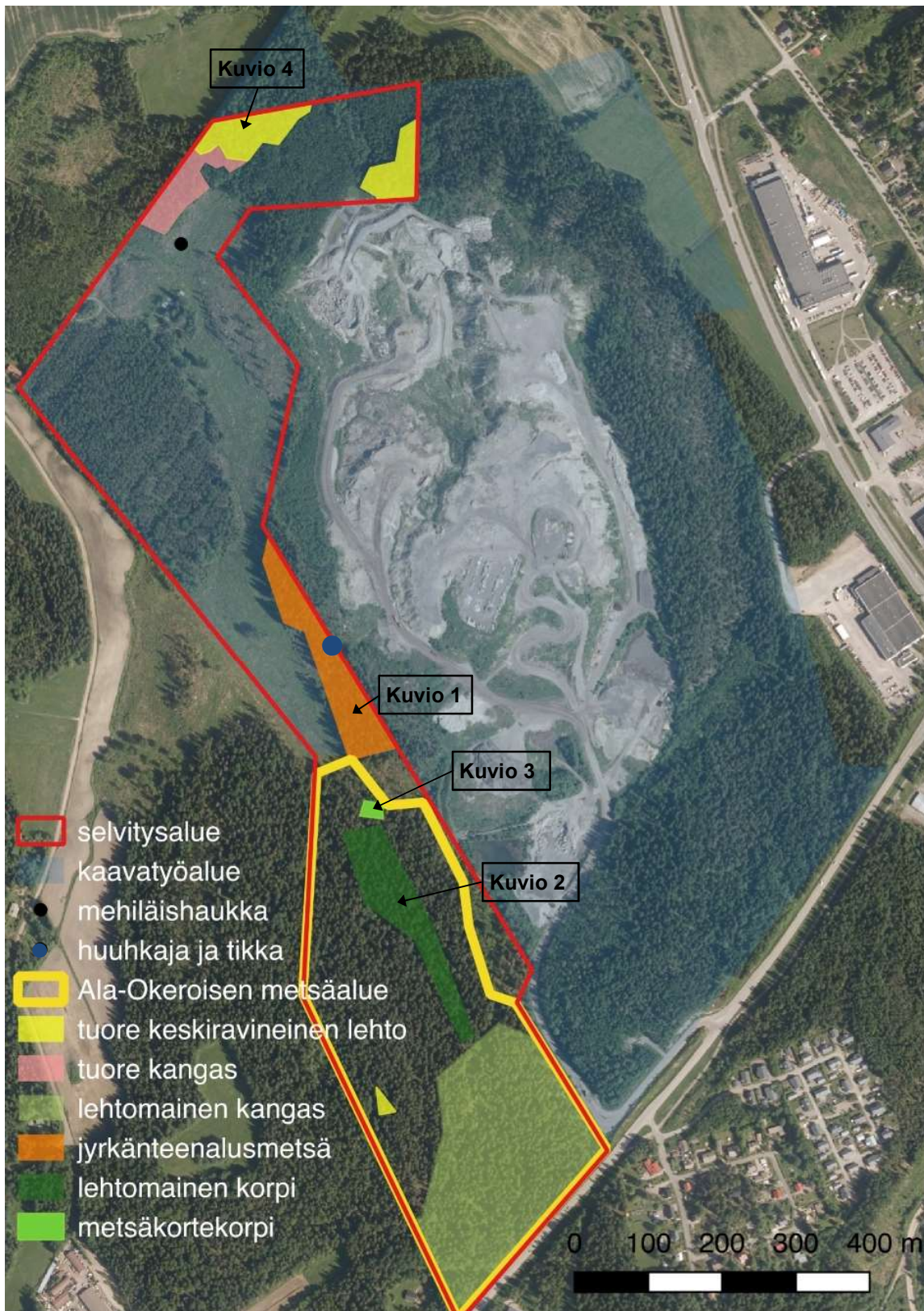
- Karut varjoiset kalliojyrkänteet (NT/NT) (Kuva 5)
- Lehtokorvet (saniaislehtokorpi-saniaislehtokorpi) (VU/EN) (Kuva 6)
- Metsäkortekorpi (EN/EN) (Kuva 7)
- Tuoreet keskivinteiset lehdot (VU/VU) (Kuva 8)
- Kosteet keskivinteiset lehdot (NT/NT)
- Keski-ikäiset ja vanhat kuusivaltaiset lehtomaiset kankaat (NT/NT)
- Keski-ikäiset kuusivaltaiset tuoreet kankaat (NT/NT)

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Kuva 3. Selvitysalueen huomionarvoiset luontotyytit sekä lisälajihavainnot.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Kuva 4. Selvitysalueen luontoarvoiltaan merkityksellisimmät yksittäiset metsäkuviot

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Kuva 5. Kalliojyrkänteen aluksen lehtomainen kangas (kuvio 1, Kuva 4)

Kuva 6. Lehtomaista korpea Ala-Okeroisen metsäalueen keskiosassa (kuvio 2, Kuva 4).

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Kuva 7. Metsäkortekorpipainanne (kuvio 3, Kuva 4).

Kuva 8. Pohjoisosan tuoretta keskiravinteista lehtoa (kuvio 4, Kuva 4).

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Rälssin maa-ainestermiinali hallitsee maisemaa erityisesti pohjoisessa, idässä ja etelässä. Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä alueen pohjoislaidalla on muokattu ympäristöä voimakkaasti tielaajennuksen alta. Tietyömaa ei vielä näy työraportissa käytetyissä ilmakuvissa, mutta vaikuttaa maisemaan pohjoisen suunnalta. Pohjoispuolelle rakennetaan Lahden eteläistä kehätietä, joka tulee kulkemaan 150–200 m etäisyydellä selvitysalueesta (<https://www.liikennevirasto.fi/vt12letke#.W21VcegzYuU>). Alueen länsipuolelle Ala-Okeroisen alueelle jää maatalousvaltaista asutusta sekä eheä vanhempipuustoinen metsäalue, joka vaikuttaa olevan aktiivisessa virkistyskäytössä polkuverkoston määrän ja kulutuksen perusteella. Kaavan laajennus vaikuttaa suoraan alueen sisään jäävään Reunalan tilaan sekä maisemallisesti muutamaa alueen välittömässä läheisyydessä olevaan taloon. Suurelle osalle asutuksesta Ala-Okeroisen metsäalue tarjoaa näkösuojan Rälssinkallioille.

4.1.3 Huomionarvoiset lajit

Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit

Selvitysalueella ei tavattu EU:n luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativaa lajistoa tietokantojen havaintojen tai maastokäynnin perusteella.

Erityisesti suojeltavat lajit

Selvitysalueella ei tavattu erityisesti suojeltavaa lajistoa tietokantojen havaintojen tai maastokäynnin perusteella.

Rauhoitetut lajit

Selvitysalueella ei tavattu rauhoitettua lajistoa tietokantojen havaintojen tai maastokäynnin perusteella.

Uhanalaiset lajit

Kesäkuun maastokäynnillä uhanalaisesta lajistosta tavattiin lintulajit, huuhkaja (*Bubo bubo*, EN) ja mehiläishaukka (*Pernis apivorus*, EN) (ks. Tiainen ym. 2016). Huuhkajasta havaittiin merkkeinä höyheniä, oksennuspalloja sekä runsaasti ulosteita Rälssinkallioiden länsipuoleiselta jyrkänlehtä (Kuvat 3–4), mikä mahdollisesti viittaa pesintään alueella. Selviä merkkejä poikaspesästä ei löydetty, mutta kalliot ovat selvästi käytössä vakituisena oleskelupaikkana. Mehiläishaukkapari havaittiin Reunalan tilan yllä (Kuvat 3–4) esittämässä lajille tyypillisesti reviirin yllä tapahtuvaa soidinlentoa. Pari havaittiin uudestaan myöhemmin lentämässä Ala-Okeroisen metsää kohti. Alueella on sopivaa pesimähabitaattia lajille ja parilla oli selvästi reviiri alueella. Luontotyyppikartoituksen yhteydessä ei kuitenkaan löydetty merkkejä pesästä selvitysalueen sisäpuolelta.

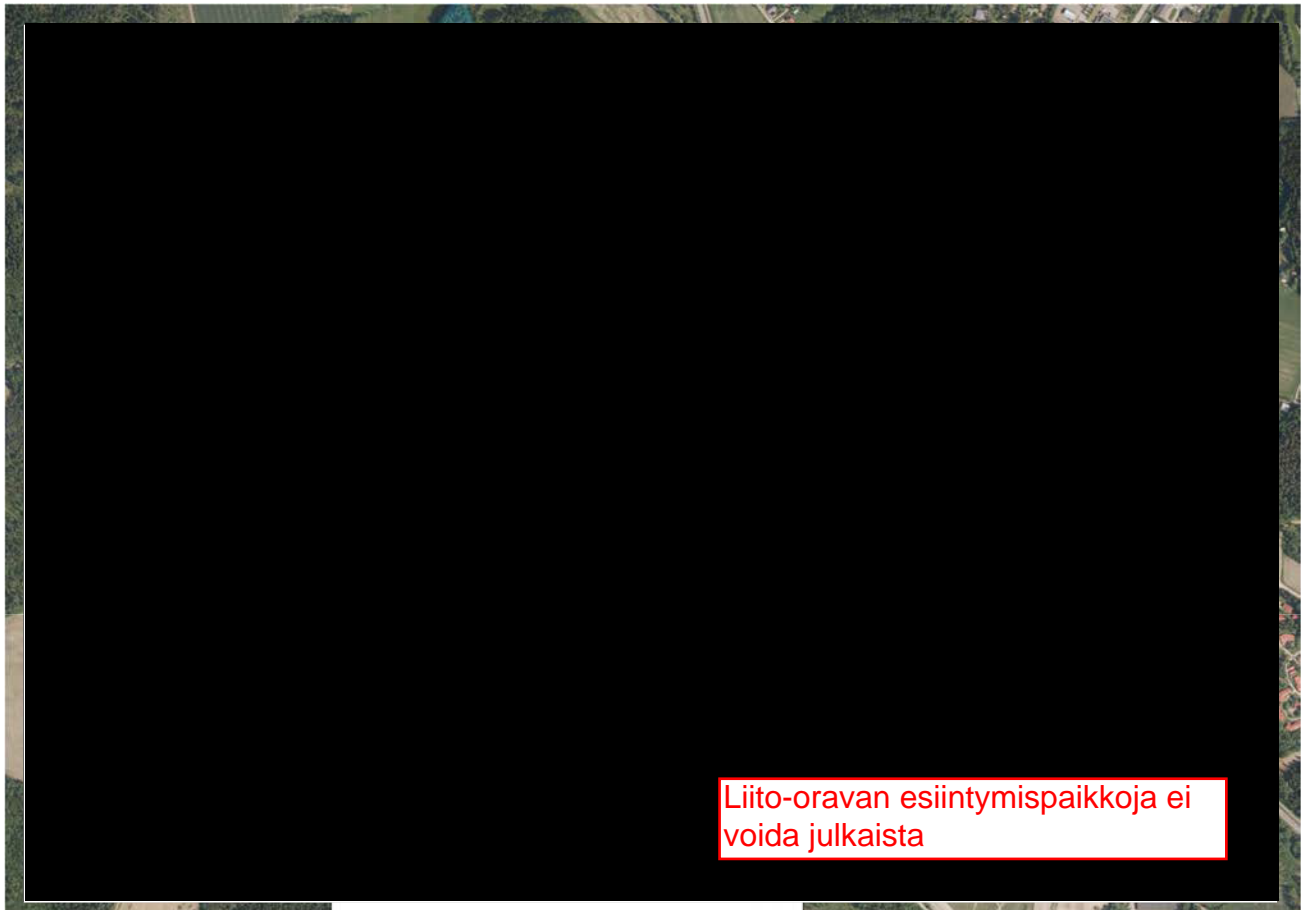
Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Suomen kansainväliset vastuulajit (www.ymparisto.fi)

Kesäkuun maastokäynnillä havaittiin Suomen kansainvälisistä vastuulajeista huuhkaja (*Bubo bubo*, ks. *Uhanalaiset lajit*) sekä pohjantikka (*Picoides tridactylus*). Lajit havaittiin Rälssinkallioiden länsipuoleisella jyrkänteellä (Kuvat 3–4). Pohjantikalla oli rinteenalusmetsikössä kuusikelossa poikaspesä.

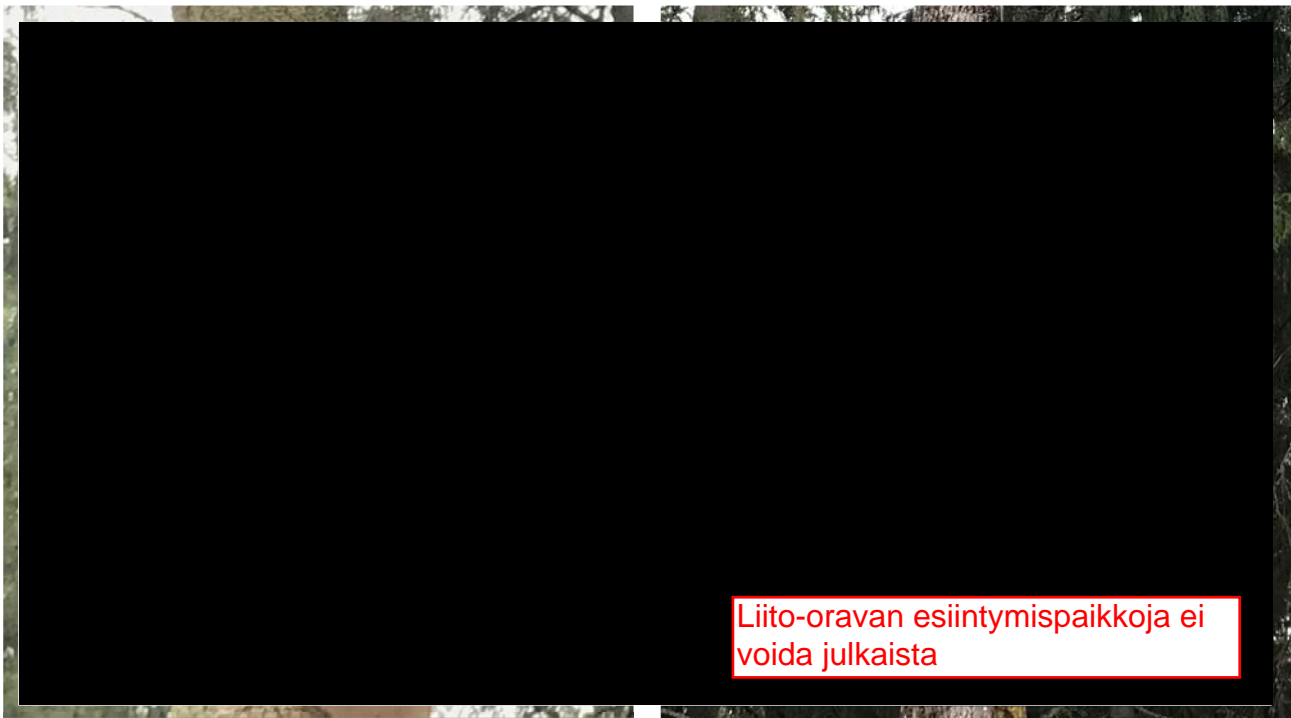
4.2 Liito-orava (*Pteromys volans*)

Vuosien 2014 ja 2015 tapaan, liito-oravaan keskittyneellä maastokäynnillä ei kertynyt yhtään suoraa (lajihavainto) tai epäsuoraa (papanahavainto) havaintoa kohdelajista. Selvitysalueella on lajin suosimia suurikokoisia kolopuita, haapoja ja koivuja (Kuvat 9 ja 10). Alueet eteläosassa sijaitseva lehtomainen kangas ja alueen poikki kulkevaa puroa reunustava lehtomainen korpi (ks. luontotyypit) edustavat laadullisesti kelvollista liito-oravan elinympäristöä. Nämä alueet kuuluvat myös LUMO-kohteisiin. Selvitysalueen eteläpää muodostaa yhdessä sen länsipuolella sijaitsevan metsikön kanssa yhtenäisen liito-oravan pesintäalueeksi soveltuvan kokonaisuuden, joka rajoittuu selvitysalueen länsipuolella sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan asuttuun elinympäristölaikkuun (Kuva 11).

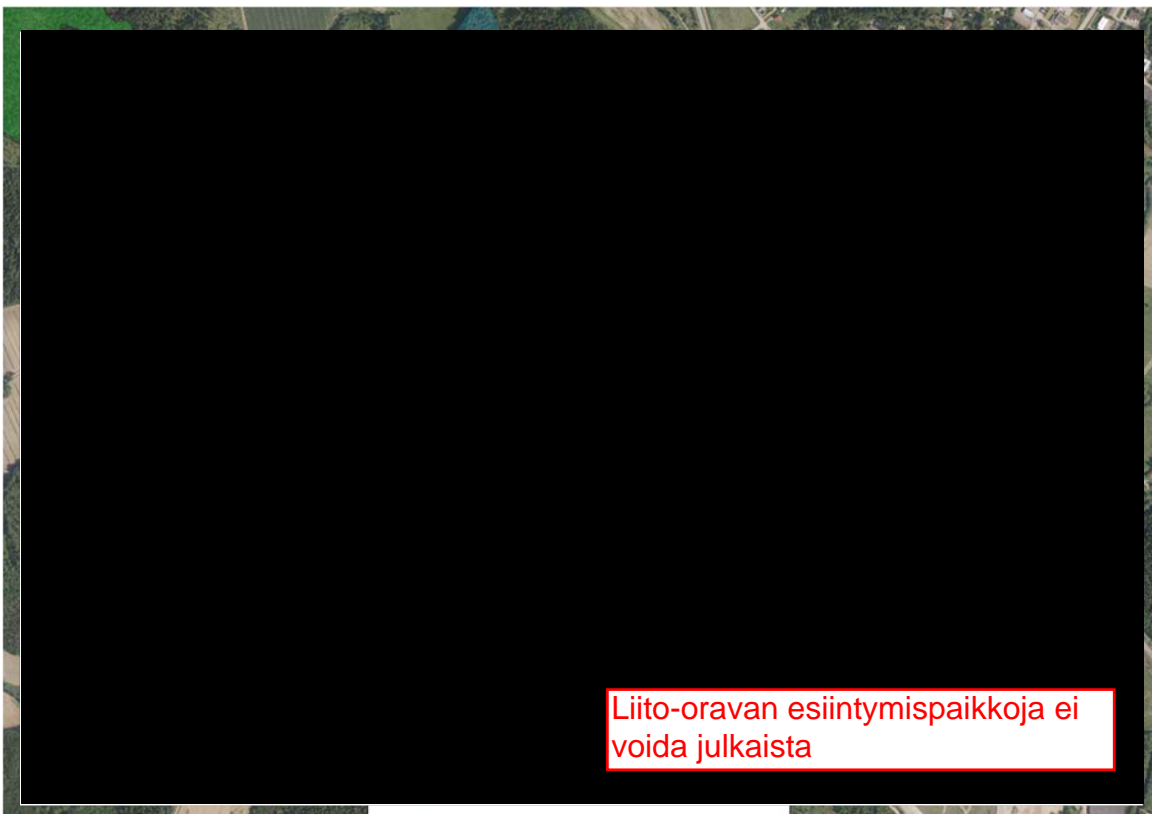

Kuva 9. Liito-oravan pesäpuiksi soveltuvat haavat (siniset pisteet) ja koivut (punaiset pisteet) alueella.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Kuva 10. Selvitysalueen lounaisnurkassa sijaitsee liito-oravan pesäpuiksi soveltuvia koivuja ja haapoja.

Kuva 11. Selvitysalueelta (punainen raja) ja sen ympäristöstä tunnetut liito-oravan pesäpuiksi soveltuvat puut [täytetyt ympyrät (2018) ja neliöt (< 2018)] sekä aikaisemmat liito-oravahavainnot (punaiset tähdet) sekä lajin asuttamiksi laikuiksi aikaisemmin arvioidut metsäkuviot (vihreät kuviot).

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kaavalaajennussuunnitelma-alueen pohjoisosan mainituista luontoarvoista [tuoreet keskiravinteiset lehdot (2 kuviota) ja tuore kangas (1 kuvio); Kuvat 3–4] huolimatta alue soveltuu suunnitelman laajenustavoitteisiin. Haapavaltaisten lehtolaikkujen [erit. Kuvio 4] osalta kohteet ovat tällä alueella hyvin pienialaisia, reunavaikutteisia sekä siinä määrin ihmistoiminnan muuttamia että niiden luonnontilaisuus tai luonnontilaisuudenkaltaisuus ei ole täysin säilynyt. Laikkuja ympäröi tiheä keski-ikäinen kuusivaltainen tuoreen kankaan boreaalinen luonnonmetsä. Luonnonmetsän monimuotoisuuspiirteet täyttyvät erityisesti alueellisesti Etelä-Suomen mittakaavassa, sillä paikoin ylispuuna on järeitä yksittäisiä mäntyjä ja koivuja, minkä lisäksi vaateliaampia lehtipuita esiintyy yksittäin ylispuustossa tai runsaampana alikasvoksena. Lahopuuta on niukasti. Eri-ikäiset talousmetsät (hakkuu, istutuskoivikko) ympäröivät ja pilkkovat luonnontilaisempaa aluetta. Laikkujen ja suunnitelma-alueen pohjoispuolinen alue on raivattu tielaajennuksen alta (ei näy kartoissa käytetyssä ilmakuvassa) ja eteläpuolella sijaitsee Rälssin maa-ainestermiinaali. Pohjoispuolelle rakennetaan Lahden kehätietä, joka tulee kulkemaan 150–200 m etäisyydellä selvitysalueesta (<https://www.liikennevirasto.fi/vt12letke#.W21VcegzYuU>). Selvitys-alueen pohjoisosan läpi virtaava puro ei ole luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen, vaan pohjaltaan voimakkaasti sedimentoitunut. Puron varret ovat ympäröivää kasvillisuutta rehevämät. Alueelta ei ole havaintoja luontoarvolajeista. Myöskään liito-oravalle soveltuvaa pesimäreviiriä ei alueella kolopuiden puuttuessa esiinny.

Rälssinkallioitten länsipuolella sijaitseva jyrkänteen (silikaattikalliota) alusmetsä on metsälakikohde (Kuvio 1, Kuvat 4–5), minkä perusteella kaistale lienee aikanaan jätetty hakkaamatta. Länsipuolella toteutetun hakkuun ja itäpuolella sijaitsevan Rälssin maa-ainestermiinaalin myötä tämä kuusivaltaisen lehtomaisen kankaan kaistale on reunavaikutteinen ja kosteusolosuhteiltaan kuivunut. Lahopuuta on kuitenkin kertynyt runsaasti säännöllisten tuulenskaatojen myötä. Myös vanhempia maapuita on muutamia samoin kuin lehtipuupötkelöitä. Pystyyn kuolevaa kuusta on kyseisellä alueella runsaasti. Kuten selvitysalueen pohjoispäässä, tälläkään alueella ei havaittu liito-oravalle soveltuvaa pesimäreviiriä. Huomionarvoisena havaintona alueella pesii Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin lukeutuva pohjantikka sekä mahdollisesti lisäksi erittäin uhanalainen huuhkaja (varmistetut suorat pesimähavainnot puuttuvat). Joka tapauksessa alue on huuhkajan vakituudessa käytössä.

Kaavatyöalueen ulkopuolelle jäävä Ala-Okeroisen metsäalue selvitysalueen eteläosassa on pienestä koostaan huolimatta yhtenäinen mosaiikki erityyppisiä reheviä lehtoja, lehtomaista kangasta sekä

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

paikoin korpimaisia painanteita (esim. Kuviot 2–3; Kuvat 4, 6–7). Suomen Ympäristökeskuksen ja Metsähallituksen luontotyypin inventointiohjeen mukaan lehdot (tyyppi 9050) esiintyvät rehevillä lehtokeskuksilla tyypillisesti mosaiikkimaisesti laikkuina ja juotteina laajempien kangasmetsäalueiden sisällä, kuten tässäkin tapauksessa. Ohje suosittelee käsittämään tällaiset mosaiikit samoin kuin puronvarsilla esiintyvät kosteat saniais- sekä suurruoholehdot ja lehtokorvet eheinä lehtokokonaisuuksina, joiden sisällä on kangasmetsälaikkuja. Tämän perusteella Ala-Okeroisen alue selvitysalueen eteläosassa on kuvioitu yhtenä kokonaisuutena, joka sisältää erityyppisiä reheviä lehtoja, lehtomaista kangasta sekä niiden välissä olevia kangasmetsälaikkuja. Kangasmetsälaikut ovat Ala-Okeroisen metsän pohjoisosassa pääasiassa varttunutta talouskuusikkoa, mutta vaihtuvat nopeasti alueen keskiosista etelään lehtomaiseksi kankaaksi (Kuvat 3–4), jossa on runsaasti lahpuuta. Lehtomaiset kuviot sisältyvät nykyisiin LUMO-alueisiin. Ala-Okeroisen metsäalueen lounaiskulmaan jäävän korkeamman kohdan päällä metsä muuttuu jälleen pääosin kuusivaltaiseksi keski-ikäiseksi tuoreen kankaan metsäksi. Rälssin maa-ainestermiinalin alueella olevasta lammesta lähtevä uoma ei ole luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen, mutta sen ympärille on kehittynyt rehevää lehtokasvillisuutta. Kyseisellä alueella sijaitsee huomattava määrä liito-oravan pesäpuiksi soveltuvia kolopuita, jotka muodostavat yhtenäisen kolopuualueen selvitysalueen länsipuolisen LUMO-alueen kolopuiden kanssa.

6 SUOSITUKSET

Maa-ainestermiinalin suositeltavimmat laajennussuunnat ovat pohjoiseen ja eritoten luoteeseen luontoarvoiltaan tavanomaiselle hakkuualueelle (Kuva 12). Selvitysalueen pohjoisosassa ei ole metsälainmukaisia luontotyyppisiä, mutta siellä esiintyy uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettäviä ja vaarantuneita (tuoreet keskiravinteiset lehdot) metsäluontotyyppilaikkuja. Siitä huolimatta se soveltuu maa-ainestermiinalin toteuttamiskelpoiseksi laajennussuunnaksi. Selvitysalueen pohjoisosan uhanalaiset metsäluontotyyppit ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuu suojellisesti arvokas kasvilajisto sekä liito-oravan vaatimat luontoarvot, minkä seurauksena alueen luontoarvot ovat kokonaisuutena arvioituna vähäiset.

Nykyisen kaava-alueen laajennusta länteen rajoittaa selvitysalueen keskiosan etelä-pohjoissuuntainen jyrkänne ja sen alusmetsä selvitysalueen eteläosassa sijaitsevan Ala-Okeroisen metsäalueen pohjoiseen työntyvällä jatkeella (Kuva 12). Elinympäristökohtaisesti jyrkänneillä sekä niiden välittömässä läheisyy-

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Suosittelua laajennusosa:

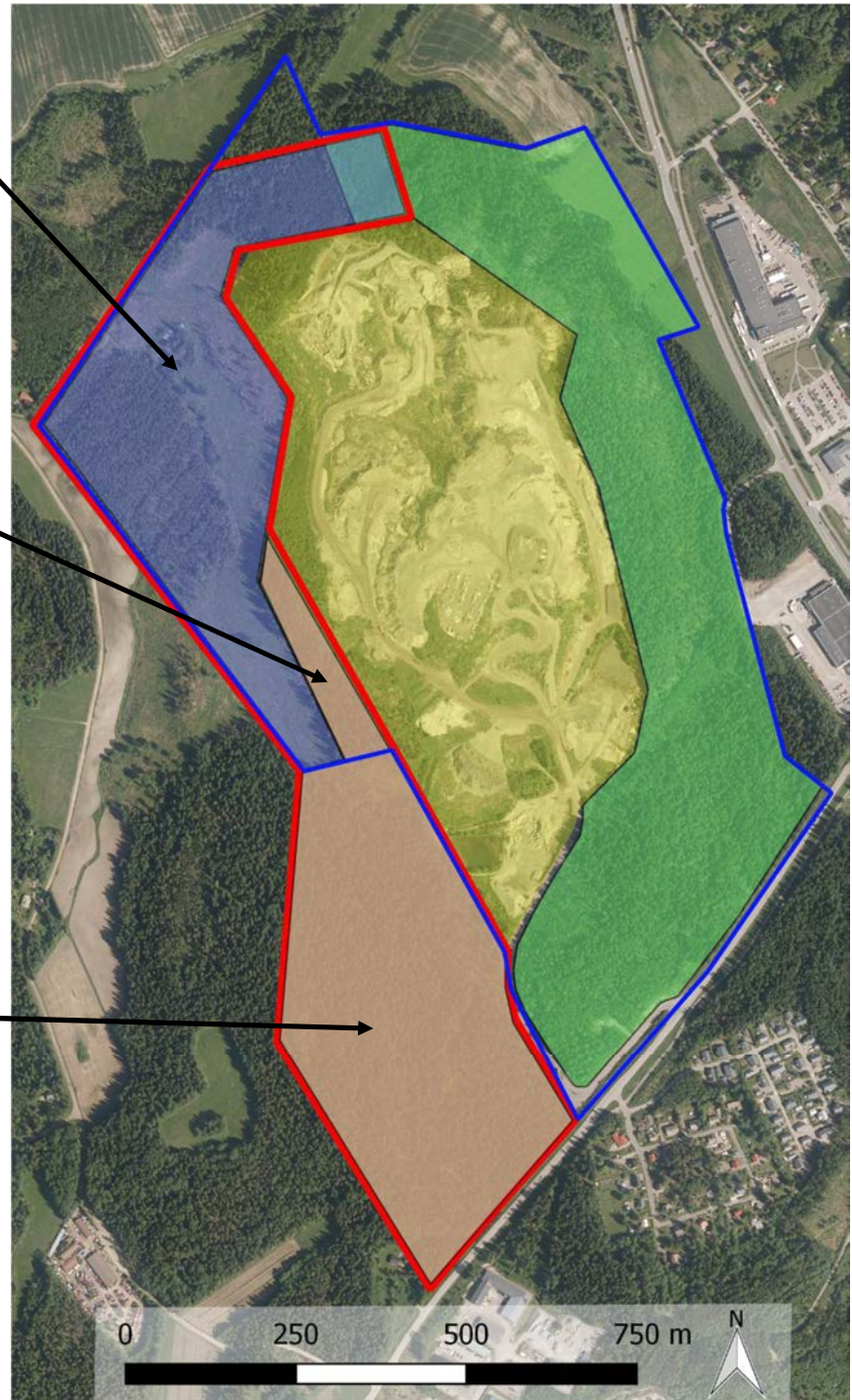
- + Ei liito-oravaa eikä sen elinympäristöä
- + Ei merkittäviä kasvilajeja
- + Laajasti käsitellyt metsäalueet
- + Merkitykselliset luontotyyppikuviot pieniä, muuntuneita, reunavaikutteisia ja hajanaisia

Mahdollinen laajennusosa:

- + Ei liito-oravaa
- + Ei merkittäviä kasvilajeja
- Luontotyytit
 - Jyrkänten aluslehto (ML)
 - Karut varjoiset jyrkänteet (LSL)
- Huuhkaja ja pohjantikka

Rajoituskohde:

- Liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä, pesäpuita ja yhteydet muihin liito-oravan elinympäristöihin
- Luontotyytit
 - Lehtokorvet (ML & LSL)
 - Metsäkortekorpi (ML & LSL)
 - Tuoreet keskivanteiset lehdot (LSL)
 - Kosteat keskivanteiset lehdot (LSL)
 - Keski-ikäiset ja vanhat kuusivanteiset lehtomaiset kankaat (LSL)
 - Keski-ikäiset kuusivanteiset tuoreet kankaat (LSL)
- Pienet ja keskiuuret luontotyyppikuviot muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden
- LUMO-kohde

Kuva 12. Näkemys selvitysalueen ja sen osa-alueiden soveltuvuudesta maa-ainestermiiniin laajennustarpeisiin.

dessä olevissa alusmetsissä ei saa toteuttaa puuston korjuuta [metsälaki 10 b § (20.12.2013/1085)]. Tämä metsäkaistale on kuitenkin kapea ja osin sen seurauksena reunavaikutteinen. Lisäksi lakisääteisesti

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

suojeltaviksi on säädetty vain pääosiltaan vähintään kymmenen metriä korkeiden jyrkänteiden välittömät alusmetsät. Metsälain sisältövaatimukset eivät kyseisen alueen osalta välttämättä täysimääräisesti täyty. Alueen jyrkänteen metsä on joka tapauksessa luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi. Alueelta havaittiin kaksi merkityksellistä luontoarvolajia (huuhkaja ja pohjantikka). Lisäksi kyseinen metsäkaistale yhdistyy selvitysalueen eteläosan Ala-Okeroisen laajempaan metsäkokonaisuuteen ja tarjoaa myös suojavaikkeen lännen puolella kulkevan tien ja maatalousasutuksen sekä maainestermiinalin välille. Kohteen säilyttäminen luonnontilaisena on suositeltavaa.

Luontoarvojen näkökulmasta merkityksellisin Ala-Okeroisen metsäalue sijaitsee selvitysalueen eteläpäässä (Kuva 12). Metsälain mukaisista luontotyypeistä alueella esiintyy reheviä lehtolaikkuja ja pienialainen metsäkortekorpi (myös luonnonsuojelulaki). Kuviot täyttävät metsälain edellytykset monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä elinympäristöinä, joiden tulee olla luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita, jotka erottuvat ympäröivästä metsäluonnosta selvästi. Näiden erityisen tärkeiden elinympäristöjen kohdalla uudistushakkuiden sekä kasvillisuutta vahingoittava maanpinnan käsittely ja luonnollista vesitaloutta muuttavat toimet ovat kielletty [metsälaki 10 a§ (20.12.2013/1085), 2 momentti; 10 b § (20.12.2013/1085)]. Alueella on useita muita pelkästään luonnonsuojelulain mainitsemia metsätyyppejä pienialaisina kuvioina. Kokonaisuutena metsä- ja luonnonsuojelulain mukaiset suhteellisen lähellä toisiaan sijaitsevat kuviot muodostavat suhteellisen ehyen kokonaisuuden. Lisäksi kyseinen metsäalue yhdistyy lännenpuolelta rakenteellisesti vastaavaan metsäkokonaisuuteen. Ala-Okeroisen metsä, joka on Etelä-Suomen mittakaavassa edustava mosaiikki metsälaissa suojeltuja kohteita, uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyyppejä sekä potentiaalinen liito-oravakohde, tulee jättää nykyiseen tilaansa ja maankäyttösuunnitelmien ulkopuolelle. Alueella on myös nykyisiä luontoarvoja uhkaamatonta virkistyskäyttöarvoa.

Mehiläishaukan ja huuhkajan esiintymisen ja reviirien lisäselvitystä suositellaan kahdella viimeksi käsitellyllä alueella ennen kaavasunnitelman hyväksymistä.

7 LÄHTEET

Kekki, I. 2016. Liito-oravaselvitys Lahdessa 2014–2015. Raportti Lahden seudun (Hollola–Lahti–Nastola) ympäristöpalvelulle.

Liukko, U.-M., Henttonen, H., Hanski, I.K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E.-M. & Pitkänen, J. 2016. Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015. Ympäristöministeriö & Suomen Ympäristökeskus.

Lahden Rälssinkallioiden luontoselvitys

Metsänen T. 2008. Liito-oravakartoitus Lahden Ala-Okeroisten–Jokimaan alueella keväällä 2008. Luontoselvitys Metsänen.

Mäkinen J. 2005. Lahden kaupungin liito-oravakartoitus. Valvonta- ja ympäristökeskus 2005.

Natura 2000 -luontotyyppien inventointiohje, versio 6

(www.ymparisto.fi/download/noname/%7BE586E9B2-C83F-4898-808B-1AB86E2A4901%7D/117293)

.Metsähallitus & Suomen ympäristökeskus. 28.1.2016.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen Ympäristö 1/2017.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010. Suomen lajien uhanalaisuus 2010. Ympäristöministeriö & Suomen Ympäristökeskus, Helsinki.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.) 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus. Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016. Suomen lintujen uhanalaisuus 2015. Ympäristöministeriö & Suomen Ympäristökeskus.

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto – täydennys Rälssinkallioiden kaavalaajennusalueen luontotyyppi-, kasvillisuus- ja liito-oravaselvitykseen v. 2018

Raportti Lahden kaupungille 11.11.2019

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO.....	3
2 ARVION TOTEUTTAJA	4
2.1 Työryhmä.....	4
3 TÄYDENTÄVÄ AINEISTO	5
4 HAVAINNOT	5
4.1 Ekologiset yhteydet	5
4.2 Petolinnut	6
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	7
LÄHTEET.....	9

Raportointi: Panu Välimäki, Joel Nyberg, Teppo Mutanen & Albus Luontopalvelut Oy

Valokuvat: ©Lauralotta Muurinen & Albus Luontopalvelut Oy

Karttapohjat: Maanmittauslaitoksen avoimien aineistojen tiedostopalvelu

(<http://www.maanmittauslaitos.fi/asio-verkossa/avoimien-aineistojen-tiedostopalvelu>)

Kansikuva: Rälssinkallioiden kalliojyrkänteen aluksen lehtomainen kangas (kuvio 1; Albus Luontopalvelut Oy 2018)

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

1 JOHDANTO

Lahden Rälssin asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen A-2739 liittyen Lahden kaupunki teetti kaava-alueella ja sen lähiympäristössä luontoselvityksen, mikä käsitti selvityksen liito-oravan (*Pteromys volans*) (92/43/ETY, liite II) esiintymisestä ja elinympäristöominaisuuksista sekä kartoituksen maankäyttöä ohjaavien lakien [luonnonsuojelulaki (1096/1996); metsälaki (1093/1996); vesilaki (27.5.2011)] mukaisten luontotyyppien sijoittumisesta kaava-alueella (Albus Luontopalvelut Oy 2018).

Rälssin kaava-alueen kokonaispinta-ala on n. 93 hehtaaria, mistä n. 32 ha on kauttaaltaan ihmistoiminnan voimakkaasti muuttamaa. Selvitysalueen pohjoisosassa ei todettu metsä- tai vesilain mukaisia luontotyyppisiä. Pohjoisosan luonnonsuojelulain mukaan huomionarvoiset metsätyypikuviot ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuvat arvokas kasvilajisto ja liito-oravan vaatimat elinympäristöominaisuudet. Luontoarvojen näkökulmasta merkityksellisin kokonaisuus, Ala-Okeroisen metsäalue, sijaitsee Rälssin maa-ainestermiinalin lounaispuolella. Kohteella on useita kolo-puita liito-oravalle soveliaassa elinympäristössä, liito-oravaa ei havaittu. Metsä- ja luonnonsuojelulain mukaisista luontotyypeistä alueelta on reheviä lehtolaikkuja ja pienialainen metsäkortekorpi sekä pelkästään luonnonsuojelulain huomioimia metsätyyppejä pienialaisina kuvioina, jotka yhdessä muodostavat ehyen kokonaisuuden. Alue yhdistyy lännenpuolelta rakenteellisesti vastaavaan metsäkokonaisuuteen. Ala-Okeroisen metsäalueen pohjoiseen työntyvällä kapealla jatkeella sijaitseva kalliojyrkäne ja sen alusmetsä (ks. kansikuva) esitettiin huomioitavaksi maankäyttösuunnitelmassa. Metsälain sisältöedellytykset eivät jyrkänteen ja sen alusmetsän osalta täysimääräisesti täyty. Alusmetsä on luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi.

Edellä mainitussa jyrkänteen alusmetsässä todettiin luontotyyppi- ja kasvillisuusselvityksen oheishavain-
tona pesimälinnustoon lukeutuva EU:n ns. lintudirektiivin [2009/147/EY, 4. artikla (ns. Natura-lajit)]
mainitsema pohjantikka (*Picoides tridactylus*). Kuvion jyrkännteellä havaittiin viitteitä (oksennuspalloja)
EU-tasolla pohjantikkaa vastaavassa asemassa olevan Suomessa erittäin uhanalaisen (EN; LSL
1096/1996; ks. Lehikoinen ym. 2019) huuhkajan (*Bubo bubo*) reviiristä. Lisäksi kuusikon pohjoispuolei-
selta hakkuuaukealta raportoitiin soidinlentoa lentäneet kaksi mehiläishaukkaa (*Pernis apivorus*)
[2009/147/EY, 4. artikla; EN (LSL 1096/1996; ks. Lehikoinen ym. 2019)]. Lahden ympäristöpalvelut
lausui 13.09.2019 Rälssin asemakaavan ja asemakaavan muutoksen A-2739 luonnoksesta seuraavasti:
“*Laajenemisalueen länsiosan jyrkännealueella luontoselvityksessä todettiin selviä merkkejä mm. huuh-
kajan esiintymisestä. Huuhkajan pesintää alueella ei kesällä 2018 kuitenkaan todettu. Myös mehiläis-
haukasta oli tehty havainto. Ennen asemakaavoituksen viemistä eteenpäin tulisi länsipuolen jyrkänne-*

Albus Luontopalvelut Oy (2677209-2)

www.albusluontopalvelut.fi

Sivu 3

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

alueella tehdä lisäselvitys huuhkajan ja mehiläishaukan esiintymisestä sekä mahdollisista reviiireistä, koska molemmat lajit on todettu Suomessa erittäin uhanalaisiksi”. Hämeen ELY-keskuksen lausunnossa (HAMELY/1118/ 2019) todettiin: ”Asemakaavoituksen yhteydessä on laadittu luontoselvitys, jossa on tunnistettu maaainestermiinalin laajenemisen luontoarvojen kannalta mahdolliset laajenemissuunnat ja arvokkaat alueet ja kohteet. Kaavaluonnoksessa esitetyt toiminnot ovat pääasiallisesti esitettyjen periaatteiden mukaisia. Vaikutusten arvioinnissa on kuitenkin tarpeen arvioida luonnon monimuotoisuuden kohdistuvat vaikutukset koskien E/VR-alueen laajentumista kaava-alueen länsiosassa sijaitsevan jyrkänteen ja sen aluslehdon alueelle. Kohteen häviämisen lisäksi huomioitavaa on paikallisen ekologisen yhteyden heikentyminen tai häviäminen, sekä linnustovaikutukset. Kaavatyössä on tarpeen ottaa kantaa mehiläishaukan ja huuhkajan lisäselvitystarpeeseen alueella”.

Albus Luontopalvelut Oy toimitti vastineen edellä esitettyihin kaavaluonnoksesta annettuihin lausuntoihin. Vastine perustuu luontoselvityksen aikaisiin havaintoihin kesältä 2018 ja petolintuhavaintoja käsittäviin Luonnontieteellisen keskusmuseon ylläpitämiin havaintorekistereihin.

2 ARVION TOTEUTTAJA

Albus Luontopalvelut Oy on luontoselvityksiä, luontovaikutusarviointeja ja biologisia määrittämis- ja selvityspalveluita tarjoava yritys. Henkilöstöllä on korkeatasoinen yliopistokoulutus ja vuosien kokemus biologisesta tutkimuksesta. Olemme osallistuneet luontoselvityksiin sekä selvitys- ja raportointikäytäntöjen kehittämiseen 1990-luvulta alkaen.

2.1 Työryhmä

Pääsuunnittelija **PANU VÄLIMÄKI** (FT, eläinekologia, Oulun yliopisto, 2007) omaa n. 20 vuoden kokemuksen ekologisten tutkimusten suunnittelusta, näytteenotosta ja aineistojen analysoinnista. Hän on julkaissut kymmeniä tieteellisiä luontoartikkeleita sekä toiminut valtakunnallisessa perhostensuojelutoimikunnassa v. 2001 alkaen ja toteuttanut tässä toimessa uhanalaisten perhoslajien esiintymiselvityksiä ja osallistunut perhosten uhanalaistarkasteluihin (v. 2010 & 2019) ja erityisesti suojeltavien lajien esityksiin. Hän on osallistunut kymmeneen hyönteisten elinpaikkavaatimusselvityksiin, jotka edellyttävät laajaa kasvilajintuntemusta ja koko kasvilajistoon perustuvan elinympäristökuvauksen soveltamista. Hän on toteuttanut myös kaavahankkeiden näkökulmasta merkityksellisten kasvilajien esiintymiselvityksiä. Lajintuntemusosaamistaan hän on kehittänyt putkilokasvien (myös sammaleet) osalta Oulun yliopiston määrittämyskursseilla sekä laboratoriossa että maastotöissä. Hänellä on runsaasti aiempaa kokemusta linnustoa koskevien luontoselvitysten koordinoinnista ja raportointikäytännöistä.

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

Suunnittelija **TEPPO MUTANEN** (Tekn. yo., Oulun yliopisto) on aktiivinen lintu- ja hyönteis-harrastaja, ja yksi *Oulun Pesimälinnusto* -kirjan kirjoittajista. Hän on julkaissut seitsemän yleistajuista lintutieteellistä artikkelia. Lintujen lisäksi hän on perehtynyt kasveihin, sieniin, lepakoihin, sammakko-eläimiin, hämähäkkeihin ja eri hyönteisryhmiin. Näiden ryhmien osalta hän on ollut vastuullisena konsulttina yhteensä 22 luontoselvityksessä sekä osallistunut lukuisten muiden selvitysten määrittämissä tehtäviin ja raportointiin.

Suunnittelija **JOEL NYBERG** (FM, ekologia, Oulun yliopisto, 2018) on aktiivinen lintuharrastaja. Hän on suorittanut lintujen lajintunnistuskurssin Oulun yliopistossa, toteuttanut v. 2013 KS-ELYn seuranta-paikkojen vesilintulaskennat ja valkoselkätikan pesimäbiotooppien kartoitukset ko. ELY-keskuksen suunnittelijana, SuoverkostoLife-projektin linnustoseurannat sekä osallistunut Oulun yliopistossa opiskeluaikana lintuekologisen pitkäaikaistutkimuksen maastotöihin. Harrastajana hän on toteuttanut mm. Pohjoisen Koliman (47 km²) vesi- ja lokkilintulaskennat v. 2010. Nyberg osallistui 24.06.2018 Rälssinkallion maastokäynnille avustajana ja havaitsi Albus Luontopalvelut Oy:n raportoimat lintulajit.

3 TÄYDENTÄVÄ AINEISTO

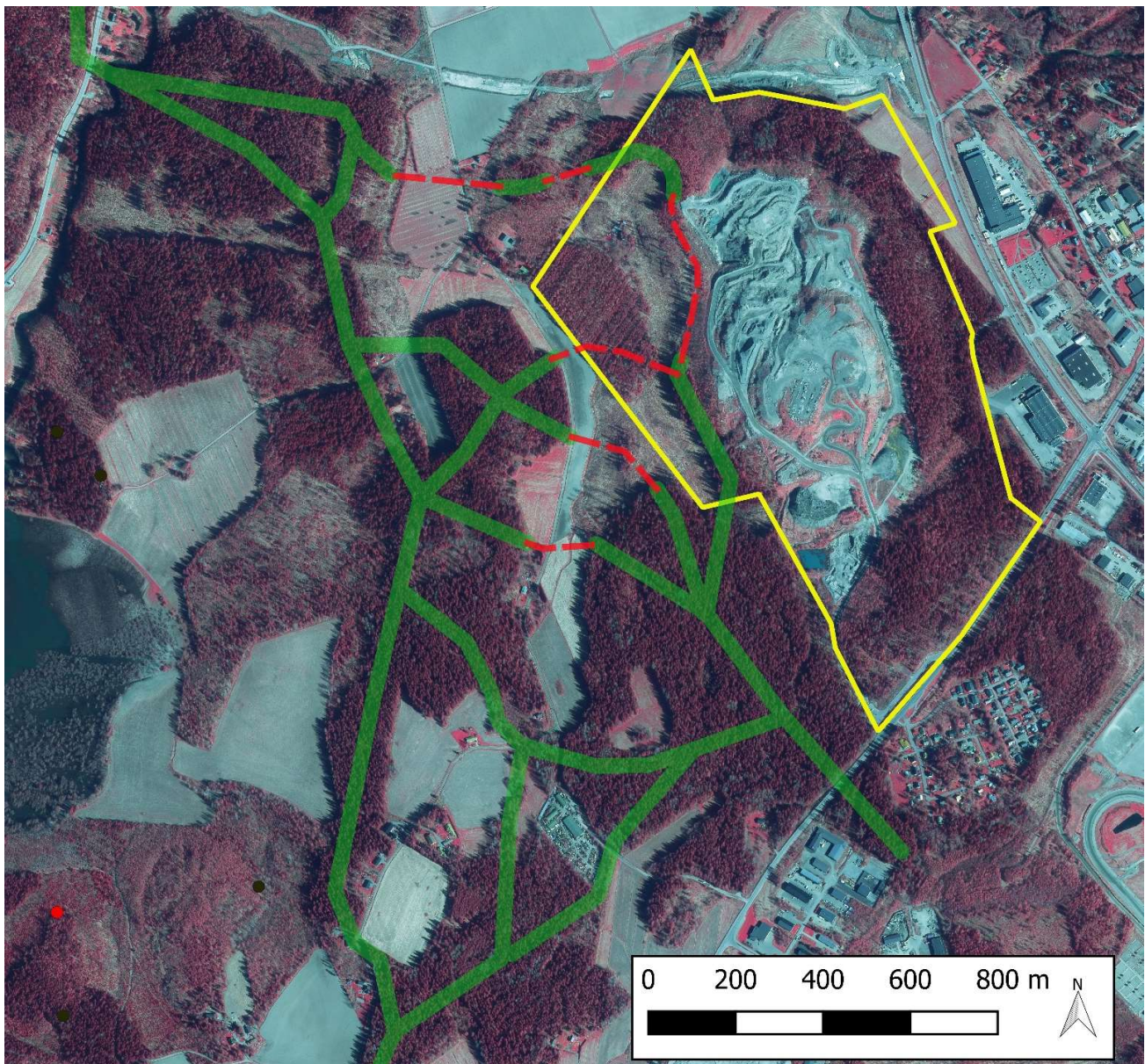
Havaittujen petolintujen pesimistodennäköisyyden arvioimiseksi niiden aikaisempia havaintoja pyydettiin Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistolta. Kattavamman kuvan tuottamiseksi havaintoja pyydettiin kaikista petolintulajeista vuosilta 2000–2019 kahdelta 10 km × 10 km koordinaattiruudulta (läntinen eteläkulma: 6750000:3420000, itäinen pohjoiskulma: 6770000:3430000; YKJ), joiden keskiosassa Rälssinkallioiden suunnittelualue sijaitsee (ks. **kuva 1**). Rengastustoimiston toimittama aineisto (05.11.2019) sisälsi rengastusrekisteriin, kalasääsken osalta sääksirekisteriin ja muiden petolintujen (pl. sääksi, maakotka, merikotka, muuttohaukka, tunturihaukka) osalta petolintujen pesäilmoitusrekisteriin talletetut tiedot (tarkkuus: 1 m² – 1 ha). V. 2019 tiedot voivat olla osin puutteellisia, sillä kaikkia tietoja ei ehkä ole vielä palautettu tai niitä ei ole ehditty rengastustoimistolla käsittelemään.

4 HAVAINNOT

4.1 Ekologiset yhteydet

Rälssinkallioiden ympäristön ekologiset yhteydet eivät alueellisessa tarkastelussa ole merkittäväällä tavalla yhteydessä kaavan edistämiseen lähiympäristön tunnetun metsälajiston (mm. liito-orava) näkökulmasta. Suunnittelualueen länsipuolen metsäalue jatkuu yhtenäisenä kuvion ohi etelä-pohjoissuunnassa (**kuva 1**). Metsähakkuiden ja peltomaisen yhtenäistä varttunutta metsää katkovat ja siten ekologisista yhteyksistä heikentävät vaikutukset ovat jo nykyisellään korostuneet suunnitellulla kaavalaajennusalueella.

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

Kuva 1. Yhtenäiset (vihreä) ja avoimen maiseman pilkkomat (punainen) potentiaaliset eläinten kulkureitit Rälssinkallion länsipuolella 2019.

4.2 Petolinnut

Vuoden 2018 luontoselvityksessä Rälssinkallioiden kaava-alueella havaittiin viitteitä huuhkajan reviirisestä Ala-Okeroisen metsäalueen pohjoiseen työntyvällä jatkeella sijaitsevan kalliojyrkänten alueella. Alue vaikuttaa huuhkajalle kelpoiselta elinympäristöltä ja lajin oksennuspalloja havaittiin siinä määrin, että kuvion asemaa lajin pysyvänä elinpaikkana pidettiin mahdollisena. Huuhkajan pesää etsittiin kokeneen lintukartoittajan toimesta niin kattavasti kuin yhden päivän aikana oli mahdollista. Lajia ei havaittu tai lajin pesäpaikkaa löydetty.

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

Huuhkajan pesintää ei ole raportoitu selvitysalueelta tai sen ympäristöstä v. 2000 alkaneella tarkastelujaksolla (**kuva 2**). Saatavilla olevan havaintoaineiston perusteella lajin pesäpaikan sijoittuminen Rälssinkallioiden alueelle on epätodennäköistä. Rälssinkallioiden ympäristöstä on rekisteröity huomattava määrä 2000-luvun asuttuja petolintureviirejä (60 reviiriä kyselyalueella, 7 reviiriä 3 km säteellä nykyisestä kaava-alueesta), minkä perusteella petolintureviirejä on kartoitettu tarkasti. Rekisteröidyt reviirit kuuluvat paitsi haukoille, mutta myös pöllöille (**kuva 2**). Pöllöreviirihavainnot viittaavat myös loppupalven ja alkukevään aikana toteutettuihin kuuntelukäynteihin, missä yhteydessä aktiivinen huuhkajareviiri olisi suurella todennäköisyydellä tullut rekisteröidyksi. Huuhkajan soidin (koiraan tunnusomainen huhuilu) kuuluu 1,5–4 kilometrin etäisyydelle (Svensson 2010). Alueelta v. 2017 löydetyt oksennuspallot on tulkittava joko yksinäisen (nuoren) huuhkajan tai pesimättömän pariskunnan tuottamiksi. Huuhkajapari voi jättää pesimäkausia väliin, jos ravintotilanne on heikko. Huuhkajan ravintoon kuuluvat metsäjänis ja rusakko olivat Etelä-Hämeessä keskimääräistä niukempia v. 2018 (<https://www.riistakolmiot.fi/>). Myös myyräkannat olivat alhaiset, joskin vuoden 2017 notkahduksen jäljiltä nousussa (<https://www.luke.fi/>). Huuhkajan pesimäreviiri olisi kuitenkin todennäköisesti havaittu ja rekisteröity aiempien vuosien aikana.

Rengastustoimiston petolinturekisterien mukaan Rälssinkallioiden kaava-alueella ei ole petolintujen aktiivisia pesimäreviirejä (**kuva 2**). Huuhkajaa vastaavalla tavalla mehiläishaukan pesimäreviiriä ei ole ilmoitettu koko 200 km² petolintutarkastelualueelta. Luontokartoituksen aikana mehiläishaukkapari tavattiin selvitysalueella Reunalan tilan läheisyydessä ja Ala-Okeraisen metsäkuviolla (todennäköisesti sama pari). Alueellisesti Rälssinkallioiden länsipuoliset metsät vastaavat mehiläishaukan ensisijaista elinympäristöä. Laji pesi hakkuualueiden, pienten kosteikoiden ja viljelysten kuvioimissa metsissä (Svensson 2010). Tarkastelun alainen kallio ja sen alusmetsä ovat pienen pinta-alansa perusteella kuitenkin epätodennäköisiä mehiläishaukan pesimäpaikaksi. Selvitysalueen etelälaidan laajempi metsäkuvio ja sen etelä- ja länsipuoliset jatkeet muodostavat em. erillistä kuviota todennäköisemmän pesimäympäristön. Suunnitelman mukaiset maankäyttömuutokset eivät koske alkuperäisen selvitysalueen eteläosan metsäkuviota (tai sen ulkopuolisia jatkeita) eikä suunnitelmalla tämän seurauksena voida perustellusti arvioida olevan haitallisia vaikutuksia mehiläishaukan asemaan paikallisesti tai alueellisesti.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Käytettävien havaintoaineistojen perusteella Rälssinkallioiden asemakaavan ja asemakaavan muutoksen A-2739 ei perustellusti voi arvioida vaikuttavan alueen ekologisiin yhteyksiin tai EU:n lintudirektiivin (2009/147/EY, 4. artikla) ja kansallisen luonnonsuojelulain (1096/1996) mainitsemiin petolintuihin.

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

Kuva 2. Kahden Rälssinkalliot sisältävän 10 km ×10 km koordinaattiruudun petolintureviirit v. 2000–2019 Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimiston tietojen mukaan (05.11.2019).

Lahden Rälssinkallioiden petolinnusto

LÄHTEET

Albus Luontopalvelut Oy 2018. Luontotyyppeiden, uhanalaisen kasvillisuuden ja liito-oravan kartoitukset Lahden Rälssinkallioiden kaavalaajennusalueella 2018. – Raportti Lahden kaupungille 14.08.2018.

Lehikoinen, A., Jukarainen, A., Mikkola-Roos, M., Below, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Rusanen, P., Sirkiä, P., Tiainen, J. & Valkama, J. 2019. Linnut. – Teoksessa: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.). Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. s. 560–570.

Svensson, L. 2010. Lintuopas – Euroopan ja Välimeren alueen linnut. Otava, Trento. 442 s.

Rälssin asemakaava-alue, Lahti

Liikenneselvitys ja yleissuunnitelma
28.6.2019 LUONNOS

Rälssin asemakaava-alue, Lahti

SISÄLLYSLUETTELO

1	Lähtökohdat	2
1.1	Työn sisältö ja tekijät	2
1.2	Suunnittelukohte	2
1.3	Asemakaavan ja liikenneselvityksen tavoitteet.....	3
1.4	Suunnittelun lähtökohdat	3
2	Nykytilanteen kuvaus	4
2.1	Liikenneverkko	4
2.2	Maankäyttö ja kaavoitus.....	7
2.3	Ympäristö ja maisema.....	8
2.4	Maaperä ja pohjaolosuhteet	9
3	Liikennemäärät ja liikenne-ennuste, toimivuustarkastelut	10
3.1	Nykytilanteen liikennemäärät ja perusennuste	10
3.2	Uuden maankäytön aiheuttama liikenne	11
4	Uuden liittymän vaihtoehtotarkastelut	12
4.1	Vaihtoehto 1: Porrastetut liittymät	12
4.2	Vaihtoehto 2: Nelihaaraliittymä	13
4.3	Vaihtoehto 3: Kiertoliittymä.....	13
4.4	Vaihtoehtojen vertailu ja valinta	14
5	Kyläkunnantien liikenteen rauhoittaminen	14
5.1	Vaihtoehto 1: Rälssinkadun katkaisu	14
5.2	Vaihtoehto 2: Kyläkunnantien katkaisu Emmankallenpuiston kohdalta.....	15
5.3	Vaihtoehto 3: Rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle	15
5.4	Vaihtoehtojen vertailu ja valinta	16
6	Yleissuunnitelma	16
6.1	Toimenpiteet	16
6.2	Rakentamiskustannusarvio.....	18
6.3	Vaikutukset	18
7	Jatkotoimenpiteet	19
Liitteet		19
	Liite 1. Suunnitelmakartta 1:2000.....	19
	Liite 2. Maankäytön liikennetuotosten laskentaperiaatteet.....	19
	Liite 3. Toimivuustarkasteluissa käytetyt liikennemäärät.....	19

Raportin valokuvat: Piritta Laitakari ja Teemu Kuittinen / A-Insinöörit

Rälssin asemakaava-alue, Lahti

Liikenneselvitys ja yleissuunnitelma

1 Lähtökohdat

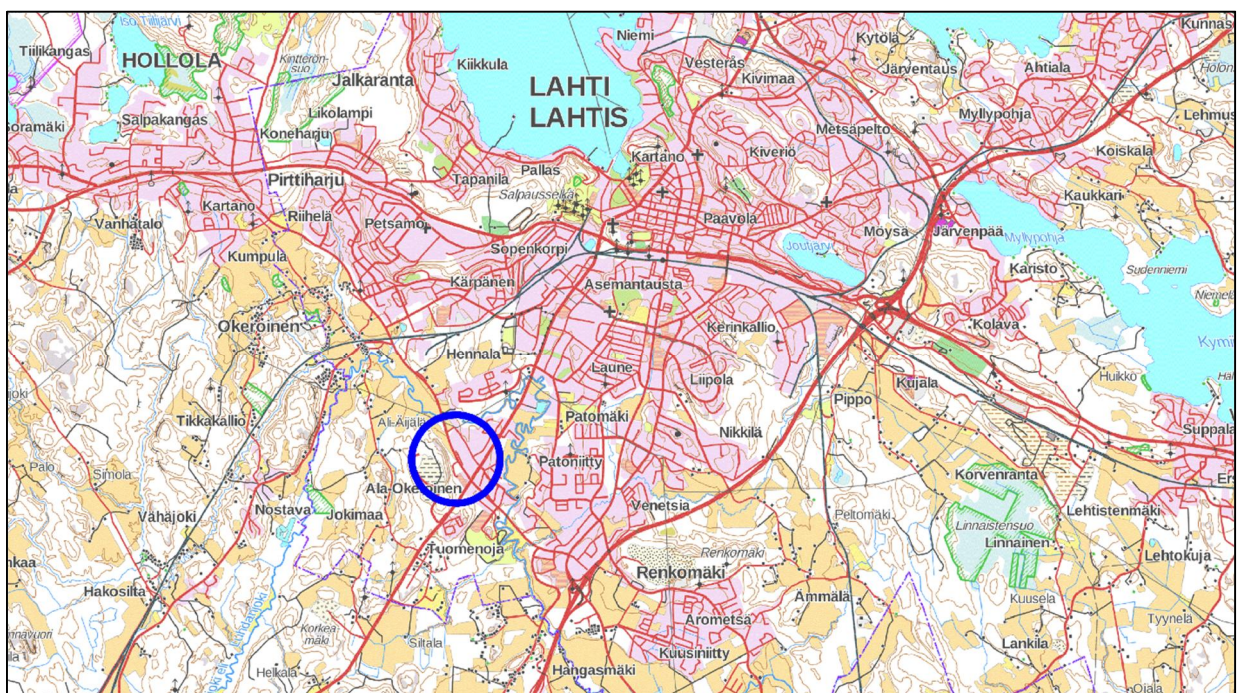
1.1 Työn sisältö ja tekijät

Tässä raportissa on käsitelty Lahdessa sijaitsevan Rälssin työpaikka-alueen asemakaavan liikennejärjestelyjä. Työssä on laadittu liikenne-ennuste, liittymävaihtoehtojen vertailu sekä valitun liittymäratkaisun alustava yleissuunnitelma. Lisäksi työssä tarkastellaan Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamista läpiajo-liikenteeltä.

Suunnitelma on laadittu konsulttityönä A-Insinöörit Civil Oy:ssä, jossa työhön ovat osallistuneet Piritta Laitakari, Teemu Kuittinen, Laura Puustovirta, Mikko Romu, Juha-Matti Siipola, Jukka Lahikainen, Teuvo Kasari, Kari Niemi ja Juha Vehmas. Työ on tehty kevään ja kesän 2019 aikana.

1.2 Suunnittelukohte

Suunnittelukohte on Lahden keskustan eteläpuolella sijaitseva Rälssin asemakaava-alue, joka rajautuu idässä Ala-Okeroistentiehen, pohjoisessa rakenteilla olevaan Lahden eteläiseen kehätiehen ja etelässä Rälssin maanvastaanottoalueeseen. Suunnittelualueeseen kuuluvat Ala-Okeroistentie, Rälssinkatu ja Kyläkunnantie. Liikenteelliset toimivuustarkastelut on tehty Ala-Okeroistentien (mt 296) liittymiin välillä Helsingintie (mt 140) – kehätien (vt 12) eritasoliittymä. Liikenteen rauhoittamista tutkitaan Kyläkunnantiellä ja Rälssinkadulla välillä Helsingintie (mt 140) – Ala-Okeroistentie (mt 296).

Kuva 1. Suunnittelukohteen sijainti (kartta: Maanmittauslaitos).

1.3 Asemakaavan ja liikenneselvityksen tavoitteet

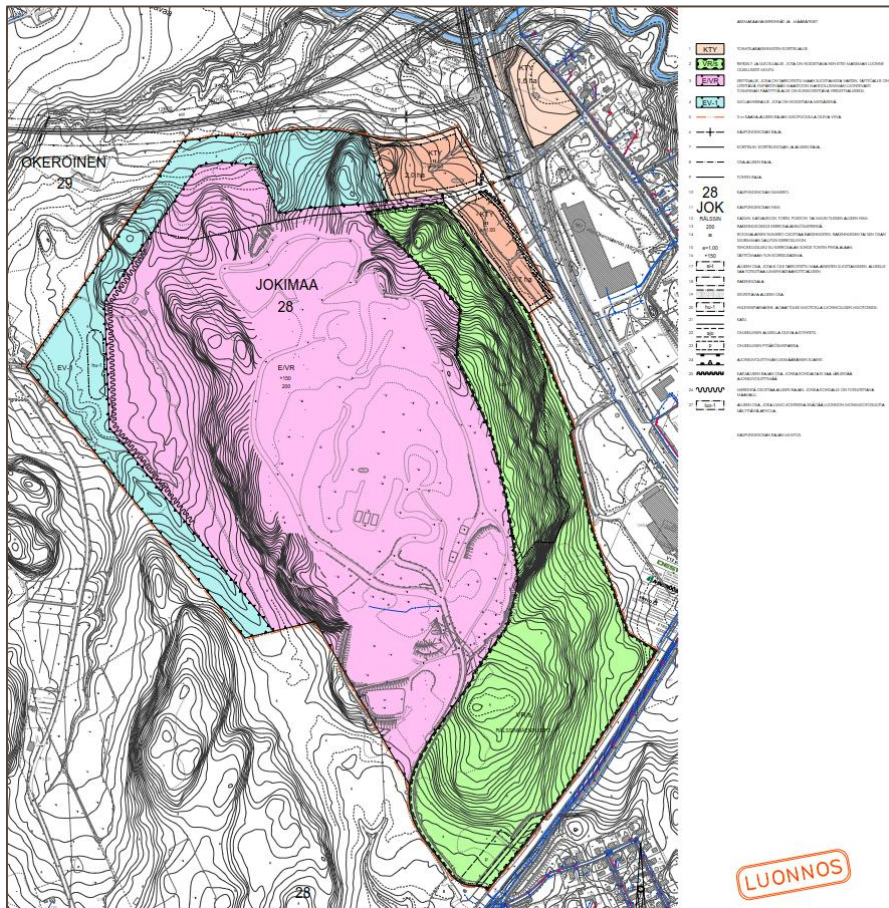
Rälssin alueelle laadittavan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa alueen nykyisiä kaavamääräyksiä. Asemakaavassa esitetään uutta toimitilarakentamista kaava-alueen pohjoisosaan, Lahden eteläisen kehätien varteen.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä tavoitteena on siirtää maan- ja lumenvastaanottoalueen kulkuyhteys eteläpuolelta Helsingintieltä (mt 140) alueen pohjoispuolelle, jolloin kulku tapahtuisi Ala-Okeroistentieltä uuden liittymän kautta. Ala-Okeroistentien uusi liittymä palvelisi myös kaava-alueen pohjoisosaan tulevaa elinkeinoelämän aluetta.

Liikenneselvityksessä tarkastellaan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen mahdollistaman uuden maankäytön vaikutus alueen liikennejärjestelyiden toimivuuteen ja kehittämistarpeisiin. Asemakaavan edellyttämästä uudesta liittymästä laaditaan alustava yleissuunnitelma aluevarausten määrittämiseksi. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuuksia Kyläkunnantien läpiajoliikenteen rauhoittamiseen. Lisäksi työssä tarkastellaan kaavoitettavan alueen jalankulku- ja pyöräily-yhteydet sekä joukkoliikenteen järjestelyt.

1.4 Suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelun lähtökohtana on ollut 19.12.2018 päivätty luonnos asemakaavan laatimiseksi (kuva 2). Luonnokseen sisältyy kolme KTY-tonttia (pinta-ala yhteensä noin 5,3 ha) sekä maanvastaanottoalue. Liikenneselvityksessä tarkastellaan myös yleiskaavan luonnoksen mukaista tilannetta, jossa kaava-alueen länsipuolelle osoitetaan lisää teollisuus- ja toimitilarakentamista (noin 30 000 k-m²).

Kuva 2. Luonnos asemakaavan laatimiseksi.

Liikenteellisenä lähtökohtana pidetään tilannetta, jossa rakenteilla oleva Lahden eteläinen kehätie (vt 12) ja siihen liittyvät liikennejärjestelyt ovat valmistuneet. Kehätien yhteydessä rakennetaan Okeroisten eritasoliittymä ja muutetaan Ala-Okeroistentien (mt 296) linjausta noin kilometrin matkalta. Järjestelyt oletetaan 23.4.2019 saadun rakennussuunnitelman luonnoksen mukaiseksi.

Uuden alueen liittymän mitoitusajoneuvona on HCT-yhdistelmä. Liikennejärjestelyjen suunnittelun lähtökohtana on liikenteen turvallisuus ja sujuvuus.

2 Nykytilanteen kuvaus

2.1 Liikenneverkko

Maantiet ja kadut

Suunnittelualueen maantiet ja kadut on esitetty opaskartalla kuvassa 3. Suunnittelualue kattaa Ala-Okeroistentien (mt 296) välillä Helsingintie (mt 140) – kehätien (vt 12) Okeroisten eritasoliittymä, Rälssin asemakaava-alueen sekä Ala-Okeroistentien itäpuolella sijaitsevat Kyläkunnantien ja Rälssinkadun.

Ala-Okeroistentie (mt 296) on kaksikaistainen seututie Hollolan Salpakankaalta Ala-Okeroisten kautta Lahden Renkomäkeen. Ala-Okeroistentie risteää Helsingintien (mt 140) kanssa, jonka eteläpuolella seututien 296 nimi on Uusi Orimattilantie. Helsingintie on Vantaalta Lahden kautta Heinolaan kulkeva seututie, joka toimii valtatie 4 rinnakkaisyhteytenä. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien liittymä on valo-ohjattu.

Kuva 3. Suunnittelualueen ja lähiympäristön maantiet ja kadut. Rakenteilla oleva Lahden eteläinen kehätie (vt 12) on esitetty katkoviivoilla (ote Lahden opaskartasta).

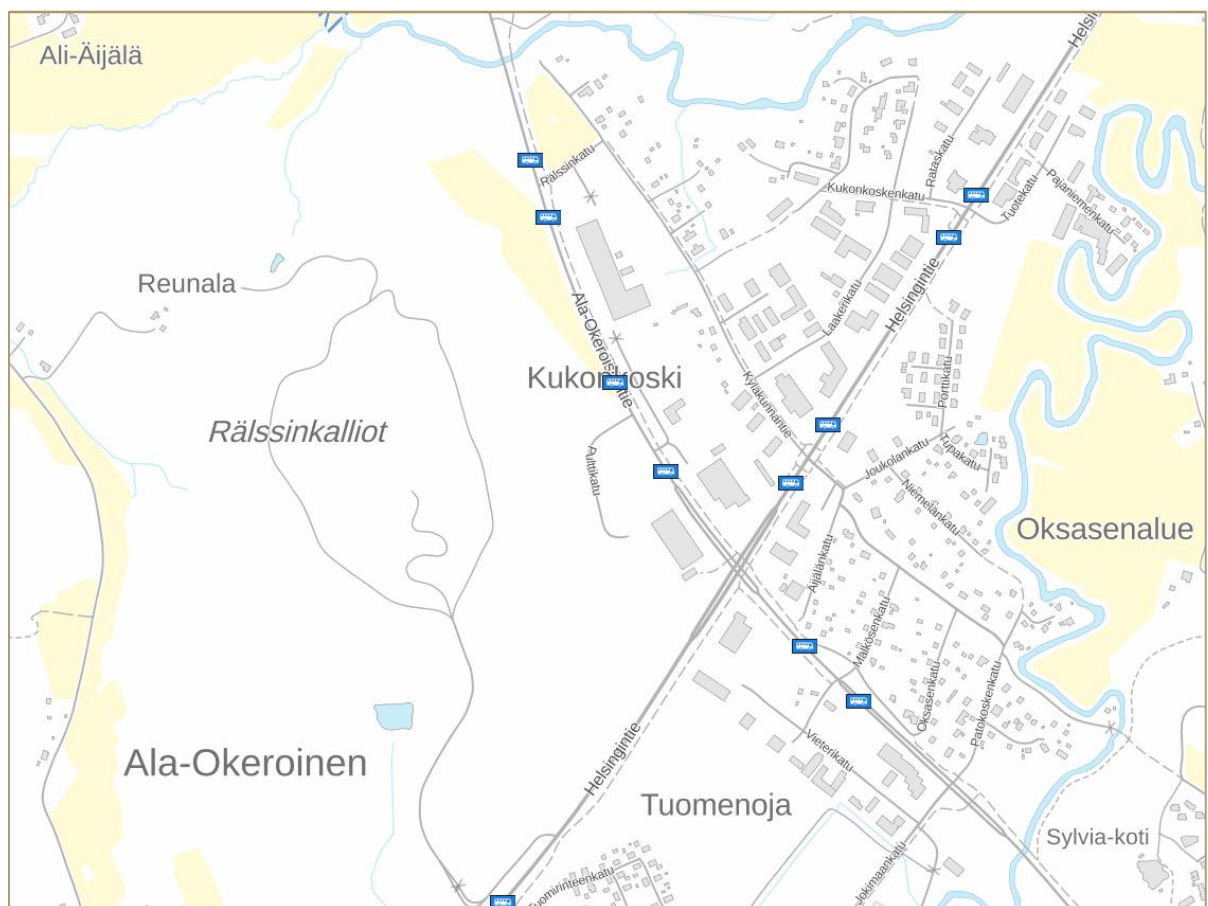
Suunnittelualan välittömässä läheisyydessä on rakenteilla Lahden eteläinen kehätie (valtatie 12 uusi linjaus), joka ohjaa läpikulkuliikenteen pois Lahden ja Hollolan keskusta-alueilta. Kehätien linjaus kulkee Rälssin alueen pohjoispuolelta. Vt 12 eteläisen kehätien ja Ala-Okeroistentien risteyskohtaan rakennetaan Okeroisten eritasoliittymä ja samassa yhteydessä myös Ala-Okeroistentien ja Rälssinkadun linjauksia muutetaan. Järjestelyt on esitetty katkoviivalla kuvassa 2. Eritasoliittymän ramppliittymät Ala-Okeroistentielle toteutetaan ilman valo-ohjausta. Patomäen tunnelin sulkuilanteessa Ala-Okeroistentie toimii kehätien varareittinä. Tämän selvityksen lähtökohtana on tilanne, jossa eteläinen kehätie on rakennettu ja Ala-Okeroistentien sekä Rälssinkadun linjaus muutettu.

Rälssinkatu on Ala-Okeroistentien ja Kyläkunnantien välinen katu, jolta on tonttiliittymä Rälssinkadun eteläpuoliselle yritystontille (ns. Scanian tontti). Kyläkunnantie on kokoojakatu, jonka varrella sijaitsee sekä yritystoimintaa että asuintaloja. Kyläkunnantiestä suunnittelualueeseen kuuluu Helsingintien pohjoispuolinen osa, jonka varrella sijaitsee sekä yritystoimintaa että asutusta. Kyläkunnantieltä on yhteys Ala-Okeroistentielle Rälssinkadun kautta. Suunnittelualueella Ala-Okeroistentiehen liittyy myös Pulttikatu, joka on teollisuustontille johtava tonttikatu. Lisäksi Ala-Okeroistentielle on yksi tonttiliittymä.

Jalankulku ja pyöräily

Suunnittelualan jalankulun ja pyöräilyn pääreitit ovat Ala-Okeroistentien ja Helsingintien itäpuolilla. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatussa liittymässä on suojatiet kolmella haaralla.

Kyläkunnantien itäreunalla on jalankulku- ja pyörätie Rälssinkadun ja Helsingintien välillä. Väylät ovat yhdistettyjä jalankulku- ja pyöräteitä, jotka on erotettu ajoradasta välikaistalla. Väylien sijainti on esitetty katkoviivoin kartalla kuvassa 4.

Kuva 4. Suunnittelualan linja-autopysäkit (lähde: Paikkatietoikkuna). Kartalla näkyvät myös jalankulku- ja pyörätiet katkoviivalla esitettynä.

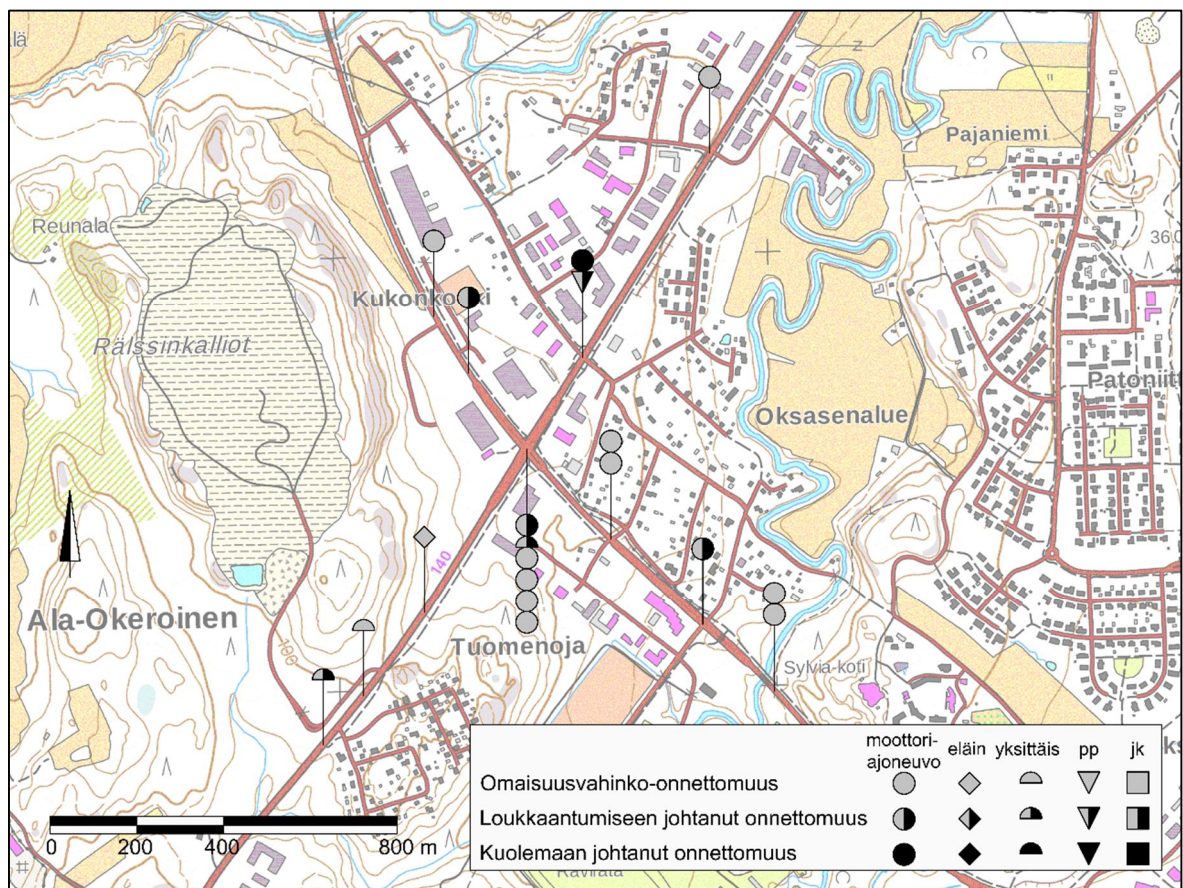
Joukkoliikenne

Helsingintiellä kulkee Lahden seudun joukkoliikenteen linja 12. Ala-Okeroistentiellä kulkee Hollolan suunnan kouluvuoroja linjoilla 55 ja 56.

Ala-Okeroistentiellä on linja-autopysäkit Rälssinkadun ja Pulttikadun liittymien yhteydessä. Nykyisten pysäkkien sijainti on esitetty kuvassa 3. Kehän rakentamisen yhteydessä Rälssinkadun liittymän pysäkit poistetaan, ja uudet pysäkit rakennetaan eritasoliittymän pohjoispuolelle. Liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman yhteydessä tarkastellaan pysäkkiparin tarvetta ja sijoittamista Rälssin asemakaava-alueen uuden liittymän yhteyteen.

Liikenneturvallisuus

Suunnittelualueella ja sen läheisyydessä on tapahtunut vuosina 2014–2018 yhteensä 19 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta (kuva 5). Kaikki onnettomuudet ovat tapahtuneet suunnittelualueen maanteillä eli Ala-Okeroistentiellä tai Helsingintiellä. Yksi onnettomuus johti osallisen kuolemaan (risteämisonnettomuus Helsingintien ja Kyläkunnantien liittymässä) ja kuusi onnettomuutta henkilövahinkoihin. Pahin onnettomuuskeskittymä on ollut Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatussa liittymässä.

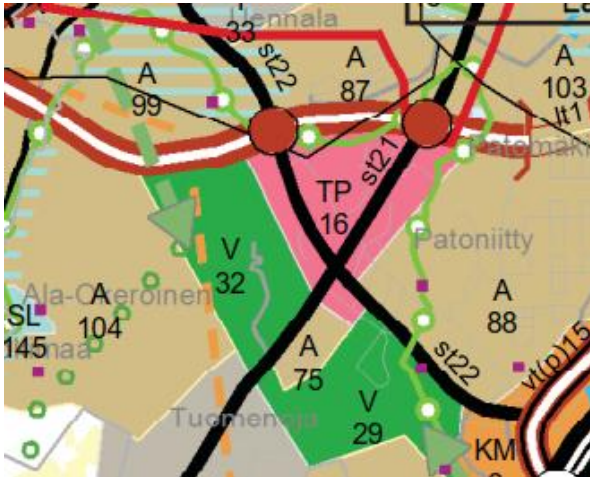

Kuva 5. Suunnittelualueella ja sen läheisyydessä v. 2014–2018 tapahtuneet liikenneonnettomuudet.

2.2 Maankäyttö ja kaavoitus

Maakuntakaava

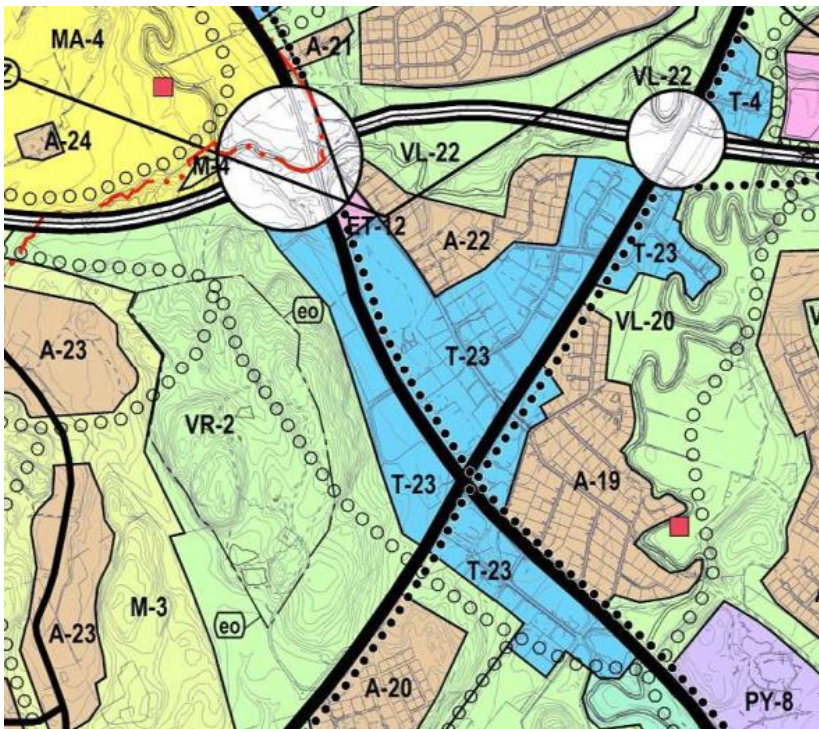
Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 on esitetty eteläinen kehätie (uusi kaksiajoratainen päätie tai -katu) sekä Okeroisten (mt 296) ja Nikulan (mt 140) uudet eritasoliittymät. Ala-Okeroistentien, Helsingintien ja kehätien rajaama alue on merkitty työpaikka-alueeksi (TP), jolla myös asuminen on mahdollista. Ala-Okeroistentien länsipuolella on työpaikka-alueen lisäksi virkistysaluetta (V), johon liittyy sekä etelästä että pohjoisesta viheryhteystarve. Porvoonjoki on osoitettu melontareitiksi.

Kuva 6. Ote Päijät-Hämeen maakuntakaavasta.

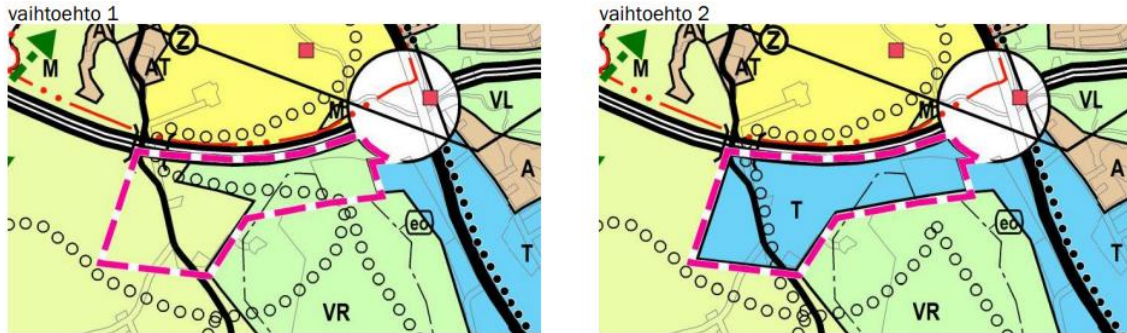
Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa Lahden läntisten osien yleiskaava (kuva 7). Ala-Okeroistentien ympäristö kehätien eteläpuolella on osoitettu elinkeinoelämän alueeksi (T), ja sen länsipuolinen alue retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR).

Kuva 7. Ote Lahden läntisten osien yleiskaavasta.

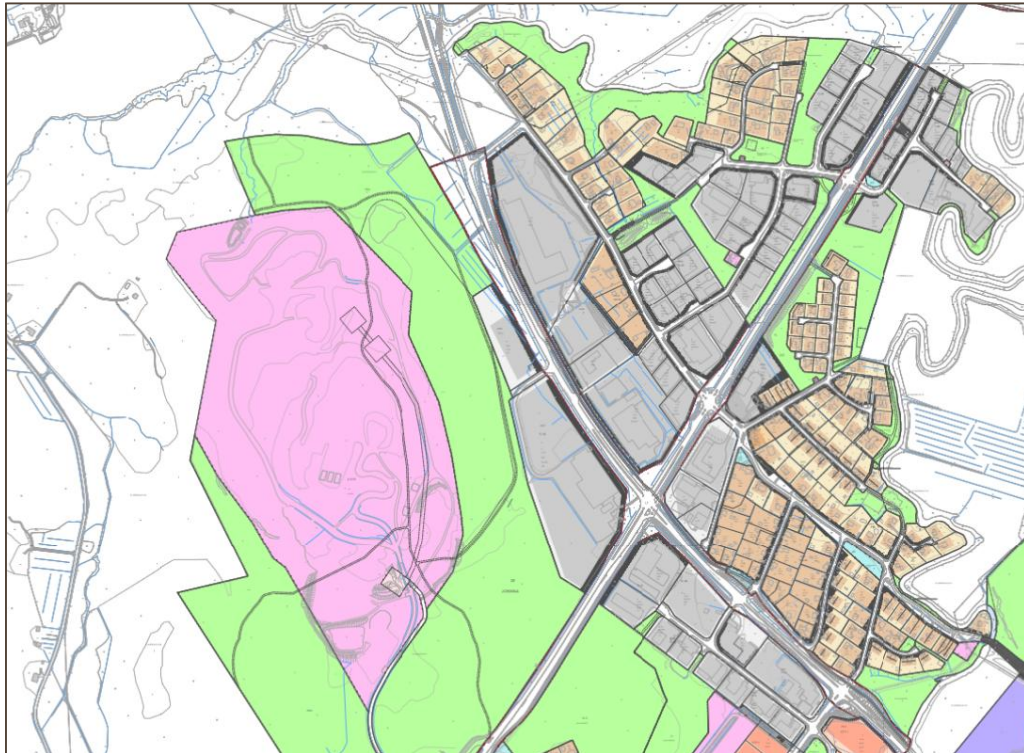
Lahdessa on meneillään yleiskaavan päivitys, Lahden suunta -työ, jossa on nähtävillä kaksi luonnosvaihtoehtoa. Vaihtoehdot eroavat toisistaan Rälssinkallion ja kehätien välisellä alueella (kuva 8): vaihtoehdossa 1 alue on retkeily- ja ulkoilualue (VR) sekä maa- ja metsätalousaluetta (M), vaihtoehdossa 2 taas elinkeinoelämän aluetta (T). Liikenneselvityksessä on otettu huomioon molemmat vaihtoehdot.

Kuva 8. Lahden suunta -yleiskaavatyön luonnosvaihtoehdot 1 ja 2 suunnittelualueen kohdalla.

Asemakaava

Kuvassa 9 on esitetty suunnittelualueen ja lähiympäristön asemakaavoitetut alueet. Alueella on elinkeinoelämän tontteja (T, TL), pientalontontteja (AO), erityisalue, joka on tarkoitettu maan sijoittamista varten (E-3/VR) sekä retkeily- ja ulkoilualueita, joita on hoidettava niin, ettei maiseman luonne oleellisesti muutu (VR/s).

Kuva 9. Ote asemakaavayhdistelmästä suunnittelualueen ympäristössä (lähde: Lahden karttapalvelu).

2.3 Ympäristö ja maisema

Suunnittelualue sijoittuu Lahden keskustaajaman reunalle. Alueelle on tyypillistä pientaloasutus ja teollisuustoiminta sekä peltomaisema. Porvoonjoki virtaa suunnittelualueen pohjoispuolella. Maisemassa erottuu Ala-Okerointentien länsipuolella Rälssinkallio, jolla sijaitsee Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalue. Rälssinkallio kohoaa huomattavasti ympäröivää maastoa korkeammalla ja korkeuserot alueella

ovat suuret ja suhteellisen jyrkät. Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta ympäröi metsävyöhyke, joka maisemoi alueen tehokkaasti.

Suunnittelukohteen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia luontoarvoja, suojelukohteita tai muinaismuistoja (Karpalo-karttapalvelu, SYKE 2019).

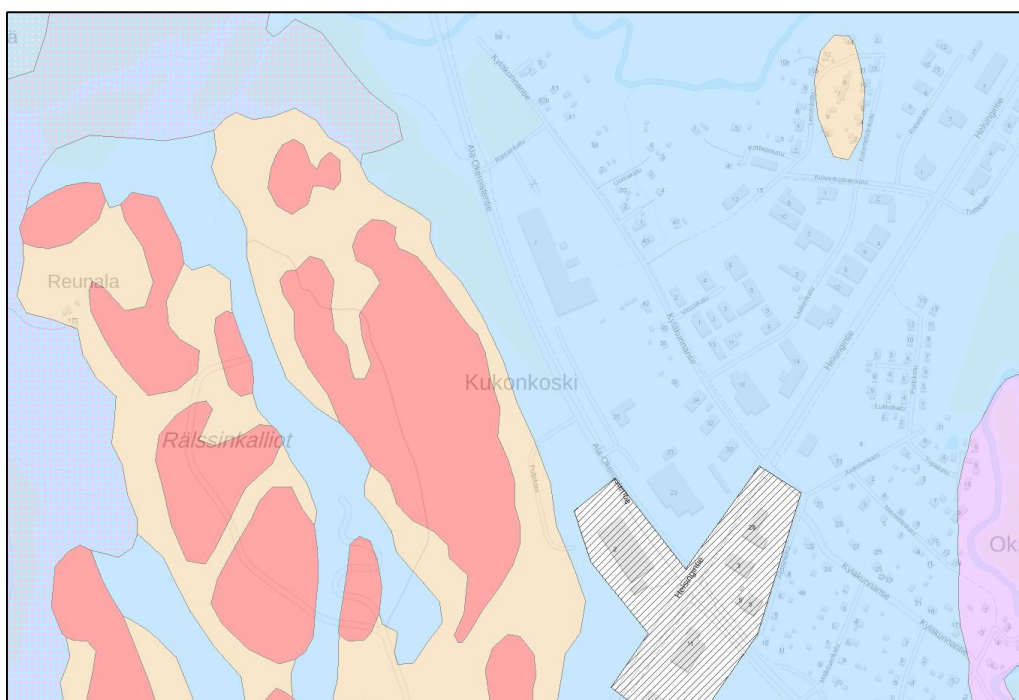
Suunnittelukohde ei sijaitse pohjavesialueella. Suunnittelualueen pohjoispuolella virtaa Porvoonjoki.

Kuva 10. Asemakaavoitettava alue on nykytilanteessa peltoa ja metsää.

2.4 Maaperä ja pohjaolosuhteet

Kuvassa 11 on ote maaperäkartasta suunnittelualueelta. Suunnittelualueen maaperä on pääosin savea. Ala-Okeroistentien länsipuolella sijaitseva maan- ja lumenvastaanottoalue sijoittuu kahdelle osin moreeni- ja kalliomaalle. Kalliomäkien välissä kulkee painanne, jossa maaperä on savea.

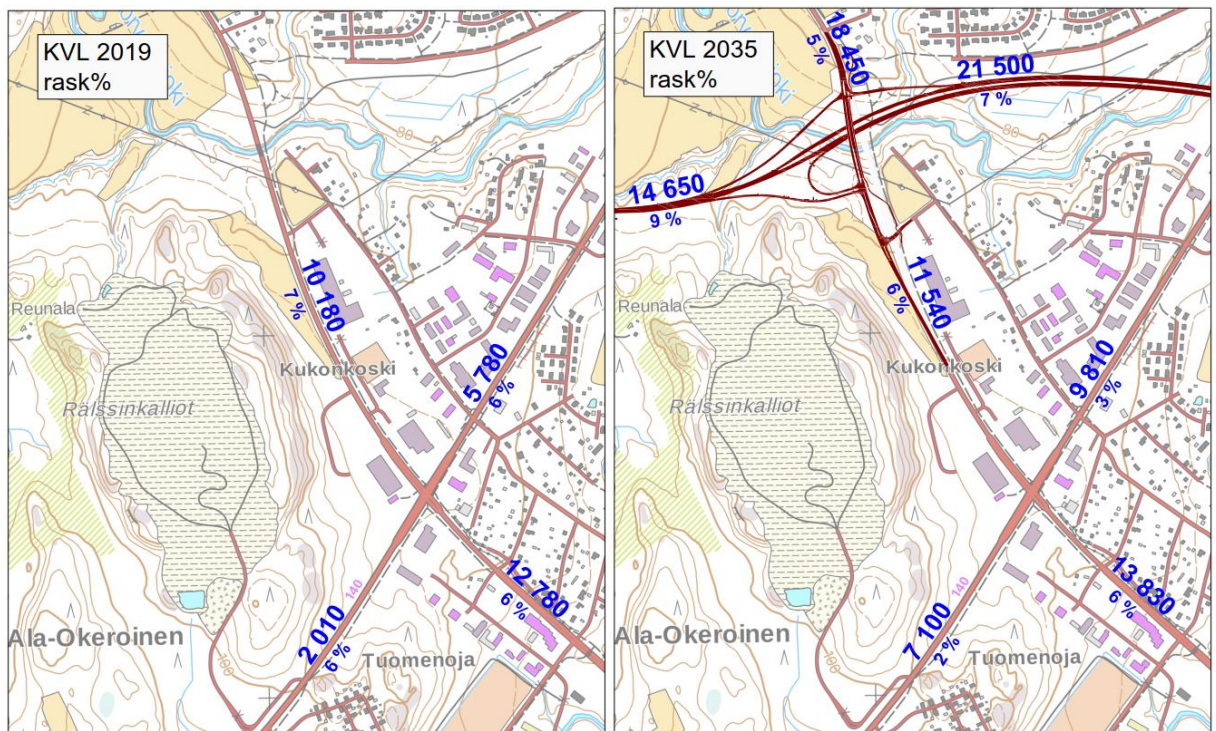

Kuva 11. Ote maaperäkartasta (lähde: GTK:n Maankamara-karttapalvelu).

3 Liikennemäärät ja liikenne-ennuste, toimivuustarkastelut

3.1 Nykytilanteen liikennemäärät ja perusennuste

Nykytilanteen liikennemäärätiedot perustuvat Väyläviraston Tierekisteritietoihin sekä Helsingintien ja Ala-Okeroistentien valo-ohjatusta liittymästä kerättyyn liikennedataan. Liikenne-ennusteen lähtökohtana on ollut Päijät-Hämeen liikennemallin vuorokausiliikennemäärät ja iltahuipputunnin liikennevirtatiedot, joita on tarkennettu nykytilanteen liikennevirtatiedoilla asiantuntija-arviona. Kuvassa 12 on esitetty suunnittelualueen maanteiden nyky- ja ennustetilanteiden keskimääräiset vuorokausiliikennemäärät.

Kuva 12. Suunnittelualueen maanteiden liikennemäärät nykytilanteessa (tierekisterin mukaan) sekä ennustetilanteessa 2035 (Päijät-Hämeen liikennemallin mukaan). Lahden eteläisen kehätien avaaminen muuttaa liikenteen suuntautumista alueella.

Toimivuustarkastelut, perusennuste (ei uutta maankäyttöä)

Suunnittelualueen tasoliittymien toimivuutta tarkasteltiin Synchro/SimTraffic 8 -ohjelmistolla. Palvelutasojen määrittämisessä on käytetty HCM2010:n mukaisia ohjearvoja, valo-ohjaamattomissa liittymissä keskimääräisiä viivytyksiä ja valo-ohjatuissa liittymissä viivytysten lisäksi käyttösuhdetta.

Tarkasteltavia liittymiä olivat Lahden eteläisen kehätien ja Ala-Okeroistentien uuden eritasoliittymän kaksi ramppiliittymää, Rälssinkadun liittymä, Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjattu liittymä. Nykytilanteen tarkastelu tehtiin vain Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valoliittymään, jonka laskennallinen palvelutaso on iltahuipputunnin aikaan D, välttävä.

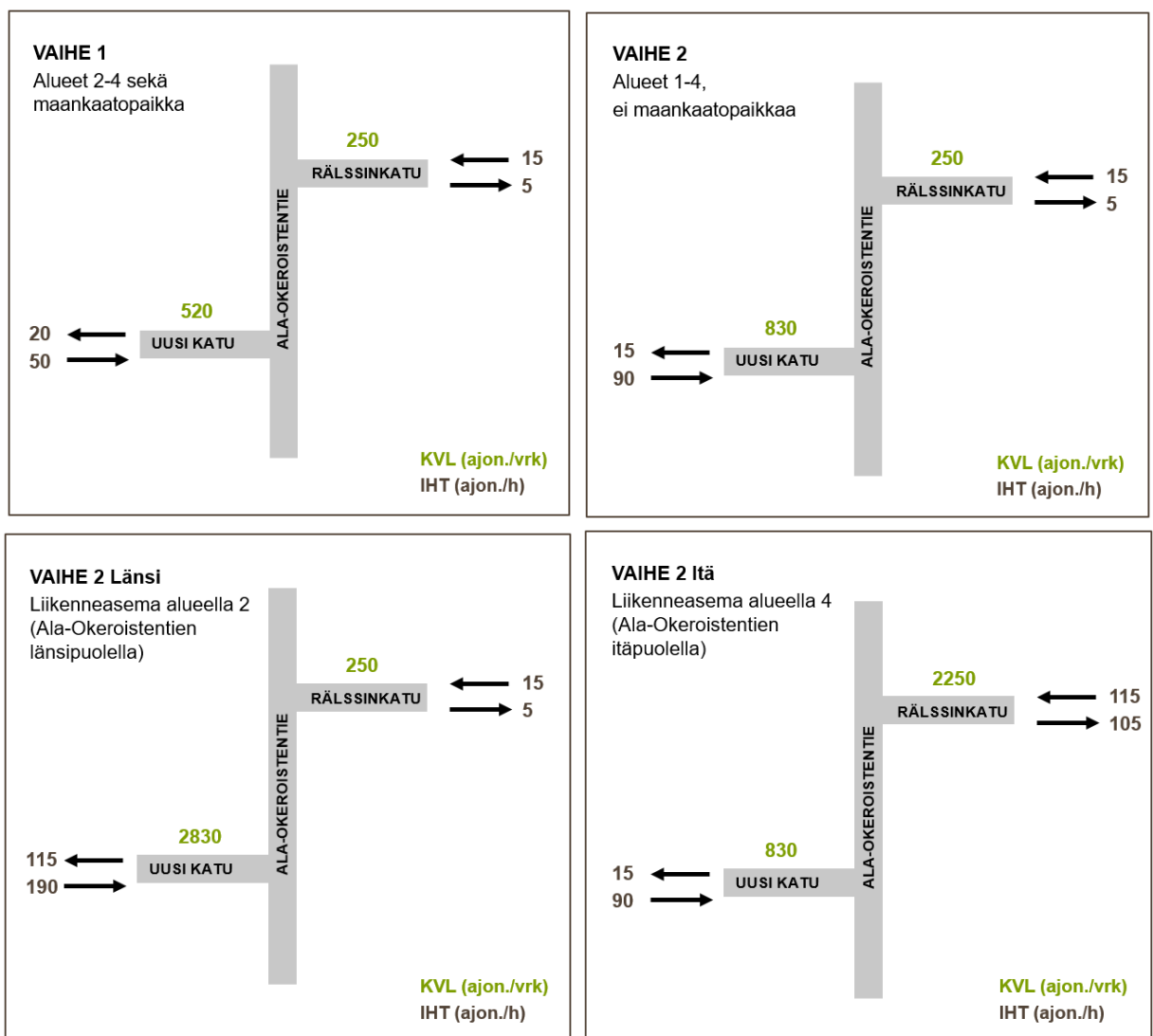
Ennustevuoden 2035 iltahuipputunnin tilanteessa Ala-Okeroistentien valo-ohjaamattomissa liittymissä (ramppliittymät ja Rälssinkadun liittymä) sivusuuntien palvelutaso on C, tyydyttävä, jolloin viivytykset ovat keskimäärin alle 25 sekuntia. Pääsuunnan palvelutaso on A, erittäin hyvä. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatun liittymän toimivuus heikkenee liikennemäärien kasvaessa tasolle E, huono.

Toimivuustarkasteluissa käytetyt liikennemäärät on esitetty liitteessä 3.

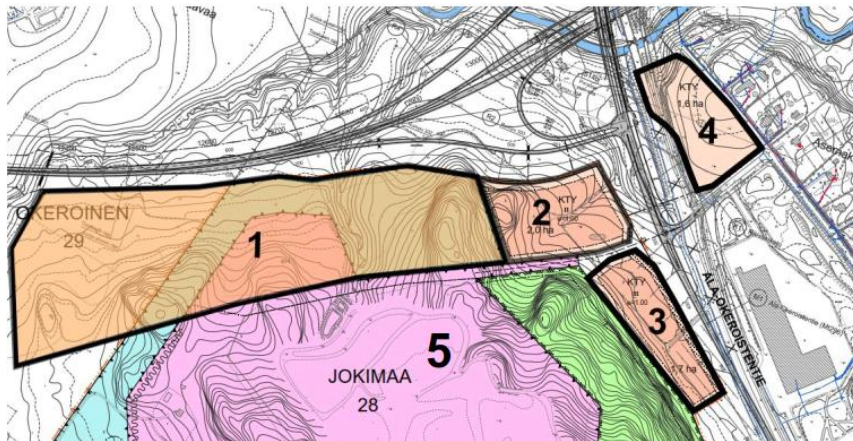
3.2 Uuden maankäytön aiheuttama liikenne

Asemakaava-alueen liikennetuotokset on arvioitu *Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa* -julkaisun perusteella. Liikennetuotosten laskentaperiaatteet on esitetty liitteessä 2. Kuvassa 13 on esitetty uuden maankäytön aiheuttama liikenteen lisäys Rälssinkadulla ja uudella katuyhteydellä maankäytön vaiheistuksen mukaan, sekä ns. maksimitilanteeseen, jossa yhdelle uusista tonteista sijoittuu liikennepalveluasema. Kuvassa 14 on esitetty tarkasteltujen tonttien sijainti ja numerointi, johon viitataan kuvassa 13.

Uuden maankäytön liikenteen suuntautuminen on arvioitu seuraavasti: 30 % Helsingintien liittymän kautta, 30 % ohikulkutietä itään, 20 % ohikulkutietä länteen, 20 % Ala-Okeroistentietä pohjoiseen.

Kuva 13. Uuden maankäytön aiheuttama liikenteen lisäys tutkituissa tilanteissa: Vaiheessa 1 (ylhäällä vasemmalla) on toteutettu asemakaavoitettava Rälssin alue, maankaatopaikka edelleen käytössä. Vaiheessa 2 (ylhäällä oikealla) toimitilarakentaminen on laajentunut yleiskaavaluonnosvaihtoehdon mukaisesti, ja maankaatopaikka on muutettu virkistyskäyttöön. Ns. maksimiennusteissa (alarivi) on tarkasteltu liikenneaseman sijoittamista Ala-Okeroisten itä- tai länsipuolelle vaiheessa 2.

- 1) Teollisuus- ja toimitilarakentamista, 30 000 k-m² (yleiskaavan laajennus)
- 2) KTY-kortteli, teollisuus- ja toimitilarakentamista 10 000 k-m²
- 3) KTY-kortteli, teollisuus- ja toimitilarakentamista 8 500 k-m²
- 4) KTY-kortteli, teollisuus- ja toimitilarakentamista 8 000 k-m²
- 5) Maan- ja lumenvastaanottoalue

Kuva 14. Liikenne-ennusteen pohjana oleva suunnitelma maankäytön kehittämisestä Rälssin alueella.

Toimivuustarkastelut, uuden maankäytön mukainen tilanne

Uuden alueen tuottama liikenne ei merkittävästi heikennä suunnittelualan liittymien toimivuutta. Valo-ohjaamattomissa liittymissä sivusuuntien viivytykset kasvavat hieman, mutta palvelutaso on edelleen C, tyydyttävä. Ala-Okeroistentien ja Helsingintien valo-ohjatun liittymän palvelutaso on edelleen E, huono.

Liikennemallin ennusteeseen liittyvien epävarmuuksien vuoksi herkkyytarkasteluna tutkittiin tilannetta, jossa Ala-Okeroistentien suoraan ajavan liikenteen määrä on ennustettua suurempi. Jos suoraan ajavaa liikennettä on iltahuipputunnin aikana 150 ajoneuvoa ennustettua enemmän, valo-ohjaamattomien liittymien sivusuuntien palvelutaso heikkenee luokkaan D, välttävä (keskimääräinen viivytys noin puoli minuuttia).

Uuden alueen liittymävaihtoehtojen toimivuudet on kuvattu seuraavassa luvussa vaihtoehtotarkastelujen yhteydessä.

4 Uuden liittymän vaihtoehtotarkastelut

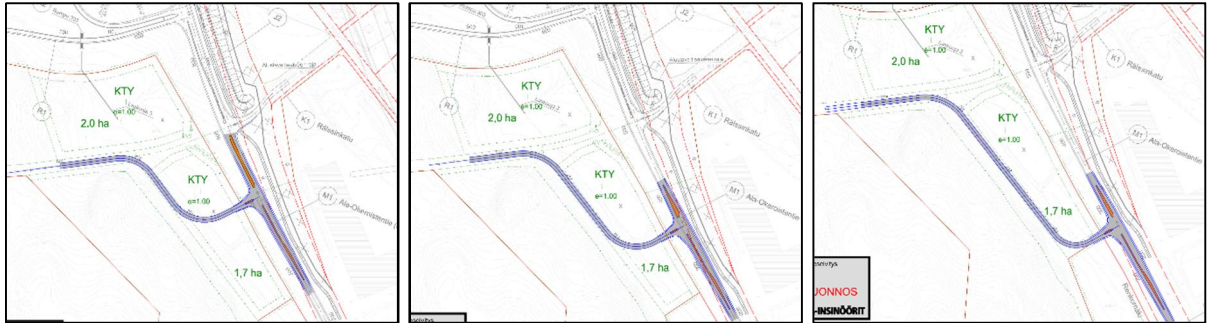
Rälssinkadun ja uuden tonttikadun liittymäparin parantamiseksi tarkasteltiin kolmea erilaista liittymätyyppiä ja useita alavaihtoehtoja.

4.1 Vaihtoehto 1: Porrastetut liittymät

Vaihtoehdossa 1 lähtökohtana oli Rälssinkadun ja uutta maankäyttöä palvelevan tonttikadun liittymien porrastaminen. Liittymille tarkasteltiin kolmea erilaista porrastusvaihtoehtoa. Porrastetuissa liittymävaihtoehtoissa Rälssinkadun liittymä pidettiin nykyisellä paikallaan ja uuden tonttikadun liittymän etäisyys Rälssinkadun liittymään oli 100 m, 150 m tai 235 m (kuva 15).

Porrastetussa ratkaisussa uuden alueen liittymä on kanavoitu valo-ohjaamaton kolmihaaraliittymä, jonka sivusuunnan viivytys on vuoden 2035 ennustetilanteen iltahuipputunnin aikana palvelutasoluokassa C, tyydyttävä. Liittymällä vaikutukset pääsuunnan sujuvuuteen ovat vähäiset.

Porrastetuissa liittymävaihtoehdoissa Ala-Okeroistentien liittymämäärä kasvaa, mikä ei ole ELY-keskuk-
sen näkökulmasta toivottavaa.

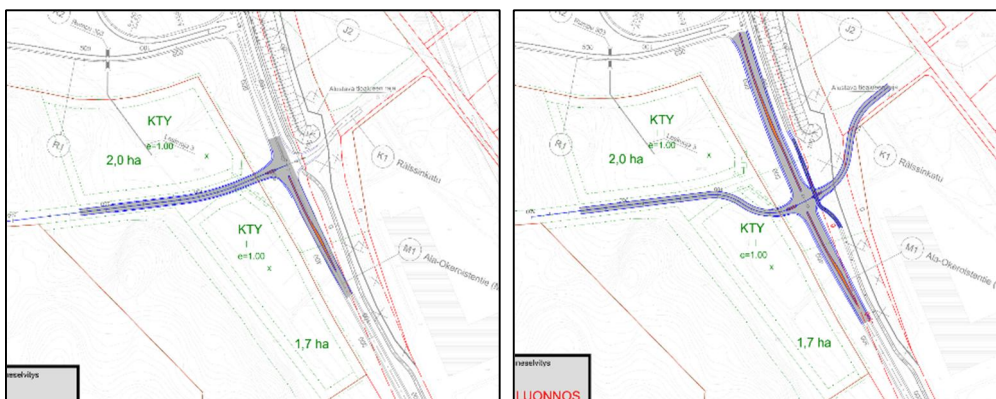
Kuva 15. Vaihtoehdon 1 (porrastettu liittymä) alavaihtoehdot. Porrastettua liittymää ei pidetty hyvänä
ratkaisuna tähän kohteeseen.

4.2 Vaihtoehto 2: Nelihaaraliittymä

Vaihtoehdon 2 lähtökohtana on liittymän toteuttaminen nelihaaraisena, joko Rälssinkadun liittymää täy-
dentäen tai siirtäen liittymäpaikkaa etelämmäksi. Eteläisessä nelihaaraliittymävaihtoehdossa liittymää
siirrettäisiin noin 40 metriä etelään päin. Tällöin nelihaaraliittymän ja Okeroisten eritasoliittymän eteläi-
sen ramppliittymän välimatka olisi noin 200 metriä. Liittymävaihtoehtojen arvioinnissa todettiin, että
Rälssinkadun nykyinen liittymä on liian lähellä ramppliittymää.

Liittymän toteuttaminen nelihaaraisena edellyttäisi liittymän valo-ohjausta. Valo-ohjattuna liittymä toimii
ennustetilanteessa (vaihe 2, ei liikenneasemaa) palvelutasolla B, hyvä. Maksimiennusteen (vaihe 2 ja
liikenneasema) tilanteessa sivusuunnan liikennemäärä on suurempi, joten esitetyillä kaistajärjestelyillä
palvelutaso on D, välttävä. Palvelutasoa voidaan parantaa lisäämällä liikenneaseman tulosuunnalle
kääntymiskaistat.

Valo-ohjatussa liittymässä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden ylityspaikka voitaisiin toteuttaa ensimmäi-
sessä vaiheessa tasoylikyksenä (suojatie) toisin kuin muissa liittymävaihtoehdoissa.

Kuva 16. Vaihtoehdon 2 (nelihaaraliittymä) alavaihtoehdot, joista oikeanpuoleinen todettiin paremmaksi.

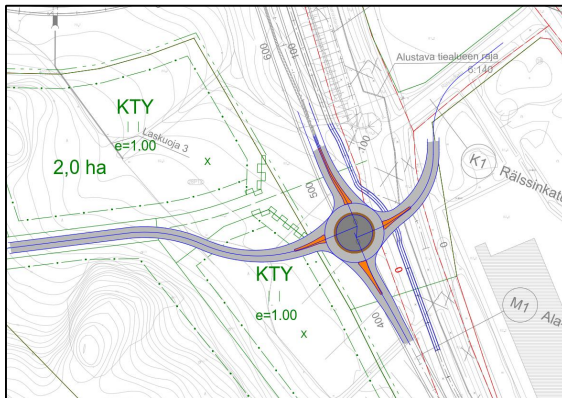
4.3 Vaihtoehto 3: Kiertoliittymä

Vaihtoehdon 3 lähtökohtana on kiertoliittymän rakentaminen Rälssinkadun liittymän eteläpuolelle, mah-
dollisimman kauas Okeroisten eritasoliittymän ramppliittymästä, nykyiset rakennukset huomioiden.
Kiertoliittymän keskikohta sijaitsee 200 metrin päässä Okeroisten eritasoliittymän eteläisestä ramppliit-
tymästä. Kiertoliittymä sovitetaan Ala-Okeroistentien rakenteisiin, jolloin yksikaistaisena toteutettava
kiertoliittymä ei edellytä Ala-Okeroistentien linjaosuuden leventämistä tai tasausmuutoksia.

Rälssinkadun linjaus muuttuu noin 160 metrin matkalta, sillä Ala-Okeroistentien ja Rälssinkadun liittymä siirtyy noin 45 metriä etelämmäksi. Tämä edellyttää tilan varaamista kaakkoisneljänneksen teollisuustontilta tontinomistajan kanssa neuvotellen.

Nykyinen yhdistetty jalankulku- ja pyöräilyväylä Ala-Okeroistentien itäpuolella säilyy pääosin entisellään. Kiertoliittymän yhteyteen ei näin vilkkaalla maantiellä hyväksytä suojatietä, joten Ala-Okeroistentien alitettava alikulkukäytävä suunnitellaan kiertoliittymän eteläpuolelle. Rälssinkadun liittymähaarakalle tulee suojatie ja pyörätien jatke.

Kiertoliittymä toimii liikenteellisesti hyvin (ennustetilanteen iltahuipputunnin palvelutasoluokka B) myös maksimiennusteen tilanteessa. Kiertoliittymä kestää myös selvästi ennustettua suuremman kasvun. Kiertoliittymä on lisäksi turvallinen liittymätyyppi.

Kuva 17. Vaihtoehto 3, kiertoliittymä.

4.4 Vaihtoehtojen vertailu ja valinta

Uudenmaan ELY-keskus edellytti liittymän sijoittamista mahdollisimman kauas Okeroisten eritasoliittymän ramppliittymästä. Uuden alueen liittymätyypiksi valittiin kiertoliittymä, joka aiheuttaa pääsuunnalle pienemmät viivytykset kuin liikennevalo-ohjattu liittymä, ja takaa sujuvan liittymisen Ala-Okeroistentielle myös sivusuunnilta.

5 Kyläkunnantien liikenteen rauhoittaminen

5.1 Vaihtoehto 1: Rälssinkadun katkaisu

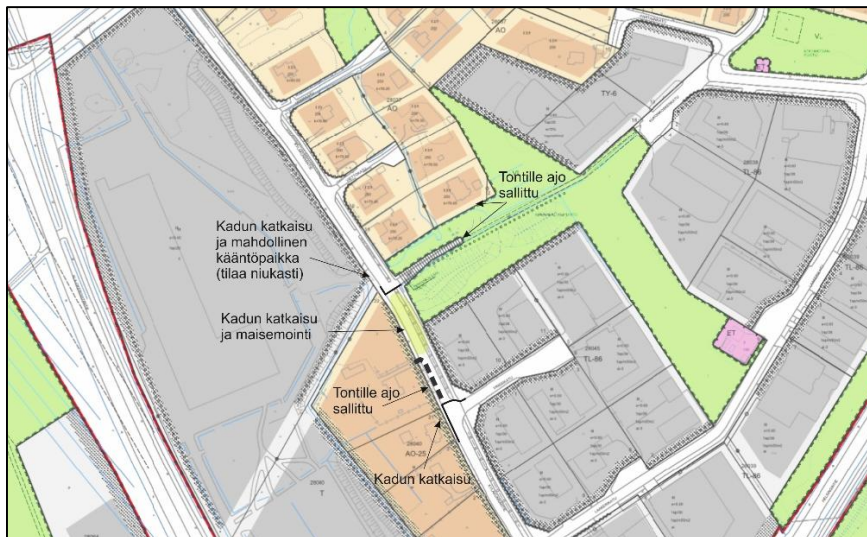
Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamiseksi tarkasteltiin kolmea erilaista vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 1 (kuva 18) Rälssinkatu katkaistaan uuden tonttoliittymän ja Kyläkunnantien liittymän väliltä. Kyläkunnantieltä läpiajo Rälssinkadun kautta Ala-Okeroistentielle estyy täysin, jolloin reitti Kyläkunnantieltä pohjoisen suuntaan kiertää Helsingintien kautta. Mahdollisen kääntöpaikan tarve ratkaistaan jatkosuunnittelussa.

Kuva 18. Vaihtoehto 1, Rälssinkadun katkaisu.

5.2 Vaihtoehto 2: Kyläkunnantien katkaisu Emmankallenpuiston kohdalta

Vaihtoehdossa 2 Kyläkunnantie katkaistaan Emmankallenpuiston kohdalta (kuva 19). Vaihtoehdossa 2 Kyläkunnantien pohjoispäästä yhteys Ala-Okeroistentielle säilyy Rälssinkadun kautta. Kyläkunnantien eteläpuolista katujaksoa palvelee Vinssikadun päässä oleva kääntöpaikka. Jos Kyläkunnantien pohjoisjaksolle tarvitaan kääntöpaikka, edellyttää kääntöpaikan rakentaminen todennäköisesti lisätilaa tontilta. Pohjoisjakson mahdollisen kääntöpaikan tilantarve tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Kuva 19. Vaihtoehto 2 Kyläkunnantien katkaisu

5.3 Vaihtoehto 3: Rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle

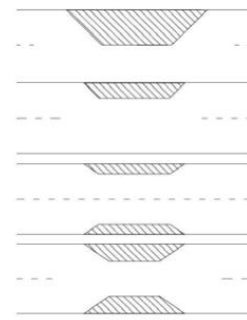
Vaihtoehdossa 3 Kyläkunnantien läpiajoliikennettä hillitään rakenteellisten hidasteiden avulla. Ajouradalle esitetään pistemäisiä yksipuoleisia kavennuksia Kyläkunnantien pohjoisosaan kolmeen pisteeseen Emmankallenpuiston ja Rälssinkadun välille (kuva 20). Hidastetöyssyjä ei suositella savikkoalueilla tärinäriskin takia. Rakenteelliset hidasteet mahdollistavat edelleen läpiajon, mutta hidasteet pakottavat autoilijat hidastamaan ja odottamaan mahdollista vastaantulijaa. Hidasteiden suositeltava väli 40 km/h -rajoitusalueella on 100 m.

Ajoradan kavennus (2-puolinen ja 1-puolinen)

Yksipuoleinen kavennus muodostuu ajorataa kaventavasta elementistä, joka on tehty vain ajoradan toiselle puolelle.

Kaksipuoleinen kavennus on tehty ajorataa molemmilta puolilta kaventavilla elementeillä, jotka ovat yleensä keskenään symmetrisiä.

Kuva 20. Vaihtoehto 3, rakenteellisia hidasteita Kyläkunnantielle. Hidastetyyppinä esim. yksipuoleinen pistemäinen ajoradan kavennus (Liikenneviraston ohjeita 35/2017).

5.4 Vaihtoehtojen vertailu ja valinta

Kaikki esitetyt vaihtoehdot Kyläkunnantien läpiajon rauhoittamiseksi asetetaan nähtäville kaavaluonnoksen yhteydessä, jotta alueen asukkaat voivat lausua mielipiteensä vaihtoehdoista. Toimenpiteitä tarkennetaan jatkosuunnittelussa saatujen palautteiden perusteella.

6 Yleissuunnitelma

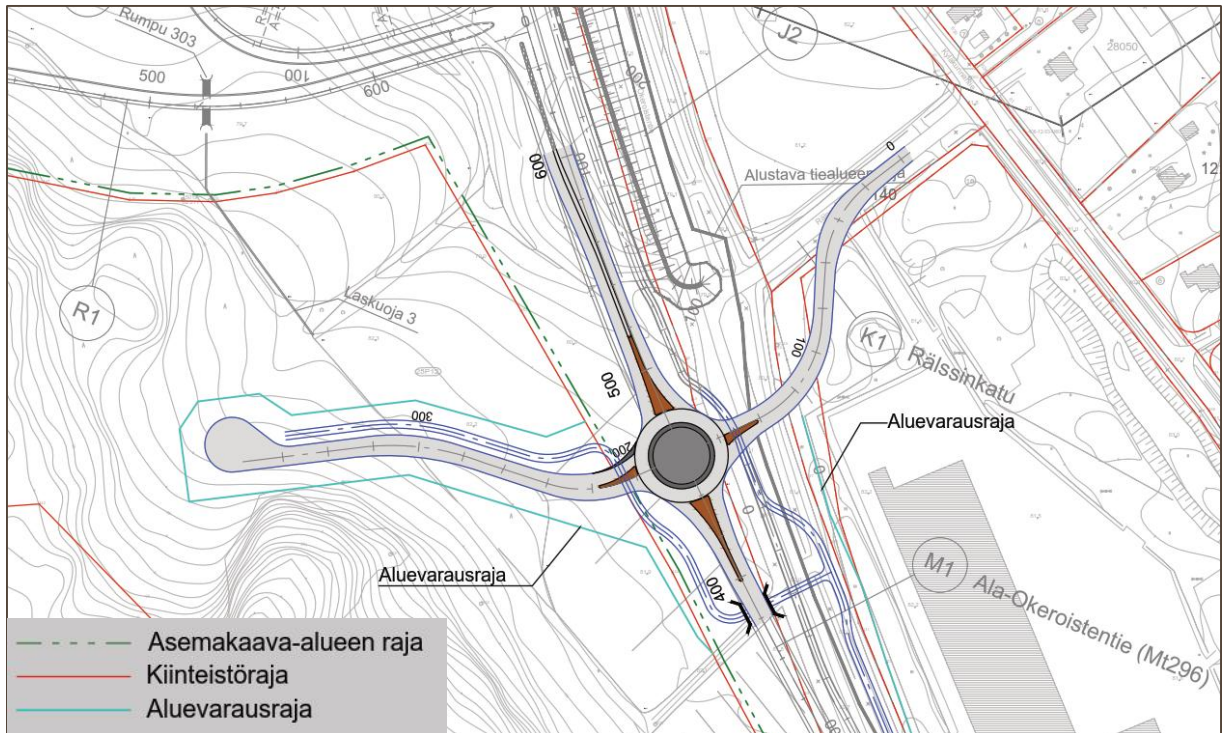
6.1 Toimenpiteet

Yleissuunnitelman toimenpiteet on esitetty suunnitelmakartalla, joka on tämän raportin liitteenä 1.

Maantiet ja kadut

Ala-Okeroistentien, Rälssinkadun liittymä parannetaan kiertoliittymäksi, jonka neljänneksi haaraksi rakennetaan uutta maankäyttöä palveleva katuysteys Ala-Okeroistentien länsipuolelle. Kiertoliittymä sijoittuu noin 45 metriä Rälssinkadun nykyisen liittymän eteläpuolelle, jolloin liittymäväli Okeroisten eritasoliittymän ramppiliittymään on noin 200 metriä. Kiertoliittymän halkaisija d on 25 metriä. Liittymän mitoituksessa on huomioitu HCT-ajoneuvojen sujuva kulku kaikissa ajosuunnissa. Kiertoliittymän yksityiskohdat, mm. yliajettavien kiveyksien käyttö ja kiertosaarekkeen käsittely, ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Ala-Okeroistentien poikkileikkaus on sovitettu likimain nykyisen kaltaiseksi, jolloin kiertoliittymän rakentaminen ei edellytä Ala-Okeroistentien leventämistä. Ala-Okeroistentien länsipuolelle rakennettavan uuden tonttikadun linjausta ja poikkileikkausta tarkennetaan jatkosuunnittelussa.

Kuva 21. Ote suunnitelmakarttaluonnoksesta.

Jalankulku ja pyöräily

Kiertoliittymän eteläpuolelle esitetään rakennettavaksi Ala-Okerointien alittava alikulkukäytävä. Uuden tonttikadun pohjoispuolelle esitetään yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää, joka yhdistyy Ala-Okerointien varrella kulkevaan yhdistettyyn pyörätiehen ja jalkakäytävään uuden alikulun kautta. Ala-Okerointien varren yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä säilyy kehätien yhteydessä rakennettavalla linjauksella muutoin, paitsi uuden alikulkukäytävän kohdalta. Yhteys alikulkukäytävään edellyttää linjauksia ja tasausmuutoksia yhdistettyyn pyörätiehen ja jalkakäytävään noin 150 metrin matkalta. Jalankulku- ja pyöräteillä tavoitteena on alle 5 % pituuskaltevuus. Rälssinkadun liittymähaaralle rakennetaan suojatie ja pyörätien jatke.

Rälssinkadulle ei tässä yhteydessä esitetä jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentamista. Mikäli Rälssinkadun varteen tulee liikennepalveluasema tai muu merkittävästi liikennettä synnyttävä toimija, voi uuden jalkakäytävän ja pyörätien rakentaminen olla tarpeen.

Linja-autopysäkit

Kiertoliittymän eteläpuolelle rakennetaan uudet linja-autopysäkit. Linja-autopysäkit mitoitetaan yhdelle telibussille. Pysäkit on suositeltavaa sijoittaa alikulun yhteyteen, tarkempi sijainti ratkaistaan jatkosuunnittelussa.

Valaistus, johto- ja laitesiirotarpeet

Liittymäalue ja suunniteltavat väylät valaistaan.

Sähkö- ja telekaapeleita joudutaan mahdollisesti siirtämään. Suunnittelualueella ei ole kaukolämpöä tai muuta kunnallistekniikkaa.

Kuivatuksen periaatteet

Maantien ja katujen linjaosuudet kuivatetaan nykyiseen tapaan avo-ojilla. Kiertoliittymään tulee muutama hulevesikaivo.

Pohjanvahvistus

Alustavan arvion mukaan tie- ja katurakenteiden tarvittavat pohjanvahvistukset voidaan toteuttaa esikuormituspenkereillä. Alikulkua varten tarvitaan paalutukset tai kaukalorakenne, perustamistapa tarkentuu jatkosuunnittelussa.

6.2 Rakentamiskustannusarvio

Yleissuunnitelmaratkaisun rakentamiskustannusarvio on laadittu asiantuntija-arviona Foren Rola-ohjelmistoa hyödyntäen. Arvio on alustava ja sisältää epävarmuuksia (mm. pohjaolosuhteet), eikä sitä tule sellaisenaan käyttää esitettyjen toimenpiteiden toteutuvana rakentamiskustannuksena.

Uuden katuyhteyden sekä siihen liittyvien jalankulku- ja pyöräilyväylien kustannusarvio on 1,4–1,9 M€ Suurin kustannus muodostuu alikulkukäytävän rakentamisesta, sillä huonojen pohjaolosuhteiden takia alikulku on paalutettava tai mahdollisesti toteutettava kaukalorakenteena. Toteutustapa ja kustannusarvio tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

6.3 Vaikutukset

Tässä kappaleessa käsitellään kiertoliittymän ja uuden kadun rakentamisesta syntyviä vaikutuksia. Kyläkunnantien liikenteen rauhoittamisen mahdollisista toimenpiteistä ei ole vielä päätöstä.

Vaikutukset henkilöautoliikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen

Kiertoliittymän rakentaminen aiheuttaa Ala-Okeroistentietä suoraan ajavalle liikenteelle hieman nykyistä suuremman viivytyksen. Kiertoliittymä toimii kuitenkin keskimäärin hyvin, jolloin iltahuipputunnin laskennallinen keskimääräinen viivytys on kaikilla tulosuunnilla noin 10 sekuntia.

Kiertoliittymä on tavanomaista nelihaaraliittymää turvallisempi liittymätyyppi, sillä konfliktipisteitä on vähemmän. Myös jalankulun ja pyöräilyn tasoylitysten puuttuminen lisää turvallisuutta.

Vaikutukset maankäyttöön ja kaavoitukseen

Yleissuunnitelma on laadittu kaavoituksen tarpeisiin, ja tavoitteena on esittää ratkaisu uuden liittymän rakentamiseksi Ala-Okeroistentielle sekä uuden kadun rakentamiseksi Rälssin alueelle, ja ratkaisun tilavaraukset asemakaavoituksen lähtökohdaksi.

Vaikutukset jalankulkuun ja pyöräilyyn

Suunnitelmassa esitetyn alikulkukäytävän rakentaminen parantaa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita alueella.

Vaikutukset kuljetuksiin ja erikoiskuljetuksiin

Uusi kiertoliittymä on mitoitettu HCT-ajoneuvojen tilantarpeen mukaan.

Rälssin alue kaavoitetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Alueelle voi sijoittua teollisuus- ja toimitilarakentamista, jonka arvioidaan aiheuttavan lisää raskasta liikennettä alueelle. Alkuvaiheessa uuden liittymän ja rakennettavan kadun kautta kulkevat myös Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueelle suuntaavat ajoneuvot.

Liittymä sijoittuu suurten erikoiskuljetusten reitille. Erikoiskuljetukset ajavat kiertosaarekkeen läpi. Reitti toteutetaan yliajettavilla kiveyksillä. Reitin sijainti (kiertosaarekkeen reunassa tai keskellä) tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Ympäristövaikutukset

Uuden liittymän rakentaminen Ala-Okeroistentielle lisää liikenteen viivytyksiä hieman ja lisää siten myös jarrutuksista ja kiihdytyksistä johtuvia liikenteen päästöjä. Viivytykset ovat keskimäärin kuitenkin pieniä.

Alueella ei ole tiedossa olevia ympäristöarvoja, joihin liittymä- ja katuratkaisulla olisi vaikutuksia.

Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Kiertoliittymän ja uuden kadun rakentamisesta aiheutuu tilapäistä haittaa liikenteelle sekä melu-, pöly- ja tärinähaittaa. Kokonaishaitta on vähäisempi, jos liittymä rakennetaan jo kehätien rakentamisen yhteydessä.

7 Jatkoimenpiteet

Esitetty suunnitelmaratkaisu ja uudelle kadulle määritetty aluevaraus ovat laadittavan asemakaavan lähökohtana.

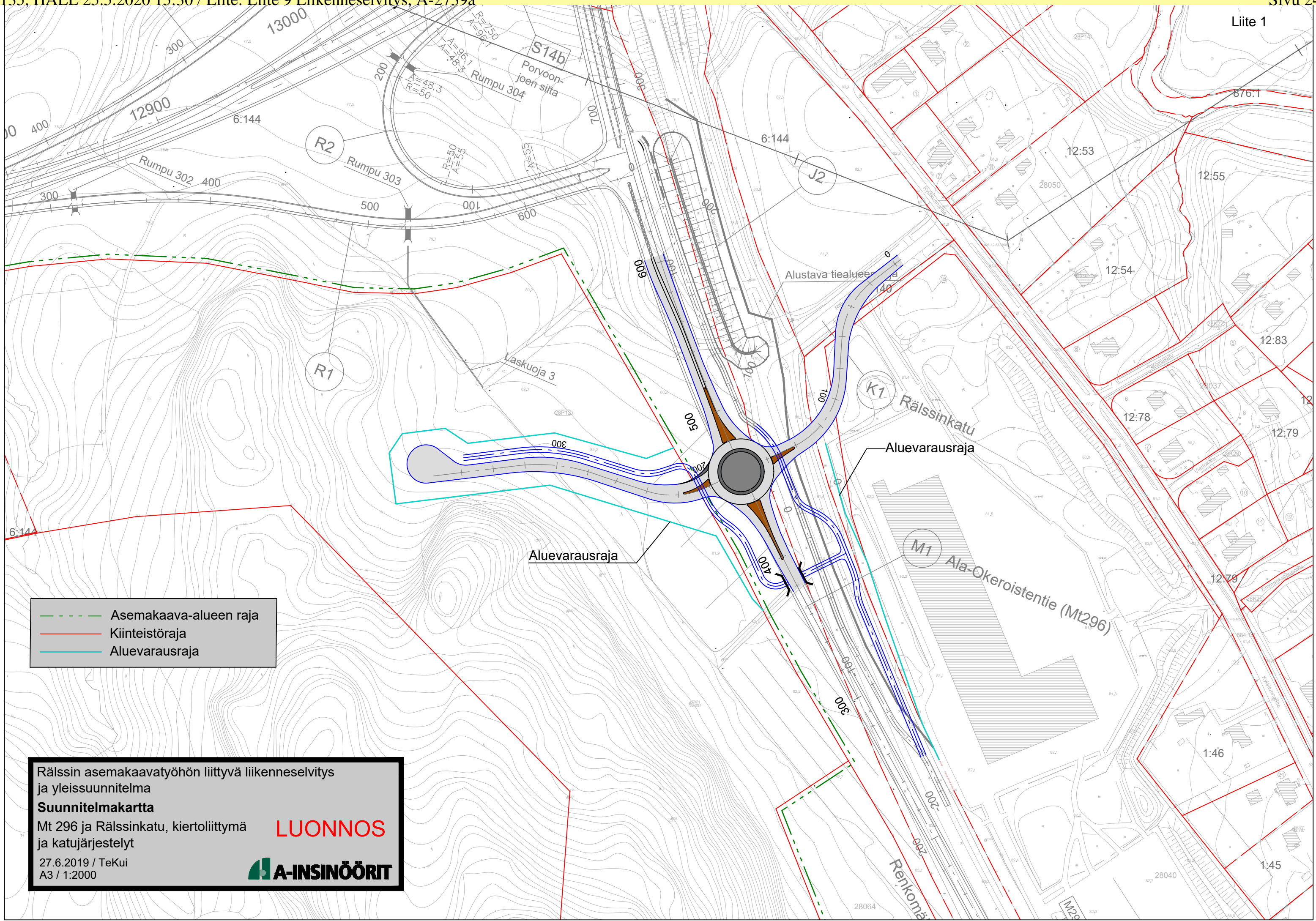
Lahden kaupunki asettaa asemakaavaluonnoksen nähtäville. Kaavaluonnoksen pohjalta laaditaan kaavaehdotus, jossa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon luonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet. Myös kaavassa esitettävät liikennetarkistukset saattavat tällöin muuttua tässä selvityksessä esitetyistä.

Kiertoliittymästä laaditaan rakennussuunnitelma ja se toteutetaan Lahden eteläisen kehätien rakentamisen yhteydessä. Jatkosuunnittelun yhteydessä ratkaistaan mm. erikoiskuljetusten reitti kiertoliittymässä, pysäkkien tarkempi sijainti sekä kävelyn ja pyöräilyn järjestelyt alueella.

Uuden kadun rakentamiseksi laaditaan katu- ja rakennussuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin mm. kadun tasaus, tonttoliittymien sijainti, valaistus, kuivatusjärjestelyt ym. tekniset yksityiskohdat.

Liitteet

- Liite 1. Suunnitelmapaketti 1:2000**
- Liite 2. Maankäytön liikennetuotosten laskentaperiaatteet**
- Liite 3. Toimivuustarkasteluissa käytetyt liikennemäärät**

- - - Asemakaava-alueen raja
— Kiinteistöraja
— Aluevarausraja

Rälssin asemakaavatyöhön liittyvä liikenneselvitys
 ja yleissuunnitelma
Suunnitelmapartta
 Mt 296 ja Rälssinkatu, kiertoliittymä
 ja katujärjestelyt

LUONNOS

27.6.2019 / TeKui
 A3 / 1:2000

A-INSINÖÖRIT

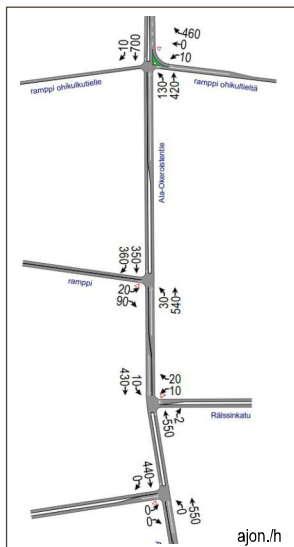
Uuden maankäytön liikennetuotosten laskentaperiaatteet

Teollisuus- ja toimitilarakentamisen alueet (1-4), tehokkuusluku $e=0,50$

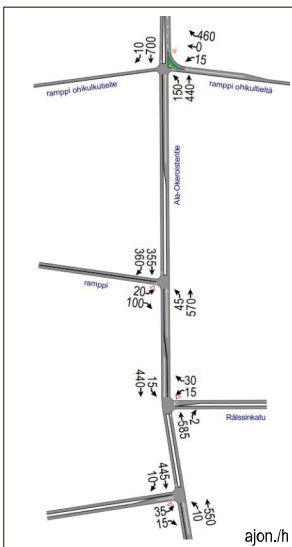
- Teollisuustoimipaikkojen keskimääräiset matkatuotosluvut:
 - Noin 1 työpaikka / 100 k-m²
 - Noin 1 käynti / työpaikka / arki-vrk
 - 83 % matkoista henkilöautolla (autovyöhyke)
 - Henkilöauton keskimääräinen kuormitusaste työmatkoilla 1,19
 - Iltahuipputunnin aikaan alueelle saapuva työmatkaliikenne 1,4 % ja alueelta poistuva työmatkaliikenne 23,3 % vuorokauden liikenteestä
 - 15 tavaraliikenteen käyntiä / vrk / toimipaikka
- Yhteensä 56 500 k-m² -> 565 työpaikkaa -> **noin 790 ajon./vrk (henkilöliikenne)**
- Yhteensä 6 toimipaikkaa -> **noin 180 ajon./vrk (tavaraliikenne)**
- Päätien varrella sijaitsevan huoltoaseman liittymän vuorokausiliikennemäärä on havaintojen mukaan noin 10–15 % päätien liikennemäärästä. Liikenneaseman kävijämääräksi on arvioitu noin 1000 ajon./vrk, eli KVL on **2000 ajon./vrk**.
- Luvut perustuvat ohjeeseen *Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa, 2008*. Arvot ovat suuntaa antavia ja riippuvat toimipaikkojen tyypistä, työpaikkamäärästä, koosta ja tuotantomäärästä.

Ala-Okeroistentien liittymien liikennemäärät eri ennustetilanteissa

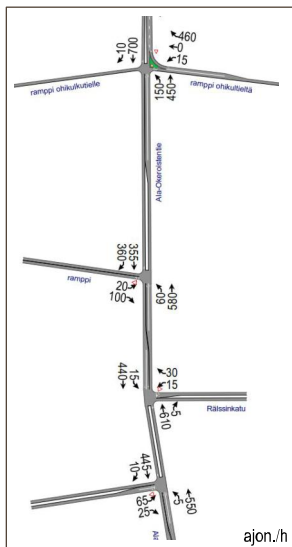
2035 IHT ilman uutta maankäyttöä

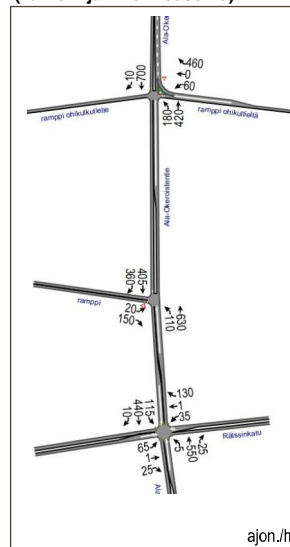
2035 IHT + vaiheen 1 maankäyttö

2035 IHT + vaiheen 2 maankäyttö

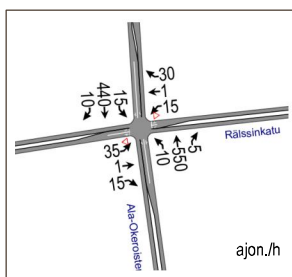

2035 IHT + maksimimaankäyttö (vaihe 2 ja liikenneasema)

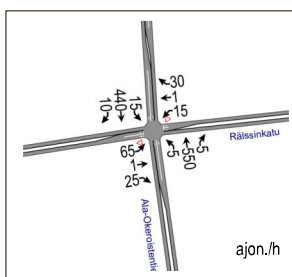

Uuden maankäytön liittymän liikennemäärät nelihaaraliittymänä

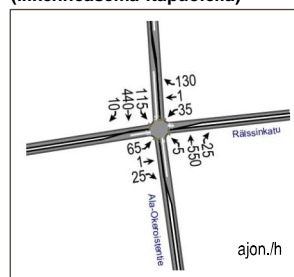
2035 IHT + vaiheen 1 maankäyttö

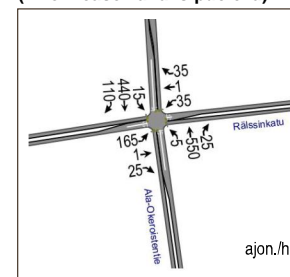
2035 IHT + vaiheen 2 maankäyttö

2035 IHT + maksimimaankäyttö (liikenneasema itäpuolella)

2035 IHT + maksimimaankäyttö (liikenneasema länsipuolella)

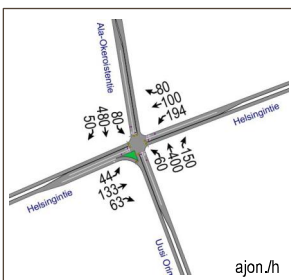
Lähtökohdana Päijät-Hämeen liikennemallin v. 2035 (MK) iitahuipputunnin liikennevirratiedot, joihin lisätty Räissin asemakaava-alueen arvioidut liikennetuotokset.

Helsingintien liikennevaloliittymän liikennemäärät

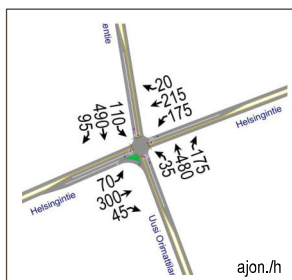
Nykytilanne

Liikennemäärätiedot liikennevalosilmukoista (oikealle/suoraan ajavat arvioitu)

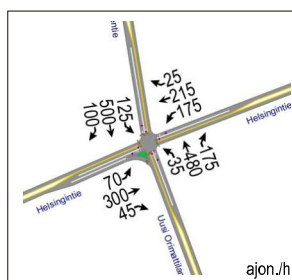

2035 IHT

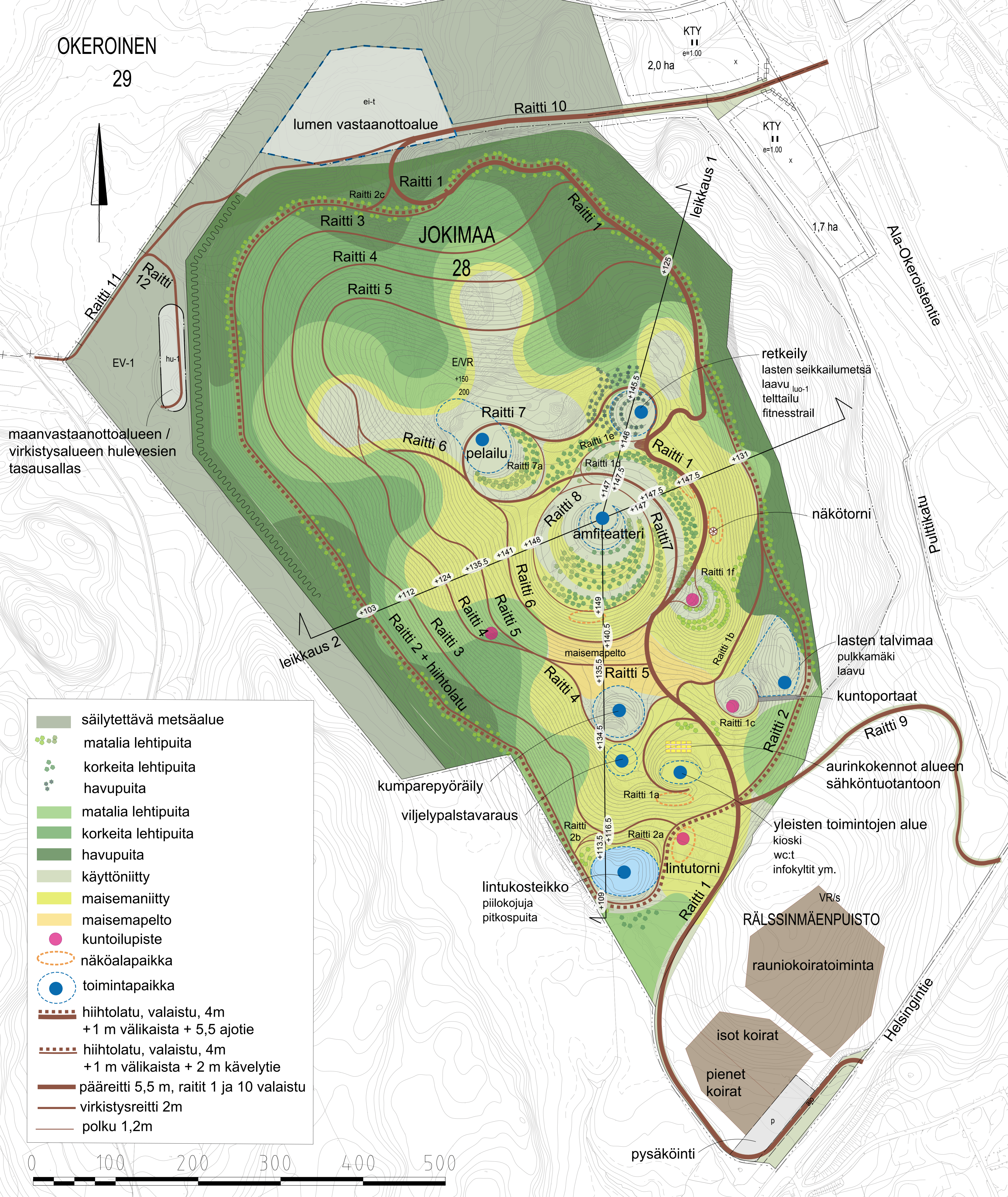
Nykytilanne + liikennemallin ennusteen mukainen liikennemäärän muutos

2035 IHT + vaiheen 2 maankäyttö

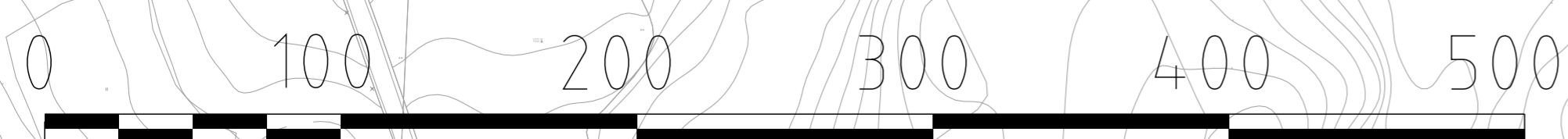

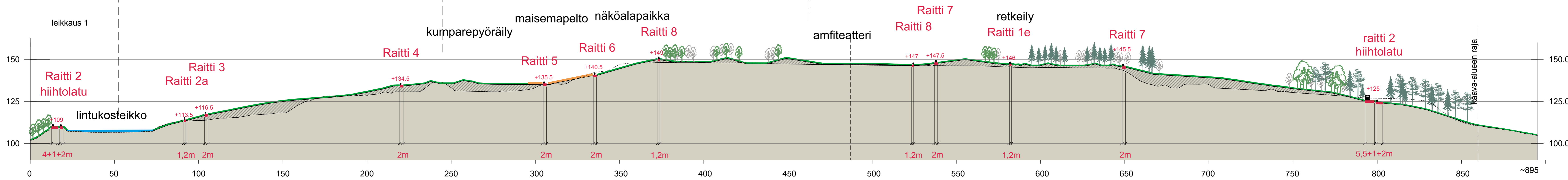
OKEROINEN
29

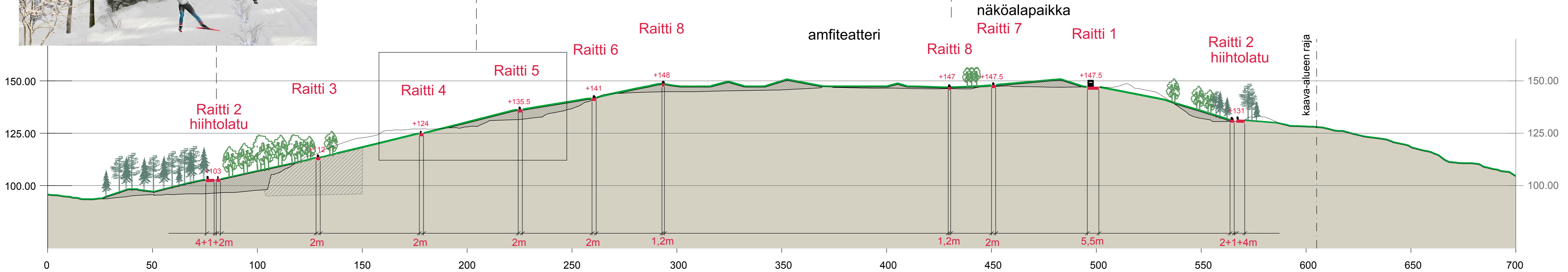
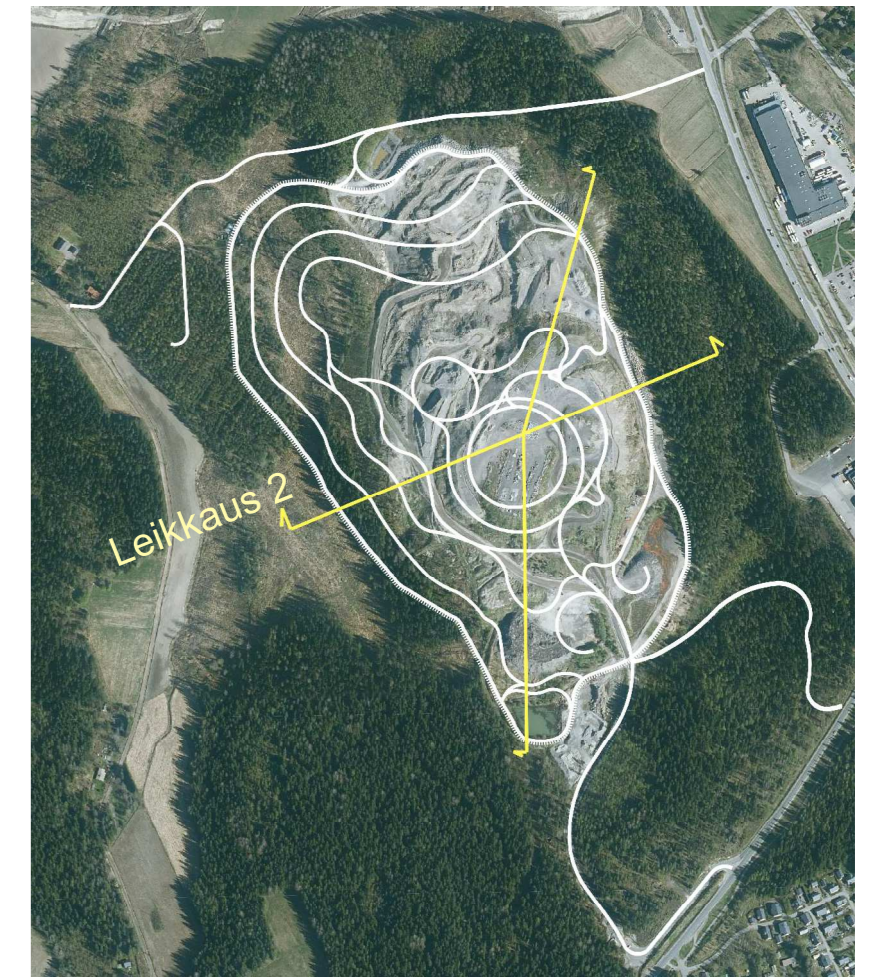
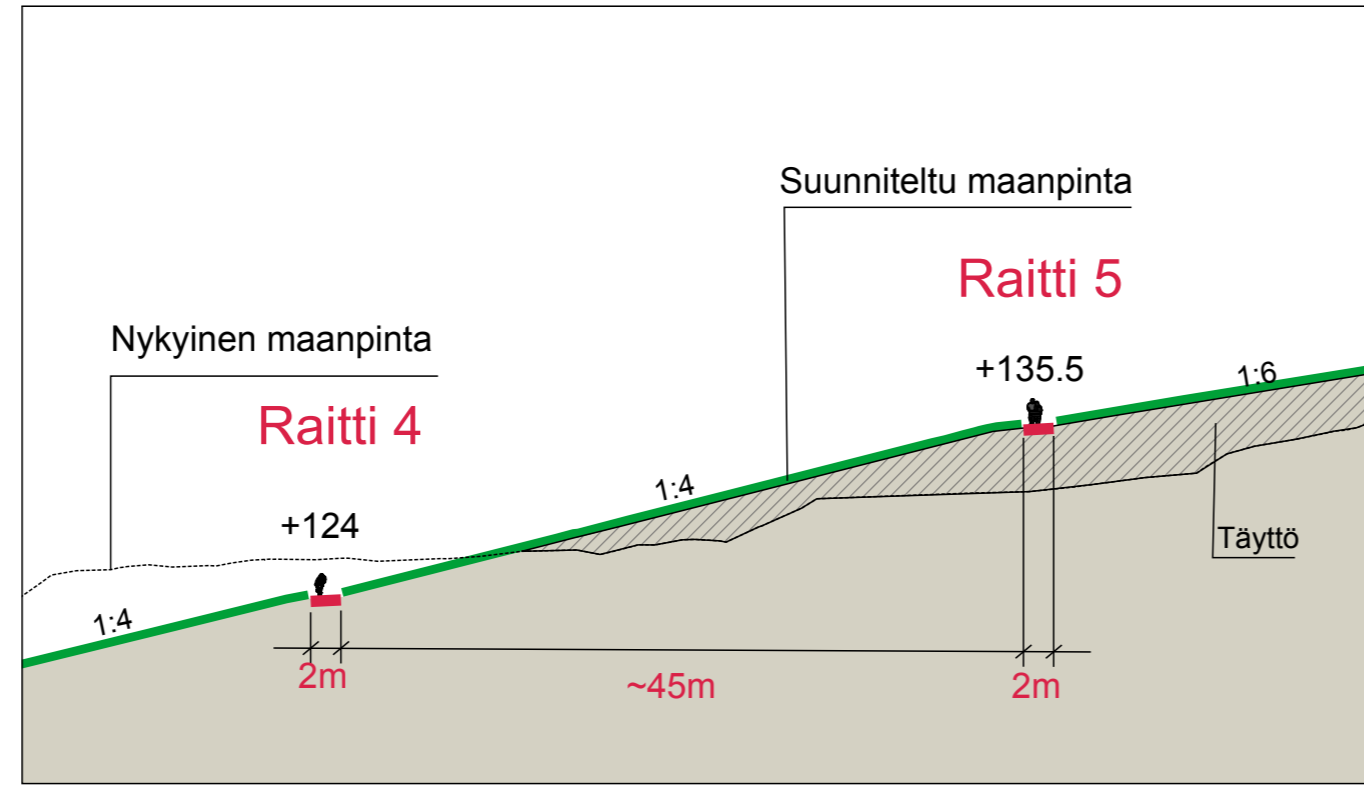
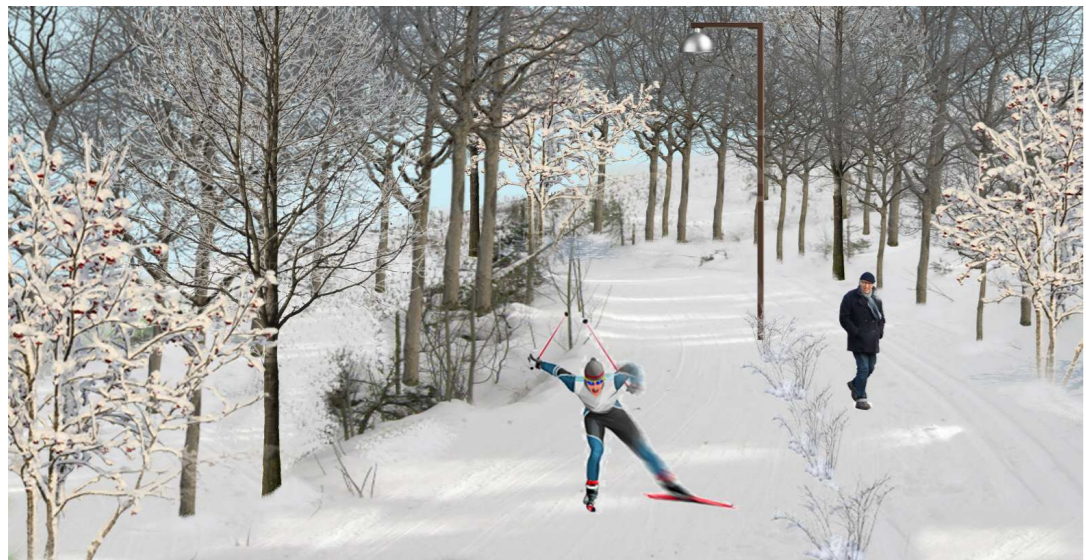

maanvastaanottoalueen /
virkistysalueen hulevesien
tasausallas

- säilytettävä metsäalue
- matalia lehtipuita
- korkeita lehtipuita
- havupuita
- matalia lehtipuita
- korkeita lehtipuita
- havupuita
- käyttöniitty
- maisemaniitty
- maisemapelto
- kuntoilupiste
- näköalapaikka
- toimintapaikka
- hiihtolatu, valaistu, 4m
+1 m välikaista + 5,5 ajotie
- hiihtolatu, valaistu, 4m
+1 m välikaista + 2 m kävelytie
- pääreitti 5,5 m, raitit 1 ja 10 valaistu
- virkistysreitti 2m
- polku 1,2m

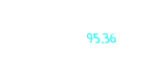

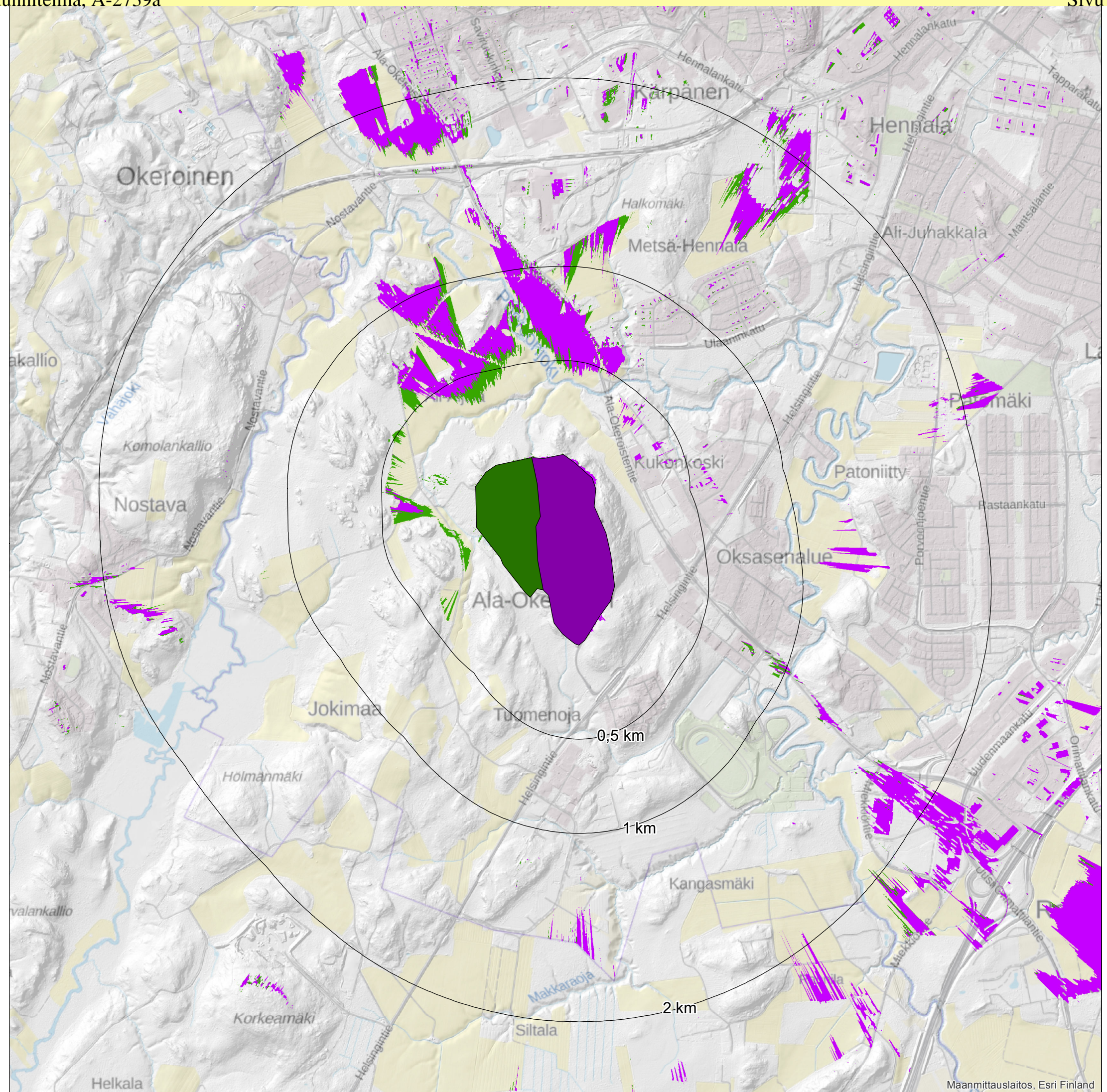
SELITTEET:

- Kartoitettu avokallio
- Nykyisen maankaatopaikan suoja-alue
Lupa nro ESAVI/1532/2018
- LUMO-alueet
- Allasalue
- Vaaka-alue varaus
- Purkuoja
- Lumenkaatopaikka
- Täytön maisemointi
- Suunniteltu louhesalaja

Koordinaattijärjestelmä	ETRS-GK26
Korkeusjärjestelmä	N2000

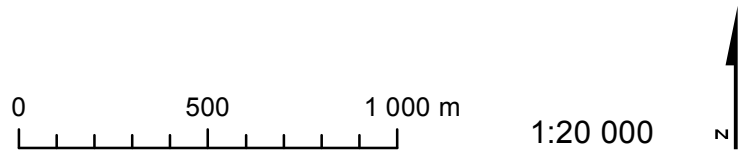
Räisinkallionkatu ja sen ympäristö		Päivitetty alusta		Mittakaava	
LAHDEN KAUPUNKI		Yleissuunnitelma		1:2000	
Kaupunkiympäristön palvelualue		Täytösuunnitelma			
Räsinkin maankaatopaikan laajennus					
Räsinkallionkatu, Lahti					
	Ramboll	Suomi	Työno	Tiedosto	
	Niemenkatu 73	GEO	1510042810	Muutos	
	131-00 LAHTI	Projektitunnus	113		
	puh. 020 755 811	piir.	MERIAH	suunn.	I. Hurme
Ismo Läspä		piir.		piir.	12.11.2018

Näkyvyysanalyysi, laajennus- alueen lisäys näkömääräalueeseen

- Nykyinen läjitysalue
- Laajennusalue
- Läjitysalue ei näy (ei väritystä)
- Näkömääräalue, jolle sekä nykyinen läjitysalue että laajennusalue näkyy
- Laajennusalueen lisäys näkömääräalueeseen

RAMBOLL Laserkeilausaineisto © MML 2010
 25.10.2018/TL Pohjakartta © MML 2018
 Vinalovarjoste © MML 2018

Näkymä Ala-Okeroistentieltä Lasitien kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle vuodelta 2018.

Näkymä Ala-Okeroistentieltä Lasitien kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle suunnitellussa, lopullisessa tilanteessa.

Näkymä Lintulantieltä Ali-Äijälän tilan kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle vuodelta 2018.

Näkymä Lintulantieltä Ali-Äijälän tilan kohdalta Rälssin maanvastaanottoalueelle suunnitellussa, lopullisessa tilanteessa.

YMPÄRISTÖSELVITYS

RÄLSSIN MAA-AINESTERMINAALIN LAAJENNUSHANKE
ENV1227

12.12.2018

Lähde: Paikkatietoikkuna 12.12.2018

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Hankkeen kuvaus.....	3
2.1	Yleistä	3
2.2	Toiminta alueella	4
2.2.1	Ympäristöluvan mukainen toiminta	4
2.2.2	Suunniteltu toiminta laajennusalueella	5
2.2.3	Louhinnat ja tuleva täyttökorkeus.....	5
2.3	Hankkeen sijainti ja kaavatilanne.....	5
2.3.1	Asemakaava.....	5
2.3.2	Yleiskaava	6
2.3.3	Maakuntakaava	8
3	Hankealueen ympäristö.....	8
4	Ympäristövaikutukset	10
4.1	Ympäristövaikutusten arviointi	10
4.2	Nykyisen luvan mukainen toiminta.....	13
4.3	Kaavatyön yhteydessä tehdyt selvitykset.....	13
4.3.1	Luontoselvitys.....	13
4.3.2	Maisemavaikutukset	18
5	Yhteenveto hankkeen ympäristövaikutuksista	21

Liitteet:

Liite 1. Ympäristölupa (ESAVI/1532/2018)

1 Johdanto

Rälssin alue on toiminut vuodesta 1993 Lahden kaupungin maanvastaanottoalueena ja vuodesta 2001 lumenvastaanottoalueena. Rälssin maa-ainestermiinaalilla on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 1.6.2018 myöntämä ympäristölupa (ESAVI/1532/2018), joka korvaa entisen Hämeen ympäristökeskuksen (nykyinen Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus) 30.9.2009 myöntämän ympäristöluvan. Ympäristöluvan muutoksen myötä aluetta tullaan kehittämään maa-ainestermiinaalina ja alueelta tullaan ohjaamaan materiaaleja entistä enemmän hyötykäyttöön. Maa-ainesten hyötykäytön lisääminen kasvattaa myös hyötykäyttöön kelpaamattoman maa-aineksen loppusijoituskapasiteettiä, jolloin alueen käyttöikä pitenee.

Koska Rälssin maanvastaanottotilavuus on lähitulevaisuudessa loppumassa ja toiminnot ovat jo nykyisellään paikoin levittyneet suoja-alueen puolelle, on Rälssin alueen laajentamissuunnittelu alkanut. Maa-ainestermiinaalin aluetta on tarkoitus laajentaa nykyisen alueen luoteispuolelle, ja alueen kaavoitusta ollaan muuttumassa tätä tarkoitusta varten.

Tässä selvityksessä kuvataan Rälssin maanvastaanottoalueen laajennushanke ja sen tunnistetut vaikutukset ympäristöön. Laajennushankkeen tunnistettuja ympäristövaikutuksia verrataan nykyisen toiminnan aiheuttamiin vaikutuksiin sekä vuonna 2008 tehtyyn ympäristövaikutusten arviointiin.

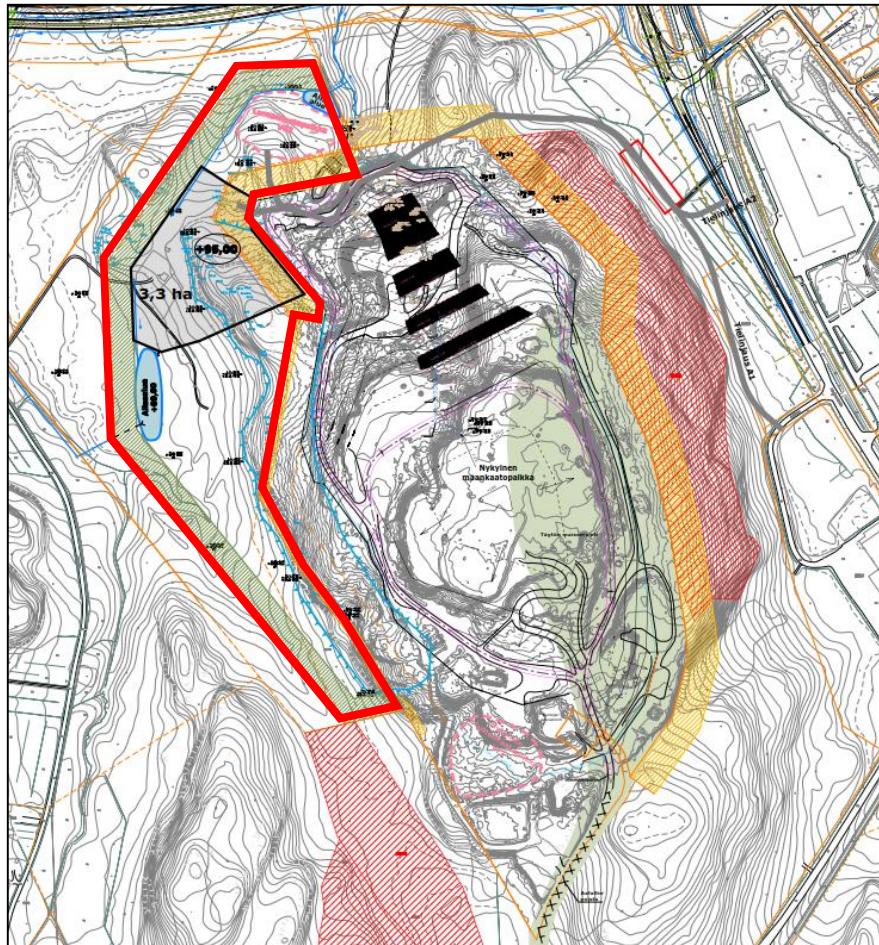
Selvityksessä on esitetty olemassa olevat tiedot YVA-laissa ja -asetuksessa esitetyistä tiedoista, joiden perusteella ELY-keskus voi tehdä päätöksen YVA-menettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa.

2 Hankkeen kuvaus

2.1 Yleistä

Rälssin maa-ainestermiinaali sijaitsee Lahden kaupungissa, Jokimaan kaupunginosassa, Okeroisten kylässä kiinteistöillä 398-28-9908-1 ja 398-28-9906-1 osoitteessa Helsingintie 488. Alueen omistaa Lahden kaupunki.

Suunniteltu laajennusalue sijaitsee maa-ainestermiinaalin länsi-luoteispuolella (Kuva 1). Nykyisin maa-ainestermiinaalin toiminta-alueen kokonaispinta-ala on noin 40 ha ja Suunnitellun laajennusalueen pinta-ala on 9,5 ha.

Kuva 1. Suunniteltu laajennusalue (punainen viiva). Suunniteltu louhinta-alue rajattu turkoosilla (Työnro 1510042810, Ramboll Finland Oy, LUONNOS 24.9.2018)

2.2 Toiminta alueella

2.2.1 Ympäristöluvan mukainen toiminta

Voimassa olevan ympäristöluvan (ESAVI/1532/2018, myönnetty 1.6.2018) mukaan Rälssin maa-ainestermiinalin alueella voidaan vastaanottaa, välivarastoida, käsitellä ja loppusijoittaa maa- ja kiviaineksia sekä vastaanottaa, käsitellä ja varastoida muita luvan sallimia jätemateriaaleja (betoni- ja tiilijäte, asfalttijäte, kannot, louhe, lehtijäte, risut ja puhdas puu). Myös MASA-asetuksen mukaisia maamassoja, MARA-asetuksen mukaisia betoni- ja asfalttijätteitä ja Vna 214/2007 mukaisia ns. kynnyksarvomaita (haitta-ainepitoisuudet kynnyksarvon ja alemman ohjearvon välissä) voidaan ottaa vastaan. Alueelle ei kuitenkaan oteta vastaan haisevia maamassoja tai VOC-yhdisteitä kynnyksarvon ylittävinä pitoisuuksina sisältäviä massoja. Vastaanotettaessa VNa 214/2007 mukaisia ns. kynnyksarvomaita (haitta-ainepitoisuudet kynnyksarvon ja alemman ohjearvon välissä) varmistetaan materiaalin haitattomuus ja sopivuus alueelle.

Luvan sallimia käsittelymenetelmiä vastaanotetuille materiaaleille ovat materiaalista riippuen seulonta ja välppäys, murskaus ja haketus, pesuseulonta, ylijäämämaiden stabilointi teollisuuden sivutuotteilla, kompostointi, kalkitseminen ja loppusijoitus. Stabiloinnissa voidaan hyödyntää luvan mukaisesti teollisuuden sivutuotteita.

Ympäristölupa on esitetty tämän selvityksen liitteenä 1.

2.2.2 Suunniteltu toiminta laajennusalueella

Suunnitellun laajennusalueen toiminta tulee pysymään nykyisen ympäristöluvan mukaisena. Suunnittelualue laajentaa Rälssin maankaatopaikan nykyistä toiminta-aluetta, jolloin nykyisen luvan mukaisia toimintoja voidaan harjoittaa myös laajennusalueella. Tämä lisää Rälssin alueen täyttötilavuutta ja toiminta-aikaa usealla vuodella. Ennen toiminnan aloitusta laajennusalueella tehdään tarvittavat raivaustyöt. Suunnitellut louhinnat (ks. kpl 2.2.3 ja Kuva 1) tehdään joko ennen toiminnan aloitusta tai sen kanssa osin samanaikaisesti.

Tällä hetkellä Rälssin maa-ainestermiinaalin eteläpäädyssä sijaitseva lumenkaatopaikka siirretään laajennusalueen pohjoispäätyyn. Lumenkaatopaikan pohjoisreunaan tulee tasausallas, josta vedet johdetaan pohjoiseen. Alueen luoteisreunaan, lumenkaatopaikan eteläpuolelle, tulee käsittelyalue, jonka koko on 3,3 ha. Käsittelyalueen eteläpuolelle tulee tasausallas, johon kaatojen kautta tulevat vedet johdetaan länteen (Kuva 1).

2.2.3 Louhinnat ja tuleva täyttökorkeus

Rälssin maa-ainestermiinaalialueen länsireunalta louhittavaksi suunnitellun kallion määrä on kokonaisuutena arviolta noin 995 000 m³ltr louhintatason ollessa +95. Louhintaluokka sijaitsee osin jo luvitetulla alueella ja osin suunnitellulla laajennusalueella. Ympäristöluvassa on Rälssin nykyisen alueen länsi-lounaisosan louhittavaksi määräksi arvioitu 800 000 m³ltr louhintatason ollessa +100.

Laajennusalueen täyttötaso tulee mukautumaan nykyisen täyttöalueen korkeuteen. Laajennusalue liitetään ympäröivään maastoon mahdollisimman luontevasti muotoiluilla ja maisemoinnilla. Nykyisen luvan ja kaavan sallima täyttökorkeus alueella on +145, mutta nykyisellä alueella täyttö on paikoin tasolla +148. Käynnissä olevassa kaavamutostyössä tullaan käsittelemään myös alueen täyttökorkeutta ja sen mahdollista muutosta. Tarkoitus on, että sallittu täyttökorkeus olisi +148 - +150 (N2000).

2.3 Hankkeen sijainti ja kaavatilanne

2.3.1 Asemakaava

Nykyinen Rälssin maanvastaanottoalue on merkitty voimassa olevaan asemakaavaan (Jokimaa 28, Okeroisten kylän 406 tila r:n:o 1:60 ja tilojen rn:o 6:141, 6:37, 9:10, 9:71 osien asemakaava sekä kortteli: 28047, lainvoimainen 2.4.2009) merkinnällä E-3/VR (erityisalue, joka on tarkoitettu maan sijoittamista varten).

Suunnitellulla laajennusalueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Alueelle on tekeillä asemakaava ja asemakaavan muutos kaupungin aloitteesta. Asemakaavan muutos koskee Jokimaan (28.) kaupunginosan erityisaluetta (E-3/VR, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalue). Asemakaava koskee tilan 398-406-6-37 osaa (Kuva 2). Suunnittelualue sijoittuu Rälssinkallionkadun päähän.

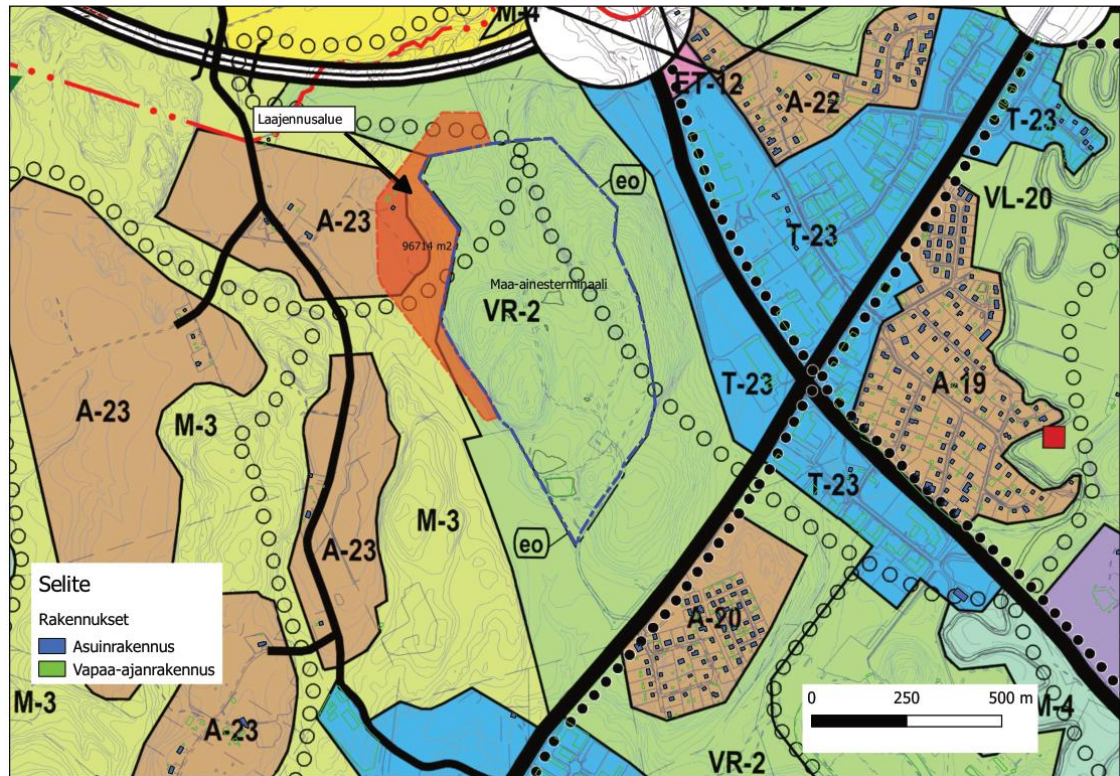

Kuva 2. Rälssin alueen kiinteistörajat ja -tunnukset (Paikkatietoikkuna 15.11.2018)

Asemakaavatyön tavoitteena on selvittää mahdollisuutta laajentaa Rälssin maan- ja lumenvastaanottoaluetta sekä tarkistaa olevia kaavamääräyksiä. Kaavatyö liittyy Lahden yleiskaavan päivittämiseen yleiskaavakierroksen 2017–2020 aikana.

2.3.2 Yleiskaava

Lahden läntisten osien yleiskaavassa Y-202 (lainvoimainen 5.10.2017) laajennusalue sijaitsee alueella, joka on merkitty pääosin maa- ja metsätalousalueeksi (**M-3**) ja asuinalueeksi (**A-23**) sekä pieneltä osin retkeily- ja ulkoilualueeksi (**VR-2**). Laajennusalue on osa laajempaa näillä kaavamerkinnoillä merkittyä aluetta (Kuva 3).

Kuva 3. Yleiskaava sekä asuinrakennukset, laajennusalue ja nykyinen maanvastaanottoterminaalialue.

Yleiskaavatyön nykytilakuvaus- ja suunnitteluohjedokumentissa (Alueiden nykytilan kuvaukset ja suunnitteluohjeet Yleiskaavatyö 2013-2016) kuvataan alueiden nykytilaa ja annetaan ohjeita niiden suunnittelulle.

M-3 alueen osalta todetaan, että alue pidetään maisemalliset arvot turvaavassa käytössä. Alueella ei saa suorittaa yli hehtaarin suuruisia avohakkuita ilman MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa. Peltoa ei saa metsittää ilman maisemallisten vaikutusten arviointia. Maa- ja metsätalousalueilla tulee vaalia maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset.

M-3 alueen nykytilasta todetaan, että alue on Luhdanjoen itäpuolella oleva tulvaranta ja metsäinen selännealue. Alueella on kallioita, muinaisrantoja ja arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 3, 4). Jokimaan metsät ovat paikallisesti tärkeä pesimälinnustoalue. Alueella on muinaismuistokohteita. Alueelle on laadittu kaavarunko.

A-23 alueen nykytilasta suunnitteluohjeessa todetaan, että alueen haja-asutustyyppiin asutuskanta koostuu 1900-luvun jälkipuolella rakennetuista omakotiasunnoista. Alueelle on laadittu kaavarunko. Alueella on 30 asukasta. Alueen palvelukysyntä kasvaa vuoden 2025 jälkeen. Alueella on arvokkaita luontokohteita (suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2, 4). Jokimaan metsät ovat paikallisesti tärkeää pesimälinnustoaluetta.

Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa

huomioon paikan merkitys linnustolle. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Alue asemakaavoitetaan vuoden 2025 jälkeen. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tarkemmat suunnitelmat ja selvitykset. Suunnitelmissa on selvitettävä vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja muihin päästöihin, luonnonvarojen kulutukseen ja ekosysteemipalvelujen toimintaedellytyksiin tehtävään soveltuvalla työkalulla.

VR-2 on osa Lahden kaupunkirakenteen ulkoilu- ja retkeilyverkostoa. Suunniteltu laajennusalue ulottuu vähän VR-2 alueelle, mutta nykyinen maa-ainesten vastaanottoalue sijoittuu kokonaisuudessaan tälle alueelle. Kaavassa VR-2 alueen sisällä on eo-merkinnällä rajattu maa-ainesten ottoalue. Merkinnän kohdalla lisäselvitys: ”Alueen pohjaveden määrä ja laatu tulee turvata. Alueen maisemointi tehdään samanaikaisesti kiviin edetessä.” Alue on osa Lahden kaupunkirakennetta kiertävää retkeily- ja ulkoilualueiden verkostoa ja alueen poikki kulkee ulkoilureitistön pääväylä.

VR-2 alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1, 2). Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

2.3.3 Maakuntakaava

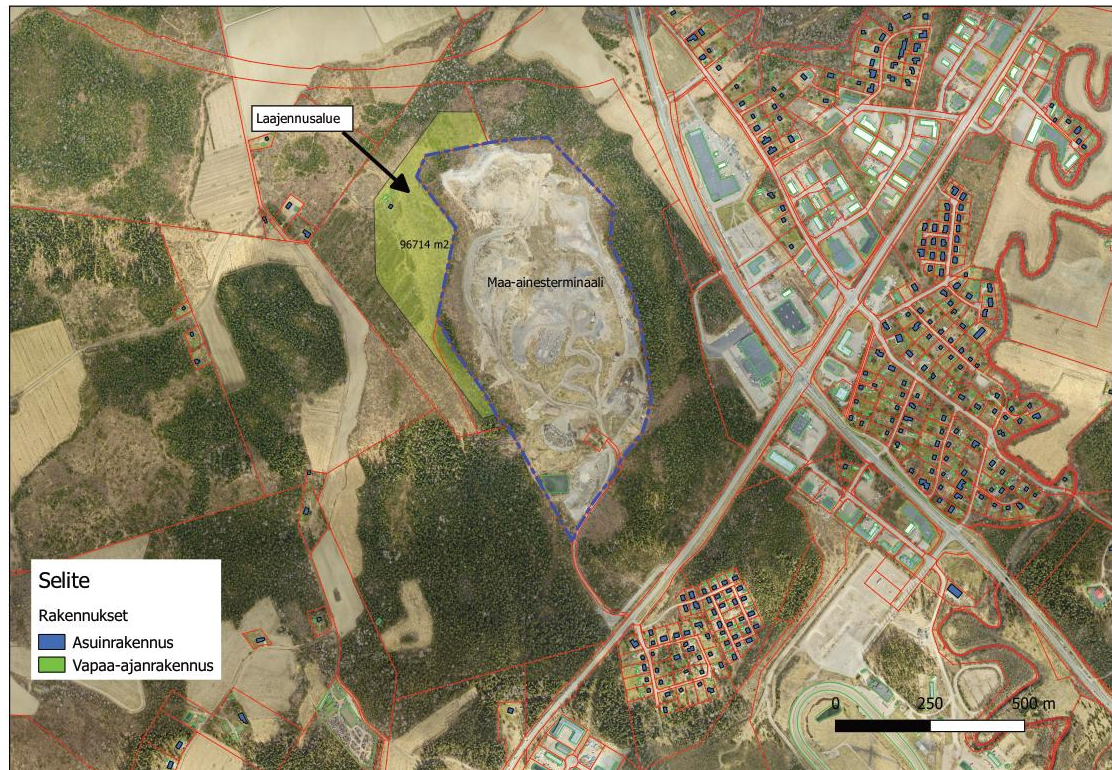
Päijät-Hämeen maakuntakaavassa nykyinen Rälssin alue on merkitty virkistysalueeksi (V) ja taajamatoimintojen alueeksi (A). Alueella on merkintä ohjeellisesta ulkoilureitistä ja viheryhteystarpeesta. Maakuntakaava 2014 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2016.

3 Hankealueen ympäristö

Laajennusalueesta lähimmät asuinalueet sijaitsevat maa-ainestermiinin kaakko/eteläpuolella noin 700 m etäisyydellä Helsingintien toisella puolella sekä idässä noin 700 m Ala-Okeroistentien toisella puolella. Helsingintie kulkee noin 600 m alueelta kaakkoon ja Ala-Okeroistentie noin 650 m alueelta itään (Kuva 4). Alueen länsipuolella noin 200 m etäisyydellä kulkee Lintulantie. Lähimmät yksittäiset asuinrakennukset sijaitsevat laajennusalueen länsipuolella.

Kaupunki on ostanut kiinteistöt, jonne uutta laajennusaluetta suunnitellaan, ja missä sijaitsivat aluetta lähimmät yksittäiset asuinrakennukset. Jatkossa nämä rakennukset eivät ole asuinkäytössä, mutta lähimmät edelleen asuinkäytössä olevat rakennukset sijaitsevan n.150-200 m laajennusalueelta länteen.

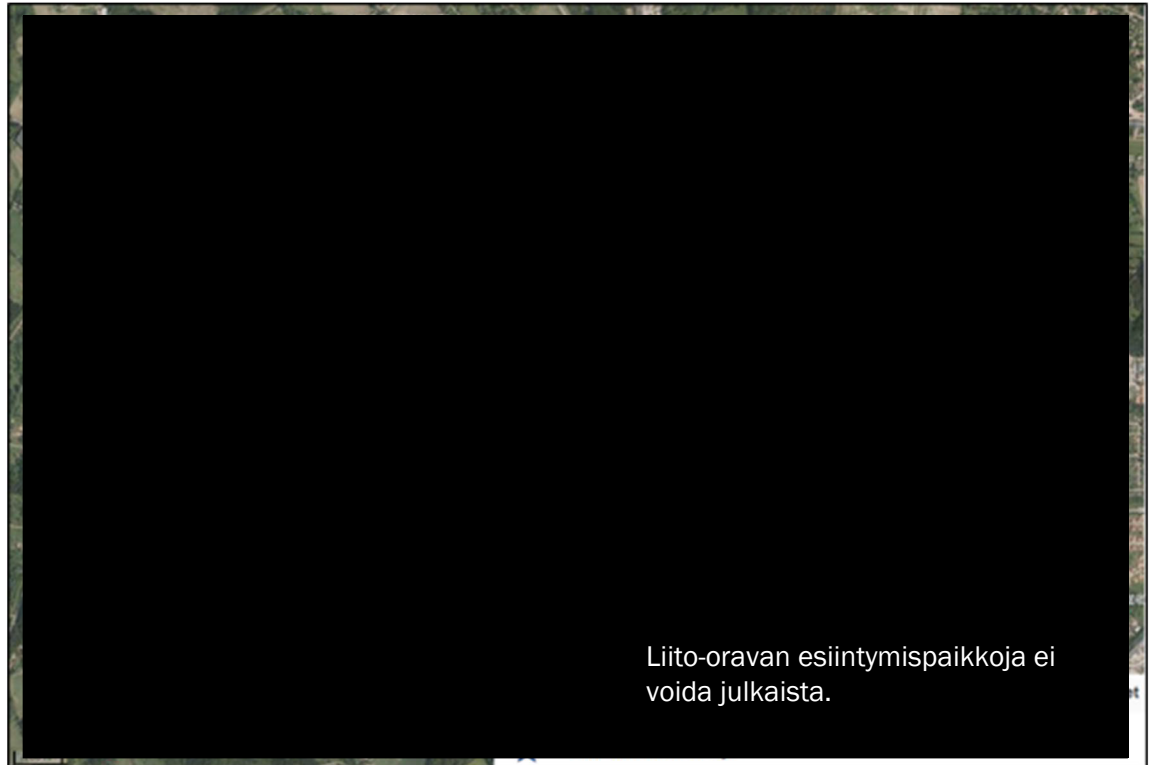
Suunniteltu laajennusalue on osin puustoista ympäristöä. Hankkeen toteutuessa laajennusalueen puusto kaadetaan.

Kuva 4. Rälssin maa-ainestermiinalia lähimmät asuinrakennukset. Lahden kaupunki on ostanut laajennusalueen sisällä olevan asuinrakennuksen.

Suunnitellusta laajennusalueesta noin 400 m itäkoilliseen sijaitsee Lahden kaupungin luonnon monimuotoisuuskohte (LUMO-kohte). Laajennusalueen lounais- ja eteläpuolella on vuonna 2007 ja sitä aiemmin havaittu liito-oravan papanoita. Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas Okeroisten kulttuurimaisemakokonaisuus sijaitsee laajennusalueen pohjois- ja luoteispuolella.

Lähin luonnonsuojelualue on Luhdanjoen luonnonsuojelualue (YSA045103), joka sijaitsee noin 1,3 km länteen alueelta. Tikkakallionluonnonsuojelualueet (YSA043632 ja YSA045153) sijaitsevat noin 2 km alueelta lounaaseen. (Kuva 5)

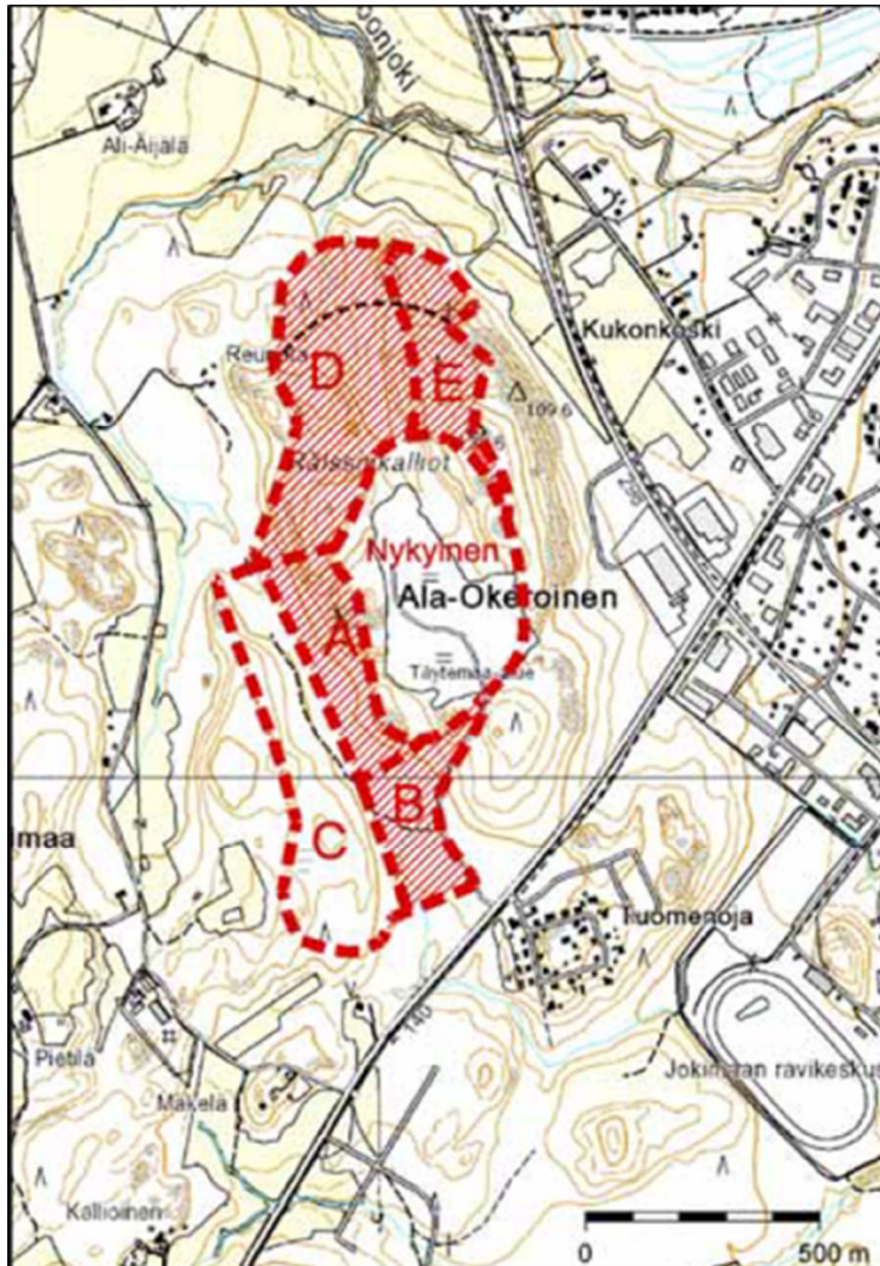
Kuva 5. Alueen lähimmät luonnonsuojelu- ja muinaisjäännösalueet. Alueen lounaispuolella on tehty liito-oravahavaintoja. LUMO-kohteen suuntaa antava sijainti on esitetty kuvassa sinisellä rajauksella (Lähde: Ympäristövaikutusten arviointi 2008).

4 Ympäristövaikutukset

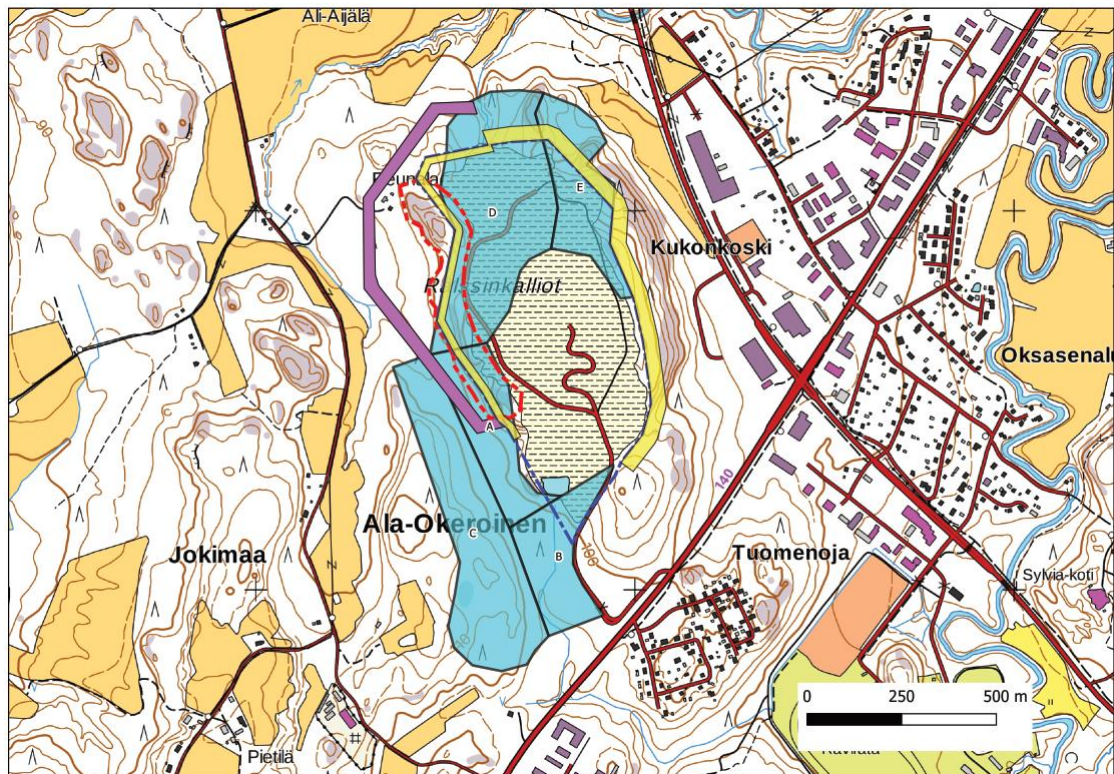
4.1 Ympäristövaikutusten arviointi

Rälssin maa-ainestermiinaalille on tehty ympäristövaikutusten arviointi, jonka YVA-selostus on valmistunut 21.1.2008. YVA-selostuksessa on käsitelty tuolloisen Rälssin maa-ainestermiinaalialueen mahdollisia laajennusvaihtoehtoja (Ramboll Finland Oy 2008). Rälssin maanvastaanottoalueella on tuolloin harjoitettu ylijäämämaiden vastaanotto-, jatkojalostus- ja sijoitustoimintoja, käsitelty kantoja ja asfalttia sekä vastaanotettu lunta. YVA:ssa tarkasteltuun laajennushankkeeseen on sisältynyt myös alueiden louhintaa ja kivenmurskausta.

Karttatarkastelun perusteella nyt suunniteltu laajennusalue sisältyy osin YVA-selostuksessa tarkasteltuihin vaihtoehtoalueisiin A ja D (Kuva 6 ja Kuva 7). YVA-selostuksessa alueiden A ja D louhintatasot ovat tosin noin tasolla +100. Nyt suunnitellulla laajennusalueella suunnitellut louhintatasot ovat tasolla +95,0 ja +96,0.

Kuva 6. YVA-selostuksessa esitetyt laajennusalueet sekä silloin käytössä oleva alue (Ramboll Finland Oy 2008)

Kuva 7. Nykyisen Rälssin maa-ainestermiinalin alue (keltainen raja), vuonna 2008 YVA:ssa tarkastellut laajentumisvaihtoehdot (siniset alueet A-E) sekä nyt suunniteltu laajennusalue (violetti rajaus). Punaisella katkoviivalla on esitetty suunniteltu louhinta-alue, joka osittain sisältyy voimassa olevaan ympäristölupaan ja osittain on laajennusalueella tehtävää uutta louhintaa.

YVA-selostuksessa on **hankkeen vaikutuksista pintavesiin** todettu, että maanvastaanottoalueen laajentaminen ja mahdollinen louhinta kasvattavat alueen hulevesivirtaamaa. Riski maanvastaanottoaikan kuormitusvaikutuksen kasvusta ympäröiviin pintavesiin kasvaa suhteessa laajennusalueen kokoon. Voimakkaiden sateiden seurauksena erityisesti savimaista peräisin oleva hienojakoinen kiintoaine voi näkyä samentumina vielä Porvoonjoessa asti. Täällä vaikutukset kuitenkin peittyvät nopeasti joen valuma-alueen muuhun voimakkaaseen kiintoaine- ja ravinnekuormitukseen. Louhosalueella käytettävistä räjäytysaineista syntyy myös pintavaluntoihin tyyppipäästöjä. Pintavaluntojen on arvioitu aiheuttavan lieviä vaikutuksia.

Maisemavaikutuksista on YVA-selostuksessa todettu, että alueen luonnonmaisema on jo muuttunut alueella vuonna 1993 alkaneen maanvastaanotto toiminnan vaikutuksesta ja maanvastaanottoalueen täytössä ja alueen maisemoinnissa on kyse vuosikymmeniä kestävästä visuaalisesta maisemahaitasta. Voimassa olevan ympäristöluvan mukainen huippukorkeus täyttömäelle on +145, joka on 15 metriä Rälssinkallioiden luonnollista korkeutta korkeammalla ja myös korkeammalla kuin alueen lähimmät muut mäet. YVA:ssa on esitetty, että maisemahaittaa voidaan lieventää supistamalla tarkasteltuja D- ja E-alueita pohjoisosista ja jättämällä pohjoisrinteille riittävän leveä alue suojapuustolle, jolla puuston käsittelyä rajoitetaan.

Melun osalta YVA-selostuksessa arvioitiin, että lähinnä tietä olevien Tuomenojan alueen talojen kohdalla laskennallinen melutaso ylittää päiväajan ohjearvon 55 dB louhinnan, murskauksen ja sen aiheuttaman liikenteen yhteisvaikutuksesta YVA:ssa tarkas-

teltujen toimintojen alkuvaiheessa, kun louhintaa ja murskausta tehdään lähinnä asutusta. Myöhemmin melutason arvioitiin laskevan louhinnan ja murskauksen edetessä kauemmas asuinalueesta.

Kiven murskauksesta aiheutuvan **pölyn** leviämisen Tuomenojan asutusalueelle arvioitiin olevan satunnaista, eikä etäisyys huomioiden kovin todennäköistä.

Hankkeella on YVA:ssa todettu olevan myönteisiä vaikutuksia **luonnonvarojen hyödyntämiseen**. Louheen, asfaltin, tiilen, betonin ja kantojen kierrätyksellä voidaan korvata neitseellisten luonnonvarojen käyttöä. Louhittavalla kalliokiviaineksella voidaan osaltaan korvata soranottoa luonnonharjuista. Tällä on vaikutuksensa mm. pohjavesien suojeluun.

4.2 Nykyisen luvan mukainen toiminta

Rälssin maa-ainestermiinaalilla vastaanotettavat vuotuiset massamäärät ja niiden käsittely tulee laajennusalueen toteutuessa pysymään samana, kuin voimassa olevassa ympäristöluvassa (liite 1). Näiden osalta ympäristövaikutukset, kuten liikenteestä tai käsittelystä aiheutuva melu tai muut päästöt, eivät eroa ympäristöluvassa mukaisista vaikutuksista, jos laajennusalue toteutuu. Laajennusaluetta lähinnä sijaitsevilla kiinteistöillä voivat vaikutukset kuitenkin kasvaa nykyisestä, kun toiminta siirtyy laajennusalueelle. Meneillään olevan kaavatyön yhteydessä tullaan tarkastelemaan tarvittavaa suojavyöhykettä ja sen leveyttä asutuksen suuntaan.

Erona nykyiseen ympäristölupaan on laajennusalueen toteutuessa louhittavan alueen ja toiminta-alueen pinta-alan kasvu nykyisen alueen länsi-, luoteis- ja pohjoispuolille. Lisääntynyt louhintaa voi aiheuttaa lisääntyvää melu-, värinä- ja pölyhaittaa, mutta toisaalta laajennusalue sijaitsee lähimpiin asuinalueisiin nähden kauempana kuin nykyisen luvan sallimat louhintaa-alueet. Lähimpiin yksittäisiin asuinrakennuksiin nähden uusi louhintaa-alue tulee nykyisen luvan sallimaa lähemmäksi.

Alueella tullaan tekemään melumittaus viimeistään vuoden 2019 alkupuolella, kun louhintaa ja murskaus ovat alueella käynnissä.

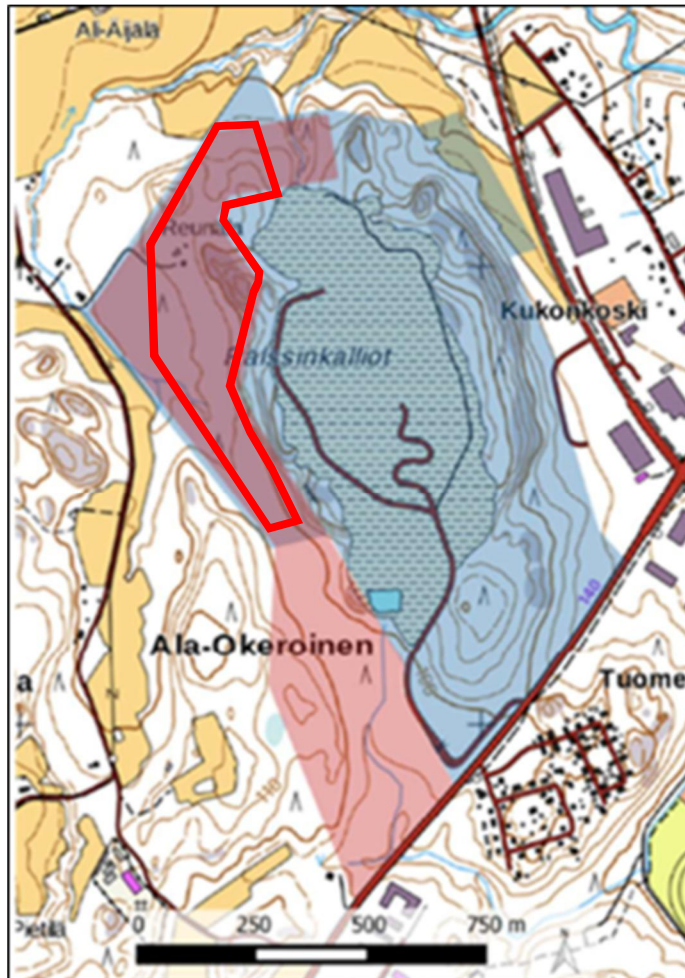
Uuden alueen käyttöönotto ja louhintaa aiheuttaa myös vaikutuksia maaperään ja luontoon, kun alueen kalliota louhitaan ja alue otetaan maa-ainestermiinaalikäyttöön. Lisäksi maisemalliset vaikutukset ovat mahdollisia. Vesistöön kohdistuvat vaikutukset voivat lisääntyä, jos hulevesimäärät lisääntyvät alueen kasvaessa. Kuormitusta voidaan vähentää esim. laskeutusaltaiden avulla.

1.6.2018 myönnettyssä ympäristöluvassa on tarkemmin esitetty alueen toiminta ja siitä aiheutuvat vaikutukset (liite 1).

4.3 Kaavatyön yhteydessä tehdyt selvitykset

4.3.1 Luontoselvitys

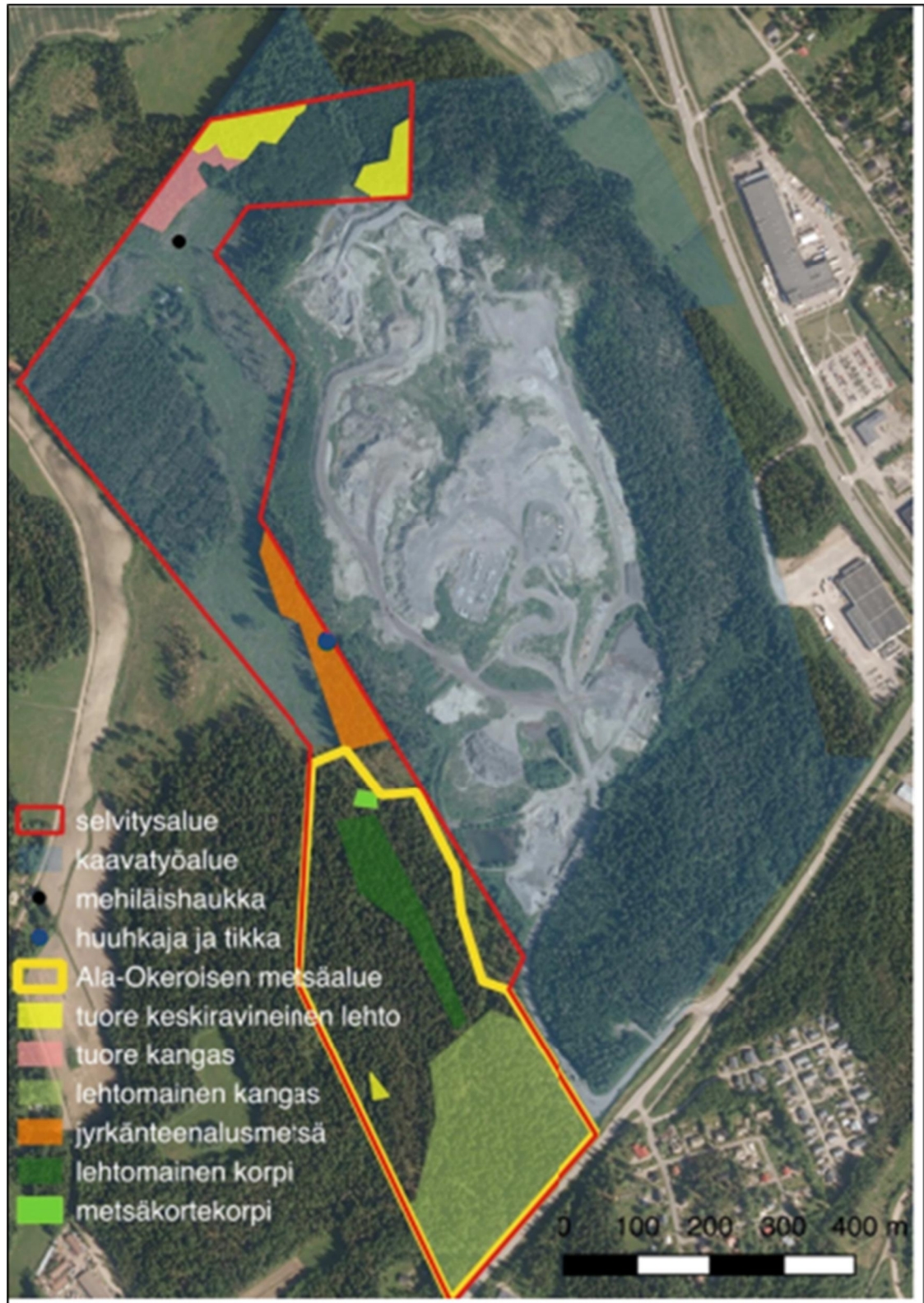
Suunniteltu laajennusalue sisältyy selvitysalueeseen, josta on tehty luontoselvitys 14.8.2018 (Albus Luontopalvelut Oy) (Kuva 8). Luontoselvityksellä arvioitiin edellytyksiä laajentaa Rälssin maa-ainestermiinaalia länteen asemakaavoituksella. Luontoselvitys käsitti liito-oravaselvityksen ja maankäyttölakien (luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilaki) mukaisten luontotyypin kartoituksen.

Kuva 8. Luontoselvitysalue (punainen rasteri) ja kaavatyöalue (sininen rasteri) (Albus Luontopalvelut Oy). Suunniteltu laajennusalue on merkitty karttatarkkuudella punaisella viivalla

Luontoselvityksen mukaan selvitysalueella, laajennusalueen osalta, ei tavattu luonnonsuojelu- tai vesilaisissa suojeltuja luontotyyppisiä. Laajennusalueen pohjoisosassa ei ole metsä- tai vesilain mukaisia luontotyyppisiä, mutta siellä esiintyy vaarantuneita ja silmälläpidettäviä metsätyypiläikkuja. Laajennusalueen eteläpäädyssä on jyrkännettä ja alusmetsää, jotka on syytä huomioida maankäyttösuunnitelmassa. Alusmetsä on luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi, ja siellä esiintyvät huuhkaja ja pohjantikka. Laajennusalueen ulkopuolella sen eteläpuolella sijaitsee luontoarvoiltaan merkityksellinen Ala-Okeroisten metsäalue, jossa on useita kolopuita liito-oravalle soveliaassa elinympäristössä sekä metsä- ja luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppisiä.

Luontoselvityksen havainnot on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 9).

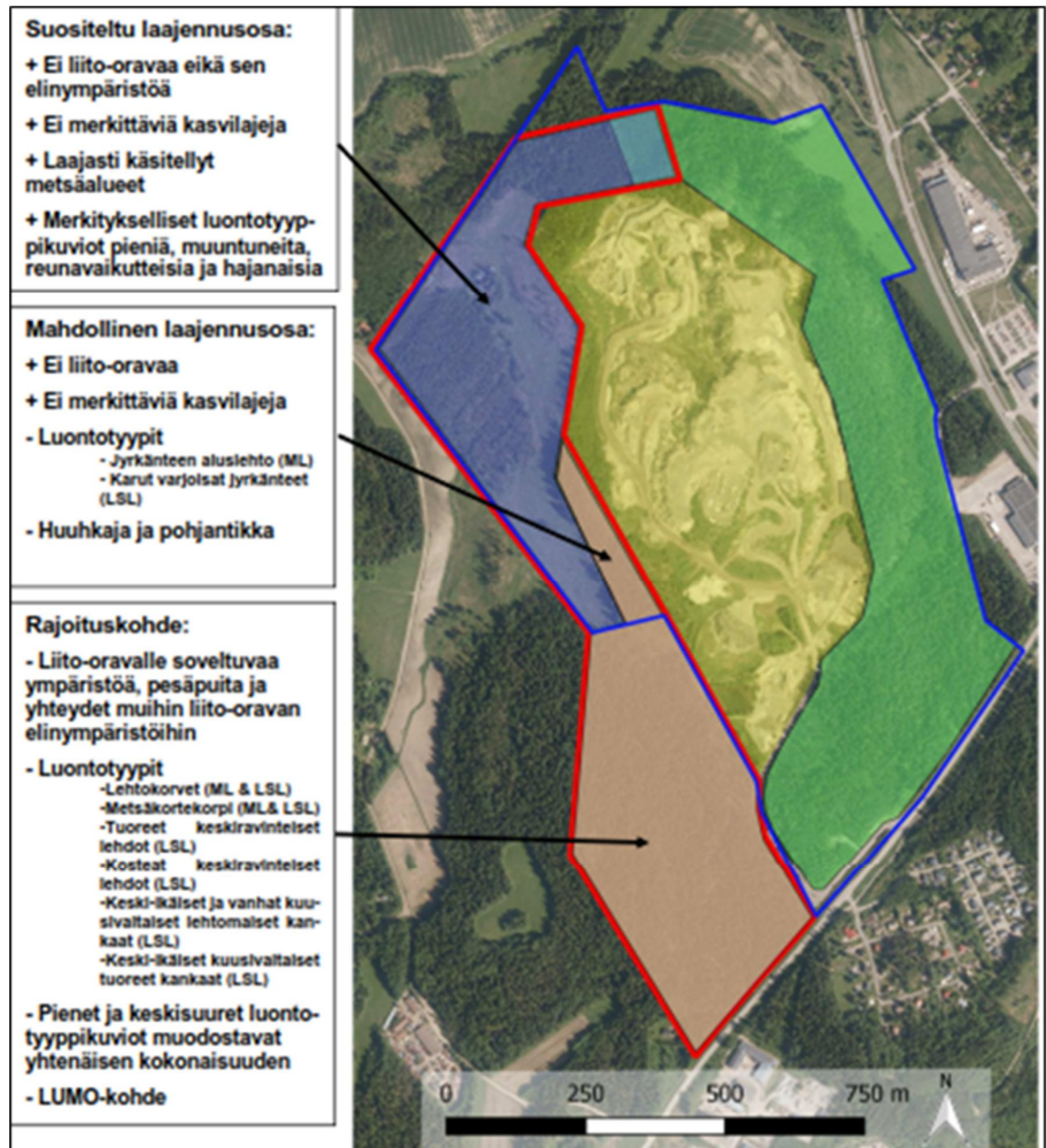

Kuva 9. Selvitysalueella todetut uhanalaiset ja silmällä pidettävät luontotyypit (kuva: Albus Luontopalvelut Oy)

Luontoselvityksen perusteella suositeltavimmat laajennussuunnat ovat pohjoiseen ja eritoten luoteeseen luontoarvoiltaan tavanomaiselle hakkuualueelle (Kuva 10). Selvityksen mukaan suunnitellun laajennusalueen pohjoisosa soveltuu luontoarvoistaan huolimatta laajennukselle. Pohjoisosan uhanalaiset metsäluontotyypit ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuu suojelullisesti arvokas kasvillisuus sekä liito-oravan vaatimat luontoarvot, minkä seurauksena alueen luontoarvot ovat kokonaisuutena arvioituna vähäiset.

Selvityksen mukaan nykyisen kaava-alueen laajennusta länteen rajoittaa selvitysalueen keskiosan etelä-pohjoissuuntainen jyrkänne ja sen alusmetsä. Elinympäristökohteisesti jyrkänneillä ja niiden välittömässä läheisyydessä olevissa alusmetsissä ei saa toteuttaa puuston korjuuta (Metsälaki 1085/2013, 10 b §). Kyseinen kaistale on kuitenkin kapea ja osin reunavaikutteinen. Lisäksi lakisääteisesti suojeltaviksi on säädetty vain pääosiltaan vähintään kymmenen metriä korkeiden jyrkänneiden välittömät alusmetsät. Metsälain sisältövaatimukset eivät alueella välttämättä täysimääräisesti täyty.

Jyrkänneen metsä on kuitenkin luonnonsuojelulain mukainen silmälläpidettävä metsätyyppi. Huomioitavaa on myös, että alueella pesii Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin lukeutuva pohjantikka ja mahdollisesti erittäin uhanalainen huuhkaja. Selvityksen mukaan kohteen säilyttäminen luonnontilaisena on suositeltavaa. (Albus Luontopalvelut Oy).

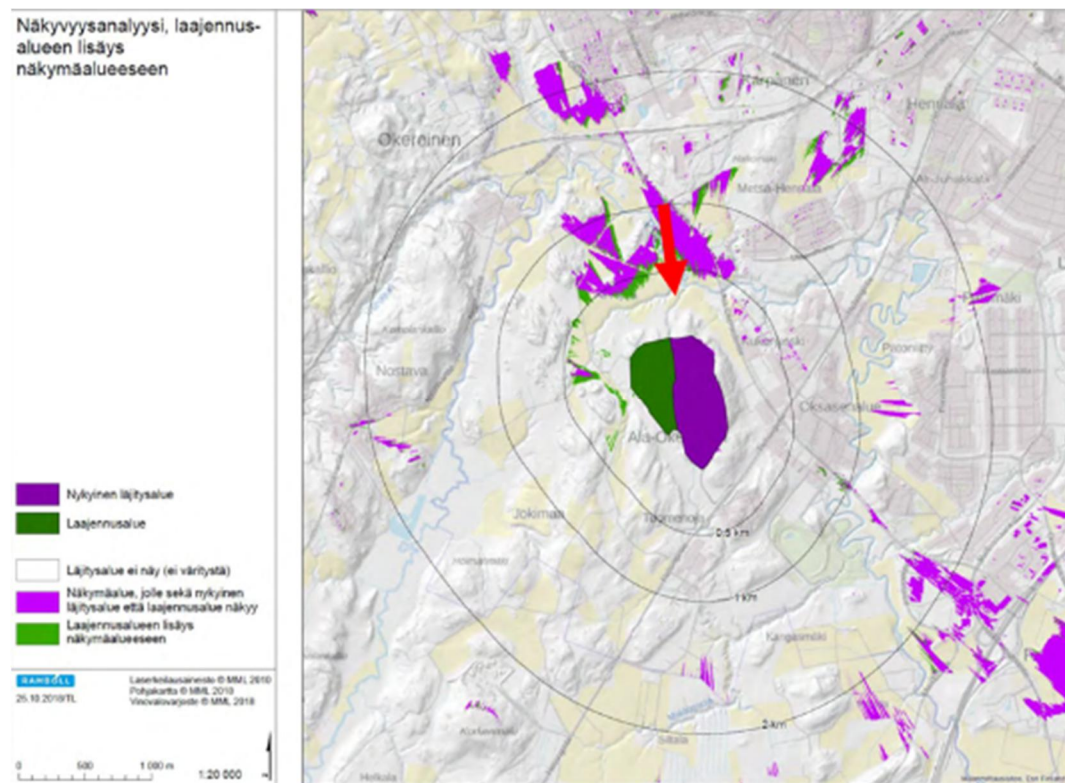

Kuva 10. Luontoselvityksen perusteella suositeltavat laajennusvaihtoehdot

4.3.2 Maisemavaikutukset

Alueen kaavan muutostyön yhteydessä (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739, Yleisötillaisuus, Jokimaan ravikeskus 6.11.2018) on selvitetty laajennusalueen maisemavaikutuksia (Näkyvyysanalyysi, Ramboll, 2018).

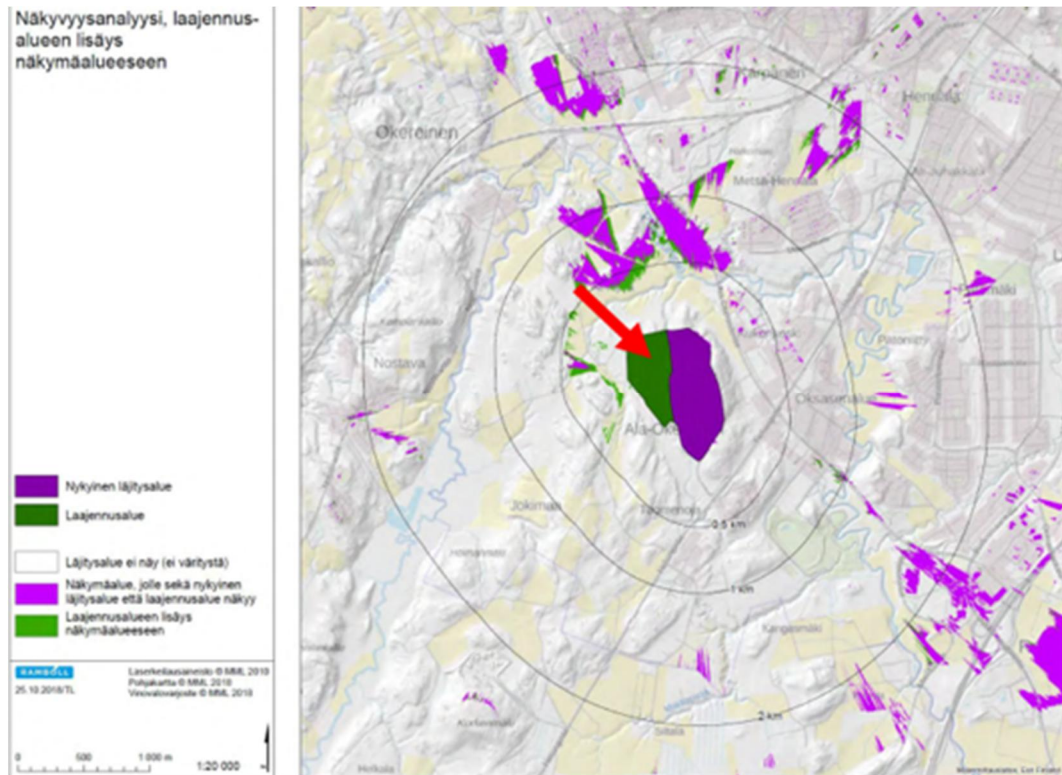
Tehtyjen näkyvyysanalyysien perusteella (Kuva 11 ja Kuva 13) laajennusalueen toteutuessa alueen näkyvyys lisääntyy alueen länsi-, luoteis-, pohjois- ja koillispuolilla. Suurin muutos näkyvyyteen tulee alueesta länteen ja luoteeseen päin. Suurimmat näkyvyysmuutokset sijoittuvat 0,5 kilometrin säteelle alueesta. Lievempää lisäystä näkyvyyteen tulee luode-koillinen-akselille, rajoittuen pääasiallisesti 2 kilometrin etäisyydelle alueesta. Näkyvyys ei analyysin perusteella juurikaan lisäännny muihin suuntiin, lukuun ottamatta paria pienempää aluetta kaakon suunnassa. Alueen näkyvyyden muutosta on havainnollistettu seuraavissa kuvissa (Kuva 11-Kuva 14).

Kuva 11. Nykyinen näkymäalue ja laajennuksen jälkeinen näkymäalue. (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739, Yleisötillaisuus, Jokimaan ravikeskus 6.11.2018. Näkyvyysanalyysi, Ramboll, 2018)

Kuva 12. Näkyvyysanalyysin mukainen muutos maisemassa pohjoisesta katsottaessa. (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739, Yleisötilaisuus, Jokimaan ravikeskus 6.11.2018. Näkyvyysanalyysi, Ramboll, 2018)

Kuva 13 Nykyinen näkömäälu ja laajennuksen jälkeinen näkömäälu. (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739, Yleisötilaisuus, Jokimaan ravikeskus 6.11.2018. Näkyvyysanalyysi, Ramboll, 2018)

Kuva 14. Näkyvyysanalyysin mukainen muutos maisemassa luoteesta katsottaessa. (Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, Asemakaava ja asemakaavan muutos A-2739, Yleisötilaisuus, Jokimaan ravikeskus 6.11.2018. Näkyvyysanalyysi, Ramboll, 2018)

5 Yhteenveto hankkeen ympäristövaikutuksista

Rälssin maa-ainestermiinaalialueella on ollut toimintaa vuodesta 1993 lähtien. Nykyiselle alueelle on saatu uusi ympäristölupa 1.6.2018, joka sallii mm. maa-ainesten laajemman käsittelyn alueella. Nyt suunniteltavan laajennusalueen osalta alueelle tuotavan materiaalin määrä ja laatu tai alueella tehtävät toiminnot eivät muutu ympäristöluvan mukaisista, vaikka toiminta-alue tulee laajenemaan. Toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset kuten liikenteen tai käsittelyn ja loppusijoituksen vaikutukset eivät näin ollen merkittävästi poikkea luvan mukaisista vaikutuksista. Laajennusalueen toiminnasta aiheutuvat vaikutukset tosin kohdistuvat voimakkaammin laajennusaluetta lähimpänä oleviin kiinteistöihin.

Vuonna 2008 tehdyssä YVA:ssa tehtyä vaikutusarviointia voidaan hyödyntää myös suunnitellun laajennusalueen toimintojen vaikutuksia arvioitaessa (esim. louhinnan melu), mutta tuoreempaa tietoa luontoon ja maisemaan kohdistuvista vaikutuksista on saatu kaavatyön yhteydessä tehdyistä selvityksistä.

Laajennusalueen louhinta ja kiviaineksen murskaus aiheuttaa todennäköisesti lisääntyviä melu-, pöly- ja värinävaikutuksia lähimmillä kiinteistöillä alueen länsipuolella, mutta suhteessa lähimpiin asuinalueisiin koillis- ja eteläsuunnalla laajennusalue sijaitsee nykyistä toiminta-aluetta kauempana. Alueella tullaan tekemään melumittauksia, kun louhinta ja murskaus ovat käynnissä.

Louhinta myös muuttaa alueen kallioperää ja luonnonolosuhteita alueella. Alueen pinta-alan kasvaessa myös hulevesimäärät ja pintavesiin kohdistuvat vaikutukset voivat lisääntyä.

Vuonna 2018 tehdyn luontoselvityksen perusteella suositeltavimmat laajennussuunnat ovat pohjoiseen ja luoteeseen. Selvityksen mukaan suunnitellun laajennusalueen pohjoisosa soveltuu luontoarvoistaan huolimatta laajennukselle, mutta nykyisen kaava-alueen laajennusta länteen rajoittaa selvitysalueen keskiosan etelä-pohjoissuuntainen jyrkänne ja sen alusmetsä. Kohteen säilyttäminen luonnontilaisena on selvityksen mukaan suositeltavaa.

Kaavatyön aikana tehtyjen näkymäanalyysien perusteella maisemavaikutukset lisääntyvät laajennusalueen myötä jonkin verran lähinnä luoteis-koillisakselilla. Toisaalta alueen luonnonmaisema on jo muuttunut vuonna 1993 alkaneen täyttötoiminnan seurauksena.

Luonnonvarojen hyödyntämisen ja jätehuollon osalta hankkeella turvataan alueellinen maa-ainestermiinaalitoiminta ja edistetään materiaalien hyödyntämistä. Lisäksi kalliokiviaineksen hyötykäyttö säästää neitseellisten luonnonvarojen ottoa muualla.

Vahanen Environment Oy

Riikka Kantosaari
Projektipäällikkö

Mikael Takala
Aluepäällikkö

Ympäristöselvitys
Rälssin maa-ainestermiinali
ENV1227
12.12.2018

22 (22)

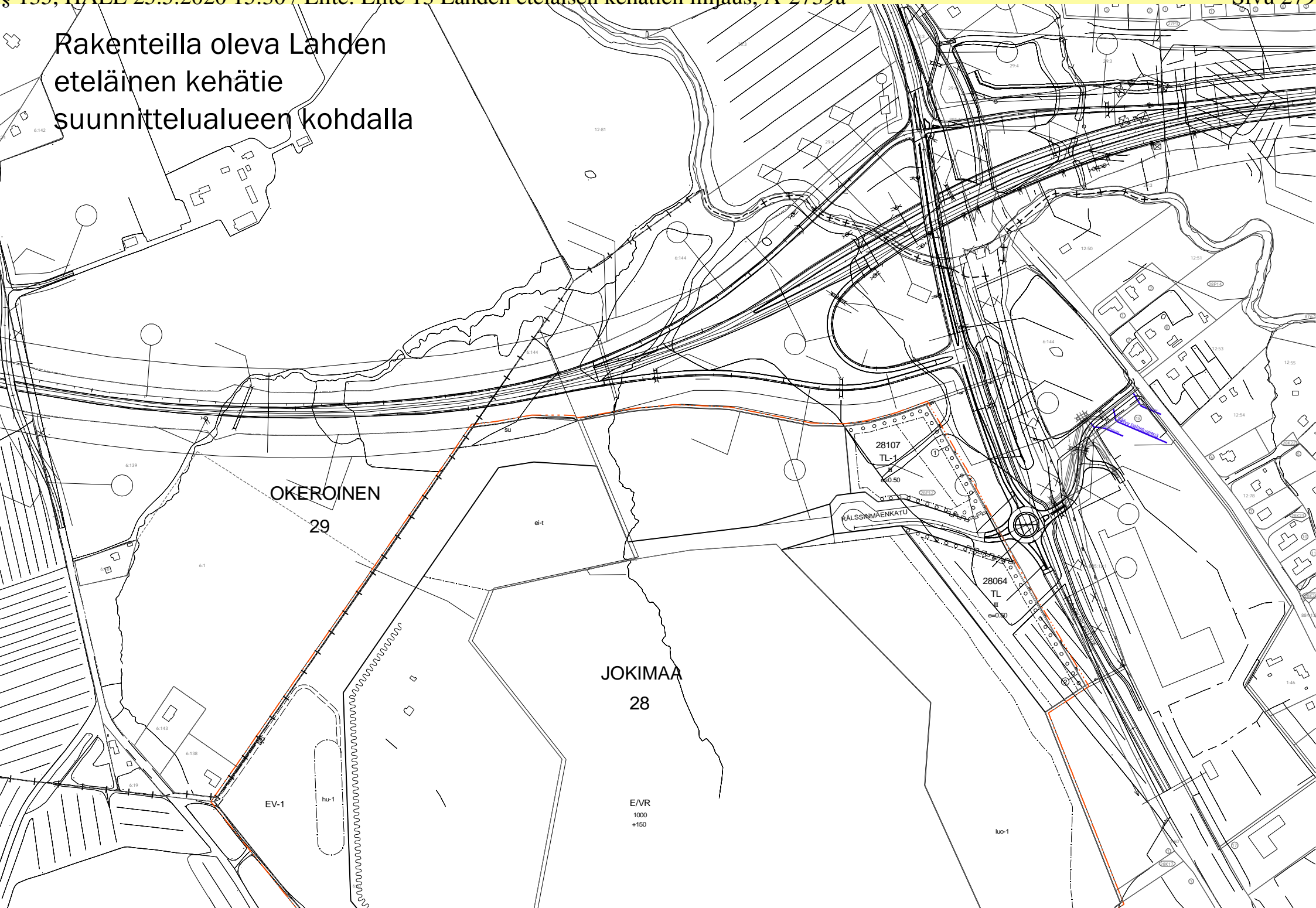
Lähteet

Albus Luontopalvelut Oy. 2008. Luontotyyppien, uhanalaisen kasvillisuuden ja liito-oravan kartoitukset Lahden Rälssinkallioiden kaavalaajennusalueella 2018. Päivitetty 14.8.2018

Ramboll Finland Oy. 2008. Rälssin maanvastaanottoalueen laajennus. Ympäristövaikutusten arviointiselostus 21.1.2008. Päivitetty 7.2.2008.

Ramboll Finland Oy. 2018. Näkymäanalyysi. Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus. Asemakaava ja asemakaavamuutos A-2739. Yleisötilaisuuden 6.11.2018 esitysmateriaali.

Rakenteilla oleva Lahden
eteläinen kehätie
suunnittelualueen kohdalla

Lähettäjä: Päijät-Hämeen Liitto / Toimisto <toimisto@paijat-hame.fi>
Lähetetty: 13. helmikuuta 2020 9:51
Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti
Aihe: Lausunto Rälssin maan- ja lumenvastanottoalueen laajennuksen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta A-2739
Liitteet: PHliiton lausunto_Rälssin maan- ja lumenvastanottoalue.pdf

Hei!

Ohessa Päijät-Hämeen liiton lausunto koskien Rälssin maan- ja lumenvastanottoalueen laajennuksen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta A-2739.

Ystävällisin terveisin,

Sari Mertsalmi

Hallintosihteeri

Päijät-Hämeen liitto

PL 50, 15111 Lahti (Hämeenkatu 9 A)

puh. 044 3719 470

sari.mertsalmi@paijat-hame.fi

www.paijat-hame.fi

#phliitto

@SariMertsalmi

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

Aluesuunnittelujohtaja

3 §

3.2.2020

LAUSUNTO RÄLSSIN MAAN- JA LUMENVASTAANOTTOALUEEN LAAJENNUKSEN ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA A-2739

Lahden kaupunki pyytää lausuntoa Jokimaan Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennuksen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta 17.2.2020 mennessä.

Kaavahanke sijoittuu Ala-Okeroistentien, Helsingintien, Lintulantien sekä rakenteilla olevan Lahden eteläisen kehätien rajaamalle alueelle. Kaavan tavoitteena on selvittää mahdollisuutta Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajentamiselle sekä osoittaa uusia elinkeinoelämän alueita. Täyttöalue on määrätty toiminnan päätyttyä kunnostettavaksi virkistyskäyttöön maisemointiohjeen mukaisesti.

Päijät-Hämeen liitolla ei ole varsinaista huomautettavaa kaavan ehdotusaineistosta, koska alueen kaavoittamista ohjaa lainvoimainen Lahden läntisten osien osayleiskaava 2017. Osayleiskaavassa alue on osoitettu ulkoilu- ja retkeilyalueeksi (VR-2) sekä maa-ainestenottoalueeksi (eo). Päijät-Hämeen liitto on luonnosvaiheen lausunnossaan tuonut esille, että Rälssin alue on tärkeä, kunnes Lahden kierrätyspuistohanke toteutuu, eikä uusien maanvastaanottoalueiden avaaminen ole perusteltua. Asemakaavatyön yhteydessä laadittu maisemointisuunnitelma toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita.

Lausunnon antaa aluesuunnittelujohtaja Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 34 §:n nojalla toimistopäätöksensä.

Lausunnon on valmistellut erityisasiantuntija Tanja Gangsö, puh. 044 3719 451.

Riitta Väänänen
aluesuunnittelujohtaja

Tiedoksi:

- asianomainen
- maakuntahallitus

Päätöksentekovaltuus:

__ hallintosääntö § __

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

HAMELY/1118/2019

17.02.2020

Julkinen

Lahden kaupunki
Tekninen ja ympäristötoimiala
Maankäyttö ja aluehankkeet
kirjaamo@lahti.fi
markus.lehmuskoski@lahti.fi

Viite: lausuntopyyntö 16.1.2020

Asemakaava ja asemakaavan muutos, Lahti, Jokimaa, Rälssin maan- ja lumenvastaanottoalueen laajennus, A-2739

Lausunto annetaan 29.11.2019 päivätystä ehdotuksesta.

Luonnosvaiheen lausunrossamme 19.9.2019 esitimme täydennyksiä ja tarkennuksia luonto-olosuhteiden kuvaukseen ja vaikutusten arviointiin sekä rakentamisaikaisiin ympäristövaikutuksiin. Yleiskaavan tavoitteiden toteutumista esitimme myös vielä tarkasteltavaksi ja tarvittaessa perusteltavaksi. Liikenteellisten vaikutusten arviointiin jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden näkökulmasta kiinnitimme myös huomiota.

Kaavaehdotusta valmisteltaessa suojaviheraluetta on luontoarvojen perusteella laajennettu. Vähittäiskaupan mahdollistava liikenneaseman aluevaraus on ehdotusvaiheessa muutettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi niihin liittyvine liiketoimintoineen. Alueelle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman.

Ehdotusta valmisteltaessa lausunrossamme esitetyt asiat on otettu asianmukaisesti huomioon, ja kaavan voidaan katsoa täyttävän maakuntakaavan tavoitteet ja sopivan yleiskaavakokonaisuuteen.

Taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla virkistysalueilla ovat ohjeena valtioneuvoston päätöksen mukaiset melun ohjearvot. Kaavaehdotuksessa esitetty retkeily- ja ulkoilualue tulee käytännössä olemaan myös lähiasutuksen virkistysaluetta. Vähäisenä tarkistuksena esitämme vielä VR-alueen muuttamista suojaviheralueeksi (EV) maantien melun ohjearvot ylittävältä osalta. Muutosta voidaan pitää tarkistuksena, joka ei edellytä kaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamista.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet maankäytön asiantuntija Anna-Kaisa Ahtiainen ja Kirsi Lehtinen.

Lausunnon on esitellyt alueidenkäytön asiantuntija Annu Tulonen ja ratkaissut ylitarkastaja Kirsti Nieminen. Lausunto on hyväksyttävästi ja merkintä hyväksynnästä on asiakirja lopussa.

TIEDOKSI

Päijät-Hämeen liitto, erityisasiantuntija Tanja Gangsö

Lahden museot, tutkija Riitta Niskanen

Tämä asiakirja HAMELY/1118/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/1118/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Tulonen Annu 17.02.2020 13:28

Ratkaisija Nieminen Kirsti 17.02.2020 13:40

Lähettäjä: [REDACTED]
Lähetetty: 17. helmikuuta 2020 9:35
Vastaanottaja: Kirjaamo_Lahti
Aihe: Muistutus - Kaavaehdotus: Rälssin lumen- ja maanvastaanottopaikan laajennus

Hei,

Rälssin lumen- ja maanvastaanottopaikan länsipuolen hulevesien johtamiseen valumavesistöön ei ole kaavassa otettu kantaa. Rälssin maanvastaanottopaikan laajennus keskittää hulevesien virtausta uomiin ja riski savimaan eroosioon kasvaa. Erityisesti länsipuolen EV-1 alueella; maanvastaanottopaikan länsipuolelle on merkitty hu-1 alue huleveden käsittelyyn/viivytykseen mutta alueen vesien johtamista eteenpäin ei ole esitetty tarpeeksi selkeästi. Maanvastaanottoalueen täyttösuunnitelmassa (Ramboll) vesien johtaminen on esitetty luoteeseen Lintulantien sivuojaan. Ojan voimakas eroosio alueella on savimaan takia suuri riski ja purkuoja länsipuolen suunnitellulta hulevesivaraukselta kulkee yksityisten kiinteistöjen läpi. Nykyisessä tilassakin oja on osittain eroosiosta kärsinyt ja keskitetyt vesimäärät lisäävät riskiä.

Toivoisin kaavassa otettavan kantaa hulevesien johtumiseen ja hallintaan Porvoonjoelle asti myös länsipuolen osalta.

[REDACTED]

Lähetäjä: [REDACTED]
Vastaanottaja: [Kirjaamo Lahti](#)
Aihe: Muistutus Jokimaan kaupunginosan kaavasta
Päivämäärä: 17. helmikuuta 2020 14:58:01
Liitteet: [Rälssin Okroisten Porvoonioen maisemia.pdf](#)

Tekninen ja ympäristölautakunta

Muistutus Lahden kaupungin Jokimaan (28.) kaupunginosan tiloja ja tilojen osia 398-406-6-37, 398-406-6-144 ja 398-895-12-1 sekä erityis-, retkeily ja ulkoilu-, katu-, autopaikkojen ja yleisen tien aluetta koskevasta asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta A-2739 (Rälssin maan- ja lumen vastaanottoalueen laajennus)

Kaavaehdotusta on perusteltu Lahden kaupungin strategian 2030 mukaisella yritysystävällisyydellä osoittamalla uusia elinkeinoelämän tontteja näkyvälle ja liikenteellisesti hyvin saavutettavalle paikalle lähelle uutta ohitietä. Kuitenkin maankäytössä pitää aina tärkeimpänä ohjeena olla maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL), jonka asemakaavan sisältövaatimukset (54 §) pitää toteutua. Myös MRL:n alueiden käytön suunnittelun tavoitteet (5 §) riittävään vaikutusten arviointiin (9 §) perustuen pitää samalla katsoa.

MRL 54 §:n mukaan asemakaava on mm. laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Salpausselän luonnonystävät ry. ei vastusta sinänsä maantäyttöalueen laajennusta ja lumenkaatopaikan siirtoa, mutta se miten ne aiotaan toteuttaa esittämällä uutta ajoyhteyttä Rälssin suojametsään on herättänyt asukkaiden ja luonnonystävien vastustusta. Mielestämme maanvastaanottoa voidaan jatkaa käyttämällä entistä tieyhteyttä ja mahdollisesti tekemällä toinen ajoyhteys Lintulantien kautta. Uusi ajoyhteys rikkoo täyttöalueen yhtenäisen suojametsän ja aukaisee melukäytävän (näköyhteyden) Kyläkunnantien asuinalueelle, jota on jo rasitettu toiselta puolelta uudella ohitiellä. Aina pitää etsiä erilaisia mahdollisia vaihtoehtoja ja arvioida niitä huolellisesti kaikkien näkökohtien kannalta.

MRL 54 §:n mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Siis tässä tapauksessa ei ole perusteltua tuoda uutta ajoyhteyttä arvokkaan luontoalueen kustannuksella, maisemallisen suojametsän rikkomisella ja lisäämällä auto- ja lumenkaatoajomelua lähiasutukselle.

Lisäksi koko alue on osa Lahden ominaispiirteisiin kuuluvaa yhtenäistä maisemavyöhykettä (liitekuva 1), joka muodostuu Okeroisten kulttuurimaisemasta, Rälssin virkistysaluekokonaisuudesta ja Porvoonjoen jokilaaksosta, jota on pidetty jopa Suomen kansallismaisemana. Alueella on myös perinnemaisemia ja hienoja metsänreunoja, jotka ovat myös ekologisesti arvokkaita. Lisäksi alue sisältää

ikivanhoja muinaisrantoja, joita ei ole huomioitu.

Toivottu Rälssin ulkoilu- ja virkistysalueen maisemoinnin pikainen aloittaminen täyttömäen eteläpäästä voidaan aloittaa silti, vaikka ajoyhteys säilyisikin nykyisellä paikalla, se on vain suunnittelukysymys. Ajoyhteyden siirtämistä ei voi perustella sinne tehdyn liikenneselvityksen ja yleissuunnitelman perusteella, koska liikenneselvityksissä ei ole otettu huomioon MRL:n asemakaavoitukselle asetettuja pykälä.

Uusi ajoyhteys on lisäksi paikassa, josta ei ole tehty luontoselvitystä. Myös uusien toimitila-alueiden paikkaa ei ole tutkittu tarpeeksi MRL 9 §:n mukaan, koska niilläkin on luontoympäristöllisesti, kulttuurisesti ja maisemallisesti haitallisia vaikutuksia. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

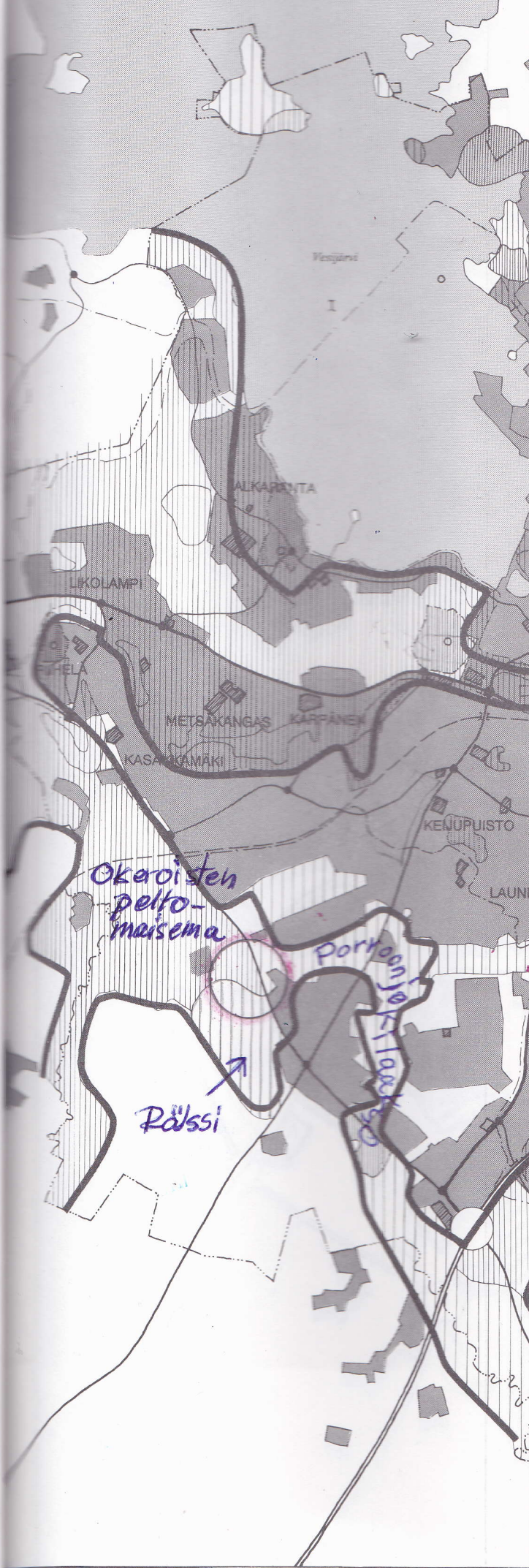
Uusi ajoyhteys hävittää mm. Rälssin luonnontilaisen ikaikaisen puron tai noron, joka on luonnon monimuotoisuuskohteena erittäin arvokas. Se haittaa myös pohjois-eteläsuuntaisen pääulkoilutien saamista Rälssin virkistys- ja ulkoilualueelle, joka ulkoilutieyhteys on merkitty maakuntakaavassa ja yleiskaavassa. Ihmettelemme, ettei ulkoiluteitä ja niiden yhteyksiä ali- tai ylikulkuineen ole tutkittu ja merkitty uuteen asemakaavaehdotukseen. Tietääksemme Hämeen ELY- keskus on vaatinut tarkempaa perustelua yleiskaavasta poikkeamisille.

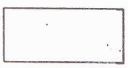

Se että, maakuntakaavassa ja ja yleiskaavassa on ohut kaistale uutta toimitila- aluetta Okeroistentien eteläpuolella ei tarkoita sitä, että sinne on pakko kaavoittaa yhtään enempää mitä siellä on jo kaavoitettu, sillä yleispiirteisten kaavojen yhteydessä ko. toimintojen sopivuutta ei ole voitu tutkia niin tarkasti kuin asemakaavoituksen yhteydessä on pakko tutkia. Nyt kun uusi ohitie on sovitettu arvokkaaseen pelto- ja jokimaisemaan melko hyvin, niin uudet toimitila- rakennukset maisemapellon ja metsän rajassa rikkovat sen viimeistään.

Salpausselän luonnonystävät ry

[REDACTED]

[REDACTED]

- MERKINNÄT:**
- NYKYINEN TAAJAMARAKENNE
 - RAKENTAMATON PUISTO-, MAA- JA METSÄTALOUS- TAI VASTAAVA ALUE
 - PÄIVITTÄISPALVELUJEN (RAKENNUSTEN) ALUE
 - LIIPOLA** PALVELUKESKITTYMÄN NIMI
 - TIELIIKENTEEN PÄÄVERKKO ERITASO- JA TASOLIITTY- MINEEN
 - RAUTATIELIIKENTEEN PÄÄVERKKO
 - JÄRVIALLAS
 - SUOJELUALUE
 - POHJAVEDENOTTAMON LÄHISUOJA-ALUE
 - POHJAVEDEN MUODOSTUMISALUE
 - LUONNONOLOILTAAN, MAISEMALLISESTI TAI RAKENNET- TUNA YMPÄRISTÖNÄ ARVOKAS KOKONAISUUS
 - TÄRKEÄ VIRKISTYSALUEKOKONAISUUS
 - POHJAVESIALUEEN RAJA
 - I** : VEDENHANKINNALLE TÄRKEÄ POHJAVESIALUE
 - II** : VEDENHANKINNALLE SOVELTUVA POHJAVESIALUE
 - III** : MUU POHJAVESIALUE

 LAHDEN OMAISPIIRTEISIIN KUULUVA YHTENÄINEN MAISEMAYÖHYKE

 -Maiseman solmukohta

LAHDEN YLEISKAAVA YLEISKAAVAN TARKISTUS 1990 - 1995 LAHDEN RAKENNEYLEISKAAVA 2010 EHDOTUS	PIIRUSTUS N:O Y-171
RYKVA 1994-1995 RAKENNEYLEISKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI NYKYINEN KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖARVOJEN PÄÄPIIRTEET TEKNINEN VIRASTO / MAANKÄYTTÖ 18.11.1994 / AH / MM	

Dno

Jokimaan Omakotiyhdistys ry

17.FEB 2020

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

LAHDEN TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

HARJUKATU 31

15 100 LAHTI

Ohessa Jokimaan omakotiyhdistys ry:n muistutus

Rälssin asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen A-2739

PALVELUTORI
Lahti-Piste
Trio, Aleksanterinkatu 18

17.2.2020

Rälssin asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (A -2739) muistutus

Jokimaan omakotiyhdistys ry vastustaa Rälssin asemakaavaa ja asemakaavan (A -2739) muutosta. Rälssi on aina ollut virkistysalueena maakuntakaavassa, ja yleiskaavaan on hyväksytty merkintä eo-alue viheralueen keskelle, vaikka maa-ainelain mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Kuitenkin ”Louhinta muuttaa alueen kallioperää ja luonnonolosuhteita alueella.” (Vanhanen). Lahti on itse todennut aikanaan, että Rälssin alue sijoittuu rakentamattomalle alueelle, joka on ympäristökokonaisuutena arvokas maisemallisesti, luonnonoloiltaan ja kulttuurihistoriallisesti. Rälssin laajentuessa on tuhattu rehevä puronnotkelma, tuoret kankaat, kallioalueita hävitetty. Alueen pinta-alan kasvaessa myös hulevesimäärät ja pintavesiin kohdistuvat vaikutukset lisääntyvät. Rälssin alue on siis todettu aina olevan maisemallisesti ja luonnonolosuhteiltaan arvokas alue, kuitenkin Lahti on järjestelmällisesti tuhonnut aluetta. Miten se, että aikanaan yleiskaavaan on merkitty pienellä katkoviivalla eo-alue, sallisi Rälssin tuhoamisen, vaikka lain mukaan maisemakuva ei olisi saanut muuttua?

Lain mukaan alueiden käytönsuunnittelun tavoitteena on edistää: ”luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä, ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä, luonnonvarojen säästeliästä käyttöä. luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää, aineksia ei saa ottaa niin että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.”

Luonnonsuojelulaki: ” luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen, luonnonkauneuden ja maisemiarvojen vaaliminen, luonnonvarojen ja luonnonympäristön kestävä käytön tukeminen, luonnontuntemuksen ja yleisen luonnonharrastuksen lisääminen, luonnontutkimuksen edistäminen ja luonnonvarojen säästeliästä käyttöä”. Miten luonnonsuojelulakia noudatetaan, jos Rälssiä annetaan laajentaa? Asemakaavoituksessa luonnonympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää(MRL54§). Rälssissä kaunis maisemakuva on turmeltunut, vahingollisia muutoksia on tapahtunut luonnonolosuhteissa, kun alueella on louhittu kallioita, puustoa hakattu suoja-alueelta, sortuma tapahtunut ym. Alueelta louhitaan kallioita, jotta kaupunki saa mursketta maankäyttöön ja täyttää alueen ylijäämämaalla, **mitä tuodaan Lahden ulkopuoleltakin kaatopaikalle**, vaikka ympäristöministeriön ministeriön ohjeissa sanotaan: ” Rakentamisen yhteydessä kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset on pyrittävä ensisijaisesti hyödyntämään syntypaikalla.” Ensimmäisestä ympäristöluvasta lähtien on ehtona ollut että ”kaatopaikan pitäjän on kaikin tavoin pyrittävä vähentämään kaatopaikalle sijoitettavan maa- ja kiviainesjätteen määrää.” Näin Lahdessa ei ole toimittu, vaikka ohjeet ja määräykset ovat olleet olemassa vuosikaudet.

Maakuntakaava/virkistysalue

Maakuntakaavan keskeiset periaatteet ja maakunnalliset kaavaratkaisut ovat kuntakaavoituksen lähtökohtana. Kun viranomainen suunnittelee erilaisia alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättää niiden toteuttamisesta, on sen varmistettava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta maakuntakaavan toteutumista. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä Rälssin alue on merkitty V-alueeksi. Maakuntakaava merkintä V kuvaa virkistysaluetta ja merkintään liittyy MRL 33§:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. **Maakuntakaavan suunnittelumääräys:** Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttödelytyksien ja niiden **erityispiirteiden säilyminen** sekä kehittämismahdollisuudet, alueen saavutettavuus, riittävä yleis- ja erityispiirteisiin liittyvä palvelu-, ja varustetaso sekä **ympäristöarvot** ja viher- tai ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueilla. Maakuntakaavassa ei ole Rälssin alueen kohdalla eo-merkintää eikä sanallakaan mainita lainvoimaisen maakuntakaavan kartassa, selostuksessa, ohjeissa tai määräyksissä Rälssin kaatopaikka-alueesta tai maa-ainesterminalista tai maankaatopaikasta. Mikäli maakuntakaavassa olisi tarkoitettu, että Rälssi on eo- tai kaatopaikka-alue, olisi se pitänyt osoittaa kaavamerkinnoillä ja suunnittelumääräyksillä.

Maakuntakaavassa ministeriön ohjeiden mukaan eo-merkinnällä osoitetaan maa- ja kalliokiviainesten ottoon soveltuvat alueet ja suunnittelumääräyksenä: ottamistoiminta tulee suunnitella siten, että alue soveltuu luontevasti ottamisen jälkeen maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Rälssi ei ole osoitettu eo-alueeksi. Rälssi on osoitettu V-alueeksi. Lainvoimaisessa maakuntakaavassa on ”virkistysalueet ja -kohteet tarkastettu ja tehty muutoksia toteutuneen asutuksen, teollisuuden tai loma-asutuksen, yleiskaavoituksen tai huonosti virkistyskäyttöön sopivuuden vuoksi”. Rälssin alueen määräykseen tai kuvauksiin ei ole tehty muutoksia. Maakuntakaavassa sanotaan: ”Taajamien läheisyydessä on merkittäviä laajoja virkistysalueita kuten Jokimaan ja Ala-Okeroisten virkistysalueet” sekä maakuntakaavan selostuksen mukaan: ”Lahden seudun kehämäinen vihervyöhyke, (mihin Rälssinalue kuuluu), on **yksi merkittävimmistä virkistyskokonaisuuksista.**” . Maakuntakaavaan ei ole merkitty Rälssin eo-aluetta, vaikka kolmetoista muuta eo-aluetta on kuvauksineen merkitty. **Eli Rälssin alue on virkistysalue lainvoimaisen maakuntakaavan mukaan, ei muuta.** Ja silloin on voimassa maakuntamääräykset. Maakuntakaava on ohjeena, kun laaditaan tai muutetaan asemakaavaa. Ministeriön ohjeiden mukaan virkistysalueella maakuntakaavan toteutuminen saattaa vaikeutua suhteellisen vähäisenkin rakentamisen johdosta.

Maakuntakaavassa on kaavatyön alueella merkintä TP16. TP- alue on työpaikka-alue. Tällä merkinnällä osoitetaan monipuoliset työpaikka-alueet, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, asumista sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia. Suunnittelumääräys: Alueelle ei saa suunnitella sellaisia työpaikkatoimintoja, joiden **haitalliset ympäristövaikutukset** läheisille alueille voivat olla merkittäviä.

Maakuntakaavan suunnittelumääräyksillä ohjataan kuntien kaavoitusta ja muuta viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. MRL:n mukaisesti viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päätettäessä niiden toteuttamisesta otettava maakunta- ja yleiskaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteutumista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteutumista. Myös tekeillä olevassa yleiskaavassa pitää noudattaa maakuntakaavamääräyksiä.

Yleiskaava

Yleiskaavan kuvauksissa ja suunnitteluohjeissa Rälssin kohdalla, johon asemakaavaa ja asemakaavan muutosta tekemässä, on voimassa lainvoimaisen yleiskaavan suunnitteluohjeet: **M-alue:** Alue pidetään **maisemalliset arvot turvaavassa käytössä.** Alueella ei saa suorittaa yli hehtaarin suuruisia avohakkuita ilman MRL 128§:n mukaista maisematyölupaa. Peltoa ei saa metsittää ilman maisemallisten vaikutusten arviointia. **Maa- ja metsätalousalueilla tulee vaalia maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä.**

M-3 Ala-Okeroisten maa- ja metsätalousalue

- alueen nykytilan kuvaus: Luhdanjoen itäpuolella olevan tulvaranta ja metsäinen selännealue.

Alueella on kallioita, muinaisrantoja ja arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja), LUMO-luokat 1, 2, 3, 4. Jokimaan metsät ovat paikallisesti tärkeä pesimälinnustoalue. Alueella on muinaismuistokohteita. Alueella on laadittu kaavarunko.

Suunnitteluohje: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

VR: retkeily- ja ulkoilualue

Merkinnällä osoitetaan kaupunkirakennetta jakavat luonnontilalliset viheralueet. Maiseman ja luonnonympäristön ominaispiirteitä vaalitaan, jotta luonnon monimuotoisuus ja alueen erityisasema ekosysteempipalveluita tuottavana laajana viheralueena säilyvät. Alueella on voimassa MRL 128§:n mukainen toimenpiderajoitus ja MRL 43.2§:n mukainen rakentamisrajoitus.

VR-2 Rälssin ja Tuomenojan retkeily- ja ulkoilualue

Alue on osa Lahden kaupunkirakennetta kiertävää retkeily- ja ulkoilualueiden verkostoa. Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja LUMO –luokat 1,2.)

Suunnitteluohje: Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Rälssin yleiskaavassa VR-2 alueella ei ole sanallakaan mainittu **suunnitteluohjeissa** mitään eo-alueesta. Merkintä on ainoastaan yleiskaavan kartan selityksissä, toisin kuin esimerkiksi Renkomäen eo-alueen kohdalla löytyy kartalta eo-merkintä ja suunnittelumääräykset. Virkistysalueen ohjelmeluarvoksi on valtioneuvosto määrännyt 45dB:ä. Miten tämä on toteutunut Rälssin virkistysalueella?

T: Elinkeinoelämän alue

T-23-alue: Jokimaa. Alueen nykytilanteen kuvaus: Monipuolinen työpaikka-alue. Alueella on arvokkaita luontokohteita (luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja eliölajeja, LUMO: luokat 1,2, Suunnitteluohje:

Kaavoituksessa otetaan huomioon **työllistävien** yritysten sijainti. Arvokkaiden luontokohteiden **läheisyyteen** suunniteltaessa ja rakennettaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Rälssin asemakaavan TL-1- merkinnän määräys sallisi polttoaineen jakeluaseman. Alueella on jo tarpeeksi polttoaineasemia. Eikä voida väittää etteikö polttoaineen jakeluasema olisi ympäristöhäiriötä aiheuttavaa toimintaa. Tämä ei noudata yleis- ja maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä. T-aluetta ei voida laajentaa viheralueelle.

Lahden viheralueohjelma

Lahden viheralueohjelmassa on **Rälssin alueella merkinnät: arvokas luontokohde, merkittävä pesimälinnustoalue, merkittävä liito-oravan elinympäristö, virkistysalue**. Samaisessa viheralueohjelmassa todetaan ” Suomi on allekirjoittanut YK:n Biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, joka velvoittaa valtioita kartoittamaan ja säilyttämään **alueelleen ominaiset luonnon piirteet**. ” Strategiassa tehtyjä linjauksia noudatetaan kaikessa kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä.” Lahden yleiskaava 2025 tukee kaupungin strategiaa ja sen tavoitteena on muun muassa kaupunkirakenteen tiivistäminen ja täydentäminen viihtyisyyttä parantaen sekä **luonnonympäristöjä säilyttäen.**”

Lahden kaupungin omistamien metsien hoito- ja käyttöperiaatteissa on Rälssinkallioiden Ala-Okerointientien puoleinen alue merkitty suojelualueeksi merkinnällä F. Tähän suojelualueelle ollaan tekemässä Rälssinmäenkatu ja E/VR-alueen laajennusta.

Lahti tekee ja teettää luontoselvityksiä, ympäristöselvityksiä, viheralueohjelman, strategian, liito-oravaselvityksiä, metsien hoito-ohjelman jne. Ja jokainen selvitys tukee parhaiten sitä, mitä varten se on teetetty ja niitä tulkitaan sen mukaan mikä on intressien mukaista. Esimerkiksi nyt teetetyssä Lahden Rälssinkallioiden luontoselvityksessä todetaan että ”selvitysalueen pohjoisosan **uhanalaiset metsätyypit** ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia ja niiltä puuttuu suojellisesti arvokas kasvilajisto sekä liito-oravan vaatimat luontoarvot.” ja luontoselvityksen täydennyksessä: ”pohjoisosan **luonnonsuojelulain** mukaan huomionarvoiset metsätyyppikuviot ovat pienialaisia, pirstaloituneita ja reunavaikutteisia” Ja selvityksen kuvio 4 kuvaa haapavaltaista lehtolaikkua., mihin ollaan laajentamassa E/VR -aluetta. Kuitenkin liito-oravaselvityksessä (Kekki) on merkitty koko Rälssin maankaatopaikan ympäri menevä alue soveliaaksi elinympäristöksi, myös pohjoisosan laajennuksen kohta (kuvio 4). Siis Rälssin asemakaavalla ollaan tuhoamassa uhanalainen metsätyyppi ja liito-oravan mahdollinen kulkuyhteys.

Lahden asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa ei huomioida ympäristöministeriön 6.2.2017 päivättyä kirjettä ”Liito-orava huomioon ottaminen kaavoituksessa”. Ministeriön mukaan: ”Sellaisten alueiden kaavoitusta, joilla **etukäteen tiedetään olevan liito-oravan elinalueita, voidaan usein pitää maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamalla tavalla erityisen merkittävänä luonnonarvojen kannalta (MRL 6 6§ 2mom.)**. Lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskielen tarkoitus on turvata lisääntymis- ja levähdyspaikkojen ekologinen toiminnallisuus. Hävittämiseen voidaan rinnastaa myös tilanne, jossa kulkuyhteydet lisääntymis- ja levähdyspaikoille tuhoetaan. Taajama-alueilla liito-oravien tarvitsemia kulkuyhteyksiä on usein rajallisesta ja niiden säilymiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.” Liito-orava-alueiden

toiminnallisuus pitää turvata säästämällä suojaavaa puustoa, ruokapuita sekä tarvittavat kulkuyhteydet.

Luontoselvityksessä sanotaan että suositeltu laajennusosa on laajasti käsitellyn metsäalueen kohdalla. Minkä lain perusteella tämä hakkuu on annettu tehdä? Vaikka yleiskaavan ohjeissakin todetaan tämän alueen kohdalta: alue pidetään maisemalliset arvot turvaavassa käytössä. Ja nykypäivänä pitäisi huomioida metsien turvaaminen.

Asemakaava työn luontoselvitys on tehty **kaupungin itse rajaamalle alueelle**, eikä se kata koko kaavatyön aluetta. Lahti on suunnitelmallisesti ja tietoisesti tuhonnut Rälssin luonnon, niin eikö ole **aika yrittää säilyttää pienimmätkin luonnonsuojelulain mukaiset lehtolaikut?** MRL:n 9§:n mukaan selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan olevan vaikutuksia. Nyt luontoselvitys perustuu Lahden kaupungin määräämälle alueelle Rälssin kallion länsipuolelle, ei koko kaavoitettuun alueeseen tai laajemmalti tutkittuihin vaikutuksiin eli MRL:n 9§ toteudu. (Maankaatopaikka, siellä tapahtunut louhinta, maansortuma, vesien hallitsematon purkautuminen, suoja-alueelta tapahtunut puuston hakkuu, Rälssin viereisen avohakkuun vaikutukset, kehätien vaikutukset, jne). Tuomenojalla tapahtuneita pienilmaston muutoksia ei ole tutkittu. Asukkaiden mukaan muutoksia on havaittu Rälssin alueen laajentuessa. Vaikutuksia ilmastoon ei ole tutkittu, vaikka liikennemäärän suuri kasvu alueella on tiedossa. Ei myöskään ole osoitettu, miten maa-ainestermiinalin materiaaleja (asfaltti, tiili, betoni, ym.) todellisuudessa hyödynnetään. Lahti on sitoutunut ympäristökaupunkina leikkaamaan kasvihuonepäästöjä, olemaan hiilineutraali, jätteen ja suojelemaan luontoa. Jos Rälssin maankaatopaikkaa laajennettaisiin, toimisi Lahti päinvastaisesti.

Asukastilaisuuksissa ei Rälssin maisemointisuunnitelma ole saanut kannatusta.

Maisemointisuunnitelmaa ei tule hyväksyä. Asukkaat ja luonto vaativat, että alueen maisemointi tehdään mahdollisimman luonnon mukaiseksi. Rälssin maisemointisuunnitelma on ”liian hieno”, kallis toteuttaa, eikä vastaa asukkaiden toiveita. Alue pitää palauttaa luonnolliseen tilaansa, eikä mitään amfiteattereita tai muita luonnonvastaisia toimintoja tule tehdä alueelle. Lahtelaiset tulee ottaa mukaan alueen maisemoinnin suunnitteluun.

YVA:n mukaan ”toimintaa ei liity merkittävää ympäristöriskiä” ja ”suurin riski on liikenteestä”. Tapahtumat ovat osoittaneet, ettei näin ole ollut. Suurin riski ei ole ollut liikenne, vaan maankaatopaikan laajentaminen. YVA:ssa on maininta että ”etenkin suojametsäalueen säilyttäminen on tärkeää” ja ”Myös maisemoinnin aloittaminen heti osa-alueiden täytyttyä on tärkeää.” Näistä esimerkeistä ei ole noudatettu kumpaakaan. Suoja-alueelta kaadettiin puustoa. Ja täyttää tehtiin yli ympäristöluvan määräyksen. Osa-alueet ovat täyttyneet ja maisemointia ei ole aloitettu. Asemakaavan ja ympäristöluvan mukainen täyttökorkeus on ylitetty. Se, että täyttökorkeus on ylitetty, ei voi olla peruste asemakaavan muuttamiselle, jotta rike saadaan lailliseksi. Tai se, ettei muuta vaihtoehtoa ole. **Meille asukkaille on luvattu että toiminta loppuu, eikä kaatopaikkaa laajenneta.** Lahti ei ole noudattanut omia asemakaavamääräyksiään, ympäristölupia, ympäristöministeriön ohjeita ja EU:n säädöksiä, vaikka sen pitäisi olla esimerkillinen ympäristöpääkaupunki kaikessa luontoon ja ympäristöön liittyvissä asioissa.

Kaavaluonnos on MRL:n vastainen. Kaavaluonnos ei noudata maakuntakaavaa ja lainvoimaista yleiskaavaa. Lain mukaan asemakaavaa laadittaessa maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava on otettava huomioon. Rakennettua ympäristöä ja luonnonarvoja tulee vaalia eikä niihin erityisiä liittyviä arvoja saa hävittää. Rälssin maankaatopaikan aluetta ei tule laajentaa eli asemakaavaa ja asemakaavan muutosta ei tule hyväksyä.

Vastaanottajat
Lahden kaupunki ja PHJ

Asiakirjatyyppi
Hulevesiselvitys

Päivämäärä
20.4.2020

Viite
1510055488

RÄLSSIN MAANVASTAANOT- TOALUEEN LAAJENNUS, LINTULANTIEN VARREN OJA HULEVESISELVITYS

LINTULANTIEN VARREN OJA HULEVESISELVITYS

Päivämäärä 20.4.2020
Laatija Ilkka Taipale
Hyväksyjä Ismo Läspä
Kuvaus Hulevesiselvitys

Viite 1510055488

HULEVESISELVITYS

SISÄLTÖ

1.	JOHDANTO	1
2.	LÄHTÖKOHDAT	2
2.1	Suunnittelualueen yleiskuvaus	2
2.2	Hydrogeologiset olosuhteet	2
2.2.1	Maaperä	3
2.2.2	Pohjavedet	3
2.3	Valuma-aluejako	3
2.4	Hulevesiverkosto	3
3.	HULEVESIEN HALLINTA	7
3.1	Maankäyttö	7
3.2	Hallinnan pääperiaate	9
3.3	Mitoitussade	9
3.4	Osavaluma-alueet ja laskentapisteen	10
3.5	Hulevesimäärien laskennalliset muutokset	10
3.6	Hulevesien hallinta, käsittely ja johtaminen	12
3.7	Tulvareitit	13
3.8	Asemakaavamerkinnot	13
3.9	Lintulantien varren ojan laskennalliset virtausnopeudet ja eroosioherkkyys	13
3.10	Hulevesijärjestelmien toteutusjärjestys	14

LIITTEET

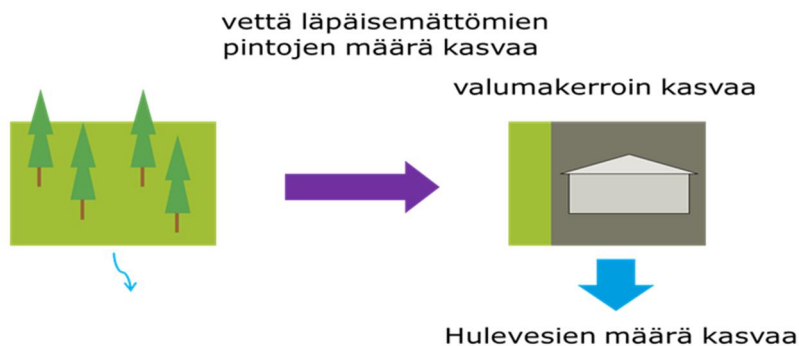
Liite 1. Suunnitelmakartta

1. JOHDANTO

Tämä hulevesiselvitys liittyy käynnissä olevaan Rälssi maan- ja lumen vastaanottoalueen laajenuksen asemakaavan muutostyöhön Lahden Jokimaalla. Suunnittelualueelle on tehty maastokäynti 26.3.2020. Selvityksen laatimisen apuna on käytetty pohjakarttaa ja maanmittauslaitoksen aineistoja sekä hankkeeseen liittyviä suunnitelmia. Selvitys on tehty Lahden kaupungin ja PHJ:n tilauksesta.

Hulevedet ovat kaduilta, pihoilta, katoilta ja muilta rakennetuilta pinnoilta valuvia sade- ja sulamisvesiä. Valumakerroin on hulevesiselvityksissä keskeinen termi ja se kuvaa sateen seurauksena pinnalta valumaan lähtevän veden osuutta sateen kokonaismäärään suhteutettuna. Valumakerroin riippuu muun muassa pinnan laadusta ja vedenläpäisevyydestä. Esimerkiksi kattopinnan valumakerroin on lähellä yhtä ja rehevän tasaisen metsän lähellä nollaa.

maankäyttö tehostuu

Kuva 1. Maankäytön tehostumisen vaikutus hulevesien määrään

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 Suunnittelualueen yleiskuvaus

Suunnittelualue alue sijaitsee Lahden Jokimaan kaupunginosassa Rälssin maan- ja lumen vastaanottoalueen länsipuolella Lintulantien varrella. Suunnittelualue käsittää Lintulantien varrella kulkevan ojan, joka toimii alueen laskuojana, sekä kyseisen ojan valuma-alueen, jonka koko on noin 100 ha.

Alueen pohjoispuolella on rakenteilla Lahden eteläinen kehätie. Suunnittelualue on rajattu alajuoksulla Kehätien allittavaan rumpuun, koska kehätien alituksen jälkeen ojaa on muokattu voimakkaasti kehätien maanlajityksen yhteydessä. Valuma-alue on esitetty liitteenä olevassa kartassa.

Suunnittelualue on pääosin rakentamaton metsä ja peltomaata. Alueen läpi kulkee pohjois-eteläsuunnassa sorapintainen Lintulantie, jonka varrella alueen laskuoja kulkee. Alueella on muutamia omakotitaloja pihapiireineen.

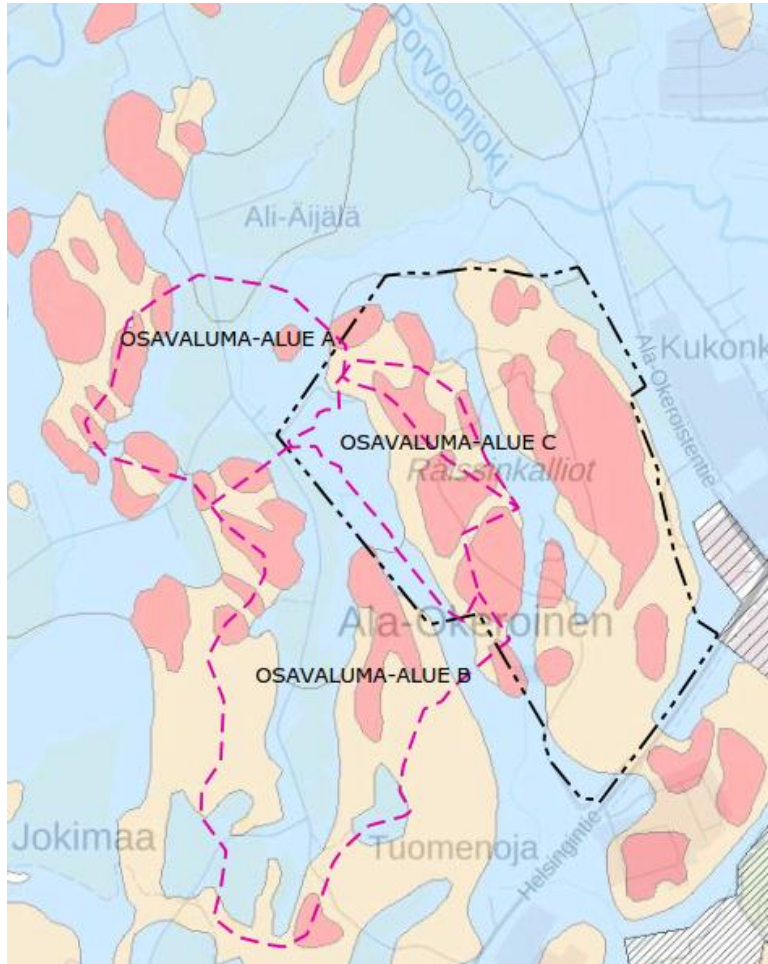
Kuva 2. Ilmakuva kohdealueesta. Ilmakuvassa näkyvät selkeästi maanvastaanottoalue sekä kehätien työmaa. [Lahden kaupunki 5/2019]

2.2 Hydrogeologiset olosuhteet

HULEVESISELVITYS

2.2.1 Maaperä

Suunnittelualueen maaperä on GTK:n maaperäkartan mukaan alavilla alueilla pääosin savea ja silttiä ja korkeammilla kohdilla kalliota ja kallioalueen reunoilla moreenia. Rälssin alueen ja kehätien maaperätutkimusten mukaan maaperän pintakerros on lähellä kehätietä savea ja ojan yläjuoksulla savista silttiä.

Kuva 3. Ote alueen maaperäkartasta, jonka mukaan suunnittelualue on pääosin savea ja silttiä (sininen) kalliota (punainen) ja moreenia (ruskea). Tarkasteltava oja kulkee savikolla. [Paikkatietoikkuna/ GTK 2020.]

2.2.2 Pohjavedet

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

2.3 Valuma-aluejako

Suunnittelualue kuuluu kokonaisuudessaan Porvoonjoen valuma-alueeseen. Lintulantien varren oja laskee suoraan Porvoonjokeen Rälssin pohjoispuolella.

2.4 Hulevesiverkosto

Alueen hulevesiverkosto koostuu avo-ojista ja rummuista. Varsinaisia hulevesiviemäreitä ei alueella ole. Pääosa Lintulantien varren ojan rummuista on kooltaan 500B. Kehätien allittava rumpu on kooltaan 1000M tai 1200M. Ojan kuntoa arvioitiin maastokäynnillä 26.3.2020.

Kuva 4. Oja Lintulantie 175 kohdalla. Tähän kohtaan johdetaan myös hulevedet maanvastaanottoalueen laajennuksen hulevesialtaasta. Laskentapiste 1.

Kuva 5. Puromaista osuutta Lintulantie 177 pohjoispuolella. Oja pyrkii luonnolliseen mutkitteluun.

Kuva 6. Painunut 500B rumpu metsätien kohdalla Lintulantie 205 eteläpuolella

Kuva 7. Oja kulkee Lintulantie 205 koillispuolella pellon reunassa

Kuva 8. Oja kulkee kehätien alittavaan rumpuun. Tämän selvityksen suunnittelualueen raja. Laskentapiste 2.

Maastokäynnillä ei havaittu merkkejä voimakkaasta eroosiosta. Paikoitellen oja pyrkii luonnolliseen mutkitteluun eli meanderointiin, jolloin eroosio voimistuu mutkien ulkokaarteissa. Maastokäynnin aikana ojassa virtasi vettä noin 7-15 cm syvyydeltä. Maastokäyntiä ei ulotettu kehätien työmaa-alueella eli kuvan 8 kohtaa pidemmälle.

Oja vaikutti virtausteknisesti toimivalta lukuun ottamatta kuvan 7 painunutta ja todennäköisesti rikkoontunutta 500B rumpua. Ojan pohjan pituuskaltevuus on laserkeilausaineiston perusteella suunnittelualueella 0,9 -1,4 % ja pääosin noin 1% eli varsin hyvä.

Ojassa suoritettiin virtaamamittauksia siirrettävällä kolmiomittapadolla 30.3.2020 ja 16.4.2020. 30.3.2020 mittausta edelsi parin viikon mittainen vähäsateinen kausi. Mittauspäivänä lämpötila oli noin +3 astetta ja edeltävänä yönä oli ollut pakkasta. Alueen vähäinen lumipeite oli sulanut pois jo aiemmin. Mittausta 16.4.2020 edelsi noin viikon mittainen sateinen jakso. Edeltävän 5 vrk sadesumma oli noin 10 mm. Mittauspäivän aamuna oli satanut räntää ja vettä noin 3 mm. Lämpötila oli noin 5 astetta eikä yöllä ollut pakkasta.

Taulukko1. Ojasta mitatut virtaamat [l/s]

Mittauspiste	Virtaama [l/s] 30.3.2020	Virtaama [l/s] 16.4.2020
1	1,3	9
2	1,9	15
3	2,7	17

Mitatut virtaamat olivat 30.3.2020 sääolosuhteista johtuen varsin pienet ja tulosta voisi pitää ojan ns. pohjavirtaamana. Manningin avouoman virtaama -yhtälöllä arvioituna kyseisellä virtaamalla keskimääräinen virtausnopeus pisteissä 2 ja 3 oli noin 0,2 m/s. Silttimaalla eroosion kannalta turvallinen virtausnopeus on taulukon 11 mukaan alle 0,3 m/s ja lihavalla savella alle 1,15 m/s.

Mitatut virtaamat 16.4.2020 olivat moninkertaiset verrattuna aiempaan mittaukseen. Pisteissä 2 ja 3 virtausnopeudet olivat arviolta noin 0,35 m/s, mikä silttimaalla saattaa aiheuttaa jo eroosiota.

Ojassa virtaava vesi oli vähäisestä virtaamasta huolimatta sameaa, mikä saattoi johtua yläjuoksun kynnyksistä pelloista.

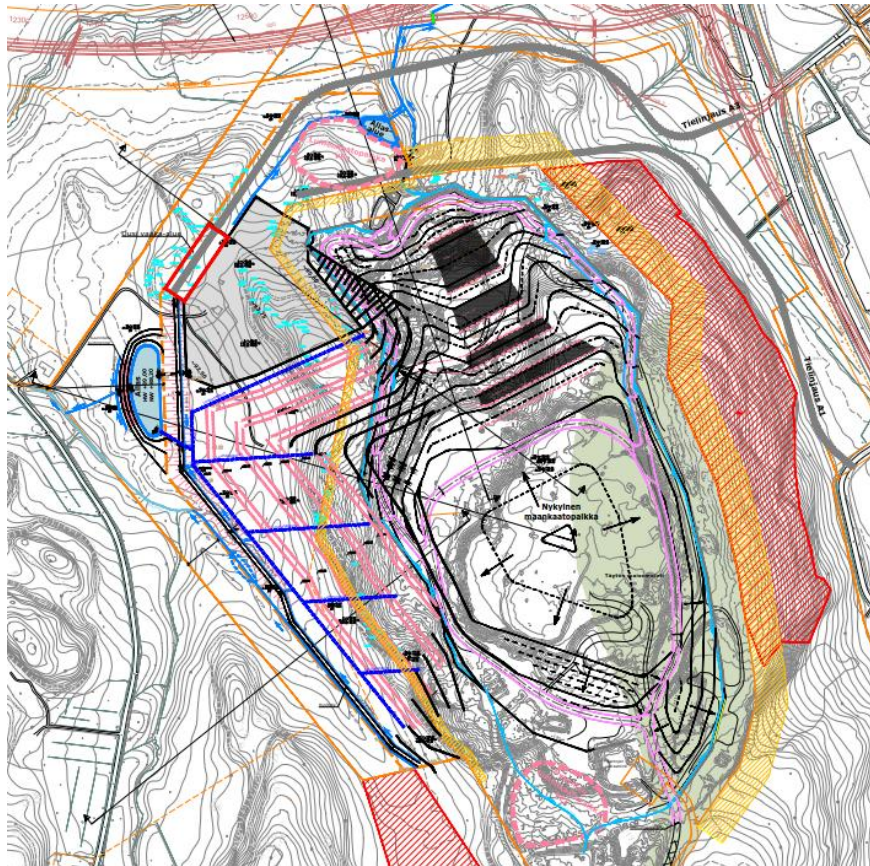

Kuva 9. Virtaamamittaus kolmiopadolla mittauspisteessä 2 30.3.2020 [Ramboll].

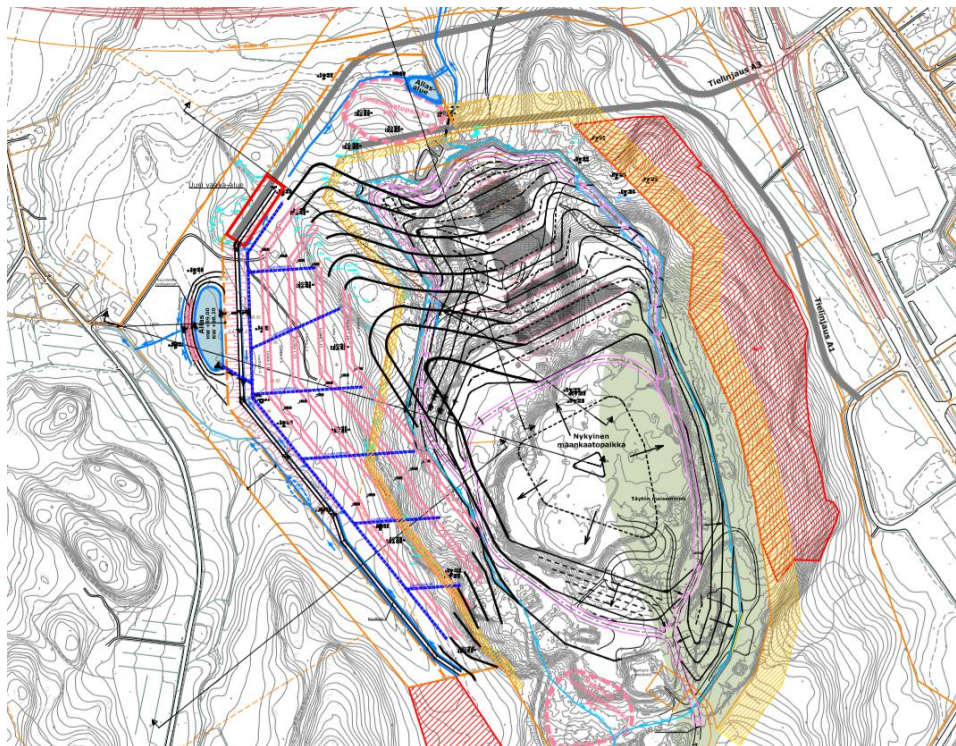
3. HULEVESIEN HALLINTA

3.1 Maankäyttö

Alueella olevaa Rälssin maan- ja lumen vastaanottoaluetta on tarkoitus laajentaa. Kuvissa 10 ja 11 esitetty otteet laajennuksen vaiheiden yleissuunnitelmakartoista. Suunnittelualueen ojaan virtaa vettä suunnitellun maan vastaanottoalueen laajennuksen alueelta. Lumen vastaanottoalueen vedet virtaavat eri suuntaan.

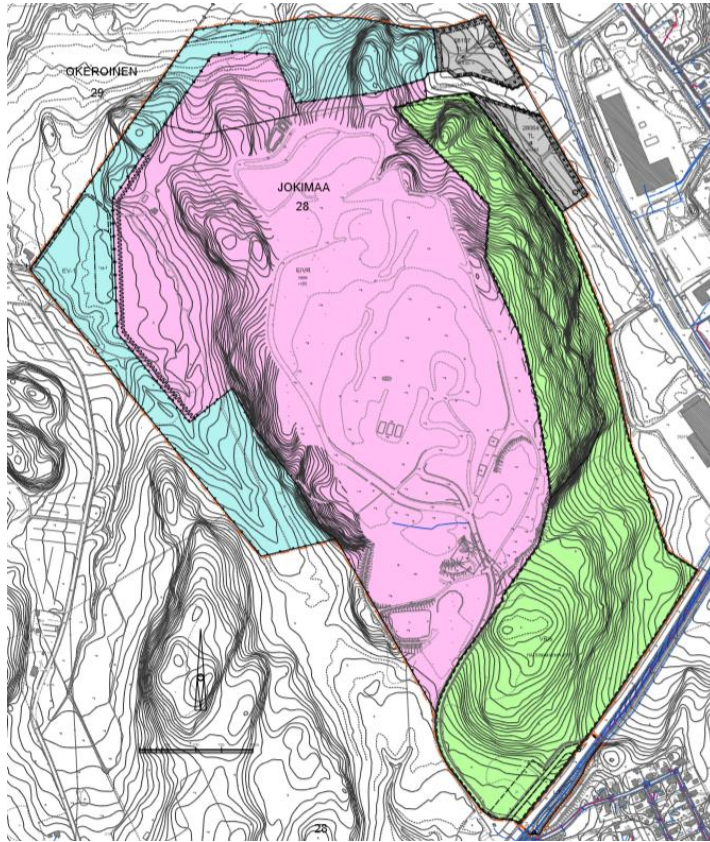
Kuva 10. Ote maanvastaanottoalueen laajennuksen välivaiheen tilanteen suunnitelmasta [Ramboll, 2019]. Suunnitelmassa näkyy hulevesien viivytysallas alueen länsinurkassa. Lintulantien oja kulkee kartan vasemmassa reunassa.

Kuva 11. Ote maanvastaanottoalueen laajennuksen lopputilanteen suunnitelmasta [Ramboll, 2019]. Suunnitelmassa näkyy hulevesien viivytysallas alueen länsinurkassa. Lintulantien oja kulkee kartan vasemmassa reunassa.

HULEVESISELVITYS

Osa asemakaavan muutosalueen hulevesistä on tarkoitus johtaa länteen Lintulantien varren ojaan suuren hulevesialtaan kautta. Hulevesialtaassa viivytetään hulevesiä, tasataan virtaamaa sekä laskeutetaan hulevedestä kiintoaineista ja suodatetaan hulevesiä.

Kuva 12. Ote alueen kaavaehdotuksesta [Lahden kaupunki 2019]

3.2 Hallinnan pääperiaate

Nykysuositusten mukaisesti hulevesiä pitäisi viivyttaa ja käsitellä syntypaikallaan. Viivyttämällä hulevesiä voidaan estää lisääntyvän virtaaman aiheuttamaa eroosiota ja toisaalta parantaa hulevesien laatua laskeuttamalla kiintoainesta hulevedestä.

Asemakaava-alueella syntyviä hulevesiä pyritään käsittelemään hulevesijärjestelmillä siten, että alueelta tulevat purkuvirtaamat eivät merkittävästi muuta laskuojan nykytilaa. Hulevesien laatua pyritään parantamaan viivyttämällä vesiä ja laskeuttamalla sekä suodattamalla kiintoaineista kaava-alueella ennen johtamista laskuojaan. Hulevesien hallinnan pääperiaatteet on esitetty kuvissa 11 ja 12 esitetyillä suunnitelmakarttaotteilla.

3.3 Mitoitussade

Sateen intensiteetti eli voimakkuus on valittu tarkastelualueen pinta-alan ja sateen toistumisaika- taulukon perusteella Kuntaliiton Hulevesioppaan ohjeiden mukaisesti. Sadetta voisi kuvailla rannaksi sateeksi. Mitoitussadetta käytetään alueen hulevesijärjestelmien mitoitukseen ja suunnitteluun.

Taulukko 1. Laskennoissa käytetty mitoitussade

Mitoitussateen toistumisaika	5 vuotta
Mitoitussateen kesto aika	60 min
Sateen voimakkuus	50 l/s/ha \approx 18 mm/h
Sademäärä (kertymä)	18 mm

3.4 Osavaluma-alueet ja laskentapisteeet

Lintulantien varren ojan valuma-alue jaettiin kolmeen valuma-alueeseen A, B ja C. Osavaluma-alue C on maanvastaanottoalueen laajennusaluetta sisältäen hulevesialtaan. Laskennalliset virtaamat määriteltiin laskentapisteiden 1 ja 2 suhteen. Osavaluma-alueet ja laskentapisteeet on esitetty liitteenä olevalla kartalla. Virtausmatkan pituus ojassa laskentapisteeestä 2 osavaluma-alueen B eteläosaan on noin 1,7 km. Hulevedellä kestää noin 55 min virrata kyseinen matka.

3.5 Hulevesimäärien laskennalliset muutokset

Alueelle laskettiin laskennalliset virtaamat nykytilanteessa ja kaavan toteutumisen jälkeisessä tilanteessa käyttäen eri maanpeitteille ja maankäytölle arvioituja valumakertoimia. Muuttuvan osavaluma-alueen C osalta laskettiin virtaamat maanvastaanottoalueen lopulliselle tilanteelle ja välivaiheen tilanteelle. Lopputilanteessa maanvastaanottoalueen arvioitiin olevan pääosin metsittynyt. Välivaiheessa alueella on maaluiskia, nurmettuneita luiskia sekä päällystettyjä kenttäalueita.

Taulukko 2. Laskennoissa käytetyt valumakertoimet

Katto	0,95
Asfalttipäällyste	0,90
Sorapinta, tasainen	0,20
Metsä, rinne, kallioinen	0,15
Metsä, tasainen, tiheä	0,05
Luiska, nurmettu	0,40
Pelto, niitty	0,15
Piha, puutarha	0,20

Taulukot 3 - 7. Osavaluma-alueiden virtaamat

Osavaluma-alue A, nykytilanne

Maankäyttö	Pinta-ala [ha]	Valumakerroin	Q [l/s]
Katto	0,1	0,95	2
Sorapinta, tasainen	1,0	0,2	10
Metsä, tasainen ja tiheä	13,5	0,05	34
Piha, puutarha	1,0	0,2	10
Pelto, niitty	8,0	0,15	60
Metsä, kallioinen rinne	3,5	0,15	26
YHTEENSÄ	27,0		142

Keskimääräinen valumakerroin **0,11**

Osavaluma-alue B, nykytilanne

Maankäyttö	Pinta-ala [ha]	Valumakerroin	Q [l/s]
Katto	0,1	0,95	5
Metsä, kallioinen rinne	10,0	0,15	75
Sorapinta, tasainen	2,0	0,2	20
Metsä, tasainen ja tiheä	31,5	0,05	79

HULEVESISELVITYS

Piha, puutarha	1,0	0,2	10
Pelto, niitty	14,0	0,15	105
YHTEENSÄ	58,6		294

Keskimääräinen valumakerroin **0,10**

Osavaluma-alue C, nykytilanne

Maankäyttö	Pinta-ala [ha]	Valumakerroin	Q [l/s]
Metsä, kallioinen rinne	4,6	0,15	35
Nurmetettu luiska	3,0	0,4	60
Metsä, tasainen ja tiheä	7,0	0,05	18
YHTEENSÄ	14,6		112

Keskimääräinen valumakerroin **0,15**

Osavaluma-alue C, maanvastaanottoalueen välivaihe

Maankäyttö	Pinta-ala [ha]	Valumakerroin	Q [l/s]
Asfalttipäällyste	3,5	0,9	158
Nurmetettu luiska	15,7	0,4	314
Metsä, tasainen ja tiheä	0,5	0,05	1
YHTEENSÄ	19,7		473

Keskimääräinen valumakerroin **0,48**

Osavaluma-alue C, maanvastaanottoalueen lopputilanne

Maankäyttö	Pinta-ala [ha]	Valumakerroin	Q [l/s]
Nurmetettu luiska	2,00	0,4	40
Metsä, kallioinen rinne	12,00	0,15	90
Metsä, tasainen ja tiheä	0,50	0,05	1
YHTEENSÄ	14,50		131

Keskimääräinen valumakerroin **0,18**

Taulukko 8. Virtaamat osavaluma-alueittain ja laskentapisteissä, ilman viivytystä valuma-alueella C

Osavaluma-alue/laskentapiste	Nykytilanne	Rälssi, välivaihe		Rälssi, lopputilanne	
	Q [l/s]	Q [l/s]	kasvu	Q [l/s]	kasvu
Osavaluma-alue A	142	142	0 %	142	0 %
Osavaluma-alue B	294	294	0 %	294	0 %
Osavaluma-alue C	112	473	322 %	131	17 %
Laskentapiste 1, OVA B+C	406	766	89 %	425	5 %
Laskentapiste 2, OVA B+C+A	547	908	66 %	567	4 %

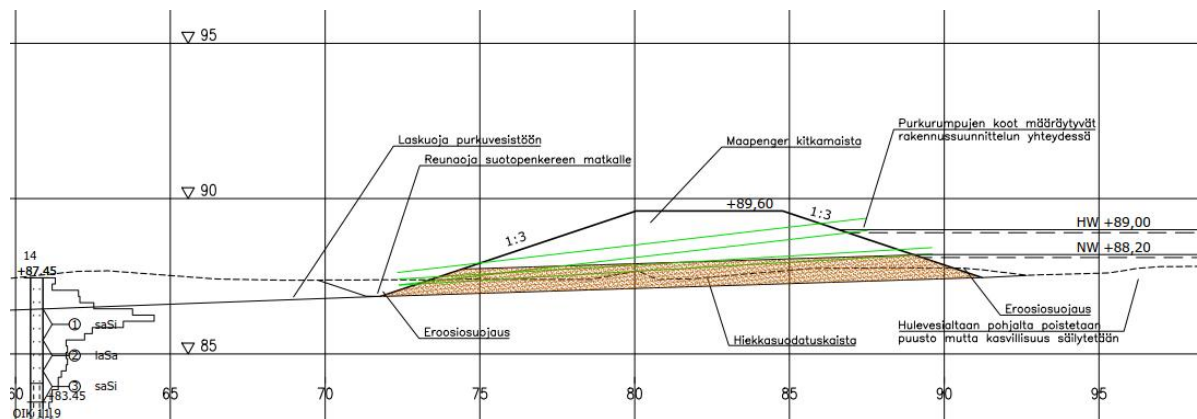
Maanvastaanottoalueen välivaiheessa virtaamat osavaluma-alueelta C pois kasvaisivat kolminkertaisiksi ja virtaamat ojassa kasvaisivat laskentapisteissä 1 ja 2 89% ja 66%. Osavaluma-alueen C hulevesien viivyttämiseksi on siis selkeä tarve.

3.6 Hulevesien hallinta, käsittely ja johtaminen

Syntyvien hulevesien määrään ja laatuun voidaan vaikuttaa tehokkaimmin niiden synty paikalla, eli tässä tapauksessa osavaluma-alue C:n alueella, ennen niiden päätyä purkuvesistöön. Virtaamien kannalta keskeistä on mitoittaa hulevesien viivytyrakenteet maanaineksen vastaanottoalueen välivaiheen eli maanvastaanotot toiminnan ajalle. Osavaluma-alueen C kaikki hulevedet on tarkoitus johtaa asemakaava-alueen länsinurkkaan rakennettavaan hulevesialtaaseen, jota on suunniteltu alueen yleissuunnittelun yhteydessä.

Hulevesialtaan laskennallinen tilavuustarve tässä tarkastelussa käytetyllä mitoitussateella on maanvastaanottoalueen välivaiheessa noin 1500 m³. Altaaseen on mahdollista saada jopa 3000 m³ tasaustilavuus ja lopullinen tilavuus ratkeaa altaan rakennussuunnittelun yhteydessä. Hulevesialtaalle on varattu länsireunaan maaston muotojen kannalta luontaiseen paikkaan noin 3600 m² alue, joten tavoiteltava viivytyksen tilavuus on saavutettavissa noin 0,5 - 0,8 metrin vedenpinnan vaihteluvälillä. Altaan ylimitoituksesta ei tässä tapauksessa kuitenkaan ole haittaa, vaan suuri pinta-ala tehostaa kiintoaineksen laskeutumista altaan pohjalle. Allasta voidaan rakennussuunnitteluvaiheessa tarvittaessa hieman pienentää.

Hulevesiallas muodostetaan rakentamalla allasta länsipuolella kiertävä maapenger. Itäreunassa allas rajautuu maan vastaanottoalueen maavalliin. Maapengerin alaosaan tulee osalle matkaa hiekasta rakennettu hiekkasuodatuskaistale. Hiekkasuodatuskaistaleen läpäisevä virtaama on niini pieni, ettei sillä ole mitoitustilanteen kannalta merkitystä.

Taulukko 9. Virtaamat osavaluma-alueittain ja laskentapisteissä, kun valuma-alueella C viivytetään

Osavaluma-alue/laskentapiste	Nykytilanne	Rälssi, välivaihe		Rälssi, lopputil.	
	Q [l/s]	Q [l/s]	kasvu	Q [l/s]	kasvu
Osavaluma-alue A	142	142	0 %	142	0 %
Osavaluma-alue B	294	294	0 %	294	0 %
Osavaluma-alue C	112	20	-82 %	20	-82 %
Laskentapiste 1, OVA B+C	406	314	-23 %	314	-23 %
Laskentapiste 2, OVA B+C+A	547	455	-17 %	455	-17 %

Tehokkaalla viivytyksellä voidaan siis pienentää laskennallisia huippuvirtaamia jopa pienemmäksi kuin nykytilanteessa. Tähän on pyrittävä myös altaan rakennussuunnittelussa.

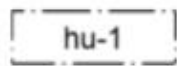
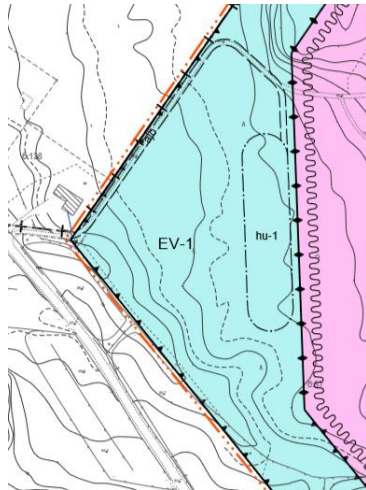
Hulevesialtaan purkuojaan voisi rakennussuunnittelun yhteydessä suunnitella kiinteän kolmiomittapadon, jolloin purkuvirtaaman seuranta olisi tarvittaessa helppoa. Samoin rakennussuunnitelmavaiheessa altaaseen voisi suunnitella ratkaisun, jossa purkuvirtaama voisi tarvittaessa säätää.

3.7 Tulvareitit

Alueen nykyiset ojat toimivat myös alueen tulvareitteinä. Maanvastaanottoalueen omat ja tulvareitit osavaluma-alueella C on pyrittävä johtamaan suunniteltuun hulevesialtaaseen.

3.8 Asemakaavamerkinnot

Asemakaavaehdotuksessa on länsipuolelle johdettaville hulevesille varattu alue hu-1 merkinnällä.

HULEVESIALTAILLE VARATTU ALUE. ALTAAT TULEE MUOTOILLA LUONNOLLISEN MUOTOISIKSI.

Kuva 14. Ote asemakaavaehdotuksesta [Lahden kaupunki 2019]

3.9 Lintulantien varren ojan laskennalliset virtausnopeudet ja eroosioherkkyys

Ojalle laskettiin käytetyllä kerran viidessä vuodessa toistuvalla mitoitussateella esiintyvät virtausnopeudet Manningin yhtälöllä. Laskentaoletuksena ojan pohjan leveys oli 0,5 m, pituuskaltevuus 1% ja karkeuskerroin 0,040. Laskentaperiaate yksinkertaistaa todellisuutta, mutta sillä saadaan kuitenkin keskenään vertailukelpoisia arvoja. Laskennalliset virtausnopeudet ovat hyvin paljon suuremmat kuin taulukossa 1 esitetyt mitatut kuivan ajan virtaamat.

Taulukko 10. Laskennalliset virtausnopeudet mitoitussateella laskentapisteissä 1 ja 2

	Nykytilanne	Rälssi, välivaihe	Rälssi, lopputilanne
Piste	v [m/s]	v [m/s]	v [m/s]
Laskentapiste 1, ilman viivytystä	0,90	1,05	0,90
Laskentapiste 2, ilman viivytystä	0,95	1,10	0,95
Laskentapiste 1, tehokas viivytys	0,90	0,85	0,85
Laskentapiste 2, tehokas viivytys	0,95	0,90	0,90

Mitoitussateella virtausnopeudet ovat nykytilanteessa luokkaa 0,90-0,95, mikä silttisessä maassa aiheuttaa varmasti eroosiota. Lihavan saven osalta ollaan vielä alle suurimman sallitun virtausnopeuden. Laskelmasta huomataan kuitenkin, että tehokkaalla viivytyksellä osavaluma-alueella C voidaan estää virtausnopeuden kasvua mitoitustilanteessa ja jopa pienentää sitä.

Taulukko 11. Erilaisten uomien suurimmat sallitut virtausnopeudet [SYKE, 2007]

Maalaji tai verhoustapa	V _{max} [m/s]
Siltti, liejusavi	0.30
Hieno hiekkamaa	0.35
Konsolidoitumaton savimaa, maatunut turve	0.40
Karkea hiekkamaa	0.45
Hieno soramaa	0.60
Raaka turvemaa	0.70
Karkea soramaa	0.80
Konsolidoitunut lihava savimaa	1.15
Tiivis moreenimaa	1.20
Kivikko	1.50
Hyvin juurtunut nurmi	1.80
Betoniverhous	4.00

Laskelmien perusteella voidaan olettaa, etteivät asemakaavaehdotuksen muutokset maankäyttöön aiheuta lisääntyvää eroosiota Lintulantien varren sivuajassa, jos kaava-alueelle suunniteltu hulevesiallas toteutetaan siten, että se toimii oikein eli kuristaa virtausta tehokkaasti ja on tarpeeksi suuri. Toisaalta altaan pitää pystyä poistamaan hulevedestä kiintoainesta tehokkaasti, jottei oja pääse liettymään maanvastanottoalueen kiintoaineksestä.

Silttimaalle sijoittuvan uuden hulevesialtaan purkuoja ja liitoskohta laskuojaan on eroosiosuojattava kiviaineksella. Myös laskuojan rikkoontunut rumpu on syytä uusida.

3.10 Hulevesijärjestelmien toteutusjärjestys

Asemakaava-alueelle sijoittuva hulevesiallas ja siihen johtavat keräilyojat on toteutettava heti maan vastaanottoalueen laajennuksen rakentamisen alussa, jotta alueelta ei pääse karkaamaan kiintoainesta ja että virtaama alueelta saadaan heti hallintaan. Hulevesirakenteet suositellaan rakentamaan mahdollisimman kuivana vuodenaikana.

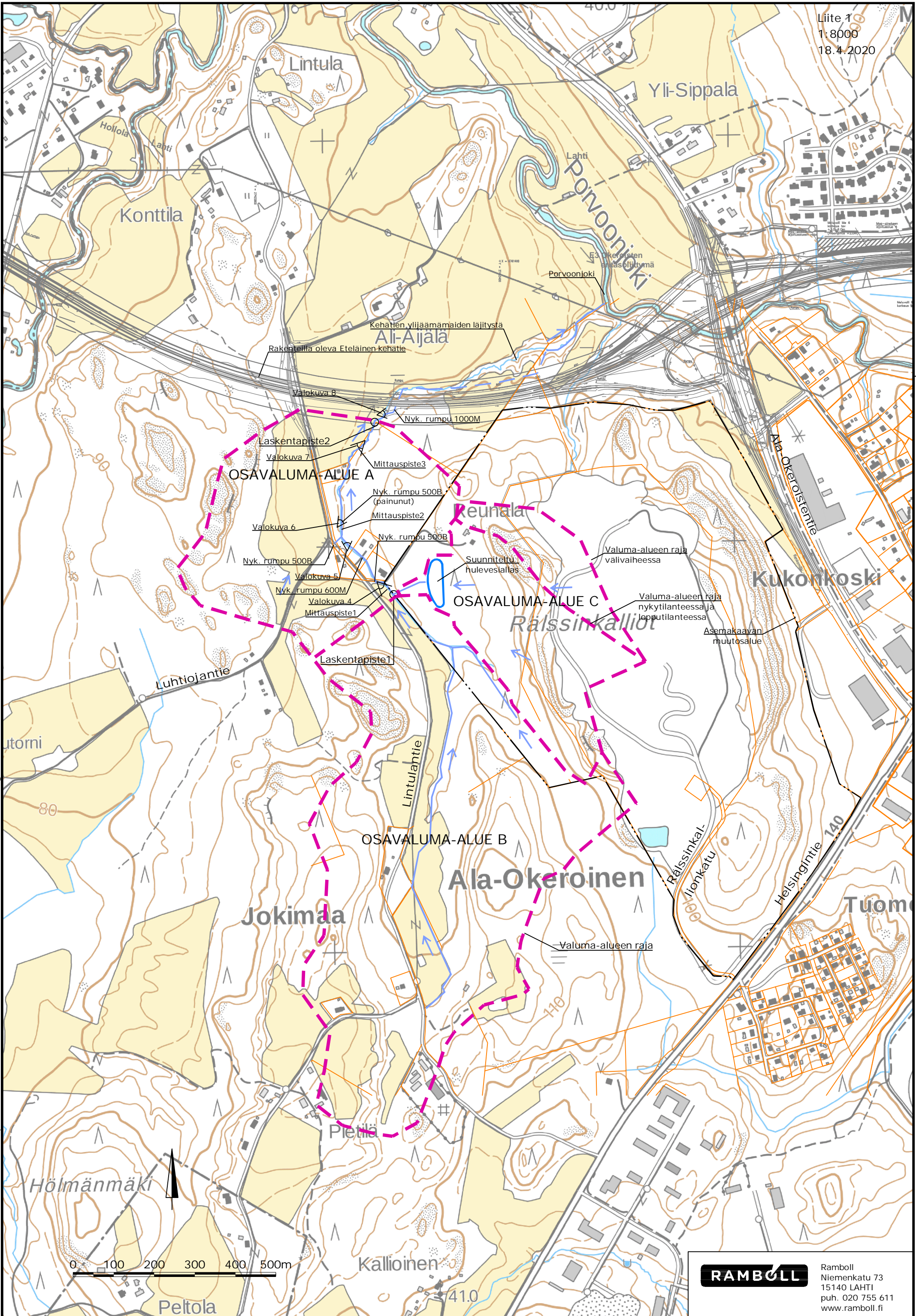
Lahdessa 20. päivänä huhtikuuta 2020

RAMBOLL FINLAND OY

Ilkka Taipale
projektipäällikkö

Ismo Läspä
ryhmäpäällikkö

Liite 1
1:8000
18.4.2020

W:\1366\PHU\1510055488_Ralssin_lansipuolen_hulevesifarkastelu\04_TULOSTUS\1510055488_Suunnitelmapakartta.dwg

RAMBOLL Ramboll
 Niemenkatu 73
 15140 LAHTI
 puh. 020 755 611
 www.ramboll.fi

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 136

Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen talousarvioesityksestä vuodelle 2021 ja talousarviosuunnitelmasta vuosille 2022-2023 sekä toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista

D/983/00.00.01.02.02/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Talusojohtaja Tiina Mörsky, puh. 050 383 6502,
Turvallisuuspäällikkö Antti Prepula, puh. 044 416 3812

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus ilmoittaa lausuntonaan Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle konsernipalvelujen lausunnossa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Päijät-Hämeen pelastuslaitos 23.4.2020

Pelastuslaitoksen johtokunnan mukaan talousarvio 2021 on laadittu vuoden 2019 tilinpäätökseen ja vuoden 2020 talousarvioon pohjautuen.

Pelastuslaitoksen johtokunta pyytää kunnilta lausuntoa vuoden 2021 talousarvioesityksestä, taloussuunnitelmasta 2022 – 2023 sekä toiminnallisista tavoitteista 5.6.2020 mennessä.

Konsernipalvelut 20.5.2020

Lahden kaupungin lausunto

Talousspalvelut; Talousarvioesitys 2021, taloussuunnitelma 2022 – 2023 ja investoinnit

Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarviossa tilikauden tulos päättyy nollassoon ja tuloslaskelma osoittaa käyttötalouden menojen 5,3 prosentin ja tulojen 5,1 prosentin kasvua.

Lahden maksuosuus on 11,0 milj. euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen on noin 0,5 milj. euroa, eli 4,9 prosenttia. Lahden osuus pelastuslaitoksen toimintamenoista on 54,3 prosenttia ja

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 136

asukaskohtainen hinta vuonna 2021 on 91,98 euroa.

Maksuosuuden kasvu 4,9 prosenttia talousarviovuodelle 2021 on aikaisemmin kaupungin vuonna 2018 antamassa lausunnossa asetettuihin tavoitteisiin nähden liian korkea ja edellyttää Pelastuslaitokselta toimia menokasvun hillitsemiseksi. Lahden kaupungin maksuosuuden ei tule kasvaa litin liittymisestä Päijät-Hämeen maakuntaan.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen taloudellisissa tavoitteissa toiminta ja resurssit sopeutetaan yhteiskunnan vallitsevaan tilanteeseen ja yhtenä mitattavana kohteena on esitetty toiminnan tuottavuuden parantaminen. Tavoitteelle ei ole kuitenkaan asetettu tavoitearvoja eikä keinoissa ole esitetty konkreettisia toimenpiteitä kustannusten hillitsemiseksi. Myöskään ei ole esitetty miten tavoitteen toteutumista seurataan ja mihin toimiin ryhdytään, mikäli tavoite ei toteudu.

Kaupungin talousarviossa ensihoidon menot sisältyvät määrärahakokonaisuuteen, jolla kaupunki ostaa palveluja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymältä.

Investointiosan nettoinvestoinnit ovat 770 000 euroa. Investoinnit sisältävät kaksi sammuksena Lahteen sijoitettavaksi vuosina 2021 - 2022.

Pelastuslaitokselta on edellytetty lausuntopyyntöä liitteenä olevaan tuloslaskelmaan sisällytettäväksi tiedot edellisestä tilinpäätöksestä sekä kuluvan vuoden voimassaolevasta talousarviosta nyt esitetyn kolmevuotisen taloussuunnitelman lisäksi. Tiedot puuttuvat edelleen ja puute tulee korjata seuraavassa lausuntopyyntössä.

Lakipalvelut/riskienhallinta; Pelastuslaitoksen toiminta

Esitetyt kalustohankinnat ovat asianmukaiset. Uusi kalusto sijoitetaan ykköslähdön asemille ja kierrätetään käytettynä toisille asemille.

litti on liittymässä Päijät-Hämeen maakuntaan vuoden 2021 alusta. Sen myötä pelastuslaitos on palkkaamassa uuden palotarkastajan. Tämän ei tule korottaa Lahden kaupungin maksuosuutta.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen talousarvio 2021, talousarvion perusteluosa ja kuntakohtaiset maksuosuudet ovat nähtävänä Extranetissä.

3 (3)

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 136

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Päijät-Hämeen pelastuslaitos 5.6.2020 mennessä
Tiedoksi: Kopa/taloussuunnittelu, Antti Prepula

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 137

Talousarviomuutoksia vuoden 2020 talousarvioon KV

D/892/02.02.00.00.04/2020

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, puh. 050 358 6502
Taloussuunnittelija Ilkka Kokkonen, puh. 044 716 1433
Rahoituspäällikkö Päivi Väisänen, puh. 044 716 1428

Päätös

Korjattu päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittely kaupungin- hallituksessa

Asiaan oli jaettu seuraava muutosmoniste:

"Päätösehdotuksen kolmanneksi viimeisen kappaleen viimeinen kohta muutetaan kuulumaan seuraavasti (korvattava teksti **punaisella**, lisättävä teksti **sinisellä**):

"Tuloarviot muutosten jälkeen (ei sitovia):

Verotulot 485 250 000 euroa

- Kunnan verotulo 416 100 000 euroa
- Yhteisövero 29 300 000 euroa
- Kiinteistövero 39 850 000 euroa

Valtionosuudet 221 190 000 euroa

~~— Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus 44 200 000 euroa~~

- Verotulomenetysten kompensatio (korvaus) 11 400 000 euroa."

Korjaus liitteeseen 1. Sitovuustasoiset muutokset:

Kohdassa Valtionosuudet verotulojen kompensatio esitetään omana rivinä, ei osana Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus -riviä."

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2020 talousarvion sitovat määrärahat ovat esitettyjen muutosten jälkeen (1.6.2020 alkaen) seuraavat:

Konsernihallinnon muutosesitykset:

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 137

Korotetaan Ostot hyvinvointiyhtymästä määrärahavarausta 1,7 milj. euroa. Määräraha kohdistuu ensihoidon kuntalaskutuksen maksuperusteiden muutoksesta aiheutuviin lisämenoihin. Määrärahakorotus katetaan vähentämällä Konsernipalvelut vastuualueen määrärahaa -1,7 milj. euroa.

Lisätään Elinvoima ja kilpailukykypalvelut vastuualueen tuloihin työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä valtionavustus 4,664 milj. euroa. Lisätään yksityisyrityksille myönnettävistä avustuksista aiheutuvia kustannuksia 4,664 milj. euroa Elinvoima ja kilpailukykypalvelut vastuualueen menoihin.

Muutosten nettovaikutus tulokseen yhteensä 0 euroa.

Sitovuustasot muutosten jälkeen:

- Konsernipalvelujen määräraha 47 098 000 euroa
- Ostot hyvinvointiyhtymästä määräraha 394 600 000 euroa
- Elinvoima ja kilpailukykypalvelujen toimintakate ei muutu

Verorahoituksen muutosesitykset:

Vähennetään kunnallisverotuloarviota -8,9 milj. euroa, yhteisöverotuloarviota -0,7 milj. euroa ja kiinteistöverotuloarviota -1,8 milj. euroa, yhteensä -11,4 milj. euroa. Lisätään valtionosuustuloarviota 11,4 milj. euroa.

Muutosten nettovaikutus tulokseen yhteensä 0 euroa.

Tuloarviot muutosten jälkeen (ei sitovia):

- Verotulot 485 250 000 euroa
- Kunnan verotulo 416 100 000 euroa
 - Yhteisövero 29 300 000 euroa
 - Kiinteistövero 39 850 000 euroa
- Valtionosuudet 221 190 000 euroa
- Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus 44 200 000 euroa

Investointiosan muutosesitykset:

Korotetaan arvopaperien ja osuuksien investointiosan määrärahaa yhteensä 1,98 milj. eurolla. Määräraha kohdistuu osakkeiden merkintään ja ostoon. Investoinnit rahoitetaan talousarviolainoilla.

Sitovuustaso muutoksen jälkeen:

- Arvopaperit ja osuudet menot 2 870 000 euroa

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 137

Perusteluosa

Vuoden 2020 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutoksia, joihin liittyen on tehty päätöksiä talousarvion hyväksymisen jälkeen. Esitetyillä muutoksilla ei ole vaikutusta Lahden kaupungin tulokseen.

Sitovuustasojen muutokset on esitetty liitteessä 1. Päivitetty tulos- ja rahoituslaskelma on esitetty liitteessä 2.

Koronaepidemian ja poikkeusolojen osalta muutokset talousarvioon tullaan esittämään syksyn 2020 aikana.

Ensihoidon kuntalaskutuksen maksuperusteiden muutos 1,7 milj. euroa

Kaupunginhallitus on hyväksynyt Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän palvelusopimuksen 11.11.2019 (§ 293). Osana palvelusopimusta on päätetty hyväksyttävä uudet ensihoidon kuntalaskutusperiaatteet osana Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän talousarviota.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän talousarvio vuodelle 2020 on hyväksytty Yhtymäkokouksessa 16.12.2019 (§ 19) ja osana talousarviota on hyväksytty ensihoidon jäsenkuntalaskutuksen muutos, mikä lisää Lahden kaupungin maksuosuutta 1,7 milj. euroa alkuperäiseen palvelusopimukseen nähden. Lahden kaupungin maksuosuusarvio on muutoksen jälkeen 394,6 milj. euroa.

Yksinyrittäjän tukemiseen tarkoitettu valtionavustus ja toimintatukimenot 4,664 milj. euroa

Kaupunginhallitus päätti 14.4.2020 (§ 96) hakea työ- ja elinkeinoministeriöltä eritysavustusta käytettäväksi yksinyrittäjille myönnettävistä avustuksista aiheutuviin kustannuksiin ja että avustukset maksetaan Elinvoima ja kilpailukykypalvelujen kustannuspaikalta Yksinyrittäjän toimintatuki. Työ- ja elinkeinoministeriö päätti 22.4.2020 myöntää Lahden kaupungille enintään 4,664 milj. euroa käytettäväksi yksinyrittäjien tilapäisesti heikentyneen taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi.

Verorahoitus

Valtio korvaa hallituksen vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa päätetyn mukaisesti verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista väliaikaisesti aiheutuvia kunnallis-, yhteisö-, ja kiinteistöverotulojen viivästymisiä kunnille. Verotulojen arvioidut menetykset korvataan kunnille vuoden 2020 maksuunpanon mukaisten kunnallisveron ja yhteisöveron jako-osuuksien sekä arvioidujen kiinteistöverojen suhteessa. Vastaavat euromäärät vähennetään kuntien verotulomenetyksen korvauksesta vuonna 2021. Päätös liittyy valtion tukipakettiin kuntatalouksille koronaepidemian aikana.

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 137

Spatium Toimitilat Oy:n uusien osakkeiden merkintä 1 789 800 euroa

Lahden Jäähalli Oy:n omistusjärjestely, jossa Lahden Jäähalli Oy:n kaupungin omistamat osakkeet luovutettiin apporttiluovutuksena Spatium Toimitilat Oy:lle, toteutettiin osana kiinteistöomistusten keskittämistä ja konsernirakenteen tiivistämistä. Järjestelyssä kaupunginhallitus päätti (27.1.2020, § 15) merkitä Spatium Toimitilat Oy:n 300 uutta osaketta. Osakkeiden merkintähinta oli 5 966 €/ osake ja kaupunki maksoi osakkeet, yhteensä 1 789 800 euroa, omistamallaan Lahden Jäähalli Oy:n osakkeilla Spatium Toimitilat Oy:lle.

PHP Holding Oy:n osakkeiden osto Lahden Työn Paikka Oy:ltä 190 200 euroa

Kaupunginhallitus päätti 27.1.2020 (§ 18) ostaa Lahden Työn Paikka Oy:n omistamat PHP Holding Oy:n osakkeet 187 200,00 euron hintaan. Kaupunki vastaa lisäksi kaupasta aiheutuvasta varainsiirtoverosta, 2 995,20 eurosta. Lahden Työn Paikka Oy on asetettu vapaaehtoiseen selvitystilaan (KH 11.11.2019, § 294) ja yhtiön toiminta ajetaan alas.

Muutoksenhaku

Kh: muutoksenhakukielto
Kv: kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv
Kv: Ote: konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen, hyvinvointijohtaja Mikko Komulainen, yhteysjohtaja Mari Kuparinen, kehityspäällikkö Veli-Pekka Ignatius, Kopa/taloussuunnittelu, Kopa/rahoituspalvelut

Liitteenä

1. Sitovuustasoiset muutokset (korjattu)
2. Tulos- ja rahoituslaskelma 1.6.2020

Sitovuustasoiset muutokset**KÄYTTÖTALOUSOSA****KONSERNIHALLINTO**

Konsernipalvelut vastuualue	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Menot	48 798 000	-1 700 000	47 098 000
Tulot	6 118 200	0	6 118 200
Toimintakate	-42 679 800	1 700 000	-40 979 800

Elinvoima ja kilpailukykypalvelut vastuualue	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Menot	9 741 400	4 664 000	14 405 400
Tulot	615 600	4 664 000	5 279 600
Toimintakate	-9 125 800	0	-9 125 800

Ostot hyvinvointiyhtymästä	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Menot	392 900 000	1 700 000	394 600 000
Tulot	0	0	0
Toimintakate	-392 900 000	-1 700 000	-394 600 000

VEROT JA VALTIONOSUUDET

Verotulot	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Kunnan verotulo	425 000 000	-8 900 000	416 100 000
Yhteisövero	30 000 000	-700 000	29 300 000
Kiinteistövero	41 650 000	-1 800 000	39 850 000
Yhteensä	496 650 000	-11 400 000	485 250 000

Valtionosuudet	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	182 590 000	0	182 590 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-5 600 000	0	-5 600 000
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	32 800 000	0	32 800 000
Verotulomenetysten kompensatio (korvaus)	0	11 400 000	11 400 000
Yhteensä	209 790 000	11 400 000	221 190 000

INVESTOINNIT

Arvopaperit ja osuudet	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Menot	890 000	1 980 000	2 870 000
Tulot	0	0	0
Netto	-890 000	-1 980 000	-2 870 000

Tuloslaskelma	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
Toimintatuotot	154 560 900	4 664 000	159 224 900
Valmistus omaan käyttöön	1 114 000	0	1 114 000
Toimintakulut	839 344 100	4 664 000	844 008 100
TOIMINTAKATE	-683 669 200	0	-683 669 200
Verotulot	496 650 000	-11 400 000	485 250 000
Valtionosuudet	209 790 000	11 400 000	221 190 000
Rahoitustuotot- ja kulut	15 091 500	0	15 091 500
Korkotuotot	13 126 500	0	13 126 500
Muut rahoitustuotot	20 130 700	0	20 130 700
Korkokulut	17 535 700	0	17 535 700
Muut rahoituskulut	630 000	0	630 000
VUOSIKATE	37 862 300	0	37 862 300
Poistot ja arvonalentumiset	47 451 100	0	47 451 100
Satunnaiset erät	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-9 588 800	0	-9 588 800
Poistoeron lisäys tai vähennys	82 000	0	82 000
Rahastojen lisäys tai vähennys	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 506 800	0	-9 506 800

Rahoituslaskelma	Alkup. TA 2020	LTA1	Muutettu TA 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA	33 742 300	0	33 742 300
Vuosikate	37 862 300	0	37 862 300
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-4 120 000	0	-4 120 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-103 887 800	-1 980 000	-105 867 800
Investointimenot	-111 671 100	-1 980 000	-113 651 100
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 163 300	0	2 163 300
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	5 620 000	0	5 620 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-70 145 500	-1 980 000	-72 125 500
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset	13 113 400	0	13 113 400
Antolainasaamisten lisäykset	-35 000 000	0	-35 000 000
Antolainasaamisten vähennykset	48 113 400	0	48 113 400
Lainakannan muutokset	49 655 200	0	49 655 200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60 000 000	0	60 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 344 800	0	-40 344 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	30 000 000	0	30 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	62 768 600	0	62 768 600
RAHAVAROJEN MUUTOS	-7 376 900	-1 980 000	-9 356 900

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 138

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston vuoden 2020 kokouspäivien muuttaminen KV

D/2260/00.02.01.00.00/2019

Asian valmistelija /
Lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, puh. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Kaupunginhallitus päättää muuttaa 4.11.2019 § 284 tekemäänsä päätöstä siten, että kaupunginhallitus pitää kokouksen 3.8.2020, 7.9.2020 kokous siirretään pidettäväksi 14.9.2020 sekä 21.9.2020 kokous perutaan.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää siirtää 7.9.2020 kokouksen pidettäväksi 31.8.2020 sekä valtuustoinfon 2.9.2020 pidettäväksi 26.8.2020.”

Perusteluosa

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 4.11.2019 (284 §), että sen kokoukset vuonna 2020 pidetään, jollei kaupunginhallitus jonkin kokouksen osalta toisin päättä, klo 15.30 alkaen ja kaupunginvaltuuston kokouspäivinä klo 14.30 alkaen.

Uuden asianhallintajärjestelmän käyttöönoton vuoksi 7.9. pidettävien kokousten aikatauluja tulee muuttaa.

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimusohjeet

Toimenpiteet

ote jäsenet, varajäsenet, kh viranhaltijat ja kvpjt, Tyrmä

Lahden kaupunki
Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä
25.05.2020 § 139

Saapuneet ja lähteneet asiakirjat 25.5.2020

D/49/07.01.03.00.02/2020

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee luettelossa mainitut asiakirjat tiedokseen.
Perusteluosa	Kaupunginhallituksen jäsenille jaetaan luettelo saapuneista ja lähteneistä asiakirjoista.
Muutoksenhaku	muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-
Liitteenä	1. Luettelo

Kaupunginhallituksen kokous 25.5.2020**Saapuneet ja lähteneet asiakirjat**

1. Lautakuntien pöytäkirjoja

- Lahden seudun joukkoliikennelautakunta 12.5.2020 D/20/2020
- Rakennus- ja ympäristölupalautakunta 5.5.2020 D/18/2020

2. Kaupunginjohtajan päätöksiä

- 13.5.2020 § 39: Työntekijän siirto toisiin tehtäviin D/773/2020
- 13.5.2020 § 40: Työntekijän palaaminen omiin tehtäviin D/773/2020
- 13.5.2020 § 42: Työntekijän palaaminen omiin tehtäviin D/773/2020
- 13.5.2020 § 41: Kaupungin ajoneuvojen määrääminen koronaviruksen valmiusryhmän käyttöön D/1074/2020
- 13.5.2020 § 43: Kuntatodistusten liikkeellelasku D/151/2020
- 19.5.2020 § 44: Paikallinen virka- ja työehtosopimus lomarahamaksamisen ajankohdan määräaikaisesta muuttamisesta D/1148/2020

3. Saapunut kirje**Sysmän kunta**

- kunnanhallitus 11.5.2020 § 119: Irtisanoutuminen Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n yhteistyö- ja osakassopimuksesta D/1370/2017

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Liitetään pöytäkirjaan

Lahden kaupunki
Toimielin:
Kaupunginhallitus

Kunnallisasiat
Kokouspäivämäärä:
25.05.2020

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 131-137, 139
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom. /muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pöytäkirjan §:n osalta muutoksenhakuoikeus on siten rajoitettu, että kunnallisen virkaehtosopimuksen 26 §:n mukaan viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen tai saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintovalitusasiana käsiteltäväksi siltä osin kuin päätös koskee viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja, jos hänellä tai viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla, mikäli niistä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus. Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja sen yhteystiedot: Toimielin: Lahden kaupunginhallitus Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu 18 Puh.: (03) 814 11 Faksi: (03) 814 2244 Sähköpostiosoite: kirjaamo@lahti.fi Aukioloaika: klo 9-18 Pykälät: 138 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päätyttyä.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

	Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika: 30 päivää
	Valitusviranomaisen ja sen yhteystiedot: Hämeenlinnan hallinto-oikeus www.oikeus.fi/hao/hameenlinna Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna 029 56 42200 Telekopio 029 56 42269 hameenlinna.hao(at)oikeus.fi <i>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa</i> https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika: 30 päivää
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnallisvalituksen tekoon oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.	
Valituskirjelmä	Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituskirjelmään on liitettävä - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HLL 21 §).	
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.	
Tuomioistuinmaksut	Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suorite- tuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsitte-	

	lyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.
Lisätiedot	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen. Hankinta-asioita (pykälät) koskeva oikaisuohje ja valitusosoitus on pöytäkirjan erillisenä liitteenä.